

لَا تَقْرَبُوا بَنِي إِسْرَٰءِيلَ بِمَا يَبْتَغُونَ

استشهاد کہ انتظار؟!

لیکوال: استاذ احمد ضیاء "بریالی"



استشهاد کہ انتحار

!؟

لیکوال: استاذ احمد ضیاء بریالی

www.toorabora.net

nunn.asia

د کتاب ځانګړتیاوې:

- نوم: استشهد که انتحار؟!
- لیکوال: استاذ احمد ضياء بريالی
- د چاپ وار: دريم
- د چاپ کال: ۱۴۳۵هـ، ۲۰۱۴م
- د چاپ شمیر: ۵۰۰۰ ټوکه
- بریښنالیک: ahmadzeya.baryali@yahoo.com
- ټول حقوق محفوظ دي

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ډالۍ

هغو ته چې:

سرونه او وينې د خپل تن!
سروښه او وينې د خپل تن!
بسايسه ځوانۍ ، خواږه ژوندونه!
هم شريڼې غوښې د بدن!
تاندي هيلې ، بسکلی ارمانونه!
فربانوي په لاره د الله کې!

هغو ته چې:

د خپلواکۍ دې ريښتيني عاشقان!
د عزت د ليلاکانو مجنونان!
فولاد ويلوي ، په توکړو د خپل بدن!
په سر خپل ، ماتوي شوبلې د دښمن!

هغو ته چې:

د وخت فرعون يې نسکور کړ!
مدل يې د نړۍ د تاريخ لور کړ!
پرعلکره امريکه يې په کوښو کړه!
آخر يې تور مح مجبوره په وتو کړه!

هو!

د باتورو فدايانو!
ننگيالو توريالانو!
اتلو شارلميانو!
ريښتينو شهيدانو!
سپيڅلي او لوړ درانه حضور ته!
په ايماني مينه ، او مننه!
ډالۍ کومه دا دکوتو کرښې!
چې الله يې لا ارواوی کړې پرې خوښې!

احمد ضياء بريالۍ

د دریم چاپ سریزه

الحمد لله ، د لوی الله جل جلاله لوی احسان دی چې په خپله ځانګړې مرسته او پېرزوینه یې د (استشهاد که انتحار) کتاب د دریم ځل چاپ جوګه وګرځاوه . نوموړی کتاب په لومړي ځل ۱۰۰۰ ټوکه چاپ شو . بیا د اړتیا له مخې تېر کال ۱۱۰۰ ټوکه چاپ شو ، دا دي اوس ددریم ځل لپاره چاپېږي .

د موضوع حساسیت ، جذابیت او ارزښت ته په کتو سره کېدای شي له دې وروسته بیا بیا چاپ شي ، په دې ځل چاپ کې د ځینو نورو اړینو زیاتونو تر څنګ په ځانګړي ډول د التترس د مسلې په اړه په زړه پورې څېړنه شوې او د استشهاده یې بریدونو په اړه د هېواد د وتلي عالم او لوی مفسر مرحوم شیخ القرآن مولوي صیب سلطان عزیز "عزیز" نظر او فتوا هم د نوموړي له تفسیر (عزیز التفاسیر) څخه را وړل شوې ده .

په دې ځل کتنه کې لکه پاس چې یادونه وشود د ځینو اړینو زیاتونو تر څنګ هڅه وشوه چې د کتاب ژبه لا روانه او آسانه شي .

په پای کې له ټولو هغو وروڼو څخه د زړه له کومي مننه کوم چې د کتاب د چاپولو او خپرولو په برخه کې یې نه سترې کېدونکې هلې ځلې وکړې ! الله تعالی دې دوی ته د دنیا او آخرت سرلوري او نیکمرغي ور په برخه کړي ، او دتېر په څېر ددې کتاب له ټولو درنو لوستونکو څخه هیله کوم تر څو ما ته په ځانګړي ډول د زړه له تله د شهادت دعا وکړي .
په مینه اومنه .

احمد ضیاء بریالی

۱۳/۱۰/۱۳۳۵

۱۰/۸/۲۰۱۲

۱۹/۵/۱۳۹۳

د دوهم چاپ سريزد

د خوښۍ او شکر ځای دی چې د الله جل جلاله په ځانګړې مرسته د (استشهاد که انتحار) کتاب د دوهم ځل چاپ جوګه وګرځېد. نوموړی کتاب تېر کال د لومړي ځل لپاره هغه وخت ۱۰۰۰ ټوکه چاپ شو کله چې د ځينو خبرو له خوا، د يرغلګرو او د هغوی په لاس جوړې شوې ادارې د ملاتړ په موخه ځينې بې مسوليتۍ، له علم، پوهې، اخلاقو، دينپالنې او هېواد پالنې سره په ټکر کې د اسلامي ارزښتونو او ملي وياړونو پر خلاف څرګندونې وشوې!! د الله جل جلاله په لاره کې، او له ديني ارزښتونو، ملي ګټو، تاريخي وياړونو او خپلواکۍ نه د دفاع په لاره کې سربښندنې يې بې مفهومه ځانوزنو ته ورته وګڼلې!!

که څه هم هر عاقل پوهېږي چې د خپلو حقوقو او خپلواکۍ د تر لاسه کولو لپاره سربښندنې په هېڅ ډول له بې ځايه ځانوزنو سره نشي پرتله کېدای، خو کله چې د ځينو علم ته منسوبو خبرو له خوا له شرعي نصوصو نه د حق پټولو په موخه، ناوړه ګټه پورته کېږي، تر څو خلک تېر باسي او خپلو ناوړه موخو ته ورسې، دا کار تر يو ځايه په ځينو کسانو اغيزه کولی شي، کم تر کمه د ځينو حقايقو په اړه د شک پنځېدو شونتيا ته لاره پرانېزي!

له همدې کبله اړتيا وه چې د دا ډول ناوړه هڅو د مخنيوي، محرفينو او منحرفينو ته د يو معقول او منطقي ځواب، او د حق او حقيقت له هندارې نه د دورو او ګردونو د لېرې کولو په موخه بايد يو څه وليکل شي، همغه و چې استشهادي بريدونه د قرآني آيتونو، نبوي احاديثو، د صحابه، کرامو رضی الله عنهم د ژوند د عملي پېښو، د څلورو مذاهبو د فقهای کرامو، او د معاصرو محدثينو، فقهاوو، دعاتو او مفکرينو د فتواګانو او نظرونو په رڼا کې په مفصل ډول وڅېړل شول، او تر څنګ يې د وخت غوښتنو، او ځمکنیو واقعيتونو ته

په کتو سره عقلي دلايل . او له آرې موضوع سره د ځينو تراو لرونکو موضوعاتو په اړه کتور معلومات هم را وړل شول .

د يادونې وړ ده چې دا ليکنه له گڼو بوختياوو سره سره ليکل شوې ده : دومره او داسې وخت نه و چې په ډاډه زړه ، سره سيند او يو آرام چاپېريال کې بشپړه شي . تېر ځل په بېره يوازې په دې موخه چې تر يوې کچې د دښمن د ناوړه تبليغاتو مخنيوی وشي دلومړي ځل لپاره د کتاب په بڼه چاپ شوه . په دې کې شک نشته چې په داسې حال کې به ليکنه له ځان سره گڼې نيمگړتياوې ولري .

خو الله جل جلاله دې دوستان او خواخوږي نه کموي . په دې اړه ډېرو خواخوږو کتورې مشورې را باندې ولورولې ، په ځانگړې توگه د جملو او عبارتونو د ترکيب او تنظيم . د ځينو عربي عبارتونو د ژباړې . د ځينو پراگرافونو ، سرليکونو او موضوعاتو د تغير . د کتاب د فهرست او پوښ په اړه . چې دا دي تر وسه وسه هڅه وشوه که له ټولو نه وي له ځينو مشورو نه استفاده وشي . پر دې سربېره په دا ځل چاپ کې يو څه نور اړين ټکي او موضوعات هم ور زيات شول ، کوم چې په لومړي چاپ کې نه وو .

الله جل جلاله دې ټولو هغو ورونو ، ملگرو او دوستانو ته په دنيا کې عوضونه او په آخرت کې لوي اجر و نه ور کړي چې ددې کتاب په چاپ او تيارولو کې يې منډې ترزې کړې دي .

له دې سره سره بيا هم په ادبي برخه کې نيمگړتياوې تر سترگو کېږي ، کېدای شي نورې نيمگړتياوې به هم وي : ځکه انسان که هر څو کمال ته د رسېدو هڅې وکړي بيا هم گڼې نيمگړتياوې ترې را تاو وي .

بايد ووايم چې ځينو دوستانو د كتاب د نوم د تغير په اړه مشورې را لېږلې وې . مگر ما ته همدا نوم وړ او ښه ښكاره شو : ځكه هغوى چې د خلكو د ذهنيتونو د مغشوشولو هڅې كوي . مفاهيم او عناوين سره گډوډي ، هڅې كوي چې د خلكو په ذهنونو كې د حق او باطل څېرې سره گډې ودې كړي . بايد په لومړي سر كې د خلكو پام د دوى ناوړه هڅو ته چې د حق د پټولو په موخه يې كوي ، وړ واړول شي .

هڅه دا وه چې كتاب بيا ځل زر چاپ شي . خو د كڼو بوختياوو له كبله . او د دې لپاره چې كه مو خواخوږي او دوستان په نورو مشورو هم ونازوي يو څه و ځنډيدو .

له گرانو لوستونكو او ميند والو نه په درنښت هيله كوم چې ددې كتاب د لا ښه كېدو په برخه كې په راتلونكي كې هم خپلې نېكې مشورې را څخه و نه سپېږي !

په پاى كې ددې كتاب له هر لوستونكي څخه هيله كوم چې كله دا كتاب لولي ، د الله جل جلاله له لوى دربار څخه دې هرو مرو ما ته د شهادت غوښتنه كوي ! او دا زه په هر لوستونكي خپل پور گڼم ! هيله ده چې گران لوستونكي به يې په پوره اخلاص او ريښتينولى سره ادا كړي !

په مينه او مننه . احمد ضياء بريالى

دلومړي چاپ سريزه يو څو خبرې

د 1391 لمریز کال د وږي په اتلسمه نېټه په رسنیو کې داستاذ عبد الرب رسول سیاف د یوې وینا ځینې ټکي خپاره شول . استاذ سیاف د ټولې اسلامي نړۍ علماوو ته په ډېره بې پروایۍ چلنج ورکړ . چې داستشهادي بریدونو روا والی دې کم تر کمه په یو کمزوري روایت ثابت کړي! او د خپلې مدعا لپاره یې هغه حدیث شریف چې د انتحار په هکله راغلی پر استشهادي عملیاتو حمل کړ ، دا په داسې حال کې چې تر ټولو د مخه خپله دی ښه پوهېږي چې د استشهادي بریدونو په اړه ګڼ شرعي نصوص شتون لري ، او ګڼو فقهيي کرامو روا بللي دي .

خو دا چې نوموړی اوس د امریکایانو ترڅنګ ولاړ دی ، هغه د بلعم باعورا کاند پرې شوې . له نوموړي سره ور دا وه لکه څنګه چې دشوروي داشغال په وړاندې ولاړ و ، دا رنګه د امریکایي اشغال په وړاندې هم د خپل ولس تر څنګ ولاړ وی! مګر متاسفانه چې دنیوي موخو او ګټو دنیواککرو په لوري کړ! تر دې چې اوس د هغوی شتون قانوني بولي!! د دې پر ځای چې د قرآني ارشاداتو او نبوي لارښوونو په رڼا کې د نیواککرو په وړاندې ودرېږي ، د افغان مجاهد ولس په وړاندې یې دریځ نیولی!! افغان ولس ته چې د اشغال په وړاندې جهاد کوي مفسدین وايي . او حال دا چې قرآن کریم مفسدین هغه چا ته ویلي چې فساد خپله کوي ، او ګوته نورو ته نیسي ، خپل فساد ته اصلاح وايي . او دنورو اصلاح ته فساد ، له دې ډول کسانو څخه په حقیقت کې د فساد او اصلاح مفهوم ورک شوی وي . په دې اړه الله جل جلاله فرمایي: ((وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي

الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ﴿١٠﴾ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَكِنْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١١﴾

ژباړه: او کله چې دوی (منافقینو) ته وویل شي چې په ځمکه کې فساد مه کوئ! نو وایي بهشکه یوازې همدا مونږ مصلحین یو. خبر دار!! بهشکه چې همدا دوی مفسدین دي ، خو نه پوهېږي .

د ښاغلي استاذ سیاف مکر ، دوکه ، چل او فریب خو نړیوال شهرت لري . هر څوک پوهېږي چې استاذ سیاف هغه یو څه علم چې الله تعالی ورکړی هغه یې د ثمنه قلیلا په مقابل کې د نیواککرو د خدمت لپاره وقف کړی ، نوموړي مجاهدین د غلام غلامان بللي ، مطلب یې دا دی چې مجاهدین د پاکستان غلامان او پاکستان د امریکا غلام دی!!

آیا دا تېر پرون د روس په مقابل کې د جهاد پر مهال استاذ سیاف او نور ملکري یې په پاکستان کې نه اوسېدل؟ زیاتره پیسې امریکې او پاکستان نه ور کولې؟ اکمالات یې امریکې او پاکستان نه کول؟ د پېو کیمپ د استاذ سیاف په نامه نه یادیدو؟ په داسې حال کې څه ډول نورو ته گوته نیول کېدای شي؟ همدا اوس د کابل اداره چې خپله استاذ سیاف هم بالفعل ور سره ولاړ ، او له کلکو ملاتړ کوونکو څخه یې دی هر څه یې د نیواککرو له خوا نه دي؟ نفقه یې د برغلکرو په غاړه نه ده؟

عجب منطق دی!! پروڼ چې هلته یو څه دنیوي کتې وې او د امریکې خوښه وه ټول مجاهدین وې! او عمل مو جهاد و ، نن چې د امریکې خوښه نه ده جهاد فساد!! او مجاهدین مفسدین شول؟

جناب استاذ سیاف!! له تا نه یو څو لنډې لنډې پوښتنې کوم ، هیله ده که یې ځواب نه وي در سره ، او یقیني خبره ده چې ځواب یې نه لري ، نو بیا کم تر کمه د وجداني او اخلاقي مسولیت له مخې په خپل اوسني دریځ له سره غور وکړه ، پوښتنې دا دي:

۱. پر افغانستان د نړیوال کفر یرغل د قرآن کریم د کوم آیت شریف او یا د پیغمبر علیه الصلاة والسلام د کوم مبارک حدیث پر اساس روا دی؟

۲. د یرغلګرو کفارو په مقابل کې جهاد کول د کوم آیت او کوم حدیث پر بنسټ ناروا دي؟

۳. د مسلمان په مقابل کې له کافر سره درېدل د کوم آیت او کوم حدیث پر اساس روا دي؟

۴. پروڼ د روس په مقابل کې ولې وسله پورته کول فرض عین او جهاد و؟ او نن د امریکایانو ، انګریزانو ، جرمنیانو او ... په مقابل کې ترهګري او ناروا عمل دی؟

۵. آیا ملګري ملتونه او یا کوم بل نړیوال او یا سیمه ایز لوری د دې واک لري چې د یو چا پر خاوره بل ته د یرغل اجازه ورکړي؟ او که یې لري نو بیا یې په اړه د اسلام دریځ څه دی؟

۶. کرزی چې سهار او بیکاد د يرغلکرو له لاسه په رسا ډول ژاري!! بدې ورځې کوي!! د هغوی له خوا له شپنيو عملیاتو، او د ولس له خورلو سر تکوي!! د هغوی لخوا د ده ادارې ته د افغان ولس په خاوره کې د افغان زندانیانو له نه سپارلو سر تکوي!! ایا په دې اړه کوم آیت یا کوم ضعیف! حدیث درته معلوم دی چې څه وایي؟ له تا نه خو کرزی په ناولیتوب کې یو څه کم دی! دومره خو وایي چې دوستان مې زما خبره نه مني، له ما سره ظلم او زیاتۍ کوي، یاري مو دسوال ده! یو په بل باور نه لرو! ته خو بالکل په هېڅ ځان نه خبروي!! لکه هېڅ چې نه وي شوي!

۷. آخر دا کوم فسق او فساد، فحشا او برېښتوب چې نیواکگر د افغان ولس په هغه غیرتي او مسلمانانه خاوره کې خپروي، چې هره لوبشت یې د پاکو شهیدانو په پاکو وینو رنګیند ده، او دا د ولس کاله یې پکې خپور کړ، په دې اړه دې کومد ورځ لږ فکر کړی؟ په سلو کې یوه سلنه دې زړه دردیدلی؟ کمونیستان چې پرون تا ناسته پاسته او کله حکومت جوړول ورسره وچ کفر بلل، نن د کوم آیت او کوم حدیث په رڼا کې په یوه پارلمان کې ناسته ورسره روا شوه؟

۸. چا ته چې الله جل جلاله په قهر شي بیا یې پروا نه لري!! ستا به بنده په یاد وي، پرون چې د مجاهدینو په کتار کې ولاړ وې، ټوله اسلامي نړۍ به لاس په نامه درته ولاړه وه، چېرته به چې لارې مسلمانان به له هرې خوا داسې در باندې را مات شول لکه پتنګان پر څراغ! خونن چې د يرغلکرو کفارو تر څنګ ودرېدې، گوره بهر ته آن د خپلو پیرانو کور (سعودي) ته نشې تلې! په دې اړه به تا هم فکر کړئ وي، او ډېرو نورو هم، څه وخت مخکې مې په یو مجلس کې یاده کړه، ما ویل له کومې ورځې چې استاذ سیاف د ولس او مجاهدینو پر ضد درېځ نیولی، او له کومې ورځې چې له يرغلکرو سره نېغ په نېغه درېدلی، له هغې ورځې بیا تر ننه یې نه کوم حج کړی او نه یې کومه عمره کړې ده! چې

دا ولې؟ خواب يې تر لمر روښانه دی: پرون ستا په جيوال کې د عربو د ربالونو کڅوړې تشېدې، کله به چې عرب راغلل تا به مخکې له مخکې د پوږي زړه خوله ورته په سر کړه! په خاورو کې به ورغږېدې! تر څو بنده سپرې مېرې شي! چې بيا د دالرو، د راهمو او د نانيرو شړکنده باران در باندې وشي! او هغوی ته به دې د حال په ژبه ويل چې زه مجاهد يم، دا دي په سنګر کې سپرې مېرې پروت يم! او دا به دې هم ورته ويل چې: (انا اُتقرب إلى الله بقتل الشيعة) د هغوی به په رښتيا زړه در باندې وخوږېد، نور به تا د جيوال خوله پرانيستله!

اوس که ته سعودي ته ځي، هغوی به در نه پوښتي چې فضيلة الشيخ! ماذا بك؟ أين الجهاد؟ أين الكفر والإسلام؟ أين الشيعة والسنة؟ ته به څه ورته وايي؟ له همدې کبله ته نه غواړې ور سره مخ شي! سترګې نه ورته لري! او له دې هم دارېږي چې د حج او عمرې سفر به مې ابدې سفر شي! ځکه ډېر داسې عرب ځوانان شته چې که در سره مخ شي غوښي به دې په ګوتو وشکوي! ځکه تا يې وروڼه او زامن په امريکايانو خرڅ کړل!!!

جنابه! کله چې د يرغلګرو تر څنګ ودرېدې! يوې لنډې نجلۍ د ټولې نړۍ په مخ کې ورتلې!!! جنايتکار يې وبللې!! جنګسالار يې وبللې!! په ښکاره يې ستا د محاکمې غوښتنه وکړه، او ته ورته ناست وې!!! يو کس دې هم په ننګه پورته نشو!! آخر خپله پورته شوې شور ماشور دې جوړ کړ، د ملالۍ جويي د رتلو شوې!!! پروني او نني حالت دې سره پرتله کړه! تر دې ستر ذلت!! تر دې پريوتی او سپک دريځ!

پوهېږي چې دا ولې؟ پرون دې د الله پر کتاب او د رسول الله صلى الله عليه وسلم پر سنتو د غيرت جېغې وهلې، الله تعالى چې ډېر غيرتي ذات دی دومره يې لوړ او ستر کړی وې!! نن چې د کفارو تر څنګ ودرېدې له داسې يو

حالت سرد مخ شوي ، پیغمبر علیه الصلاة والسلام خد بند ويلي: (إِنَّ اللَّهَ يَرْفَعُ
بِهَذَا الْكِتَابِ أَقْوَامًا وَيَضَعُ بِهِ الْآخَرِينَ)^۱

ژباړه: بې له شکه چې الله جل جلاله په دې کتاب (قرآن کریم) ځينې
قومونه لوړوي ، او ځينې نور پرې ټيټوي. يعنې که چا په قرآن کریم عمل وکړ ،
الله به په دنيا او آخرت کې عزت ور کړي ، لورې به يې کړي ، او که چا عمل
پرې ونه کړ ، الله جل جلاله به يې په دنيا او آخرت کې ټيټ او سپک کړي!

۹. دا کوم کسان چې ته جناب يې مفسدين بولي! آيا يوازې همدا څو کسان
دي چې تر څلوېښتو زيات ستاسو بهرني دوست او خواخوږي هېوادونه!! او
داخلي څه باندې درې لکه په اصطلاح امنيتي ځواکونه يې په گوندو کړي ؟ که
کيسه داسې وي دا خو د مجاهدينو بلکي ټولو مسلمانانو لپاره ډېر ستر وياړ
دی چې يو څو کسانو ټوله نړۍ پسې اخيستې ده!

جناب استاذ سياف!! دا څو کسان نه دي چې ستر ستر نړيوال ځواکونه
يې په مندو کړي ، دا ټول ولس دی ، د الله جل جلاله غيبي مرسته او نصرت
دی ، آخر ته دومره فکر نه کوې چې کوم کسان چې د کفرې يرغل په وړاندې
جنګېږي ، چېرته اوسي؟ څوک د شپې ځای ورکوي؟ څوک ډوډۍ او اوبه
ورکوي؟ څوک يې ستاسو تر پخو پخو مرکزونو در رسوي؟

^۱ صحيح مسلم : مسلم بن الحجاج أبو الحسين القشيري النيسابوري ، الناشر : دار إحياء التراث
العربي — بيروت ، تحقيق : محمد فؤاد عبد الباقي. عدد الأجزاء : ۵. ټوک : ۱ ، مخ : ۵۵۹. دا حديث
شريف امام احمد په خپل مسند کې ، امام ابن ماجه او امام الدارمي رحمهم الله تعالى هم راوړی.

جناب استاذ!! له تا نه خو یرغلکړ یو څه انصاف دارد دي . هغوی وايي چې له مجاهدینو سره ولسي ملاتړ دی ، ولس ځای ورکوي ، دودۍ ورکوي ، اوبه ورکوي ، له همدې کبله دوی پر ولسي خلکو بهونه غورځوي . ولسي خلک زندانونو ته اچوي ، وژني یې او ځوروي یې!

۱۰ . نن تاریخ ولې وزیر محمد اکبر خان ، میر مسجدي خان ، ملا مشک عالم ، غازي محمد جان خان وردگ ، د میوند ملاله او ... په ویاړ یادوي ؟ له دې کبله چې هغوی له انگریزانو سره یو ځای د هېواد جوړول غوښتل!! لکه نن یې چې تاسو له امریکایانو او انگریزانو سره غواړئ؟ او که نه . له دې کبله چې هغوی د انگریزانو په مقابل کې تورد پورته کړې وه؟ په دې پوهېږې چې تاریخ ولې د شاه شجاع په نوم نه ویاړي؟ سبا ته ستاسو برخلیک هم همداسې دی!!

لږ له ځان سره فکر وکړه . اوس هم وخت شته . توبه وباسه . راشه له مجاهدینو سره یو ځای شه! هسې د قبر پر غاړه ولاړ یې ، لوړ بخت به دې دا وي چې په تبه مړ شي ، یا دې زړه سخته وکړي . یا په سرطان اخته شي!! که نه ستا دریځ ته چې کورم داسې برېښي چې دخپل پېشوا فضل هادي شینواري په برخلیک به اخته کېږي!!

په الله جل جلاله باور وکړه له مخ نه دې نور وتلی . څوک دې چې نه پېژني په لومړي ځل لیدو دې داسې فکر کوي چې نه به دي کوم آیت زده وي ، او نه کوم حدیث! معمولاً د قرآن کریم او احادیثو علماي کرام چې څومره سپین ږيري کېږي هغومره یې د مخ نور زیاتېږي! خو ستا کیسه بر عکس ده! ته یو ځل خپلو هغو انځورونو ته وگورده کوم چې دې په هغه وخت ایستلي چې د روسانو پر خلاف د مجاهدینو په کتار کې وې! او بیا خپلو اوسنیو انځورونو ته وگورده! چې څومره او څه ډول توپیر سره لري!! دا ځکه چې قرآن او حدیث دې

د ژبې په سر دي ، علم چې په زړه کې خای ونه نیسي د دنیا او آخرت د تباهی لامل ګرځي .

جناب استاذ!! سنا په دې خبره کې چې ځانوژنه ناروا ده ، مغالطه ده ، د اسلام په مبارک دین کې ځانوژنه ناروا ده ، خو د ځانوژونکي او استشهادي تر منځ لوی توپیر دی! او ته یې ښه پېژني هسې دې ځان ناګاره اچولی ، عارفانه تجاهل کوي! د خلکو په سترګو کې خاورې شیندې ، د دې لپاره چې حقیقت خلکو ته ښه واضح شي په راتلونکو پانو کې د استشهاد او انتحار (ځانوژنې) په اړه د اسلام د مبارک دین دریځ د قرآني آیتونو ، نبوي احادیثو ، د صحابهء کرامو د ژوند د پېښو ، د مخکنیو او اوسنیو علماوو او فقهاوی کرامو د فتواګانو او نظرونو په رڼا کې د ګرانو لوستونکو مخې ته ږدم .

د بین الملل په اجازه یرغل کول!

ځینې کسان چې یو له هغو څخه استاذ سیاف دی وایي: امریکایان او ملګري یې افغانستان ته د بین الملل په اجازه راغلي؟!

ښاغلي استاذ سیاف څو میاشتې وړاندې په کابل کې د دوی په ژبه د سولې په نړیوال کنفرانس کې خبرې کولې، څو څو ځله یې ژبه بندد بنده شوه، نوموړي په عربي ژبه خبرې کولې: ځکه هلته یو څو عرب ناست وو! کېدای شي بیا یې د څه تمه ترې لرله! نوموړي هڅه کوله د خپلې هرې خبرې لپاره یو آیت یا حدیث ووايي، ددې پروا یې نه لرله چې دا آیتونه او احادیث چې دی یې وایي په ده باندې تطبیقېږي که په مجاهدینو!

خو په یو ځای کې یې نه کوم آیت ولوست او نه حدیث! او دا هغه وخت کې کله چې د اشغال خبره راغله! نوموړي ددې پر ځای چې په دې اړه د قرآن کریم صریح آیتونه او د نبی کریم صلی الله علیه وسلم واضح ارشادات ووايي خبرد یې ناستو - ددوی په اصطلاح - بهرنیو میلمنو ته سیخه کړه، او هغه هم ښکارېدل نه، چې څو کسان او څوک وو؟ ځکه تر پایه په غونډه کې ناست کسان ونه ښودل شول!

استاذ سیاف دخپل ځانګړي مهارت له مخې خبره راغلو میلمنو ته داسې ور براره کړه: دا خو د ټولې نړۍ په اجازه راغلي! مونږ خو نه دي راغوبنتي، دوی افغانانو نه دي راغوبنتي! تاسو اسلامي هېوادونو یو هم د دوی له راتګ سره مخالفت ونه ښود!

که هغوی کوم یو ورته ویلي وای چې تا نو کوم مخالفت وښود! چې خپل کور دې و!؟ تا خو ورته ویل چې که غواړئ تروریستان ښه وڅپئ له مونږ سره مرسته وکړئ! هغه بل دې ورته ویل چې لوی لوی بهونه پرې را خوشي کړه! دا واړه یې سمه چاره نشي کولی!

په هر صورت ، د استاد سیاف دا استدلال چې یرغلگر د ملګرو ملتونو په خوښه او اجازه راغلي ، تر دې ډېر د خندا او شرم وړ دی ، چې وایي یرغلگر مو دوستان دي ، هغه عربي متل دی وایي: (العذر أقبح من الذنب) یو څوک چې ګناه توجیه کوي او یا یې روا ګڼي ، تر هغه ډېر بد دی چې یا ګناه کوي او یا یې تاییدوي! یو څوک که ګناه وکړي ، او بیا ومني چې ګناه یې کړې ، دومره بد نه دی ، لکه هغه څوک چې ګناه وکړي ، بیا دېته غاړه نه ږدي چې بد یې کړي ، یا یې ګناه کړې!

استاد سیاف ددې پر ځای چې ووايي امریکا او ملګري یې یرغلګر دي ، زمونږ په هېواد یې یرغل کړی ، ناروا یې کړې ، او ما هم ګناه کړې چې مرسته مې یې وکړه ، او ور سره ودرېدم! وایي دا خو د ملګرو ملتونو په اجازه راغلي! ګواکي ملګري ملتونه العیاذ باللّٰه څه د الوهیت مرتبه لري!!! چې څه وکړي ، یا یې ووايي هغه د ګاڼي کرښه ده!!

اوس لومړی باید په دې خبره ځان پوه کړو چې د نړۍ پر مخ هېڅوک که هر څو لوی او ستر وي د دې حق نه لري چې د یو چا په کور او کلي بل چاته د یرغل اجازه ورکړي ، تر دې چې یو مسلمان امیر او مشر د قرآن کریم او نبوي احادیثو له لارښوونو پرته چې په حقیقت کې د الله جل جلاله لارښوونې دي هم نشي کولی د بل چا په ځان ، مال او کور د برید اجازه ورکړې ، که څه هم چې کافر وي ، مګر په هغه وخت کې یې کولای شي چې د قرآن کریم د لارښوونو په رڼا کې وي . دلته څو ټکي د پام وړ دي :

۱- بین الملل څوک دي چې يو چا ته د بل چا د وژلو يا يې په کور او کلي د تېري او يرغل اجازه ورکوي؟ بين الملل څوک دي؟ ټول کفار دي: امريکا ده، روس دی، چين دی، نويه بریتانيه او شمالي ايرلند، او پنځمه يې فرانسه ده، دغه پنځه هېوادونه د امنيت د شوری دايمي غړي دي، ټول واک او اختيار له دوی سره دی، په ځانگړي ډول له امريکې سره، او دا ټول کفار دي.

۲- د امنيت شوری غړي انسانان دي، دوی ته دا واک چا ورکړی چې د دوی په څېر د نورو انسانانو لپاره قوانين جوړ کړي؟ او نور دې د دوی قوانين هرو مرو ومني!! آيا همدغه لومړی گام چې دوی پورته کړی د انسان له حقوقو او آزادی سره په ټکر کې نه دی؟ او که نه، دوی له نورو انسانانو نه ښاغلي او لوړ دي؟ دا خپله د انسان په حقوقو تېری نه دی؟! چې يو څو کسه سره راغونډېږي د خپل فکر او طبيعت سره سم قوانين جوړوي او بيا د ټولې نړۍ انسانان د هغو په منلو ملزموي!!

۳- که امريکې په خپله خوښه پر افغانانو يرغل کړی وي او که يې د بين الملل په اجازه کړی وي، - د يادونې ده چې بين الملل د يرغل اجازه نه ده ورکړې _ او که يې د کوم بل ځواک په اجازه کړی وي، د اسلام او قرآن له نظره بالکل ناروا او وحشت دی، که استاذ سياف او يا بل څوک کولی شي په قرآن کریم کې داسې حکمونه يا آيتونه پيدا کړي چې پر افغانستان د امريکا يرغل ته اجازه ورکوي مهرباني دې وکړي رامنځ ته يې دې کړي تر څو ولس او مجاهدين په حقيقت پوه شي.

۴- ځينې کسان چې سترگې يې د چوکۍ او ډالرو مينې پټې کړې دي دومره سپين سترگي کوي!! دومره درواغ وايي چې ماشوم هم پرې پوهېږي!! وايي دا مستأمنين دي!! دا معاهدین دي!! سړی نه پوهېږي چې دوی يوازې د

مستامن او معاهد نوم اورېدلی په معنی یې نه پوهېږي؟! او که د خلکو په سترگو کې خاورې ورشیندي؟

مستامن هغه کافر ته ویل کېږي چې د مسلمانانو په ملک کې د مسلمانانو د مشر په اجازه یوازې د یو څه وخت لپاره د اسلامي حکومت د قوانینو تر سیوري لاندې اوسېدای شي، نه وسله ګرځولی شي او نه په چا تېری کولی شي. لکه نن چې متأسفانه مسلمانان د کفارو په ملکونو کې دي! که نور هېڅ نه وي له نامد یې معلومېږي چې مستامن یعنې دامن او پناه غوښتونکی.

دا چې په اسلامي ملک کې واک او اختیار له کافر سره وي، وسله وګرځولی شي، د اسلامي حکومت له قانون نه لوړ او مستثنی وي!! دا ډول مستامن تر اوسه د اسلام په قاموس کې نشته که پروفیسور استاذ سیاف ته معلوم وي مهرباني دې وکړي په تفصیل سره یې دې خلکو ته وښيي.

په دې لیونی هم پوهېږي چې زموږ ملک ته راغلي کفار له مونږ نه امن او پناه غواړي او که مونږ په خپل کور کې له دوی نه امن او پناه غواړو؟

جا ته چې زموږ په ملک کې دوی امن او پناه ورکړه بیا نر شته چې پورته ورنه وګوري؟ او که یې له چا نه امن او پناه واخیستنه بیا څوک شته چې ترې ویې ژغوري؟ نه تش په نامه ولسمشر د دې واک لري او نه تش په نامه پارلمان!! او نه هم استاذ سیاف!! دا څه رنګه مستامین دي چې مونږ ته زموږ په خپل کور کې امن او پناه را کوي!!

او معاهدین هغو کافرو ته ویل کېږي چې له مسلمانانو سره داسې تړون ولري چې نه به دوی په مسلمانانو تېری کوي او نه به مسلمانان په دوی حملې کوي. او که یې تېری وکړ عهد ماتېږي. د مستامن، معاهد، ذمي او محاربو

کفارو په اړه د فقهي په کتابونو کې فقهای کرامو مفصلي او بشپړې څېړنې کړې دي ، چې ځانته بحث غواړي .

لنډه دا چې افغانستان ته راغلي يرغلگر نه مستأمنين دي نه معاهدین او نه ذميان . بلکې محاربين او متجاوزين دي . ځکه وسله ورسره ده ، په زور راغلي ، د حکومت واگې يې په لاس کې دي ، زمونږ په هېواد کې داسې څه کوي چې په خپل هېواد کې يې نشي کولی ، هلته دوی د خپل ملک قانون ته درناوی کوي . سر غرونه نشي ځنې کولی . مکر زمونږ په ملک کې هغه څه کوي چې خوښه يې وي ! نه داساسي قانون پروا لري ، او نه د خپل قانون . ځکه په دوی د خپل قانون درناوی او احترام د خپلو خلکو او خپل ملک په اړه لازم دی ، نه د افغانانو په اړه!!

دا دي اوس خو لا دا هم را برسېره شوه چې دا ځناور هېڅ رنگه انساني کرامت نه پېژني ، د شهيدانو د بدن غري پرې کوي ، او له ځان سره يې د يادگار په توگه ساتي!! د شهيدانو پر پاکو جسدونو بولې کوي!! د ماشومانو ، مېرمنو او بوداگانو جسدونو ته له وژولو وروسته اور اچوي!! فکر نه کوم چې تر اوسه به د انسانيت په تاريخ کې دا رنگه ځناور او وحشيان چېرته تېر شوي وي!

ولس به له ټوپکيانو سر ټکولو چې د ځينې افغاني ميرمنو سينې به يې پرې کولې ، يا به يې د ځينو نورو په سرونو کې ميخونه ټک وهل ، د يادونې ده چې د هغو بورنوونکو پېښو يو لوی او مهم لوبغاړی خپله همدا استاذ سياف و . خو دا دي اوس د ديموکراسۍ استاذانو له هغوی نه ور واړوله ، د انسانانو د بدن غری له ځان سره د يادگار په توگه ساتي!!! دا د يرغلگرو د پرمختگ او تمدن ارمغان دی!! چې خلکو ته يې دهوساينې او سوکالۍ په جامه کې ډالۍ کوي!

د استشهادي بریدونو مخالفت لومړی چا وکړ؟!

په ۲۰۰۱ م کال کې د امریکا د بهرنیو چارو وزیر کولن پاول هود وکړ چې پر عربي نړۍ را وگرځي ، تر څو عرب مشران په فلسطین کې د یهودو پر ضد د مظلومو فلسطینیانو لخوا د استشهادي بریدونو په مخنیوي کې مرسته ور سره وکړي .

د خپل منصب له تر لاسه کولو وروسته دا د پاول لومړی سفر و چې د ۲۰۰۱ فبروري په میاشت کې یې پیل کړ ، نوموړی له المغرب او مصر نه په خپلو لنډو کتنو کې دې پایلې ته ورسید چې د عربي نړۍ په عام ذهنیت کې ژور بدلون رامنځ ته شوی ، نوموړی همدې بدلون ته په کتو سره اړ شو چې د فلسطین دستونږې په اړه په خپل رسمي دریځ کې یو څه بدلون راولي .

پاول المغرب هېواد ته د خپل سفر موخه داسې وښودله چې غواړي د عربو منځلاري مشران وهڅوي تر څو د فلسطینیانو له خوا پر یهودو استشهادي بریدونه وغندي ، مګر د المغرب پاچا محمد السادس هغه وخت ځینې دیپلوماتان هېښ کړل کله یې چې له پاول نه وپوښتل: (فکر نه کوې!! چې لومړی قدس ته ټک مهم و؟) مطلب یې دا و چې که ته د دې موخې لپاره ماته راغلی یې ، نو ښه دا وه چې لومړی قدس ته تللی وای ، هلته دې له لنډه د یهودو مرسته کړې وای ، نه دا چې دلته ما ته راغلي!

کله چې پاول مصر ته لاړ په ازهر شریف کې لاریون کوونکو د اسرائیلو او امریکې بیرغونه په داسې حال کې وسوځول چې: (وسوځوئ ، د امریکې بیرغ وسوځوئ) نارې یې وهلې .

پاول همغه وخت کله چې د مصر له ولسهشر حسني مبارک سره له غونډې بهر را ووت ويې ويل: (فکر کوم پر مونږ لازمي ده تر څو د انتحاري بريدونو دپای ته رسېدو اړتيا درک کړو).

د عربي نړۍ منځلارو مشرانو هم په يو ډول د هغو بريدونو ملاتړ کولو چې امريکا ارهاب گڼلو، او کوم چې علمای کرام وو هغوی خو يې د روا والي خبره په زغرده وکوله. په هغه وخت کې د ازهر شريف معاون، شيخ محمد عاشور داسې وويل: (تروريزم هغه دی چې د هغو خلکو امن وگواښې کوم چې آرام ژوند کوي، او د نورو له حقوقو نه ناوړه گټه پورته کړي، او کوم چې جهاد دی، هغه بيا د هغه چا په وړاندې مقاومت دی چې د فلسطينيانو ځمکه يې نيولې ده، رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايي: هغه کسان چې دخپل مال، عزت او خاورې د دفاع په لاره کې وژل کېږي هغوی شهيدان دي).

شيخ عاشور ټينکار وکړ چې اسرائيلو په حقيقت کې ټول اسلامي او مسيحي ارزښتونه تر پښو لاندې کړي، او له همدې کبله يې د مصر د ديني مرکز هغه دريځ تاييد کړ چې دغه بريدونه استشهادي بولي: ځکه دا د خپل هدف د تر لاسه کولو لپاره سربښنده ده.

څو د پام وړ ټکي:

۱. د لومړي ځل لپاره د استشهادي بريدونو په وړاندې په رسمي ډول غبرگون د امريکا له لوري را څرگند شو، ځکه همدا مبارک استشهادي بريدونه دي چې په اسلامي نړۍ کې د امريکې شتون گواښي، دوی تر بل هر چا زيات پوهېږي چې استشهادي بريدونه له يوې خوا د مظلومانو په زړونو کې د غچ او انتقام توندې او ژورې څپې لايښې پياوړې کوي او پراخوي، او له بل پلوه د

ظالمانو پر سر تندرونه د آسمان دي ؛ ځکه خو امریکا آن په ۲۰۰۱ م کال کې د استشهادي بریدونو د مخنیوي لپاره ناکامو هڅو ته لاس اچولی و .

۲ - که څه هم چې امریکې په ښکاره له اسرائیلو سره د خواخوږۍ د ښکاره کولو لپاره دا کار پیل کړ ، مګر په حقیقت کې یې د ځان غم خوړولو ؛ دوی مخکې له مخکې پر افغانستان او عراق د بیرغل هوډ کړی و ، او پوهېدل چې له مونږ سره به هم ورته چلن کېږي ، نو راشه اوس له اوس نه یې دلته د مخنیوي لپاره لارې جارې ولټوه ، مګر الحمد لله چې د دوی دغه ناوره او شوم پلان نامراده شو.

۳ - امریکه پوهېده چې که دوی هر څو د استشهادي بریدونو په وړاندې توند غبرګون ښيي په هغه کچه یې د توپاني څپو توندوالی پراخېږي او ژورېږي ؛ نو یې هڅه وکړه د دې کار لپاره د اسلامي هېوادونو مشران او چارواکي وکاروي ، هغه و چې خارجه وزیر کولن پاول لومړی المغرب ته مخه کړه ، تر څو له هغه ځای نه یې راپیل کړي ، مګر کله چې هلته د المغرب پاچا له توند غبرګون سره مخ شو نو یې مخه مصر ته کړه ، هلته که څه هم چې د مصر حکومتي چارواکو په ښکاره سر ورسره وخوځولو ، مګر مصري ولس او د ازهر شریف علماوو یې سخت مخالفت وکړ.

۴ - کله چې امریکه د ازهر شریف د علماوو له سخت غبرګون سره مخ شوه ، له یوې مخې یې ناهیلۍ پر خوله دسکوت مهر ولکولو ، داسې چې بیا یې په ښکاره غږ پورته نه کړ . دوی لومړی کوشش کولو استشهادي بریدونه د علماوو له خوا ناروا وبلل شي ؛ ځکه که علماوو ناروا وګڼل بیا یې هېڅوک د تر سره کولو توان نه لري ، او که نورې ټولې لارې جارې په کار واچول شي او د اسلامي امت علما یې ناروا ونه بولي په هېڅ ډول یې د مخنیوي شونتیا نه تر سترګو کېږي .

۵- ټولو ته جوته دد چې په عراق کې د امریکې د ماتې یو اساسي او تر ټولو اغیزناک لامل همدا استشهادي بریدونه وو. او اوس په افغانستان کې هم همدا استشهادي مبارک اتلوال کفر ځپوونکي بریدونه دي چې د امریکې خوله یې له خاورو ډکه کړه.

۶- دا ځل امریکه د استشهادي بریدونو دمخنیوي لپاره له بلې لارې لاس په کار شوه. هغه داسې چې غوښتل یې د دیوبند له علماوو نه په دې هکله کار واخلي، دوی پوهېږي چې په هند، پاکستان، افغانستان او د منځنۍ آسیا په هېوادونو کې مسلمانان د دیوبند علماي کرامو ته په درنه سترګه کوري. او دوی کولی شي په دې سیمه کې مسلمانان رهبري کړي، لکه رهبري کړې یې چې دي!

دا ځل ناولې امریکې له خپل تېر ځل نامراده او ناکامې هڅې نه په استفادې داسې ونه کړل لکه لس کاله وړاندې یې چې غوښتل د فلسطیني مظلوم ولس په وړاندې د عربي نړۍ مشران وکاروي، نه یې په ښکاره کوم هیئت ولېږلو، او نه یې خارجه وزیر په ښکاره په کوم مجلس کې دا خبرې وکړې، لکه په المغرب او مصر کې یې چې کړې وې، بلکې په مهارت سره یې ځینې هغه ناخبره او غافل په نامه علما د ډالرو په واسطه وهڅول تر څو د استشهادي بریدونو د ناروا ثابتولو لپاره نور علما له ځان سره ملکري او د امریکې مراد پوره کړي!! چې دا کار له استاذ سیاف نه پرته بل چا ونه کړ!!

بیا هم دا دي دې هڅو یې هم کومه گټه ونکړه. ځکه که هر څو ځینې په نامه علم ته منسوبې د بلعم باعورا په مسند ناستې څېرې د خپلو گټو لپاره د دین او حق په سر سودا کولو ته تیارېږي، له بل پلوه د حق د لارې ریښتیني علما هر وخت د صلیبي دسیسو په وړاندې تل ولس له حقایقو خبر کړي، او د دښمن زرو او زور له حق څخه نه دي بې پروا کړي.

له ځان او مال نه دفاع د هر ژوندي ، فطري خاصیت دی

دا یو څرګند حقیقت دی چې له ځان ، حق ، مال ، آبرو او عزت نه دفاع د هر ژوندي ، فطري غوښتنه ده . که څه هم چې انسان نه ، بلکې ژوی ، یا مارغه او یا کومه حشره وي ، ټولو به لیدلي وي چې که څوک د چرکې یا پیشو ، یا مېړې ، یا غوا ، یا مورک او یا هم چنچنې په بچو او یا ځای کار ولري ، او یا خپله دوی ته د زیان رسولو هڅه وکړي ، هر یو تر وسه هڅه کوي چې په دوی ، یا یې په ځای او یا یې په بچو د تېري مخه ونیسي!

هیډا ډول انسان که څه هم چې بې وسه او ناتوانه وي په خپل ځان ، مال ، کور او اولاد تېری نشي زغملی . او که داسې څه پېښېږي تر وسه وسه هڅه کوي چې مخنیوی یې وکړي .

په انسانانو کې رنګا رنګ خلک شته ، ډېری خلک په ځانګړي ډول افغانان د بې عزتۍ له ژوند نه د عزت مرګ ښه بولي ؛ ځکه څوک چې د ځان ، مال او کور نه په دفاع کې ووژل شي ټول انسانان که مسلمانان دي که کفار په درنده سترګه ورتد کوري ، ستایي یې ، ښه پرې وایي ، او پر تېري کوونکي بد وایي .

پوښتنه دا ده چې ځینې خلک ولې له ظالمانو سره مرسته کوي ؟ د هغوی په مت خپل ولس وژني ، کلي او کورونه یې وړانوي ؟

د انساني فطرت له مخې هېڅوک دا کار نه خوښوي ، خو ځینې کسان د ځینو نورو لاملونو له کبله د حق په وړاندې د ظلم او کفر تر څنګ درېږي . او خپل ولس څپي!!

دوی د یو څو ځانکړو موخو لپاره چې هغه یا پیسې پیدا کول . یا ځواک او زور پیدا کول . او یا شهرت پیدا کول دي . د دا ډول جنایت ارتکاب ته زړه ښه کوي ، کله یې چې نوموړې موخې سمې پوره نشي . بیرته خپلو دوستانو ته وایي چې تاسو مونږ له صحنې لیري کړو!! زموږ واک مو کم کړ!! په مونږ پسې مو سوتی را اخیستی!! د واک له شېرازي مو وباسی!

مکر عام ولس په هغه خپل انساني او اسلامي فطرت پاتې دی . په هېڅ ډول نه نیواکړ مني او نه یې ملکري . ټول کوري چې د امریکې په لاس جوړ شوي حکومت عسکر را پورته کېږي په یو سنګر کې ور سره پراته نیواکړ په مرمیو ولي!! د پارلمان غړي یې په امریکایانو بد وایي . شمالي تلواله چې د نیواکړو لپاره یې لارې جارو کولې اوس بیرته له خپلو کفري دوستانو څخه کیلیمه ده : ځکه ټولې غوښتنې یې لکه څنګه چې ژمنې ور سره شوې وې په هغه ډول پوره نشوې!

د انسانانو تر منځ د جگړې حکمتونه

له کومې ورځې چې انسان ځمکې ته راغلی له هغه تاریخه تر ننه جگړه د انسانانو تر منځ یو داسې تریخ حقیقت دی چې هېڅوک سترگې نشي ترې پټولی. او ټول پوهېږو چې د انسانانو ترمنځ د انسانیت په تاریخ کې د لومړي ځل لپاره د قاییل او هابیل ترمنځ چې د آدم — علی نبینا و علیه الصلاة والسلام — زامن وو وینه تویې شوې ده. قابل په ناروا د خپل ورور هابیل وینه تویې کړه. او هغه یې شهید کړ. له هغه ورځې د انسانیت په تاریخ کې د حق او باطل ترمنځ جگړه پیل شوه.

دلته د پام وړ ټکی دا دی چې د انسانیت په تاریخ کې د لومړي ځل لپاره باطل په حق تېری وکړ. د حق د پیرو وینه یې وبهوله. قاییل د شیطان په لېسوند خپل ورور هابیل ووژلو. او د تاریخ په اوږدو کې تل د شیطان پیروانو د حق په پیروانو یرغل کړی، بیا وروسته د حق پیروان اړ شوي چې د خپل حق ننکه وکړي.

جگړه د انسان په ژوند کې یو تریخ حقیقت دی. او ددې د حکمت په اړه الله جل جلاله په خپل سپېڅلي کتاب قرآن کریم کې په دوهمه پارډه د البقرة سورت د دوسوه او یو پنځوسم آیت په وروستۍ برخه کې. وروسته له هغه چې د طالوت او جالوت جگړه او په هغې کې د داود علیه السلام په لاس د جالوت وژل کېدل بیانوي، داسې فرمایي: «...وَلَوْلَا دَفَعُ اللَّهُ النَّاسَ

بَعْضُهُمْ يَبْغِضُ لِبَعْضٍ لَّفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى
الْعَالَمِينَ»^۱

ژباړه: که د الله جل جلاله له لوري په ځينو خلکو (د حق په پیروانو) د ځينو نورو خلکو (د باطل د پیروانو) دفع کول نه وی ، هرو مرو به ځمکه د الله له لوري د باطل په پیروانو د عذاب را کوزولو له وجې وړانه شوې وی : ځکه نړۍ د الله جل جلاله د مخلصو او مؤمنو بنده کانه له امله ودانه ده ، کله چې په نړۍ کې د الله جل جلاله مؤمن بنده گان پاتې نشي ، بیا خامخا الهي عذاب راځي ، کوم څه چې ټوله نړۍ ورسره وړانږي . او دا چې الله جل جلاله په عالمیانو د لوی فضل څښتن دی د اسلام او قرآن له وجې په ټوله هستۍ رحم کوي ، له همدې کبله الله جل جلاله تر هغه قیامت نه راولې تر څو چې د ځمکې پر مخ د ده عبادت کېږي . هر کله چې داسې حالت راشي چې هېڅوک د الله جل جلاله عبادت نه کوي بیا به الله جل جلاله دنیا وړانوي او قیامت کېږي به .

دا چې په انساني ژوند کې جکره پېښېږي ، او د انسانانو له ډلې مسلمانان هم دي ، الله جل جلاله د مسلمانانو لپاره د جکرې ځانګړي لاملونه او ځانګړي بنسټونه ایښي ، مسلمانانو ته یې لارښوونه کړې چې په کوم وخت کې او له کومو خلکو سره او د کومو موخو لپاره باید جکره وکړي ؟ اسلام ځکه خپلې جکرې ته مقدس جهاد وايي چې د کفر او اسلام ترمنځ د جکرې لاملونه سره بېل دي ، او موخې یې یو له بل سره توپیر لري .

د جهاد لغوي او اصطلاحي معنی

جهاد له جهد نه اخیستل شوی ، په لغت کې کوشش او هڅې کولو ته وایي ، او په اصطلاح کې د الله جل جلاله د دین د لوړوالي لپاره له کفارو سره جګړې کولو ته جهاد ویل کېږي ، چې په دې کې له خپل دین ، ځان ، مال ، کور ، حق او مظلومانو نه دفاع کول هم راځي.

د یادونې ده چې کله د جهاد ټکی مطلق یاد شي په اسلامي شریعت ، د اسلامي امت په عرف کې ، او د علمای کرامو له نظره وسلوال جهاد ترې مرادېږي ؛ ځکه خو علمای کرام چې کله په خپلو کتابونو کې د وسلوال جهاد احکام بیانوي دباب الجهاد یا کتاب الجهاد په نامه عنوان ورته ږدي ، او ځینې بیا د باب الهغای یا کتاب الهغای په نامه عنوان ورته ږدي ، او کله چې مراد مسلح جهاد نه وي هلته بیا مقید ذکر کېږي ، لکه دقلم جهاد ، دژبې جهاد ، په مال سره جهاد.

او په عرف کې هم مجاهد هغه کس ته ویل کېږي چې د کفر په مقابل کې یې وسله پورته کړې وي .

د ټول اسلامي امت په عرف کې مصنف او داعي ته څوک مجاهد نه وایي . بلکې هغوی خپله جلا جلا نومونه او مصطلحات لري ، په یو صورت کې مجاهد ورته وایي چې له مسلحو مجاهدینو سره تړاو ولري ، له هغوی سره ناسته پاسته ولري ، له هغوی سره مرسته کوي.

دټولو رېښتینو مخکنیو او اوسنیو علماوو اجماع ده چې هر کله کفار د مسلمانانو په خاوره یرغل وکړي د هغه ځای په مسلمانانو جهاد فرض عین کېږي . که د هغوی وس نه و بیا په هغو مسلمانانو هم فرض کېږي چې د دوی

کاوندیان دي . همداسې تر پایه . يعني که د دود درې څلورو پنځو او ... هېوادونو زور نه ورته رسېدو بیا په ټول اسلامي امت جهاد فرض عین کېږي .

نن چې نیواککرو امریکایانو او ملګرو یې د استاذ سیاف خېلو د بریالیو منډو!! په مرسته زمونږ په هېواد یرغل کړی . په هر افغان له خپل وس سره سم جهاد فرض عین دی . که د افغانانو وس نه ورته رسي . بیا په نورو مسلمانانو هم فرض کېږي . او هر کس یې باید وکړي . که یې د تورې وس وي . په توره جهاد پرې فرض دی . که یې په ژبه وس وي . په ژبه . که یې په قلم وس وي په قلم . او که یې په مال وس وي په مال .

متأسفانه نن ورځ مسلمانان له خپل دین نه لیرې شوي : ځکه هر ځای د کفارو تر ګوزارونو لاندې دي . که دوی بېرته خپل دین ته په سمد توګه را ورګرځي . هېڅکله به له داسې ذلت او خواری سره مخ نشي!!

نن ورځ د استاذ سیاف په څېر ځینې کسان ددې په ځای چې د صلیبي کفارو په مقابل کې جهاد وکړي . په څنګ کې ور سره درېږي . او حال دا چې له کفارو سره د مسلمان په مقابل کې درېدل او د مسلمان په خلاف له هغوی سره مرسته کول هېڅ شرعي ، عرفي ، اخلاقي ، او انساني جواز نه لري .

د سربښندونکو بریدونو لنډ تاریخ

که په غور فکر وشي جوتېري چې د تاریخ په اوږدو کې انسان تل د خپلو لوړو اهدافو او معنوي ارزښتونو د تر لاسه کولو او یا ژغورلو لپاره هر ښکته سربښندنې ته تیار شوی . هر فرد ، هر ټولنه ، هر هېواد هغه که تر هر مذهب ، هرې عقېدې ، هر ټبر ، هرې ژبې او هرې جغرافېيې پورې تړاو لري خپلې ځانګړې مادي ګټې ، معنوي ارزښتونه او اهداف لري . د همدې ارزښتونو او اهدافو د ساتلو او ژغورولو لپاره تر خپل سربېرې . او دانساني ژوند په تاریخ کې هېڅ سلیم او منصف عقل له خپلو اهدافو نه قربانېدلو ته بد نه دي ويلي ، او نه ورته وايي ، بلکه ستايلي يې دي .

هر ټبر ، هر ټولنه ، هر هېواد په خپلو سربښندو وياري!! د خپلواکۍ او آزادۍ په لاره کې د خپلو پلرونو او نیکونو سربښندنې د ځان لپاره د لارې مثال او ویاړ ګڼي ، او خپلې سربښندنې د خپلو راتلونکو نسلونو لپاره د لارې د مثال او ویاړ په توګه پرېږدي .

ځکه خو نن مونږ په خپل افغاني تاریخ کې په میرویس نیکه او احمد شاه ابدالي ویاړو ، په محمود غزنوي ویاړو ، د میوند په ملاله او د کابل په ناهیده ویاړو ، د انګریزانو په مقابل کې د خپل ولس په وینو توبولو ویاړو ، د روسانو په مقابل کې په خپلو شهیدانو ویاړو!! او اوس د امریکایانو په مقابل کې په خپلو قربانیو په ځانګړي ډول په خپلو اتلو فدایانو ویاړو!

لکه څنګه چې نن مونږ د انګریزانو او روسانو د یرغل په مقابل کې د خپلو پلرونو او نیکونو په سربښندو او قربانیو ویاړو ، سبا به زمونږ راتلونکي نسلونه د اوسني امریکایي یرغل په مقابل کې زمونږ په سربښندو او قربانیو ویاړي!

په دې ټول پوهېږي چې د يو ولس د بچيانو وينې د نوموړي ولس د تاريخي وياړونو يوه تل پاتې برخه وي ، تاريخي او ملي اتلان د خپلو ولسونو د بچيانو د وينو له برکته تاريخي او ملي اتلان شوي دي ، که د ولس بچيان وينې تويې نه کړي ، سرونه قربان نه کړي ، هېڅکله به يو ولس او قوم نه تاريخي اتلان ولري او نه به د نومياليو او وتلو ملي وياړونو جوگه شي !!

په حقيقت کې د يو قوم او ولس د بچيانو له وينو څخه چې دخپلو ديني او ملي ارزښتونو لپاره يې تويوي ، تاريخي او ملي وياړونه او منارونه جوړېږي ، همدا وينې د ملي او تاريخي وياړونو په بڼه تر پېړيو پېړيو د يو قوم او ولس د ديني او ملي تشخص اثبات تضمينوي.

دا خو په عام ډول دټولو انسانانو په اړه ، او کوم چې مسلمانان دي هغوی خپل ځانونه د الله جل جلاله د رضا لپاره چې تر ټولې دنيا غوره ، لوړه او سپېڅلې ده قربانوي ، او له فرصت نه په استفادې سره د ابدې ژوند لپاره دا دوه ورځې ژوند د الله جل جلاله په لاره کې ښندي !!

که تاريخ ته وکتل شي ښکاره ده چې په ډېرو جگړو کې له سربښندونکو بريدونو څخه په هر وخت کې د يوې کارنده او مهمې جگړه ايزې وسيلې په توگه د اړتيا پر مهال کار اخيستل شوی ، په دې اړه د امريکا په شیکاگو پوهنتون کې د سياسي علومو استاذ روبرت بيب په خپله يوه څېړنه کې ويلي چې سربښندونکي بريدونه په تاريخ کې دلومړي ځل لپاره په فلسطين کې

یهودیانو په لومړۍ میلادي پېړۍ کې د روماني اشغال په وړاندې تر سره کړي. ۱.

په دوهمه نړیواله جګړه کې به جاپاني سربښندونکو پیلوتانو خپلې طیارې له چاودیدونکو توکو ډکې کړې بیا به یې په سهندر کې له امریکایي بیړیو سره وجنګولې ، او دغه سربښندونکي بریدونه د جاپاني کامیکازي بریدونو په نامه یادېږي . کامیکازي یعنې الهی باد ، په دې توګه جاپانیانو امریکایانو ته سخت ګوزارونه ور کړل . د همدې کامیکازي بریدونو له وجې امریکا په جاپان اتومي بمونه استعمال کړل!! په دې معنی چې سربښندونکو بریدونو هم امریکې ته او هم جاپان ته د اتومي بمونو حیثیت درلود ، ځکه خو یې امریکې له اتومي بم پرته په بل څه مخه ونشوای نیوی!

همدارنګه په سریلانکا کې د تامیل پیرانګانو ، په جګړو کې له همدې کارنده تکتیکي وسیلې کار اخیست .

ځینې تاریخ پوهان وايي چې سربښندونکي بریدونه د صلیبي جګړو په مهال د یوولسمې میلادي پېړۍ په پای کې چې د قدس د اشغال لپاره وې پیل شول ، او هغه داسې چې صلیبیانو یو کښتۍ چې سرتیري یې پکې سپاره وو او دوی د عبادتځای سرتیري بلل ، د مسلمانانو له کښتۍ سره وجنګوله ، چې ۱۲۰ مسیحي سرتیري پکې له منځه لاړل . او ددې څو چنده زیات مسلمانان پکې شهیدان شول!

همدا رنګه په ۱۷۸۵ میلادي کال کې د فرانسوي او هسپانوي جګړو پر مهال سربیندونکي بریدونه تر سره شوي دي. بیا د هسپانیې په کورونیو جګړو کې په ۱۹۳۶ او ۱۹۳۹ میلادي کلونو کې له سربیندونکو بریدونو نه کار واخیستل شو. په ۱۹۵۲ میلادي کال کې د ویتنام بزګرانو د فرانسوي اشغال په وړاندې همدې وسلې ته لاس واچولو.

د دې مطلب دا نه دی چې دا کار لومړی کفارو پیل کړی نو مسلمانان یې باید و نه کړي. نه. دا استدلال ځکه معقول نه دی چې لومړی جګړه هم کفارو پیل کړې ده. او دا هېڅ عقل نه مني چې مسلمانان به جګړه نه کوي! مسلمانان او کفار دواړه جګړې کوي، خو دهر یوه هدف، لاره او د کار طریقه یو له بل سره توپیر لري. مسلمانان له مجبوریته جګړه کوي، او کفار یې له هوسه کوي! له همدې نه معلومېږي چې د خپل هدف د تر لاسه کولو لپاره ځان قربانول د انساني فطرت طبیعي غوښتنه ده. چې یوازې د مسلمان نه بلکې د هر انسان په وینه کې ګډه ده.

که فرض کړو چې کوم ظالم د یو چا کور ته په زور او ناروا د ورتلو هڅه وکړي، د کور څښتن به څه کوي؟ غلی به کښيني؟ ژاري به؟ د خپل کور په بې پټۍ کې به مرسته ور سره کوي؟ او که به یې مقابله کوي؟ سلیم عقل وایي چې مقابله به یې کوي. که څه هم چې وس یې نه رسي. که ظالمان پرې برلاسي شول او دی یې ووژلو!! ټول خلک به وایي چې آفرین دې پرې وي له خپل کور نه د دفاع په لاره کې یې ځان قربان کړ!! له خپل حق نه د دفاع په لار کې قربان شو، په دې اړه امام ترمذي صیب په خپل سنن کې داسې روایت

راوری: (عَنْ سَعِيدِ بْنِ زَيْدٍ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَقُولُ: مَنْ قُتِلَ دُونَ مَالِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ وَمَنْ قُتِلَ دُونَ دِينِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ وَمَنْ قُتِلَ دُونَ دَمِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ وَمَنْ قُتِلَ دُونَ أَهْلِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ)^۱

ژباړه: له سعيد بن زيد نه روايت دی . وايي ما له رسول الله صلى الله عليه وسلم نه واورېدل چې ويل يې: څوک چې له خپل مال نه په دفاع کې ووژل شي . هغه شهيد دی . څوک چې له خپل دين نه په دفاع کې ووژل شي هغه شهيد دی . څوک چې له خپلې وينې (ځان) نه په دفاع کې ووژل شي هغه شهيد دی . او څوک چې له خپل ناموس نه په دفاع کې ووژل شي هغه شهيد دی)

په دې اړه نور هم ګڼ روايات راغلي ، په ځينو کې راغلي چې که چا له خپل مال نه ددفاع په لاره کې جګړه وکړي ، او پکې ووژل شو ، نو شهيد دی .

او په مسلم شريف کې په دې اړه داسې روايت راغلی: (عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرَأَيْتَ إِنْ جَاءَ رَجُلٌ يَرِيدُ اخْتِذَا مَالِي ؟ قَالَ فَلَا تَعْطُهُ مَالُكَ قَالَ أَرَأَيْتَ إِنْ قَاتَلَنِي ؟ قَالَ قَاتَلَهُ قَالَ أَرَأَيْتَ إِنْ قَاتَلَنِي ؟ قَالَ فَأَنْتَ شَهِيدٌ قَالَ أَرَأَيْتَ إِنْ قَاتَلْتَهُ ؟ قَالَ هُوَ فِي النَّارِ)^۲

^۱ - الجامع الصحيح سنن الترمذي: لمحمد بن عيسى أبو عيسى الترمذي السلمي ، الناشر : دار إحياء التراث العربي - بيروت ، تحقيق : أحمد محمد شاكر وآخرون ، عدد الأجزاء : ۵ ، ټوك: ۴ ، مخ: ۳۰ .

^۲ - صحيح مسلم : ټوك: ۱ - مخ: ۱۲۴ .

ژباړه: له ابو هريرة رضي الله عنه څخه روايت دی ، وايي: يو سړی رسول الله صلى الله عليه وسلم ته راغی ، وايي: اي رسول الله که يو سړی له ما نه زما مال اخلي څه وکړم؟ رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل: مال دې مه ور کوډه! ويل: که يې جکړه را سره کوله ، په زور يې را څخه اخيست بيا څه وکړم؟ ويل: جکړه ور سره وکړه! ويل: که يې ووژلم؟ ويل: ته شهيد يې! ويل: که مې دی ووژلو؟ ويل دی په دوزخ کې دی!

دا دي دلته کور و چې له خپل حق نه په دفاع کې وژل کېدل يوازې د عقل له مخې نه ، بلکې د شريعت له مخې هم لوی او بنده کار دی. تر دې چې که څوک له خپل معنوي او يا مادي حق نه په دفاع کې ووژل شي شهيد دی. دا د زيد او بکر خبره نه ده ، د اسلام د ستر پيغمبر حضرت محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم خبره ده . او هغه له ځانه نه وايي . بلکې: (وما ينطق عن الهوى ، ان هو الا وحي يوحى) .

او که يې د ټولو په منځ کې چې دی هم ورسره وي به ته انفجار ور کړ . هم يې ځان او هم يې ور سره ظالمان او غله له منځه يوړول بيا به هم ټول وايي چې آفرين دې پرې وي ، که يې ځان له منځه يووړ ، دظالمانو بيخ يې هم وايست!!

انسان چې يوازې انساني غيرت ولري . په خپل کور او کلي د يرغل په وړاندې آرام نه کېښي ، او هغه څوک چې هېڅ ارزښت او هېڅ معيار نه پېژني . هېڅ هدف نه لري ، هغه د انسانانو له دلې څخه وتلی دی ، له هغه نه څوک کيله نه کوي!!

مونږ ډېر داسې ځوانان وينو چې په ملي اردو کې له نيواککرو سره کار کوي ، سره له دې چې نيواککريسيې ور کوي ، ډوډۍ ورکوي ، پالنه او روزنه يې کوي ، مگر دوی داسې احساسوي چې خپلواک نه دي ، واک يې دبل په

لاس کې دې : ځکه خو د خپل ټوپک شپېلی پر خپلو استاذانو راگرځوي!! او په دې هم پوهېږي چې په داسې حال کې یې ژوندي پاتې کېدل که محال نه وي خیال خو دی . ځکه دا خپله استشهادي برید دی ، له دینه معلومېږي چې له آزادۍ او خپلواکۍ سره مېنه د انسان په وینه کې ګډه ده .

د استشهاد او انتحار ترمنځ توپیر

دلته به د یوې سربېرې په توګه مخکې له دې چې د استشهاد او انتحار د لغوي او اصطلاحي معناګانو په اړه خبرې وکړو ، د شهادت غوښتنې په اړه یو څو مهمو ټکو ته اشاره وکړو. وروسته به بیا د استشهاد او انتحار ترمنځ توپیر ته ورشو . څو ټولو ته څرګنده شي چې د استشهاد او انتحار ترمنځ څومره لوی او لیرې واټن شتون لري.

په دې ټول پوهېږي چې شهادت غوښتنه په اسلام کې روا بلکې یو ډېر لوړ او لوی هدف دی ، تر دې چې رسول الله صلی الله علیه وسلم خپله د شهادت غوښتونکی و . امام بخاري رحمه الله په دې اړه په خپل صحیح کې داسې روایت راوړی:

(أَنَّ أَبَا هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ وَاللَّيْلِ نَفْسِي يَتَذَكَّرُ لَوْلَا أَنَّ رِجَالًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ لَا تَطِيبُ أَنْفُسُهُمْ أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنِّي وَلَا أَجِدُ مَا أَجْمَلُهُمْ

عَلَيْهِ مَا تَخَلَّفْتُ عَنْ سَرِيَّةٍ تَغْزُو فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوَدِدْتُ أَنِّي أُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ أُحْيَا ثُمَّ أُقْتَلُ ثُمَّ أُحْيَا ثُمَّ أُقْتَلُ ثُمَّ أُحْيَا ثُمَّ أُقْتَلُ^۱).

ژباړه: ابو هريره-رضی الله عنه-وویل: ما له نبي كريم صلى الله عليه وسلم نه واورېدل چې ویل یې: زما دې په هغه ذات قسم وي چې زما روح یې په واک کې ده، که دا خبره نه وای چې له مومنانو نه ځینې کسان دا نه خوښوي چې له ما نه دې وروسته پاتې شي، او زه دومره وس نه لرم چې ددوی دتک لپاره بندوبست وکړم. نو زه به کله هم له هغه ټولي وروسته نه وم پاتې شوی کوم چې د الله جل جلاله په لاره کې جهاد کوي. زما دې په هغه ذات قسم وي چې زما روح دهغه په واک کې ده چې هر وروڼه داخوښم چې زه د الله جل جلاله په لار کې ووژل شم!! بیا بیرته را ژوندی کړای شم!! بیا ووژل شم!! بیا او بیا ووژل شم!! او بیا راژوندی کړای شم او بیا ووژل شم!!!

دلته رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمایي چې که دځینو مسکینو مسلمانانو د زړه ساتلو خبره نه وای، هرې غزا ته به تلیم، خو د فقیرانو او مسکینانو د زړه ساتلو لپاره پاتې کېږم تر څو دوی ته ځان بد ښکاره نشي، دکېي احساس ونه کړي، او لږ داده وي چې څه رسول الله صلى الله عليه وسلم هم له مونږ سره دي.

۱ - الجامع الصحيح المختصر، لمحمد بن إسماعيل أبو عبد الله البخاري الجعفي، الناشر: دار ابن كثير، اليمامة - بيروت، الطبعة الثالثة، 1407 - 1987م، تحقيق: د. مصطفى ديب البغا أستاذ الحديث وعلومه في كلية الشريعة - جامعة دمشق، عدد الأجزاء: 6. باب تمنى الشهادة، توك: ۳ - مخ: ۱۰۳.

او بیا وایی چې که ما دومرد وس درلودلی چې د دې مسکینانو لپاره د جهاد وسایل او سورلی برابرې کړم ، بیا به مې هم دا کار کولو ، او له دوی سره به یو ځای جهاد ته تلم مکر دومرد وس نه لرم ، ځکه له دوی سره پاتېږم!

امام طبراني رحمه الله په خپل کتاب (المعجم الكبير) کې دې ته ورته یو روایت له ابی مالک اشعري نه راوړی دی ، چې په وروستنی برخه کې یې رسول الله صلی الله علیه وسلم داسې فرمایلي دي: (...وَلَوْ خَرَجْتُ مَا بَنَيْتُ أَخْذُ فِيهِ خَيْرٌ إِلَّا انْطَلَقْتُ مَعِيَ ، وَذَلِكَ يَشُقُّ عَلَيَّ).

ژباړد: ...او که چېرې هرې غزا ته ووزه هېڅ داسې څوک به پاتې نشي چې په هغه کې یو څه خیر وي ، مکر دا چې له ما سره به ځي ، یعنې ټول نیک خلک به غزا ته ځي او هېڅوک به پاتې نشي چې د اسلام او مسلمانانو د چارو سمبالول په غاړه واخلي ، او دا کار په ما کران پرېوزي ؛ ځکه د جهاد له ټولو نه مهمه موخه د اسلامي نظام راتلل دي ، تر څو د الله جل جلاله حکم په ځمکه کې پلي شي . په دې معنی چې له جهاد نه موخه یوازې دا نه ده چې ټول دې شهیدان شي ، بلکې له جهاد نه لوی هدف دا دی چې اسلامي نظام راشي ، د قرآن کریم حکمونه چې د ټول بشریت د نیکمرغۍ ضامن دي پلي شي ، تر څو انسان له دنیوي نیکمرغۍ او آخروي سعادت نه برخمن شي.

۱ - المعجم الكبير: لسليمان بن أحمد بن أيوب أبو القاسم الطبراني ، الناشر : مكتبة العلوم والحكم - الموصل ، الطبعة الثانية ، 1404 - 1983 م ، تحقيق : حمدي بن عبدالمجيد السلفي ، عدد الأجزاء : 20 ، ټوک: ۳، مخ: ۳۰۰.

له همدې کبله علماي کرام وايي هغه مجاهدين او دمجاهدينو مشران چې د اسلامي حکومت د چارو د سهبالولو وړتيا ولري ، بايد له اړتيا پرته د جنگ ډگر او لومړيو کړنو ته لار نشي : ځکه په دې سره مسلمانانو ته ډېر زيان رسي ، هغه دا چې په کار پوه ، سوچه او پاک زري ، د اسلام او مسلمانانو په درد دردمن او رېښتيني مجاهدين به ټول شهيدان شي ، وروسته به چارې داسې کسانو ته په لاس ورشي چې هر څه به له خپلو ځانونو او کتو نه قربانوي . هر څه به په يوه روپۍ خرڅوي ، لکه چې ومو وليدل . له روس سره د جهاد پر وخت همداسې وشول ، نیک او مخلص مشران شهيدان شول . يا هم وروسته د کورنيو جگړو له امله په کورونو کېناستل ، او د چارو واکې استاذ سياف او دده په څېر نورو ته لاس ته ورغلې . دا دي اوس يې ټول گوري چې څه يې وکړل!! د دود ډالرو لپاره يې د جهاد افتخارات او وياړونه د امريکايانو او انګريزانو په پښو کې ور وغورځول ، د شهيدانو پاکې وينې ، د يتيمانو مظلومې اوښکې او د کونډوزره چوونکې کرغې يې په سرو کفارو وپلورلې!!

پاتې دې نه وي چې که اړتيا وه او پرته له دې چې د مجاهدينو مشران او رېښتيني په کار پوه تکره مجاهدين د جگړې لومړيو کړنو ته لار شي بله چاره نه وه ، بيا به هرو مرو ځي ، که شهيدان شول هم د اسبابو په نړۍ کې دوی ته کوم مسوليت نه متوجه کېږي .

علماي کرام دا خبره د همدې پاسني حديث شريف له مخې کوي . دا دي رسول الله صلى الله عليه وسلم خپله فرمايي چې زه ځکه هرې غزا ته نه ځم چې بيا به هر نیک مجاهد غواړي له ما سره لار شي ، او په دې صورت کې به د مسلمانانو چارې څوک برابرې؟!

رسول الله صلى الله عليه وسلم د حديث شريف په وروستني برخه کې قسم کوي او درې ځله دا خبره تکراروي چې که داسې نه وای ما به خامخا

خوښه کړې وای چې د الله جل جلاله په لاره کې ووژل شم او بیا را ژوندی شم ، بیا ووژل شم ، او بیا را ژوندی شم او بیا ووژل شم !!

د بخاري شریف په یو بل روایت کې په دې اړه داسې راځي: (عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ وَدِدْتُ أَنِّي أَقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَأُقْتَلُ ثُمَّ أَحْيَا ثُمَّ أُقْتَلُ ثُمَّ أَحْيَا ثُمَّ أُقْتَلُ فَكَانَ أَبُو هُرَيْرَةَ يَقُولُهُنَّ ثَلَاثًا أَشْهَدُ بِاللَّهِ).

ژباړه: له ابو هريره رضي الله عنه څخه روایت دی چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل: زما دې په هغه ذات قسم وي چې زما روح يې په لاس کې ده چې دا خوښوم چې زه د الله جل جلاله په لاره کې وجنګېرم ، او بیا ووژل شم !! بیا بېرته را ژوندی کړای شم !! بیا ووژل شم بیا بېرته را ژوندی کړای شم !! بیا ووژل شم !!

هغه راوي چې دا حديث يې له ابو هريره رضي الله عنه نه اورېدلی وايي ابو هريره رضي الله عنه به درې ځله دغه ټکي چې ووژل شم او بیا را ژوندی کړای شم ويلو ، او زه الله جل جلاله په دې باندې گواډ نيسم چې همدا سې به يې ويل ، نوموړی راوي دا خبره د دې لپاره کړې تر څو چاته شک پيدا نه شي او و نه وايي چې دا خبره په رسول الله صلى الله عليه وسلم پسې چا جوړه کړېده .

له دينه معلومېږي چې معمولاً دا خبره د ځينو خلکو زړه ته سمه نه لوبېږي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم به کړې وي ؛ ځکه يې وويل چې رسول

الله صلى الله عليه وسلم همدا سي ويل . او دا هم ترې معلومېږي چې صحابوو رضی الله عنهم به د رسول الله صلى الله عليه وسلم د مبارکو ويناوو په رانقلولو کې زیاته پاملرنه کوله . تر دې چې دومره به متوجه وو چې دا ټکی یې یو ځل او دا یې دوه ځله او دا یې درې ځله وویل.

د یادونې ده چې رسول الله صلى الله عليه وسلم هسې په خوشې خبره قسم نه کړی او نه یې کولو . دې ټکي ته باید ډېر په غور پام وشي . د زرد په غوړونو واورېدل شي ، او د زرد له تلد ومنل شي .

له دې او دېته ورته نورو گڼو احادیثو او له دې نه مخکې له گڼو ایتونو نه په ښکاره جوتېږي چې د الله جل جلاله په لاره کې شهادت خورا لوی او لوړ بخت دی ، چې هر چا ته نه رسي ، بلکې د الله جل جلاله په خپل فضل او رحمت سره ځینې کسان د دغو درجو لپاره غوره کوي .

په څلورمه پاړه کې د آل عمران د سورت په یوسل او څلویښتم آیت کې الله جل جلاله مسلمانانو ته دا حد له غزا نه وروسته چې دوی پکې وځورېدل داسې واکیرنه ورکوي: ((إِنْ يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُ^۱، وَبَلَاكُ الْآيَامِ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ^۲ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ^۳))

ژباړه: که تاسو ته تپ او زخم در ورسید، نو دوی (کفارو) ته هم همدا ډول تپ او زخم تېر کال د بدر په غزا کې رسیدلی و، او دا خو ورځې دي، مونږ یې د خلکو ترمنځ اړوو را اړوو، یعنی کله یو لوري ته درد رسېږي، کله بل لوري ته، او بل د دې لپاره مونږ دا کار کوو تر څو الله جل جلاله په ښکاره هغه کسان خلکو ته وښيي چې ایمان یې راوړی دی، هسې خوبه منافقینو هم ویل چې مونږ مسلمانان یو.

منافق او مسلمان په درد، غم او تاوان کې معلومیږي. مسلمان ته که خوشالي او کامیابي ورسي او که غم او ناکامي، په دواړو حالتو کې د خپل رب په قضا او قدر ایمان لري، او غاړه ورته ږدي، مگر منافق یوازې په هغه صورت کې د الله او رسول خبره مني چې د ده پکې ګټه وي، او که د ده تاوان و پکې، بیا په غوسه وي، جهاد ته فساد او مجاهدینو ته مفسدین وايي!!

الله جل جلاله د ورځو اړول را اړول، چې کله مسلمانان برلاسي وي او کله کفار د دې لپاره کوي تر څو ستاسو مسلمانانو له ډلې نه ځینې شهیدان غوره کړي، چې هغه په جنت کې ورته تیارې شوې درجې ورکړي، کومې چې پرته له شهادت نه په بل څه نه تر لاسه کېږي، او الله جل جلاله ظالمان نه خوښوي.

په دې آیت کې الله جل جلاله فرمایي: «وَيَتَّخِذُ شُهَدَاءَ مِنْكُمْ» د اتخاذ فعل د افتعال له باب نه دی، د علم صرف له مخې د افتعال باب له معناوو څخه یو دهم په دقت سره غوره کول دي، او دلته د غوره کولو په معنی راځي. غوره کول یو ځانګړي کیفیت غواړي! په دې معنی چې هر څوک نه شهید کېږي، بلکه هغه څوک د شهادت لوړ مقام ته رسي چې الله جل جلاله یې دخپلې ځانګړې مهربانۍ له مخې د دغه لوړ مقام لپاره غوره کړي: ځکه د الله جل جلاله په لاره کې وژل کیدل لوړه او لویه بریا ده، هر څوک یې نشي تر

لاسه کولی . د هغه چا په برخه کې چې الله جل جلاله دغه لور او نازولي منزلت ته غوره کړی وي ، او الله جل جلاله دې لور مقام ته هر څوک نه غوره کوي !! . الله جل جلاله په قرآن کریم کې فرمایي: ﴿إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقْتُلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ ۖ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقٌّ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ ۚ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ ۚ فَاسْتَبَشِرُوا بَبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ ۚ وَذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝۱۱۱﴾.

ژباړه: بېشکه چې الله جل جلاله له مومنانو نه د هغوی ځانونه او مالونه د جنت په بدل کې پېرودلي ، داسې چې دوی به د الله جل جلاله په لاره کې جنګېږي ، دوی به نور (کفار) وژني او دوی به خپله هم وژل کېږي . د دې ژمنې پوره کول الله جل جلاله په خپل ذات په تورات او انجيل او قرآن کې منلي دي . او له الله جل جلاله پرته به بل څوک د خپلې ژمنې تر ټولو بند پوره کوونکی وي ؟ دا معامله چې بيعت مو پرې کړی ستاسو لپاره زيری دی ، او يوازې همدا لويه بريا ده .

له دې مبارک آيت نه په ښکاره جوتېږي چې د الله جل جلاله په لاره کې وژل کېدل تر ټولو لويه بريا ده . او الله جل جلاله له خپلو مومنونو بڼده گانونه د

هغوی ځانونه او مالونه د جنت په بدل کې اخیستي دي . هغوی یې ته ویل چې تاسو به زما په لاره کې جنګېږئ چې هم به کفار وژنئ او هم به تاسو وژل کېږئ ، او بیا به زه تاسو ته جنتونه درکوم .

د قرأت او تفسیر علمای کرام فرمایي چې (فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ) په یو قرأت کې (فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ) لومړی فعل مجهول او دوهم معلوم هم راغلی ، که څه هم چې مشهور لومړی قرأت دی ، د لومړي قرأت پر بنسټ معنی داسې کېږي چې دوی به کفار وژني او د کفارو لخوا به دوی وژل کېږي ، او په دوهم قرأت یې معنی داسې کېږي چې د کفارو لخوا به دوی وژل کېږي ، او دوی به کفار وژني! ددې دوهم قرأت له مخې شهادت او د مجاهدینو د سربښندونو ستايلو ته ټینګه او کلکه اشاره شوې ده ، ځکه چې دوی مرګ د سر په سترګو کوي . کفار یې وژني ، خو بیا هم پر کفارو ورځي او وژني یې. له مرګ څخه نه بیرېږي!

الله جل جلاله فرمایي چې دا ډول معامله ما په تورات او انجیل کې له اهل تورات او انجیل سره هم کړېده ، یعنې جهاد مې یوازې پر تاسو (مسلمانانو) نه دی فرض کړی . بلکې له تاسو نه په مخکې امتونو مې هم فرض کړی و . او بیا ټینګار کوي چې کورئ د الله ژمنه څه دروغ نه ده!! او نه دا سې ده چې پوره به یې نه کړي ، له الله جل جلاله پرته بل هېڅوک داسې نشته چې خپله ژمنه په ښه او بشپړه توګه پوره کړي . او همدا معامله چې له تاسو سره الله جل جلاله کړې ده دا ډېره لوړه او ښه معامله ده . تر دې چې مومنانو ته د دې معاملې زیږی ورکوي . او بیا په پای کې وايي چې یوازې همدا د الله جل جلاله په لاره کې وژل کېدل لویه بریا ده.



مشهور مصري داعي او عالم دکتور وجدي غنيم د پورتنۍ آيت شريف د (فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ) په اړه وايي چې د مجهول فعل په تقديم سره استشهادي بريدونو ته اشاره ده ، دی وايي مجهول

فعل چې مقدم شي معنی يې داسې راځي چې دوی (مومنان) به وژل کېږي او بیا به دوی نور (کفار) وژني، او دا په استشهادي بریدونو کې په جوتنه توګه څرګندېږي: ځکه په استشهادي برید کې استشهادي مجاهد له دښمن نه مخکې وژل کېږي، لومړی استشهادي وژل کېږي او بیا یې دښمن.

استشهاد:

دا خو په عامه توګه د شهادت د لوړ او ستر مقام په اړه، اوس به استشهاد ته را شو.

استشهاد او انتحار دواړه عربي کلیمې دي، دواړه مصدرونه دي، استشهاد چې د استفعال له باب نه دی د شهادت غوښتنې په معنی دی. د عربي ژبې د ګرامري قواعدو له مخې استفعال باب په اصل کې معتدي دی، خو کله کله لازمي هم راځي، چې د لازمیت په حال کې مجهول استعمالېږي، لکه داسې ویل کېږي: استشهد فلان!! یعنې پلانی شهید شو.

او په اصطلاح کې استشهاد دېته ویل کېږي چې یو مسلمان د الله جل جلاله د رضا، او دالله جل جلاله د کلیمې د لوړوالي لپاره، په دنیا کې د زړه تنګوالي له کبله نه، د کورني تاوتریخوالي له کبله، له خپل حق، خپل دین، ځان، کور، او وطن نه د دفاع لپاره ځان د مرګ کومي ته ورغورځوي، زړه یې غواړي ښه ژوند ولري، ښه کور ولري، ډېر بچیان ولري، مګر د کفارو د شړلو او له هغوی نه د خپل کور د ژغورلو له کبله له دې هر څه تېر شي، دا په حقیقت کې د هر غیرتي انسان خوی دی، چې په خپل کور، ننګ او آبرو له سر نه تېر شي، که څه هم چې مسلمان نه وي.

استشهادي مجاهد په زهرو خان نه وژني . له لور خای نه خان نه را
 کوزاروي ، د موټر يا ريل گاډي مخې ته خان نه اچوي چې پرې تېر شي او ويې
 وژني. خان ته اور نه ورته کوي ، خان نه زيندي کوي! ځکه چې هدف يې د
 خان وژل نه وي ، بلکې هدف يې د يرغلگر وژل وي ، خو کله چې دا کار پرته
 له دې چې خان پرې قربان کېږي په بله توگه نشي تر سره کېدی ، مجبوريږي
 چې د خان په وژلو يې ووژني. استشهادي په حقيقت کې د خان وژل د کافر
 دښمن د وژلو ، ډارولو او شړلو لپاره وسيله گرځوي.

هر کله چې يو مسلمان دا ډول سربښندنه کوي ، دېته استشهادي يا فدايي
 ويل کېږي ، دې ډول سربښندنې ، غيرت او شهامت ته ، فکر نه کوم چې عاقل
 انسان انتحار ووايي.

لکه مخکې چې تېر شول ، له جهاد نه يوازینی موخه دا نه ده چې
 مسلمانان دې پکې شهيدان شي ، د جهاد تر ټولو ستره موخه د الله جل جلاله
 د دين لوړول او د کفر له منځه وړل دي ، هو!! شهادت د جهاد له موخو نه
 يوه موخه ده ؛ ځکه هغه درجې چې الله جل جلاله په دنيا او آخرت کې د
 شهيدانو لپاره ټاکلي او غوره کړي دي ، هغه پرته له شهادت نه په بل څه نه تر
 لاسه کېږي ، نه په علم تر لاسه کېږي ، نه په ذکر ، نه په لمانځه ، نه په روژه ، نه
 په حج او نه په نورو عبادتونو . هو!! د آخرت درجې يې کيدا شي په نورو
 عبادتونو هم تر يو ځايه تر لاسه شي ، خو په هغه وخت کې چې جهاد فرض
 عين نه وي . فرض کفايي وي ، مکر دنيوي درجې يې په بل هېڅ شي نه شي تر
 لاسه کېدای ، يوازې او يوازې شهيد دی چې په دنيا کې غسل نه ور کول
 کېږي ، په خپلو جامو کې خاورو ته سپارل کېږي ، او شهيد ورته ويل کېږي ، له
 شهيد پرته بل هېچا ته دا دنيوي امتياز ، کرامت او درجې نه دي ور کړل
 شوې!!!

له جهاد نه بله موخه د الله جل جلاله له خوا د بنده گانو آزمويښه ده چې د ده امر مني او که نه؟ ځينې خلک چې د استاذ سياف په څېر پروفيسرانو په مکر تېر وتلي . فکر کوي چې جهاد هسې يو جنګ دی که چا وکړ او که يې ونه کړ څه خبره نه ده . مکر نه . جهاد له هر څه د مخه د الله جل جلاله امر دی . عبادت دی ، لکه څنګه چې لمونځ کول ، روژه نيول ، حج کول ، زکات ورکول عبادتونه دي . جهاد هم يو عبادت دی . مسلمان چې جهاد کوي ، له ټولو د مخه يې بايد نيت سم وي ، چې دا د الله جل جلاله امر دی .

ضرور نه ده چې جهاد دې هرو مرو هغه ډول نتيجه ورکړي کومه چې ځينې خلک يې غواړي ، نوح عليه السلام نهه نيم سوه (۹۵۰) کاله دعوت وکړ . مکر د گوتو په شمار کسانو ايمان پرې راوړ . مسلمان په دې مکلف دی چې د الله تعالی له حکم ، د وخت او ځای په نظر کې نيولو سره سم خپل مسوليت ادا کړي ، دا چې نتيجه څه کېږي؟ هغه د الله تعالی کار دی . الله جل جلاله په خپلو کارونو له بل هر چا ښه پوهېږي .

انتحار:

انتحار د افتعال له باب څخه دی ، او لغوي معنی يې د غاړې پرې کول دي ، په اصل کې له نحر څخه اخيستل شوی ، نحر په عربي ژبه کې غاړې ته ويل کېږي ، چې د امر فعل يې انحر راځي ، لکه په سورت الکوتر کې چې الله جل جلاله خپل کران پيغمبر حضرت محمد مصطفی صلی الله عليه وسلم ته

فرمايي: (فَضْلَ لِرَبِّكَ وَ انْحَرْ) ۱ يعني خپل پالونكي ته لهونځ وكړه! او د اختر قرباني وكړه! دلته يې ځكه د (انْحَرْ) ټكي راوړی چې د اختر قرباني د څاروي د غاړې په پړې كولو كېږي . د علم صرف له مخې (نحر) ثلاثي مجرد دی ، او معتدي راځي ، په دې معنی چې د څاروي غاړه پړې كړه! او انتحار ثلاثي مزید دی ، او لازمي راځي . يعني دخپلې غاړې پړې كول! يعني ځان وژل .

د افتعال باب په اصل كې لازمي دی ، او معلوم استعمالېږي ، داسې ويل كېږي: (انتحر فلان) يعني پلاني انتحار وكړ ، ځان يې ووژلو ، ځكه چې په عربي ژبه كې په عام ډول لازمي فعل مجهول نه راځي .

او په اصطلاح كې انتحار دېته ويل كېږي چې يو انسان د دنيا له ژوند نه په تنگ شي ، له لوړې نه په تنگ شي ، يا په اصطلاح عاشق وي! معشوقې ته يې نشي رسيدی ، يا يې معشوقه له بل ځا سره واده وكړي! يا يې ټول مال هلاک شي ، يا كوم بل غم او درد ورنه ورسې ، ددې لپاره چې له زړه په تنكوالي نه ځان خلاص كړي ، له سخت ژوند نه ځان خلاص كړي ، له غمونو ځان خلاص كړي . ځان وژني. ځان وژنه يې نه د الله جل جلاله د رضا لپاره وي . نه د الله جل جلاله د كليمې د لوړوالي لپاره ، او نه د دښمن د خپلو او وژلو لپاره . مطلب يې يوازې او يوازې دا وي چې ځان د دنيا له غمونو بې غمه كړي! له همدې كبله يا زهر خوري ، يا ځان زيندي كوي ، يا له لوړ ځای نه راكوزاروي ، يا په چارده ، يا خنجر ځان وژني ، يا د موټر او ريل گاډي مخې ته ځان ور اچوي چې مړ شي . يا خوراك او څښاك نه كوي ، تر څو مړ شي ، يا د بدن ټپ

۱ - سورت الكوثر . آيت: ۲ .

همداسې پرېږدي چې وينې ترې لارې شي او مړ شي. انتحاري انسان هېڅکله داسې نه کوي چې په ځان پورې بارود يا بهونه وتړي او بيا په يرغلګرو ور منډه کړي . چې د ځان په وژلو سره هغوی ووژني!

انتحار د اسلام په مبارک دين کې بالکل يو ناروا عمل او لويده ګناه ده . په مسلمانانو کې انتحار ډېر کم دی . په حقيقت کې مسلمان په هېڅ صورت انتحار نه کوي . کله کله يې که کوم مسلمان وکړي . هغه يا د اسلام له دين نه پوره معلومات نه لري ، يا يې دماغ خراب وي . نور مال نه وي .

انتحار په اصل کې کفار کوي . او د کفارو په ملکونو کې خورا زيات پېښېږي . کفار ځکه انتحار کوي چې هغوی د آخرت په ورځ ايمان نه لري . په حساب او کتاب ايمان نه لري ، دوی فکر کوي چې همدا دنيا ده ، له دنيا خوا نور څه نشته . که دوی په دې پوهېدی . يا يې عقیده درلودی چې له دنيا وروسته آخرت شته . هلته د ښو او بدو پوښتنه کېږي . هېڅکله به يې انتحار نه و کړی : ځکه پوهېدل به چې که ددنیا له غمونو هر څو ځانونه بې غمه کړي . هلته په آخرت کې به له ابدې غمونو او دردونو سره مخ کېږي بيا به يې دا کار نه کولو!

مسلمان له همدې امله انتحار نه کوي . بلکې استشهاد کوي . هغه پوهېږي . عقیده لري چې آخرت شته . حساب او کتاب شته . د ښو او بدو پوښتنه شته ، جنت او دوزخ شته . که په دنيا کې هر څومره تکليف ورته ورسې ، په آخرت کې جنت ته هيله لري ، بلکې د همدې جنت په هيله استشهادي بریدونه کوي . مسلمان پوهېږي چې که اوس ددنیا له غمونو ځان خلاص هم کړم . ځان ووژنم ، سبا به په آخرت کې بيا څه کوم ؟ له همدې کبله لکه پاس مو چې وويل په مسلمانانو کې انتحار ډېر کم دی ، کله کله يې ځينې هغه مسلمانان کوي چې يا د اسلام په اړه پوره معلومات نه لري ، او يا داسې يو

حالت پرې راشي چې د بڼه او بد توپیر نشي کولی! یو ډول لیونی غوندې شي! جوړ او سم مسلمان هېڅکله انتحار نه کوي. انتحار کفار کوي، همدا اوس په کفري هېوادونو کې انتحار د ورځې معمول گرځېدلی، هره ورځ په سلهاوو، بلکې زرهاوو کفار انتحار کوي.

د کره څېړنو له مخې په امریکا کې هر کال تر پنځه ویشت زره (۲۵۰۰۰) زیات خلک انتحار کوي!! چې هره ورځ نېردي اویا کسه. او په هر ساعت کې درې کسان کېږي!! همدا ډول په بریتانیا، فرانسه، ایتالیا او نورو ګڼو کفري هېوادونو کې.

دروغتیا د نړیوالې ټولنې د ۲۰۰۷ کال د راپور پر بنسټ، او په ۲۰۱۲ کال کې د ځانونوډمي مخینوي د نړیوالې ورځې د لمانځنې په مناسبت نوموړې ټولنې ویلي چې چې د نړۍ په کچه هر کال نېردي یو ملیون خلک ځانونوډمي کوي!!!

او دا شمیر د هغو کسانو له شمیر څخه لوړ دی کوم چې په ټوله نړۍ کې په جګړو کې وژل کېږي!!! د حیرانتیا ځای دا چې هر کال شل میلیونه خلک د ځانونوډمي هڅې کوي خو یوازې یو ملیون یې خپل هدف ته رسېږي، نوموړې ټولنه وایي چې تر ټولو زیاته ځانونوډمي په پر مختللیو هېوادونو کې را منځته کېږي! په عام ډول په ټوله نړۍ کې په هرو ۲۰ ثانیو کې یوه ځانونوډمي تر سره کېږي!

^۱ - <http://www.emro.who.int/ar/media/news/suicide-prevention-day2012.html>

[/http://www.who.int/mediacentre/news/statements/2007/s16/ar](http://www.who.int/mediacentre/news/statements/2007/s16/ar)

ځينې نورې سر شهېرنې وايي يوازې په چين کې هر کال د مليون څلورمه برخه (۲۵۰۰۰۰) کسان چې نېرېدې په هرو دوه دقيقو کې يو کس کېږي . ځانونه کوي . د يادونې ده لکه څه رنگه چې پورتنۍ ټولنې ويلي زياتره ځانونه کفار کوي!! متاسفانه چې يرغلګرو دا مرض زمونږ هېواد ته هم راوړی دی ، له اشغال نه مخکې او اوس که سرد پرتله شي ، مخکې په کلونو کلونو چا نه اورېدل چې کوم افغان دې ځانونه کړې وي . خو اوس په ورځني ډول دوه درې مېرمنې ځانونه وژني! يا ځانونو ته اور اچوي ، او يا زار خوري!

اسلام مسلمان ته د دا ډول ناروا کار اجازد نه ورکوي . بلکې يوه لويه ګناه يې بولي ، په دې اړه امام مسلم رحمه الله په خپل صحيح کې داسې روايت راوړی دی : (عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ قَتَلَ نَفْسَهُ بِحَدِيدَةٍ فَحَدِيدَتُهُ فِي يَدِهِ يَتَوَجَّأُ بِهَا فِي بَطْنِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدًا مُخَلَّدًا فِيهَا أَبَدًا وَمَنْ شَرِبَ سُمًّا فَقَتَلَ نَفْسَهُ فَهُوَ يَتَحَسَّاءُ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدًا مُخَلَّدًا فِيهَا أَبَدًا وَمَنْ تَرَدَّى مِنْ جَبَلٍ فَقَتَلَ نَفْسَهُ فَهُوَ يَتَرَدَّى فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدًا مُخَلَّدًا فِيهَا أَبَدًا).

ژباړه: له ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت دی ، ده وويل چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل : (که چا خپل ځان په اوسپنه ووژلو ، نو همدا اوسپنه به يې په لاس کې وي ، همېشه او تل تر تله به يې د دوزخ په اور کې په خپله خېته کې وهي . او که چا زار وڅښل ، او ځان يې ووژلو ، نو همېشه او

۱ - صحيح مسلم ، لمسلم بن الحجاج أبو الحسين القشيري النيسابوري ، الناشر : دار إحياء التراث العربي - بيروت ، تحقيق : محمد فؤاد عبد الباقي ، عدد الأجزاء : ۵ . ټوک : ۱ . مخ : ۱۰۳ .

تل ترتله به يې په دوزخ کې غورځوي . او که چا ځان له غره نه راگوزار کړ او ځان يې ووژلو ، نو همېشه او تل ترتله به په دوزخ کې همدا رنگه را گوزاريږي .

دغه مبارک حديث په ډاگه وايي چې که چا زهر وڅښل يا يې ځان په کومه بله وسيله ووژلو په هغه توگه به په آخرت کې هم کړول کېږي ، او په دې ټول پوهېږي چې زهر هغه څوک خوري چې له ژوند نه په تنگ وي . په چاره هغه څوک ځان وژني چې غواړي خپل ځان د دنيا له ستونزو نه بې غمه کړي . مگر استاذ سياف په خورا سپين سترگي او وچه ناروا دا حديث شريف چې صراحتاً د انتحار او ځانوژنې په اړه راغلی د استشهادي مجاهدينو په اړه بولي !!

له پورتنی حديث شريف نه جوتهږي چې د استشهاد او انتحار يا شهادت غوښتنې او ځان وژنې ترمنځ توپير لکه څمکه او آسمان دی .

استشهادي مجاهد په دې بڼه پوهېږي . چې د څه لپاره ځان قربانوي ؟ ځکه خو ټول د استشهادي مجاهدينو وصيتنامې کوري او اوري يې ، هغوی په رسا توگه وايي چې مونږ يوازې او يوازې د الله جل جلاله د رضا او له خپل دين او ولس نه د دفاع لپاره دا کار کوو ، نه له دې وجې چې مونږ د دنيا له ژوند نه په تنگ يو .

په رښتيا چې خبره همداسې ده ؛ ځکه هغوی په څومره خوشالي او په له خندا ډکو خولو او له موسکا ډکو څېرو خبرې کوي ، مرگ ته ور دانکل د انساني فطرت له مخې گران کار دی ، يو څوک چې په دې پوه شي چې اوس . يا يو څه وخت وروسته به وژل کېږي هسې غير ارادي يې پرڅېره خپکان را برسېره کېږي ، که دی هر څو هڅه وکړي چې ځان خوشاله وښيي مگر نه کېږي . اصلاً د انسان ټول بدن او غړي د زړه په واک کې دي ، زړه د انسان د بدن ټولو واک دی . که زړه ډاډه وي ټول غړي ډاډه وي ، او که زړه سترې يا خپه

وي ټول بدن سترى او خپه وي . مونږ گورو چې د سربښندونكو اتلانو څېرې څومره خوشاله او له موسكا ډكې وي . دا ځكه چې د دوى زړونه په الهي ډاډگيرنه ډاډمن وي . له مرگ نه هېڅ اندېښنه نه لري ، د خپل پالونكي په ژمنو او جنتونو يې ايمان داسې ټينگ وي چې د دنيا له ټولو ښو او بدو نه جلاوالى هېڅ اغېزه نشي پرې كولى ، سره له دې چې پلرونه ، ميندې خويندې ، وروڼه دوستان او د ځينو لا اولادونه به هم ور يادېږي . خو له دې ټولو سره سره په مباركو او د ايمان په نور ښايسته څېرو كې يې د هېڅ ډول غم او خپكان ورې نشي هم نه تر سترگو كېږي . او دا هغه څه دي چې د نړۍ كفار يې په حيرت كې اچولي !! چې څه ډول يو انسان په دومره خوشحالي مرگ ته وردانكي! د دوى حيرت په ځاى دى : ځكه دوى د دنيوي اسبابو په رڼا كې حساب او كتاب كوي ، خو مسلمانان په ځانگړي ډول استشهادي مجاهدين چې په آخرت ټينگ ايمان لري ، د الله جل جلاله په ژمنو او وعدو حساب كوي!

متاسفانه!! ډېر مسلمانان په تېره ځينې هغه كسان چې په قرآن او حديث باندې هم يو څه پوهېږي په خپلو ورځنيو خبرو كې فدايي مجاهدينو ته خودكش او ځانمرگي وايي ، يا انتحاري وايي . او دا د دې اتلو سربښندونكو په حق كې ظلم او جفا ده ، بايد په كلكه ډډه ترې وشي : ځكه چې دا په حقيقت كې هغوى ته كنځل كول دي ، كه د قيامت په ورځ همدا سربښندونكي مجاهدين ووايي چې مونږ خپلې غوښې ، هډوكي او ويني له اسلام نه قربان كړې . په خپلو وينو او غوښو مو له تاسو او ستاسو له اولادونو او خاورې نه دفاع وكړد ، او تاسو بې غمه مزې او چرچې كولې ، د دې پر ځاى چې تاسو مونږ ستايلي واى ، زمونږ د مېړانې او اتلولۍ يادونه مو كړې واى تاسو مونږ ته خودكش او ځانمرگي ويل؟ زمونږ ځواب به څه وي؟

که یو مسلمان پوهېږي او بیا شهادت غوښتنې ته ځان وژنه او انتحار وایي
یقینا چې گناه کوي ، او که څوک په ناپوهۍ کې دا خبرې کوي ، هغوی باید
ځان پود کړي.

د استشهادي عملياتو د مشروعيت دلايل

لومړۍ: قرآني آيتونه:

امام مسلم رحمه الله په خپل صحيح كې د (أصحاب الأخدود) په اړه له صهيب رومي رضي الله عنه نه چې يو جليل القدره صحابي دی اوږد روايت راوړی ، دا روايت معمولاً دقرآن كريم په ديرشمه پاړه كې د سورت البروج له تفسير سره ذكر كېږي ، چې هلته (أصحاب الأخدود) ذكر شوي ، او د هغه آيت په شرح او تفسير كې علماي كرام دا مبارك حديث راوړي ، نو دا په يو ډول د قرآن كريم د آيتونو تفسير شو ، ځكه ما دلته دا حديث د قرآني آيتونو تر عنوان لاندې ذكر كړ ، چې قرآن كريم دديرشمې پاړې د سورت البروج سره يې تړاو دی ، دلته به ددې لپاره چې خبره اوږده نشي يوازې دنوموړي حديث شريف په ژباړه بسند وكړو.

صهيب رومي رضي الله عنه وايي: رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل: (له تاسو نه په مخكې خلكو كې يو پادشاه و ، هغه يو كوډگر درلود ، كوډگر چې كله بودا شو ، پادشاه ته يې ويل :زه خو دادي بودا شوم ، يو هلك را ولېږه چې كوډې وړ زده كړم ، هغه يو زلمكی وړ ولېږلو ، كوډگر به كوډې وړ بنودلې ، يوه ورځ په لاره روان و ، كه گوري په يو بزرگ وړ برابر شو ، وړ سره كيناست ، د هغه خبرې يې واورېدې او خوښ يې شو ، له دې وروسته به چې كله كوډگر ته ورتلو ، بزرگ ته به هم ورغی ، وړ سره به كيناست ، خو كله به چې كوډگر ته راغی هغه به ورته غوسه شو چې ولې ناوخته شوې ؟ او وبه يې وهلو ، زلمكي بزرگ ته شكايت وكړ ، بزرگ ورته ويل چې كله له كوډگر نه بېرېدې ورته وايه چې په كور كې يې وځنډولم ، او كه له كور نه بېرېدې ورته وايه چې كوډگر وځنډولم ، زلمكي همداسې كول ، يوه ورځ گوري چې يوې لويې بلا

د خلکو لارډ بنده کړې . له ځان سره يې وويل زه به نن معلوموم چې څو ډگر په حقه دي او که بزرگ ؟ نو يې يوه ډبره را واخيسته ، او وې ويل : اي الله که د بزرگ کار تاته د څو ډگر له کار نه بڼه وي نو ته دغه بلا ووژنه تر څو د خلکو لارډ پرانيستل شي ، له دې سره يې بلا وويشته او وې وژله . د خلکو لار پرانيستل شوه . زلمی بزرگ ته راغی او کيسه يې ورته وکړه . بزرگ ورته وويل : اي زويکيه!! ته نن له مانده غوره يي . زه کورم چې ته ډېر لوړ مقام ته رسېدلې يې . او زر ده چې ته به آزمايل کېږې . خو که ابتلا درباندي راغله ما چا ته مه بڼه! زلمی به رانده او برکي مرض والا رغول . او د خلکو د گټو نورو ناروغيو علاج به يې کولو ، په دې کې د پادشاه يو ملکري چې ژوند شوی و ، دا خبر واورېد ، نو يې زلمی ته ډېرې دالۍ راوړې . او ورته وې ويل : دغه څه چې دلته دي دا ټول ستا . خو که دې زه روغ کړم ، زلمی ورته ويل : زه هېڅوک نشم رغولی ، رغول يوازې الله جل جلاله کوي . که ته په الله ايمان راوړې زه به دعاء درته وکړم . الله به دې روغ کړي . د پادشاه ملکري ايمان راوړ . او الله جل جلاله شفاء ور کړه!

نوموړی د مخکې په شان پادشاه ته راغی او ورسره کېناست . پادشاه ورته ويل : دا سترگې دې چا روغې کړې ؟ ده ويل زما رب!! پادشاه ويل : آيا له ما پرته ته بل رب لرې ؟ ده ويل : زما او ستا رب الله دی . له دې سره يې شروع پرې وکړه . تر هغه يې کړولو تر څو چې يې زلمی ور وښود . زلمی يې راوست ، پادشاه ورته ويل : زويکيه!! ستا څو دې حد ته رسېدلې دي چې رانده او برکي مرض والا روغې . او داسې کوي او داسې کوي!!! زلمی ورته ويل : زه هېڅوک نشم رغولی . يوازې الله جل جلاله رغول کوي ، هغه يې هم ونيو ، تر هغه يې کړولو تر څو چې يې بزرگ ور وښود . بزرگ يې راوست ، هغه ته يې ويل : له دې نه دې واوره!! هغه ونه منله . نو يې اره واوره . پر سر يې ور کېښوده . تر پښو پورې يې دوه ټوټې اره کړې . بيا يې هغه خپل ملکري

راووست هغه ته يې ويل : له دين نه دې وگرځه ، هغه و نه منله ، اره يې پر سر وکېښوده تر پښو يې دوه توتې اره کړ . بيا يې زلمکي راوست او ورته ويې ويل : له دين نه دې وگرځه ، هغه و نه منله ، نو يې د خپلو کسانو بويې دلې ته ورکړ ، او ورته ويې ويل : دا د پلاني غره څوکې ته وخېژوئ ، چې څوکې ته يې ورسېدئ که له خپل دين نه وگرځېد خوښه ، او که نه د غره له څوکې يې راگوزار کړئ! هغوی د غره څوکې ته وخېژولو ، ده ويل : اي الله!! ما يې له شر نه په داسې توگه وژغورې چې ستا خوښه وي ، سهدستي پر دوی غر وخوځېد ټول ترې راگوزار شول ، او دی روغ پادشاه ته راغی ، پادشاه ورته ويل : هغه کسان چې در سره وو څه شول ؟ ده ورته ويل : الله يې چاره وکړه!

بيا يې بويې بلې دلې ته په لاس ورکړ ، او ورته ويې ويل : در سره يې بوزئ په يوه کښتۍ کې يې سپور کړئ! کله مو چې د سمندر منځ ته ورسولو که له خپل دين نه وگرځېد خوښه او که نه پکې ورگوزار يې کړئ! کله چې د سمندر منځ ته ورسېدل ، ده ويل : اي الله ما يې له شر نه په داسې توگه وژغورې چې ستا خوښه وي ، له دې سره يو په يو کښتۍ پرې واوښته ، دوی ټول په کې ډوب شول ، او دی روغ پادشاه ته راغی ، پادشاه ورته ويل : هغه کسان چې در سره وو څه شول ؟ ده ويل : الله يې چاره وکړه ، نو يې پادشاه ته وويل : ته تر هغه زما وژونکي نه شې کېدی ، تر څو چې هغه څه ونه کړې کوم چې زه درته وایم ، پادشاه ويل هغه څه دي ؟ ده ويل : خلک به په يو ځای کې راټول کړې!! بيا به ما د ونې په يوه ډډه را وځړوې ، بيا به زما دغشو له کڅورې يو غشی را واخلي ، په لينده کې به يې کېږدي ، او بيا ووايه : د هغه الله په نامه چې د دغه زلمکي رب دی ، او بيا مې ووله ، هر کله چې تا په همدې ډول عمل وکړ نو زه به دې وژلی يم!

پادشاه خلک په يو ځای کې راټول کړل ، او دی يې د ونې په يوه ډډه را وځړولو ، بيا يې د ده له کڅورې يو غشی راواخيست ، په لينده کې يې کېښود ،

بیا بی وویل :بسم الله رب الغلام . او و بی ویشته . سهدستي غشی د زلمکي په رونهکي ولکېد ، ده خپل لاس په رونهکي کېښود ، او مړ شو ، دلته ټولو خلکو آواز کړ چې:آما برب الغلام، آما برب الغلام آما برب الغلام!! د زلمکي په رب مو ایهان راوړی!! د زلمکي په رب مو ایهان راوړی!! د زلمکي په رب مو ایهان راوړی!

ملکرو بی پادشاه ته ویل: ودې لیدل هغه څه چې تا ځان ترې ساتلو په هغه گرفتار شوي ، خلکو ایهان راوړ!! پادشاه د کوڅو په خولو کې د خندقونو د کېندلو امر وکړ . خندقونه وکېندل شول ، اوروڼد پکې بل شول . ده ویل : څوک چې له خپل دین څخه نه اوښتل پکې ویې سوځوي . او ورته ویل کېږي به چې پکې ور ننوزد!! همداسې بی وکړل ، تر دې چې یو د ښځه راغله ماشوم بیې ور سرد و ، نوموړې په اور کې له ورکېدو یو څه ټکنی شوه ، ماشوم بیې غږ پرې وکړ :مورجانې!! اور ته ټینکه شه ، بیې شکه ته پر حق بیې . یعنی له اور نه مه بېرېږد پرې ورځه .

د دې کیسې پر بنسټ علمای کرام فرمایي چې هغه زلمکي ظالم پادشاه ته د خپل مرګ طریقه ور وښوده . او دا په داسې حال کې چې د خپل ځان د مرګ طریقه چا ته ورښودل خو د ځانوژنې په معنی دي . بلکې ځانوژنه ده!! مکر دې زلمکي - چې د الله جل جلاله ولي و - د دین لپاره بیې خپل ځان قربان کړ ، پس هر هغه څوک چې په دې پوهېږي چې زما په مرګ دښمن ته

^۱ - صحیح مسلم . ټوک: ۴ . مخ: ۲۲۹۹ .

تاوان . اسلام او مسلمانانو ته کته رسېږي . ورته روا ده چې تر خپل ځان تېر شي .

څه وخت مخکې چې کله استاذ سیاف د کرزي ځای ناستي ته ځان نومولوی و . یو خبریال مرکه ور سره درلوده . د مرکې په ترڅ کې یې د استشهاد او ځانوژنې پوښتنه ترې وکړه . چې طالبان وايي دا استشهادي او فدایي بریدونه دي . ځانوژنه نه ده . ته په دې کې څه وايي؟

دی د تېر په څېر زیر او غوسه نه و . او په هغه بند او مد یې استشهادي بریدونه رد هم نه کړل . لکه مخکې به یې چې ردول . کېدای شي پود شوی به وي . یا به چا ورته ویلي وي چې سړیه خبره دې بې خایه ده . کوم څه چې ته وايي سم نه دي ؛ ځکه د فدایي بریدونو د روا والي په اړه د اسلامي نړۍ سترو سترو علماوو او دین پوهانو فتواوې ور کړې دي!

ده ویل زه اوس په هغه خپل مخکني نظر یم چې استشهادي بریدونه ځانوژنه ده . ځکه چې دا کس ځان په خپل لاس وژني! او په حدیث کې راغلي چې څوک ځان په خپله ووژني هغه به په دوزخ کې په هغه ډول خپل ځان کړوي!

نوموړي دلته بیا خبره سره کړې ده وده کړه . هغه دا چې په حدیث شریف کې چې راغلي هغه ، د هغه چا په اړه دي چې د دنیا له غمونو ځان خلاصوي ، بل کوم هدف نه لري . یوازې د ځان وژل یې مطلب وي . او استشهادي داسې نه دی ، د هغه مطلب بل دی . مطلب یې ځانوژنه نه ده . هغه خپل ځان د یو بل هدف لپاره قربانوي . چې هغه د الله د کلیمې لوړوالی . او له خپل حق څخه دفاع ده.

که د استاد سیاف نظر په رښتیا دا وي چې استشهدادي بریدونه ځکه ناروا دي چې استشهدادي ځان په خپله وژني ، نو بیا به پوښتنه ترې وکړو چې جناب استاد! که یو مجاهد له ځان سره توپک واخلي ، او په کابل یا کوم بل ځای کې په امریکایانو او یا یې په نورو بهرنیو ملکرو مخامخ ور ودانکي او دزې پرې وکړي ، او هغوی یې وولي او شهید شي ، په دې کې ته څه وایي؟ آیا دا کس شهید دی که ځانوژونکی؟ ته جناب خو دا هم نه منې! دېته هم ناروا وایي! دا خو لا څه ، بلکې دا هم نه منې چې له لېرې دې په امریکایانو او نورو بهرنیو ملکرو یې څوک دزې وکړي!

ستا خبره خو یوازې له استشهدادیانو سره نه ده ، ته خو له ټول اسلامي امت او دنړۍ له ټولو مجاهدینو سره جنجال لري! استشهدادي بریدونه یوازې په افغانستان کې نه ، بلکې د نړۍ په ګڼو هېوادونو کې د کفارو او د هغوی د دوستانو او ملکرو په مقابل کې شوي او کېږي ، په فلسطین کې ، په جیچنیا کې ، په عراق کې ، په سوريه کې ، په مصر کې ، په صومال کې ، آن په کفري هېوادونو کې ، لکه په امریکه ، روسیه ، چین ، او بریتانیه کې ، ته خو د امریکایانو په مقابل کې مطلق وسله پورته کول ناروا ګڼې! د هغوی په مقابل کې جهاد نه مني ، هغوی اصلاً یرغلګر نه بولي!

ته وایي په امریکایانو او نورو ملکرو یې یو ډز هم ناروا دی : ځکه چې ستا په منطق هغوی بیا پاتې کېږي او نه وزي ، او وایي چې دا دي دلته لا جنجالونه شته! آرامي نه ده راغلې! مونږ تر هغو پاتې کېږو تر څو چې آرامي نه وي راغلې! ستا خو دا منطق دی!

او بل دا چې په دې اړه علمای کرامو ډېر بحثونه کړي چې یو مجاهد پر دښمن ور دانکي او هغوی یې شهیدوي ، او یو مجاهد په ځان پورې

چاودیدونکي توکي تري او بيا يې ددښمن په منځ کې چووي . او يا خپل له باردو ډک موټر ور سره جنکوي!

جمهور علمای کرام فرمایي چې که په غور فکر وشي د دواړو تر منځ کوم ځانګړی توپیر نشته : ځکه دلته خبرد د ځان وژلو ده ، او هغه په دواړو صورتونو کې تحقق مومي . که خپله دښمن ته د لوی تاوان اړولو په موخه چاودیدونکو توکیو ته چاودنه ور کړي . او که ځان ددښمن کولی ته برابر کړي . په دواړو حالتونو کې مرګ دی ، او په دواړو حالتونو کې د مرګ مخې ته ده خپله ځان برابر کړی! او په دواړو حالتونو کې يې هدف او موخه یوه ده ، هغه دا چې دسر په بیه له اسلام او مسلمانانو نه دفاع وکړي ، او دښمن وځپي! نو دا څنګه کېدای شي چې په یو حالت کې دې روا او په بل کې دې ناروا وي؟

بېرته راګرځم هغه د امام مسلم رحمه الله روایت کړي حدیث ته ، چې هغه زلمکي پاچا ته د خپل مرګ لار ور وړښوده ، ځینې کسان وايي چې دا خو په مخکنیو وختونو کې و ، زمونږ په دین کې داسې څه نه دي راغلي! مګر دوی په دې نه دي خبر چې د مخکنیو شریعتونو هغه احکام چې په اړه یې زمونږ په شریعت کې ممانعت نه وي راغلي هغه زمونږ لپاره هم حجت دي ، دلته ګورو چې رسول الله صلی الله علیه وسلم صحابوو رضی الله عنهم ته دغه کیسه کوي . او داسې نه ورته وايي چې ګورئ تاسو داسې ونه کړئ ، دا ځان وژنه ده! بلکې دا کیسه ددې لپاره ور ته کوي تر څو ورته وښيي چې له تاسو نه مخکې خلکو ددین په سر داسې تکلیفونه کالي او داسې قربانۍ یې ور کړې دي ، تاسو هم باید همداسې وکړئ!

د پیغمبر علیه السلام حدیث په درې ډوله دی ، قول ، فعل ، تقریر ، قول او فعل خو ټول پېژني ، تقریر دېته وايي چې د ده مبارک په مخ کې یو کار چا

کری وي . ده نه وي ترې منع کری . يا يې يوه خبره کړې وي . نه يې امر پرې کړی وي او نه يې منع ترې کړې وي ، دا هم د جواز په معنا دی . او په دې روايت کې راغلي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم صحابه کرامو ته د زلمکي کيسه کوله . داسې يې نه دي ورته ويلي چې تاسو داسې و نه کړئ! بلکې د دوی د ترغيب او تشويق لپاره يې کوله!

د استشهادي بریدونو د روا والي بلکې په ځينو حالاتو کې د لزوم لپاره له رسول الله صلى الله عليه وسلم سره د حدیبي په سوله کې د ۱۲۰۰ شاوخوا صحابه کرامو رضی الله عنهم بیعت کول تر ټولو قوي دلیل دی . په ۲۶ پاړه سورت الفتح کې الله جل جلاله فرمايي: ﴿لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَبَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ۝﴾

ژباړه: بېشکه الله جل جلاله له مومنانو نه هغه وخت خوښ شو چې تر ونې لاندې يې له تا سره بیعت کولو ، الله جل جلاله د دوی په زړونو کې د رینښتینولۍ او صداقت له وجې پر دوی ډاډ او سکون را ښکته کړل ، او زړ يې د لویې سوبې پېرزوینه پرې وکړه .

د نوموړي بیعت په اړه دوه مشهور روایتونه راغلي دي ، یو د بخاري روایت دی او بل د مسلم . بخاري د حضرت سلمه رضی الله عنه نه روایت راوړی :

(حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ أَبِي عُبَيْدٍ عَنْ سَلَمَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ بَايَعْتُ النَّبِيَّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - ثُمَّ عَذَلْتُ إِلَى ظِلِّ الشَّجَرَةِ ، فَلَمَّا خَفَّ النَّاسُ قَالَ « يَا ابْنَ الْأَكْوَعِ ، أَلَا تُبَايِعُ . » قَالَ قُلْتُ قَدْ بَايَعْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ . قَالَ « وَأَيْضًا . » فَبَايَعْتُهُ الثَّانِيَةَ ، فَقُلْتُ لَهُ يَا أَبَا مُسْلِمٍ ، عَلَى أَيِّ شَيْءٍ كُنْتُمْ تُبَايِعُونَ يُؤْمِنُونَ قَالَ عَلَى الْمَوْتِ^۱ .

ژباړه: یزید بن ابی عبید له حضرت سلمه رضی الله عنه څخه وایي چې ویل وېل: له رسول الله صلی الله علیه وسلم سرد مې بیعت وکړ ، نور د ونې سیوري ته شوم . کله چې دخلکو بیروبار کم شو ، رسول الله صلی الله علیه وسلم راته ویل: ای ابن الاکوع!! آیا ته بیعت نه کوې؟ وایي ما ویل: ای رسول الله صلی الله علیه وسلم بیعت خو مې وکړ!! او دا یې هم وویل چې بیا مې دوه خل هم بیعت ور سرد وکړ ، ما (یزید ابن ابی عبید) حضرت سلمه رضی الله عنه ته وویل: ای ابو مسلمه!! په دغه ورځ مو په څه باندې بیعت ور سرد کولو؟ ده ویل: په مرگ باندې.

په بل ځای کې راځي: (عَنْ يَزِيدَ قَالَ قُلْتُ لِسَلَمَةَ عَلَى أَيِّ شَيْءٍ بَايَعْتُمُ النَّبِيَّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَوْمَ الْحُدَيْبِيَّةِ قَالَ عَلَى الْمَوْتِ^۲ .

ژباړه: له یزید نه روایت دی وایي حضرت سلمه رضی الله عنه ته مې وویل چې تاسو له رسول الله صلی الله علیه وسلم سرد د حدیبیې په ورځ په څه باندې بیعت کولو؟ ده ویل: په مرگ باندې.

۱ - صحيح البخاري ، باب في الحرب أن لا يفروا ، وقال بعضهم على الموت . توك: ۳ - مخ: ۱۰۸۱ .

۲ - صحيح البخاري ، باب كيف يبائع الإمام الناس . توك: ۶ - مخ: ۲۶۳۲ .

د پورته روایت پر بنسټ څلوار لس سود صحابوو رضی الله عنهم له رسول الله صلی الله علیه وسلم سره په مرگ باندې بیعت کړی!!!

او د مسلم روایت بیا داسې دی: (عَنْ جَابِرٍ قَالَ لَمْ تُبَايِعَ رَسُولَ اللَّهِ -صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ- عَلَى الْمَوْتِ إِنَّمَا بَايَعْنَاهُ عَلَى أَنْ لَا تَفْرَ).

ژباړه: له جابر نه روایت دی چې له رسول الله صلی الله علیه وسلم سره مو په مرگ باندې بیعت نه دی کړی، بلکې په دې مو بیعت ورسره وکړ چې له جکرې نه به نه تښتو.

د نوموړې تاریخي پېښې په اړه نور روایتونه هم شته خو مشهور یې دغه دوه دي.

امام نووي رحمه الله د نوموړو روایتونو د توفیق په هکله د صحیح مسلم په شرحه کې داسې فرمایي: (قوله في رواية جابر ورواية معقل بن يسار) : بَايَعْنَاهُ يَوْمَ الْحُدَيْبِيَّةِ عَلَى الْآ تَفْرَ ، وَلَمْ تُبَايِعْهُ عَلَى الْمَوْتِ (وَفِي رِوَايَةِ سَلَمَةَ) : أَنَّهُمْ بَايَعُوهُ يَوْمَ بَدْءِ الْمَوْتِ (وَهُوَ مَعْنَى رِوَايَةِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ بْنِ عَاصِمٍ . وَفِي رِوَايَةِ مُجَاشِعِ بْنِ مَسْعُودٍ) الْبَيْعَةُ عَلَى الْهَجْرَةِ ، وَالْبَيْعَةُ عَلَى الْإِسْلَامِ وَالْجِهَادِ (وَفِي حَدِيثِ ابْنِ عُمَرَ وَغَبَادَةَ) بَايَعْنَاهُ عَلَى السَّمْعِ وَالطَّاعَةِ ، وَالْأُتَارِاعِ الْأَمْرَ أَهْلَهُ (وَفِي رِوَايَةِ عَنْ ابْنِ عُمَرَ فِي غَيْرِ صَحِيحٍ مُسْلِمٍ الْبَيْعَةُ عَلَى الصَّبْرِ . قَالَ الْعُلَمَاءُ : هَذِهِ الرِّوَايَةُ تَجْمَعُ الْمَعَانِي كُلَّهَا ، وَتُبَيِّنُ مَقْصُودَ كُلِّ الرِّوَايَاتِ ، فَالْبَيْعَةُ عَلَى الْآ تَفْرَ مَعْنَاهُ : الصَّبْرُ حَتَّى تَطْفِرَ بَعْدُونَا أَوْ

نُقْتَلُ، وَهُوَ مَعْنَى الْبَيْعَةِ عَلَى الْمَوْتِ، أَيُّ: تَصْبِرُ وَإِنْ آلَ بِنَا ذَلِكَ إِلَى الْمَوْتِ، لَا أَنْ الْمَوْتِ مَقْصُودٌ فِي نَفْسِهِ، وَكَذَا الْبَيْعَةُ عَلَى الْجِهَادِ أَيُّ وَالصَّبْرُ فِيهِ . وَاللَّهُ أَعْلَمُ^۱.

ژباړه: د حضرت جابر او حضرت معقل بن یسار په روایت کې دي . چې : د حدیبیې په ورځ مو په دې بیعت ور سرد وکړ چې نه به تښتو . او په مرګ مو بیعت نه دی ور سرد کړی . او د حضرت سلمه په روایت کې دي چې : دوی په دې ورځ په مرګ بیعت ور سرد وکړ . او همدا د حضرت عبد الله بن زید بن عاصم د روایت معنی هم ده . د حضرت مجاشع بن مسعود په روایت کې دي: بیعت په هجرت . او بیعت په اسلام او جهاد باندې . او د حضرت ابن عمر او حضرت عبادۀ په روایت کې دي چې په اطاعت مو بیعت ور سرد وکړ . او په دې خبره چې له مشر سرد به دهغه په مشرۍ کې جنجال نه کوو . د حضرت ابن عمر په هغه روایت کې چې په صحیح مسلم کې نشته . راغلي چې بیعت په صبر او زغم باندې و . علمای کرام فرمایي چې په دې (وروستني) روایت کې هغه مخکنۍ ټولې معناوې نفېستې دي ، او همدا روایت د نورو ټولو روایتونو مطلب روښانه کوي : ځکه دا چې نه به تښتو ، مطلب دا چې تر هغه به صبر کوو چې یا پر دښمن برلاسي شو او یا ووژل شو . او همدا په مرګ باندې د بیعت معنی ده . په دې معنی چې صبر به کوو که څه هم چې مرګ ته مو ورسوي!! نه دا چې مرګ په خپل ذات کې مقصود دی ، همدا ښکته بیعت په جهاد ، او په جهاد کې صبر کول والله اعلم).

۱ المنهاج شرح صحيح مسلم بن الحجاج (شرح النووي على صحيح مسلم) : أبو زكريا يحيى بن شرف بن مري النووي ، الناشر : دار إحياء التراث العربي - بيروت ، الطبعة الطبعية الثانية ، 1392 عدد الأجزاء : 18 . باب خيار الأئمة وشرارهم . ټوک : ١٣ - مخونه : ٢ - ٣ .

په رښتيا چې امام نووي رحمہ اللہ د ټولو رواياتو تر منځ ډېر ښه توفيق کړی ، او همدا معقول توفيق دی : ځکه اصلي مطلب خپله موخه تر لاسه کول وو . هغه که په جگړه تر لاسه کېده دوی جگړه هم کوله ، او په دې لاره کې يې د مرګ پروا نه لرله ، بلکې د مرګ منلو ته يې پوره چمتووالی لرلو . او په همدې بې بيعت کړی و چې تر مرګه به جنګېږو!

دلته کورو چې څلوارلس سوه صحابهء کرام رضی الله عنهم ټول د خپل هدف لپاره وژل کېدو ته چمتو شوي دي . او دا هسې تشه د خولې خبره نه ده ، بلکې صحابه کرام په خپله خبره کې ريښتيني وو ، يعنې که خبره تر مرګ پورې رسېدلای هم ، دوی بالکل ورته چمتو وو ، له همدې کبله الله جل جلاله فرمايي چې کله دوی په خپل عزم او اراده کې مخلص او ريښتيني شول چې تر مرګه به له جگړې نه تښتي ما هم خپل رحمت ، ډاډ او سکون پرې نازل کړ ، او زه مې لويده فتحه ور په برخه کړه ، ځکه دوی د خپل هدف لپاره چې هغه د الله جل جلاله د کليمې لوروالی و تر خپلو سرونو تېر شول .

ځينې به وايي چې دا هسې يوه خبره وه ، عمل خو يې ونه کړ! بايد ووايو چې خبره داسې نه ده ، خپله آيت کریمه فرمايي چې دا هسې تشه د خولې خبره نه وه ، بلکې د زړه د تل عزم او ټينګه اراده وه ، له همدې کبله خو الله جل جلاله ورنه راضي او خوښ شو ، الله جل جلاله ددې لپاره له صحابه کرامو نه خوښ نه شو چې دوی له رسول الله صلى الله عليه وسلم سره په دې بيعت وکړ چې تعليم به کوو ، يا به تدريس کوو ، او يا به دعوت کوو ، يا به مونځ کوو ، يا به روژه نيسو ، يا به زکات ور کوو او يا به حج کوو ، او يا به د مور او پلار خدمت کوو او يا به ... بلکې له دې وجې ترې خوښ او راضي شو چې له رسول الله صلى الله عليه وسلم سره يې په دې بيعت وکړ چې له کفارو سره به جگړه کوو ، او له جگړې نه به نه تښتو ، که څه هم چې ټول وژل کېږو!! د

جګړې لپاره د زړه له کومې په چټکوالي ترې راضي شو . دا ډېر د پام وړ ټکی دی ، باید په غور ژور فکر ورته وشي !

او دا هم د غور وړ ده چې الله جل جلاله په ټول قرآن کریم کې دا رنگه خوښي له بل هېچا څخه نه ده ښودلې ، نه یې له علماوو څخه ښودلې ، نه له دعوتو او نه هم له لیک او لوست والا څخه ، بلکې له وسلوالو مجاهدینو نه یې ښودلې ده !

دا سمه ده چې تعلیم ، تدریس ، دعوت ، او نور عبادتونه په خپل خپل ځای کې ارزښت لري ، مګر جهاد خپل ځانګړی ارزښت لري ، له کفارو سره مقابلې ته چمتووالی او ور سره جګړه کول ډېر لوړ شان لري !!

دلته یو بل د پام وړ ده دا دی چې رسول الله صلی الله علیه وسلم له صحابوو نه د یو کس لپاره په مرګ بیعت واخیست !! او دا هغه وخت کله چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ته آوازده راغله چې کفارو حضرت عثمان رضی الله عنه چې له ځان سره یې ایسار کړی وو په شهادت رسولی ! حضرت عثمان رضی الله عنه یو کس و ، د یو کس لپاره ۱۴۰۰ کسان مرګ ته تیارېږي !! سبحان الله !!

دلته اصلي هدف د یو کس او ډېرو کسانو خبره نه وه انه ده ، بلکې خبره د حق ده ، کېدای شي ځینې کسان اوس هم ووايي چې نه ګورده د یو کس لپاره ۱۴۰۰ کسان مرګ ته تیار شول !! دا خو والعیاذ بالله له حکمت سره منافي عمل دی !! هو دهمدې رنگه بې حکمتو له حکمت سره به منافي وي ، مګر د عاقلانو له حکمت سره بالکل منافي نه ده ، بلکې عین حکمت دی .

همدا خبرد ځينې کسان اوس هم کوي چې ملا محمد عمر مجاهد بايد اسامه امريکې ته سپارلی و: ځکه يو کس و! د يو کس لپاره دومره خلک قرباني کول د عقل خلاف عمل دی! خو له دېنه نا خبرد دي چې خبرد د يو کس او دوه کسانو نه وه، خبرد د حق اود باطل وه، له همدې کبله رسول الله صلی الله عليه وسلم څوارلس سوه کاله مخکې د يو کس لپاره خپل ۱۲۰۰ ملګري مرګ ته تيار کړل! په مرګ يې بيعت ترې واخيست!

همدا اوس که د امرېکې، يا روس د لښکر مشر خپلو سرتېرو ته ووايي چې تر هغه به له دېنېن سره جنګېږو تر څو يا خپل هدف ته نه وو رسېدلي اوبيا ټول وژل شوي نه وو، او لښکر يې هم خبرد ور سره ومني، فکر نه کوم چې هوښيار سړی دې دا ښکاره کار ته د حکمت منافي عمل ووايي، بلکې ټول به يې ستايي، او وايي به چې دا دومره د لوړ عزم او ټينګې ارادې خلک دي چې خپل هدف ته د رسېدو لپاره ټول مرګ ته تيار شول!! دا خو د يو دنيوي هدف لپاره، راغله خبرد د اسلام، د اسلام لپاره مسلمانان بايد په طريقه اولی له دې نه هم زياتې قربانۍ ور کړي، لکه د اسلام اتل سرتيري شازلميان (فدايان) يې چې ورکوي.

ځينې به وايي چې نو بيا هغه يو صحابي (ابو جندل بن سهيل بن عمرو رضی الله عنه) چې نوی مسلمان شوی و، هغه ولې کفارو ته وسپارل شو؟ په يو ځای کې د يو مسلمان لپاره ۱۲۰۰ کسان مرګ ته تيارېږي، او په بل ځای کې بل مسلمان کفارو ته سپارل کېږي؟

دلته بايد فکر وشي، چې هلته خبرد ددې نه وه چې يو کس يا دوه کسه يې وسپارل، هلته خبرد د تېرون او ژمنې وه، رسول الله صلی الله عليه وسلم چې ابوجندل رضی الله عنه کفارو ته وسپارلو دهغه تېرون په اساس چې له کفارو سره يې وکړ، او له همدې نه څرګندېږي چې اسلام په ژمنو وفا کولو ته څومره

ارزښت وړ کړی . مسلمان چې کله له کافر سره عهد او ژمنه وکړي که هر څومره تاواني کېږي باید عملي یې کړي ، او که هر کله کفارو عهد مات کړ بیا مسلمانان هم حق لري چې له کفارو سره شوي عهد ته ژمن پاتې نه شي.

د دود آیتونو په اړه د یو اشکال رفع:

ځینې کسان لکه استاد سیاف ددې لپاره چې استشهادي بریدونه ناروا ثابت کړي په دې آیت شریف استدلال کوي چې: ((وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ))

ژباړه: د الله جل جلاله په لار کې مال و لکوئ ، په خپل لاس ځانونه په هلاکت کې مه اچوئ!! او نیکی وکړئ ؛ ځکه چې الله جل جلاله نیکی کوونکي خوښوي!

دوی وايي الله جل جلاله په دې آیت شریف کې فرمایي چې ځانونه په هلاکت کې مه اچوئ ، او استشهادي برید خو ځان هلاکول دي؟! مګر حقیقت داسې نه دی ، په دې اړه امام طبري رحمه الله د ابن عباس رضی الله عنهما قول داسې ذکر کوي: (عن ابن عباس: "ولا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ"، قال : ليس التَّهْلُكَةُ أَنْ يُقْتَلَ الرَّجُلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَلَكِنْ الْإِمْسَاكُ عَنِ النِّفَقَةِ فِي سَبِيلِ

الله).^١ ژباړد: له ابن عباس رضي الله عنهما نه روايت دی چې وې ويل: هلاکت دا نه دی چې یو سړی د الله جل جلاله په لاره کې ووژل شي ، بلکه هلاکت د الله جل جلاله په لاره کې مال نه مصرفول دي .

د همدې آيت شريف په اړه په سنن ابی داود کې له ابو عمران رضي الله عنه نه هم یو روايت داسې راغلی: (عَنْ أَسْلَمَ أَبِي عِمْرَانَ قَالَ: عَزَّوْنَا مِنَ الْمَدِينَةِ نَرِيدُ الْقُسْطَنْطِينِيَّةَ وَعَلَى الْجَمَاعَةِ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنِ خَالِدٍ بْنِ الْوَلِيدِ وَالرُّومُ مُلِصَقُو ظُهُورِهِمْ بِخَائِطِ الْمَدِينَةِ فَحَمَلَ رَجُلٌ عَلَى الْعَدُوِّ فَقَالَ النَّاسُ: مَهْ مَهْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يُلْتَمَى يَدَيْهِ إِلَى التَّهْلُكَةِ. فَقَالَ أَبُو أَيُّوبَ: إِنَّمَا نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ فِينَا مَعْشَرَ الْأَنْصَارِ لَمَّا نَصَرَ اللَّهُ نَبِيَّهُ وَأَظْهَرَ الْإِسْلَامَ قُلْنَا: هَلُمُّ نَقِمْ فِي أَمْوَالِنَا وَنُصْلِحْهَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى (وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ) فَلَا لِقَاءَ بِالْأَيْدِي إِلَى التَّهْلُكَةِ أَنْ نَقِمْ فِي أَمْوَالِنَا وَنُصْلِحْهَا وَنَدْعَ الْجِهَادَ). قَالَ أَبُو عِمْرَانَ: فَلَمْ يَزَلْ أَبُو أَيُّوبَ يُجَاهِدُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ حَتَّى دُفِنَ بِالْقُسْطَنْطِينِيَّةِ).^٢

ژباړد: له اسلم ابو عمران نه روايت دی ، وايي: له مدينې نه مو پر قسطنطينيه بريد وکړ ، د لښکر مشر عبد الرحمن بن خالد بن الوليد و ، روميانو

١ - تفسير الطبري: جامع البيان في تأويل القرآن لمحمد بن جرير بن يزيد بن كثير بن غالب الأملي ، أبو جعفر الطبري ، [224 - 310 هـ] . المحقق : أحمد محمد شاكر . الناشر : مؤسسة الرسالة . الطبعة : الأولى ، 1420 هـ - 2000 م . عدد الأجزاء : 24 . توك : ٣ مخ : ٥٨٢ .

٢ - سنن أبي داود لسليمان بن الأشعث أبو داود السجستاني الأزدي . الناشر : دار الفكر . تحقيق : محمد محيي الدين عبد الحميد . عدد الأجزاء : 4 ، توك : ٢ - مخ : ١٦ .

د قسطنطينيې ښار په ديوالونو پورې خپلې ښاګانې کلکې نښلولې وې . يعني د مسلمانانو سرد جګړې ته يې کلک تيارۍ نيولې و . يو سړي پر دښمن په يوازې سر حمله وکړه . خلکو ويل :مه مه ، لا اله الا الله! ځان هلاکت ته غورځوي!! په دې وخت کې ابو ايوب وويل :دا ايت زمونږ انصارو په هکله را نازل شوی . کله چې الله جل جلاله د خپل نبي مرسته وکړه ، اسلام غالب شو ، مونږ ويل : راځئ چې په خپلو مالونو کې واړوو ، سم به يې وروزو . الله جل جلاله دا آيت را نازل کړ: ((وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ)).^١

ځان هلاکت ته غورځول دا دي چې په خپلو مالونو کې واړوو ، په روزلو يې پيل وکړو او جهاد پرېږدو ، حضرت ابو عمران وايي :ابو ايوب همداسې پسې جهاد کولو تر څو چې په قسطنطينيه کې خښ کړل شو ، يعني تر وروستۍ سلګۍ يې جهاد وکړ.

په پورتنۍ حديث شريف کې گورو چې يو مجاهد ددښمن پر لوی لښکر په يوازې سر ور دانګي ، او د اسبابو په نړۍ کې دا يقيني ده چې هغه به شهيد کيدلو : ځکه چېرته يو کس او چېرته په زړه اوو کسان ؟ او نورو مجاهدينو هم همداسې گومان کولو چې دا ځانوژنه ده ، مګر ابو ايوب انصاري رضی الله عنه چې يو جليل القدره مبارک صحابي دی ، هغه ورته وايي چې نه ، ځانوژنه دا ده چې يو څوک جهاد پرېږدي ، د دنيا په سات او بات مشغول شي.

دې مبارک حديث ته که وکورو په څرکند ډول ښکاري چې په حقيقت کې خپله استاذ سياف ځانمرگی دی ، ځان يې هلاکت ته اچولی ، جهاد يې پرېښی!! يوازې دا نه ، بلکې په مجاهدينو پسې رد او بد وايي ، د امريکايانو او د هغوي په لاس جوړ شوي حکومت په مقابل کې جهاد کولو ته له الله او رسول سره جگړه وايي!!

ځيني نور کسان هم چې يا خود اسلام د مبارک دين د اصولو ، او د قرآن کریم د تفسير په اړه پوره او سم معلومات نه لري ، او يا دا چې ښه پوهېږي خو د ځينو دنيوي موخو لپاره حق ته باطل او باطل ته حق وايي ، د خلکو د تېر ايستلو لپاره د شرعي نصوصو په ځينو برخو دخپل هدف لپاره داسې استدلال کوي ، چې د نص مخکې او وروسته ته نه گوري ، يوازې يو تکی ، يا بود کليمه او يا يوه جمله ترې را اخلي ، او يا د نص په سرسري تحت لفظي غير دقيقې او غير فني ژباړې تکيد کوي. دا ډول کسان يا نه پوهېږي او يا ځان نه پوهوي ، دوی د قرآن کریم په هغه مبارک آيت شريف د استشهادي بريدونو په ناروا والي استدلال کوي ، کوم چې په پنځمه پاړه کې په سورت النساء کې راغلی: ((يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونََ جِدْرَةً عَنْ تَرَاضٍ مِّنْكُمْ ؕ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ ؕ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا))^١.

١- د النساء سورت - آيت: ٢٩.

الله جل جلاله خپلو مومنو بنده کانو ته وايي ژباړد: اي هغو کسانو چې ايمان يې راوړی ، يو د بل مالونه په ناروا سره مه خورئ!! لکه (سود ، قهار ، غلا ، درغلي ، غصب ، چور وچپاول او ...) مکر دا چې ستاسو په خوښه د تجارت ، يا پير او پلور ، او يا پيرزوينې له لارې وي ، (په دې معنی چې د زور تجارت ، پير او پلور ، ور کړد او پيرزويند هم ناروا ده) يو او بل مه سره وژنئ ، ځکه الله جل جلاله په تاسو ډېر مهربانه دی .

دا ډول کسان د آيت شريف په دې برخه چې (وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ) پرته له دې چې له دې جملې وروسته وگوري استدلال کوي ، دوی وايي په قرآن کریم کې راغلي چې تاسو ځانونه مه وژنئ ، مکر کله چې تفاسيرو ته مراجعه وشي په دې اړه امام المفسرين ابن جرير طبري رحمه الله فرمايي چې : (يعني بذلك جل ثناؤه: "ولا تقتلوا أنفسكم" ، ولا يقتل بعضهم بعضاً ، وأنتم أهل ملّة واحدة ، ودعوة واحدة ، ودين واحد . فجعل جل ثناؤه أهل الإسلام كلهم بعضهم من بعض . وجعل القاتل منهم قتيلاً في قتله إياهم بمنزلة قتله نفسه ، إذ كان القاتل والمقتول أهل يد واحدة على من خالف ملّتهما) .

ژباړد: له دې نه چې (ولا تقتلوا أنفسكم) د الله جل جلاله مراد دا دی چې ځينې ستاسو دې ځينې نور نه وژني ، په داسې حال کې چې تاسو د يو ملت ، يو دعوت او يو دين خلک ياست ، الله جل جلاله اهل اسلام ټول يو موتي گرځولي دي ، او له دوی نه يې هغه قاتل چې له همدوی نه څوک ووژني

داسې ګڼلې چې ګواکي خپل ځان يې وژلی : ځکه چې قاتل او مقتول د هغه چا په وړاندې چې ددوی د ملت پر خلاف دي يو لاس دي .

همدا معنی امام الوسي - رحمه الله - په خپل تفسیر (روح المعاني) کې را اخیستې ده ، او امام رازي - رحمه الله - په خپل تفسیر (التفسیر الکبیر) کې په دې اړه داسې وايي : (قوله تعالى : وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا) اتفقوا على أن هذا نهي عن أن يقتل بعضهم بعضا وإنما قال : أَنْفُسَكُمْ لقوله عليه السلام : "المؤمنون كنفس واحدة" ولأن العرب يقولون : قتلنا ورب الكعبة إذا قتل بعضهم لأن قتل بعضهم يجري مجرى قتلهم !) .

ژباړه : د الله تعالى دا قول چې : (وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا) مفسرين په دې سره متفق دي چې دا له دې نه منع ده چې ځينې يې ځينې نور ووژني ، او (أَنْفُسَكُمْ) د رسول الله صلى الله عليه وسلم ددې حديث له امله چې وايي : (مؤمنان لکه يو نفس داسې دي) ځکه عرب هغه وخت چې يو او بل سره ووژني وايي (قتلنا ورب الكعبة) د كعبې په څښتن قسم چې سره ومو وژل : ځکه د نورو وژل داسې دي لکه د خپلو ځانونو وژل .

١ تفسیر فخر الرازي ، المشتهر بالتفسير الكبير و تفسیر مناتيح الغیب ، للإمام محمد الرازي ، فخر الدين ، بن ضياء الدين عمر المشتهر بخطيب الري ، ٥٤٤ هـ ، - ٦٠٤ هـ الطبعة الأولى ، دار الفكر ١٤٠١ هـ ، توک : ١٠ - مخ : ٧٢ .

دا د نومباليو مفسرينو نظر دی . او مطلب يې دا هم کېدای شي چې هر وخت چې يو مسلمان را ولاړېږي بل مسلمان وژني ، د هغه وارثان به راځي دی به وژني . او دا په حقيقت کې د خپل ځان وژل شول .

بل لوري ته بيا په ځينو رواياتو کې دا معنی هم راغلې ده چې له (انفسکم) نه مراد دا دی چې خپل ځانونه مه وژنئ ، او داسې کارونه مه کوي چې ستاسو د مرګ سبب وګرځي ، خو په دې صورت کې بيا په دې پسې چې کوم بل آيت دی هغه داسې دی: ((وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عُذْوَانًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْلِيهِ نَارًا^١ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا^٢))

او که چا دا کار (د مال خور او د نفس وژل) په ناروا او ظلم سره وکړ . زړه چې په اور کې به يې واچوو ، او دا الله جل جلاله ته آسانه کار دی .

امام طبري رحمه الله د (ذلك) د ضمير په اړه وايي چې په دې کې درې قولونه دي ، يو دا چې (ذلك) ضمير ټولو هغو نارواوو ته راجع دی کومې چې د سورت النساء له پيل نه تر دې ځايه پورې ذکر شوې دي . چې په هغه کې د محرماتو نکاح کول . د الله جل جلاله له حدودو تجاوز کول . په ناروا د يتيمانو مال خوړل . په ظلم او ناروا د چا وژل . په دې معنی چې که چا هر د هغه ناروا وکړه چې الله جل جلاله ددې سورت له پيل نه خپل بنده ګان ترې منع کړي دي ، نو الله جل جلاله به يې اور ته واچوي .

دوهم قول دا دی چې د (ذلك) ضمير يوازې د خان وژلو ته چې مطلب يې د مسلمان وژل دي راجع دی ، يعني که چا په ظلم او ناروا خپل مسلمان ورور ووژلو الله جل جلاله به يې اور ته واچوي .

او دريم قول دا دی چې د (ذلك) ضمير په ناروا د يو اوبل مال خوړلو ، او يو دبل وژلو ته راجع دی ، يعني که هر چا د خپل مسلمان ورور مال په ناروا وخوړ ، او يا يې خپل مسلمان ورور په ظلم او ناروا ووژلو الله جل جلاله به يې اور ته واچوي .

خو خپله امام طبري رحمه الله فرمايي چې زما په نظر د (ذلك) ضمير د سورت النساء له ۱۹ آيت نه رانيولې تر ۲۹ آيت پورې چې کوم د نهی احکام ذکر شوي دي ټولو ته راجع دی ، او دا ځکه چې له نوموړي آيت نه مخکې چې کوم منهيات ذکر شوي د هغې په پای کې وعيد ذکر شوی ، له ۱۹ آيت نه رانيولې تر ۲۹ آيت پورې بيا کوم وعيد نه دی ذکر شوی ، نو دا په ۳۰ آيت کې چې کوم وعيد ذکر شوی دا د ټولو دغو منهياتو د مرتکبينو لپاره دی .

او امام ابن عاشور په خپل وتلي تفسير (التحرير والتنوير) کې چې له معاصرو مشهورو او لويو تفاسيرو څخه دی فرمايي چې د (غَدَوَانَا وَظُلْمًا) قيد ددې لپاره ور سره راغلی تر څو دا توپير وښيي چې په حقه دچا د مال خوړل ، او يا يې وژل ناروا نه دي ، په هغه صورت کې ناروا دي چې په ظلم او ناروا سره وي .

او د رسول الله صلى الله عليه وسلم د هغه حديث شريف يود برخه يې راوړې چې چې وايي: (فَاِذَا قَالُوْهَا عَصَوْا مَتِّىْ دِمَائِهِمْ وَاَمْوَالُهُمْ اِلَّا بِحَبِّهَا)^۱.

ځينې علماى كرام فرمايي چې كه د (ذلك) ضمير يوازې قتل النفس ته راجع هم شي . او يوازې د خپل ځان وژل ترېنه مراد شي . كوم څه چې د زياتره مفسرينو كرامو د نظر خلاف رايه ده . نو بيا هم په ورپسې آيت كې راځي چې دا په هغه صورت كې چې په ناروا او ظلم سره وي . لكه يو څوك چې زهر وڅښي . يا ځان قصدا په جاره يا خنجر مړ كړي . يا يې په مرمى وولې . او يا ځان اورته واچوي . او يا ځان كوم كرنك ته واچوي . او يا له كوم لوړ ځاى نه را كوزار كړي . يا د ريل كاډي او موټر مخې ته ځان واچوي . يا په بله كومه توگه ځان له دې وجې مړ كړي چې د دنيا له ژوند نه په تنك شوى وي . يا د بيوزلۍ له وجې . په عام ډول دا چې كوم مشخص هدف ولري هغه نشي تر لاسه كولى . ناهيلى شي او ځان ووژني . دا ډول وژل يقينا چې ناروا او ظلم دى . لكه همدا اوس چې د نړۍ په گوټ گوټ كې په ځانكړي ډول په غرب كې هره ورځ پېښېږي.

او كوم چې استشهادي او فدايي بريدونه دي هغه په هېڅ ډول د ځان وژلو په دغه حكم كې نه راځي : ځكه چې په استشهادي بريد كې تر ټولو لومړى اولور هدف د اسلام د كليې د لوړوالي په خاطر د الله جل جلاله رضا تر لاسه كول دي . او دوهم دا چې كوم استشهادي اتل چې فدايي بريد كوي دهغه

۱ - تفسير التحرير والتنوير من التفسير ، للإمام محمد الطاهر ابن عاشور ، الناشر: الدار التونسية.
 ټوك: ۵ - مخونه: ۲۵.

هدف دا نه وي چې ځان ووژني . د دنيا له ستونزو او کړاوونو نه ځان بې غمې کړي . بلکې هدف يې دا وي چې دښمن ووژني ، خو ددښمن د وژلو او له منځه وړلو لپاره پرته له دې چې خپل ځان پرې قربان کړي بله لاره نه ويښي .

د همدې (عدوانا و ظلما) د قيد په اړه دکتور مسلم محمد جودت يوسف چې په فلپين کې د دعاتو لپاره د معارف انستيتيوت مخکنی مدير او د فقهي او قانوني څېړنو څېړونکی دی داسې وايي :

(كيف عبر البيان الإلهي على علة الحكم، فالمنتحر ينتحر عدواناً وظلماً، لا حباً بالله وجنته ...إن الهجمة الشرسة على الإسلام والمسلمين وبلادهم من قبل أعداء الله تتطلب منا أن نعد العدد بكل أنواعها المادية والمعنوية لرد العدوان والتكيل به وبمن يسير بركبه بكل ما وهبنا من قوة، ولعل خير السبل لصد تلك الهجمات سبيل الجهاد سواء بالجهاد التقليدي، أو الجهاد المبتكر كالعَمَلِيَّات الاستشهادية التي يقوم بها صفوة شباب القوم بحيث يضع المجاهد بعض المتفجرات أو القنابل بحزام يحيط بها جسمه، أو يضعها في مركبة أو ما شابه، ثم يقتحم على الأعداء مقرهم أو مكان تجمعهم، ثم يقوم بتفجير تلك المتفجرات بقصد القضاء على العدو، ولو عن طريق التضحية الحتمية بنفسه).

ژباړه: الهي بيان د حکم له سبب نه څه ښه تعبير کړی!! انتحار کوونکی په ناروا او ظلم سره ځان ووژني . نه له الله جل جلاله او له جنت سره د مینې له وجې... پر اسلام ، مسلمانانو او د مسلمانانو په هېوادونو د الله جل جلاله د

دښمنانو له خوا خونړي يرغلونه له مونږ نه غواړي چې د ظلم په وړاندې او د خپلو لپاره يې ، او د هر هغه چا د خپلو لپاره چې د ظلم په کاروان کې روان دي له خپل ټول را کرل شوي ځواک نه په استفادې سره په هر ډول مادي او معنوي وسلو ځان سمبال کړو .

د ددې ډول يرغلونو د مخنيوي لپاره تر ټولو ښه لار جهاد کول دي ، هغه که تقليدي جهاد وي ، او که نوښتي او مبتکر جهاد ، لکه استشهادي بريدونه چې پاک او غوره ځوانان يې تر سره کوي . په داسې توګه چې يو مجاهد ځيني چاوديدونکي توکي او يا ماینونه په يو کمبر بند کې ځای پر ځای کوي او تر ځان يې تړي ، او يا يې د سورلۍ په کومه وسيله او يا دېته ورته بل څه کې ځای پر ځای کوي بيا د دښمن پر مرکز او يا يې د غونډېدو پر ځای ور ننوزي ، بيا دغه چاوديدونکي توکي د دښمن د له منځه وړلو په نيت جووي ، که څه هم چې د خپل سر د حتمي ښندلو په بيه وي).

دوهم: نبوي احاديث او د صحابهء کرامو د ژوند پېښې

او کله چې د رسول الله صلى الله عليه وسلم او د صحابهء کرامو رضی الله عنهم وخت ته را شو د استشهادي عملیاتو په اړه گڼې او څرگندې بېلګې لیدلای شو. امام مسلم رحمه الله په خپل صحیح کې د بدر د غزا په اړه له انس بن مالک رضی الله عنه نه یو اوږد روایت راوړی دی. چې په وروستني برخه کې یې داسې راغلي دي:

(...فَانْطَلَقَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَأَصْحَابُهُ حَتَّى سَبَقُوا الْمُشْرِكِينَ إِلَى بَدْرٍ وَجَاءَ الْمُشْرِكُونَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - "لَا يَتَدَبَّرُ أَحَدٌ مِنْكُمْ إِلَى شَيْءٍ حَتَّى أَكُونَ أَنَا دُونَهُ". فَذَنَّا الْمُشْرِكُونَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - "قُومُوا إِلَى جَنَّةٍ غَرَضُهَا السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ". قَالَ يَقُولُ عُمَيْرُ بْنُ الْخَطَمِ الْأَنْصَارِيُّ يَا رَسُولَ اللَّهِ!! جَنَّةٌ غَرَضُهَا السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ قَالَ "نَعَمْ". قَالَ بَخِ بَخِ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - "مَا يُحِبُّكَ عَلَى قَوْلِكَ بَخِ بَخِ". قَالَ لَا وَاللَّهِ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِلَّا رَجَاءُ أَنْ أَكُونَ مِنْ أَهْلِهَا. قَالَ "فَأَنْتَ مِنْ أَهْلِهَا". فَأَخْرَجَ تَمَرَاتٍ مِنْ قَرْنِهِ فَجَعَلَ يَأْكُلُ مِنْهُنَّ ثُمَّ قَالَ لَبَنَ أَنَا حَيْثُ حَتَّى أَكُلَ تَمَرَاتِي هَذِهِ إِنَّهَا لَحَيَاءٌ طَوِيلَةٌ - قَالَ - فَرَمَى بِمَا كَانَ مَعَهُ مِنَ الثَّمَرِ. ثُمَّ قَاتَلَهُمْ حَتَّى قُتِلَ).

ژباړه:نو رسول الله صلى الله عليه وسلم او ملګري یې روان شول، تر دې چې له مشرکینو نه مخکې بدر ته ورسېدل، مشرکین راغلل. رسول الله

صلی الله علیه وسلم خپلو اصحابو ته وفرمایل : له تاسو نه به هېڅوک تر هغه هېڅ شې ته نه وړاندې کېږي ، تر څو چې زه یې خپله مخکې شم ، یعنې څوک به په خپل سر هېڅ کار نه کوي ، ځکه دا د جګړې ډګر و ، که یو کس په خپل سر وړوکی حرکت هم کړی وای کېدی شوای ډېرې ستونزې یې راولاړې کړې وې ، او دا هغه څه دي چې د رسول الله صلی الله علیه وسلم د نظامي او پوځي پوهې ښکارندويي کوي ، دا دي مونږ گورو چې څوارلس سوه کاله وروسته په ننۍ پر مختللي نړۍ کې له پوځي او نظامي اړخه دا لویه غلطی ده چې یو سرتېری د امیر له امر پرته د جګړې په ډګر کې په خپل سر کوم حرکت وکړي ، بلکې هر سرتېری به سل په سلو کې د امیر امر ته تیار ولاړ وي .

انس بن مالک رضی الله عنه وایي چې : مشرکین را لند شول ، رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل : (جګ شئ هغه جنت ته چې سور یې د آسمانونو او ځمکې هومره دی) یعنې د مشرکینو مقابلې او له هغوی سره جګړې ته ور جګ شئ . تر څو هغه جنت وگتئ چې د آسمانونو او ځمکې هومره پراخه دی ، انس بن مالک رضی الله عنه وایي : عمیر بن الحماص رضی الله عنه چې انصاري و ، ویې ویل : ای رسول الله !! داسې جنت ته چې د آسمانونو او ځمکې هومره پراخه دی ؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم وویل : هو ، عمیر وویل : واده !! رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته وویل : (څه شې دې ، دې خبرې ته هڅوي چې واده واده ؟) یعنې ولې واده واده وایې ؟ عمیر - رضی الله عنه - وویل : بل څه نه ، قسم په الله ای رسول الله صلی الله علیه وسلم !! مګر دا هیله چې زه به له جنتیانو څخه شم . رسول الله صلی الله علیه وسلم ویل : بېشکه ته له جنتیانو څخه یې ! عمیر رضی الله عنه له خپل تبراک (کڅوړې) نه یو څو خرماوې را وایستې او په خوړولو یې پیل وکړ ، بیا یې وویل : دا چې زه دومره ژوندی پاتې شم چې دا خرماوې وخورم دا خو ډېر اوږد ژوند دی ، انس بن

مالک رضی الله عنه وایي: هغه خرماوې چې ورسره وي هغه بېي وغورځولې . او له دښمن سره یې جګړه پیل کړه ، تر دې چې ووژل شو .

امام نووي رحمه الله ددې حدیث شریف د وروستنۍ برخې د شرحې په پای کې داسې وایي: (فیه : جَوَازُ الْإِنْفِقَارِ فِي الْكُفَّارِ، وَالتَّعَرُّضُ لِلشَّهَادَةِ، وَهُوَ جَائِزٌ بِلَا كَرَاهَةٍ عِنْدَ جَمَاهِيرِ الْعُلَمَاءِ)^۱ .

ژباړه: په دې کې په کفارو باندې د وردانګلو او ورننوتلو ، او شهادت ته دځان وړاندې کولو جواز دی . او دا کار پرته له کوم کراهیت نه د جمهورو علماوو په نزد روا دی .

له دې مبارک حدیث نه په ښکاره څرګندېږي چې نوموړي مبارک صحابي استشهدادي برید کړی دی . او که لږ په غور پام وشي لاندې ټکي په خورا آسانه توګه ترې را څرګندېږي:

لومړی: رسول الله صلى الله عليه وسلم خپلو مبارکو صحابهء کرامو ته د جګړې په پیلېدو کې جنت ور په یادوي ، د جنت له پراخوالي نه ورته غږیږي . تر څو د مجاهدینو نیتونه خراب نشي ، داسې نه چې په زړونو کې یې د غنیمت مینه پیدا شي . او دا داسې حالت و چې له دواړو خواوو نه وژل کېدل پکې حتمي وو : ځکه خو لازمي ده چې کله یو مجاهد شهیدېږي نیت یې د الله رضا او جنت ته رسېدل وي ، او بل د دې لپاره تر څو مجاهدین په شاتګ ونه

۱ - شرح النووي علی مسلم ، ټوک: ۱۳ - مخ: ۴۶ .

کړي . بې زرد نشي . بلکې پر دښمن ور زړور شي ؛ ځکه د دوی په دواړو حالتونو کې ګټه ده ، که شهیدان شي جنتونه یې په برخه دي ، او که ژوندي پاتې شي غازیان دي او غنیمت یې په برخه کېږي .

دوهم: رسول الله صلی الله علیه وسلم خپله پر دښمن برید نه کوي . بلکې د خپلو سرتېرو څارنه کوي . سمبانوني یې ، ځکه که رسول الله صلی الله علیه وسلم چې د جګړې قوماندې یې په لاس کې وه . په خپله عملاً جګړه پیل کړې وای که هغه مبارک یا خو ټپي شوی . او یا هم شهید شوی وای د مجاهدینو په منځ به ګډوډي راتله ، بیا به مجاهدین یا د دښمن په لاس اسیران کېدل او یا به شهیدانېدل . او دا له نظامي اړخه یو خورا مهم ګام دی . دا دي نن څوار لس سوه کاله وروسته په ټوله نړۍ کې چې کله ددوه ډلو ترمنځ جګړه نښلې د جګړې قوماندانان یا دفاع وزیران او یا ولسمشران په خپله جګړه نه کوي بلکې د خپلو سرتېرو سمبالونه ، د خپل پرمختګ او د بل لوري د ماتې لپاره خپلو سرتېرو ته ور او مناسبې لارښوونې کوي .

او دا کار هېڅوک په دې معنی نه تعبیروي چې مشران خپلو اهدافو ته ژمن نه دي ، یا له مرګ نه بیرېږي ، یا د خپلو معتقداتو او اصولو په اړه شکمن دي ، بلکې دا له نظامي او سیاسي اړخه یو ځیرک او هوښیار ګام بولي .

او دا معقوله نه ده چې د یوې ډلې مشر دې د بلې ډلې له یو عادي سرتېري سره تن په تن شي . که کېږي هم باید د هغه بلې ډلې له مشر سره تن په تن شي ، او دې کار ته بزدله کفار نه حاضرېږي .

پاتې دې نه وي چې نن ورځ دښمن تر بل هر چا د مجاهدینو د مشرانو د له منځه وړلو لپاره ډېرې هلې ځلې کوي ؛ ځکه هغوی پوهېږي چې کله د

مجاهدينو مشران شهيدان شي د جهاد بهير په خپله ټكنی كېږي . او د دوی په وړاندې روان جهاد كمزوری كېږي .

دربیم: دغه اتل سر ښندونکی صحابي عمير بن الحمام رضی الله عنه د دې لپاره د جگړې ډگر ته ور دانكي تر څو شهيد شي او جنت ته لاړ شي ، کوم څه چې نن يې استشهدادي مجاهدين کوي ، له همدې کبله له رسول الله صلى الله عليه وسلم نه بيا پوښتنه کوي ، چې داسې جنت ته به څو چې پراخوالی يې د آسمانونو او ځمکې هومره دی ؟ او چې کله رسول الله صلى الله عليه وسلم ورته وايي: هو ، نو د واده واده ټکی يې چې د خوشالۍ په وخت کې ويل كېږي بې اختياره له خولې راوړي ، او کله يې چې رسول الله صلى الله عليه وسلم پوښتي چې ولې دې واده واده وويل ؟ دی ورته وايي په دې هيله چې زه به د دغه پراخه جنت له نعمتونو نه برخمن کېږم ، رسول الله صلى الله عليه وسلم زيری وركوي . چې بېشكه ته له جنتيانو څخه يې!

له دې زيری سره نوموړی مبارک صحابي جنت ته دومره ليواله كېږي چې هغه په لاس کې ورسره خرماوې اخوا غورځوي . او وايي كه زه دومره ژوندی پاتې شم چې دا خرماوې وخوروم دا خو ډېر وخت دی! نه! زه بايد زر تر زره شهيد شم چې جنت ته لاړ شم!

دلته تر ټولو مهمه خبره دا ده چې رسول الله صلى الله عليه وسلم د دې مبارک صحابي خبرې اورې چې د جگړې ډگر ته په دې نيت ورځي تر څو شهيد شي او جنت ته لاړ شي ، نوموړی رسول الله صلى الله عليه وسلم داسې نه پوښتي چې كه زه كفار ووژنم نو له ما سره به څه كېږي او چېرته به ځم؟ بلکې وايي كه زه ووژل شم چېرته به ځم؟! رسول الله صلى الله عليه وسلم يې له دې سره سره په دښمن له وردانكلو نه ايساروي ، بلکې نور يې هم هڅوي ، تر دې چې په كفارو ور دانكي او د شهادت لوړ مقام ته رسي .

څلورم: کېدای شي دلته ځينې له اسلام نه ناخبره او ځينې نور منحرفين او منحرفين ووايي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم ولې خپله دغه پراخه جنت ته نه ورتلو چې د نورو خلکو زامن يې ورته هڅول؟ ولې يې خپله پر دښمن بريد نه کولو چې نورو ته يې د جنت زيري ورکول؟ لکه اوس چې وايي چې علمای کرام ولې خپله استشهادي بريدونه نه کوي چې نور هڅوي!

دا ډول خلک اصلاً د اسلام له ماهيت او لوړو موخو نه بې خبره دي . او يا يې ډالرو بصيرت روند کړی . دوی يوازې د خپل ناقص عقل له مخې سرسري پرېکړې کوي . پرته له دې چې د قرآن کریم او د الله جل جلاله حکمونو ته وگوري او ځان پرې پوه کړي . دوی داسې انکيري چې گواکي اسلام يو ساده سرسري نظام دی . هر څوک هغه که امير دی که مشر او که کشر ټول بايد له يو پلوه ځانونه د دښمن د تورې گوزار ته ور وړاندې کړي تر څو ټول له منځه لاړ شي او ميدان کفارو ته پاتې شي .

بله خبره دا چې په نني عصر کې دښمن په څو برخو کې جکړه پيل کړې ده . يوازې په نظامي ډگر کې نه . بلکې په سياسي ، اقتصادي ، فرهنگي او کلتوري او گڼو نورو برخو کې . ځکه خو مسلمانان بايد په هر ډگر کې د هغوی د مخنيوي او مقابلي لپاره وړ او مناسب سياسي ، اقتصادي او فرهنگي پوځيان ولري .

په عام ډول که ټولې نړۍ او د نړۍ هېوادونو ته وکتل شي ، معمول دا دی چې هر هېواد او هر ولس د خپل ورځني ژوند د اړتياوو د پوره کولو لپاره ګڼې برخې لري . نظامي او امنيتي برخې چې د دفاع او کورنيو چارو وزارتونه يې مسوليت پر غاړه لري . سياسي برخه چې د بهرنيو چارو وزارت يې مسوليت پر غاړه لري ، د مطبوعاتو او عام پوهاوي برخه چې د اطلاعاتو او کلتور وزارت يې مسوليت پر غاړه لري . همدا رنگه عدلي او قضايي برخې چې وزارت عدليه او

محاكم يې مسوليت پر غاړه لري . لنډه دا چې په هره برخه کې د اړتيا احساس کېږي : ځکه خو بايد په هره برخه کې کار وشي . او داسې څوک نه شي ويلى او نه معقوله ده چې ټول دې له يوې مخې په وزارت دفاع کې کار وکړي. او نه څوک په دې ملزمدای شي چې ته به خامخا په وزارت دفاع او يا وزارت داخله کې کار کوي! هر څوک له خپل وس ، توان او درک سره سم په خپل مناسب ځای کې د دښمن مقابلې ، او له خپل دين او ولس نه دفاع کوي . او دا ټولې برخې يوه او بله سره بشپړوي ، يوازې په يوه برخه کار نه کېږي .

دښمن چې وايي ستر ستر علمای کرام او مفتي صاحبان ولې عملاً په نظامي برخه کې کار نه کوي؟ يا ولې نېغ په نېغه له دښمن سره نه جنګېږي؟ يا ولې استشهدادي بريدونه نه کوي؟ لومړی دې دوی خپل ځانونو نه وپوښتي چې د دوی قاضيان ، څارنوالان ، د شورا غړي ، رئيسان ، وزيران او نور سياسي خلک ولې له مجاهدينو سره نېغ په نېغه وسله په لاس نه جنګېږي؟ سره له دې چې دوی هم ځانونه په حق بولي!! مشران يې خپلو موخو ته ژمنتيا خپل مسوليت بولي ، هغه کسان چې دا ډول نيوکې کوي لومړی بايد خپله دا کار وکړي . بيا دې پر مجاهدينو دا ډول بې منطقه غير عملي او غير معقولې نيوکې کوي .

اوس مهال د جهاد سنکرونه گڼ ، او ساحه يې پراخه ده ، هر مجاهد د امير له لږوم ديد سره سم په مناسب سنکر کې په کار او جهاد لگيا دی . کله که اړتيا وليدل شي په خورا خوشحالي سره هر ځای ته چې د امير امر وشي هلته به ځي ، او عملاً تللي دي او ځي .

پنځم: په پورتنی حديث شريف کې مو ولوستل چې رسول الله صلى الله عليه وسلم ټول اصحاب کرام له کفارو سره جګړې ته هڅوي ، او ورته وايي چې ورته راپورته شئ ، خو په دوی کې عمير بن الحمام الانصاري رضی الله عنه

غواري چې ژر شهيد شي او جنت ته لاړ شي . رسول الله صلى الله عليه وسلم يې ددې هيل له تر سره کولو نه ايساروي ، نه ورته وايي چې ته بيره مه کوډ . خير دی شهيد به شي ، اول ښه زيات جهاد وکړه بيا وروسته د شهادت هيله کوډ! او نه نورو صحابهء کرامو ته وايي چې ژر کوي تاسو هم د عمير په څېر ځانونه شهيدان کړئ او جنت ته لاړ شئ! بلکې دا کار يې د هر چا خپل توان او وس ته پرېښی .

دا خبره مې ځکه ياده کړه چې له ځينو مخلصو کسانو سره دا فکر پيدا کېږي چې د دې پر ځای چې يو مجاهد زر شهيد شي بايد ښه زيات جهاد وکړي ، ښه زيات کفار ووژني بيا وروسته شهيد شي . نه دا چې يو په يو او سمدستي شهيد شي ، مگر خبره داسې نه ده ، دا نظر ظاهراً ښه دی ، مگر الله جل جلاله په خپلو کارونو ډېر ښه پوهېږي ، ډېر ځله الله تعالی د يو شهيد د وینو له برکته مسلمانانو ته فتحه ور په برخه کوي ، د هغه د اخلاص او سربښندنې له امله په نورو رحم کوي ، د يو مجاهد په شهادت نور مجاهدين ټينگوي ، زغم او صبر يې زياتوي ، لکه ويل کېږي چې: (ان دماء الشهداء نور و نار! نور للأصدقاء و نار على الأعداء) د شهيدانو وينې روښنايي او اور دی ، د دوستانو لپاره روښنايي او د دښمنانو لپاره اور.

که دای شي د شهيدانو په وینو او شهادت کې يو حکمت دا هم وي چې د دين اصلي ساتونکی ، ناصر او مرستندوی الله جل جلاله دی ، نه مجاهدين او مسلمانان ، مجاهدين که شهيدان هم شي الله تعالی خپل دين ساتي . او دې ټکي ته د ډېرو پام نه وي .

اوس هم که يو مجاهد غواري چې زيات او د ډېر وخت لپاره جهاد وکړي ، او بيا وروسته شهيد شي دا يوروا او ښه کار دی ، خو که يو بل مجاهد د عمير رضی الله عنه په څېر غواري ژر شهيد شي او جنت ته لاړ شي ، دا هم ښه او

روا کار دی ، چې خورا پاک نیت او غنبتلی ایهان ته اړتیا لري ، او هر څوک یې نشي کولی .

امام مسلم رحمه الله په خپل صحیح کې یو بل روایت داسې راوړی :

(عَنْ أَبِي بَكْرٍ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ قَيْسٍ عَنْ أَبِيهِ قَالَ سَمِعْتُ أَبِي وَهُوَ بِحَضْرَةِ الْعَدُوِّ يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ أَبْوَابَ الْجَنَّةِ تَحْتَ ظِلَالِ السُّيُوفِ، فَقَامَ رَجُلٌ رَثٌ أَلْهَيْتُهُ فَقَالَ يَا أَبَا مُوسَى أَأَنْتَ سَمِعْتَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ هَذَا قَالَ نَعَمْ. قَالَ فَزَجَعَ إِلَى أَصْحَابِهِ فَقَالَ أَقْرَأْ عَلَيْكُمُ السَّلَامَ. ثُمَّ كَسَرَ جَنْفَ سَيْفِهِ فَأَلْقَاهُ ثُمَّ مَشَى بِسَيْفِهِ إِلَى الْعَدُوِّ فَضَرَبَ بِهِ حَتَّى قُتِلَ)^۱

ژباړه: ابو بکر بن عبد الله بن قيس چې له خپل پلار نه روایت کوي وویل : له پلار نه مې په داسې حال کې چې له دښمن سره مخامخ و ، واورېدل چې ویل یې: رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل :بېشکه چې د جنت دروازې د تورو تر سیوري لاندې دي . نو یو سړی چې ساده بڼه یې وه او ساده جامې یې پر تن وي جک شو او وې ویل :ای ابو موسی !! تا له رسول الله صلی الله علیه وسلم نه واورېدل چې دا خبره یې کوله ؟ ده ویل هو ، راوي وايي : نوموړی سړی خپلو ملګرو ته را وګرځېد خدای پاماني یې ور سره وکړه ، بیا یې د خپلې تورې کټۍ (پوښ) مات کړ او خوا یې وغورځولو ، په دې معنی چې بیا

۱ - صحیح مسلم ، باب ثبوت الجنة للشهيد ، توک: ۱۳ - مخ: ۲۶.

توره په پوښ کې نه رډم ، او له خپلې تورې سره د دښمن په لوري ور روان . او په توره يې وهل پيل کړل تر دې چې ووژل شو .

دغه اتل او سربښندونکی مجاهد چې کله دا خبره اوري چې رسول الله صلى الله عليه وسلم ويلي جنت د تورو تر سيوري لاندې دی ، هغه صحابي (ابو موسى) دوهم ځل پوښتي چې دا خبره ټا له رسول الله صلى الله عليه وسلم نه واوریده ؟ هغه ورته وايي هو ! دی خپلو ملګرو ته ورځي خدای پاماني ترې اخلي او بيا د خپلې تورې پوښ ماتوي . او پر دښمن په دې نيت برید کوي چې شهید شي . او الله جل جلاله يې هم آرمان پوره کوي .

دا مو بايد په یاد وي چې په عام ډول استشهادي برید نه فرض او نه هم واجب بلکې روا دی ، که يې څوک کوي او که نه ، که يې څوک کوي مخه يې نه نيول کېږي . او که يې څوک نه کوي په زور نشي پرې کېدای . په دې او هغه مخکني حديث شريف کې وينو چې ډېر مجاهدين د جنت زيری او د جنت خبره اوري ، چې په هغوی کې لوی لوی صحابهء کرام هم شتون لري ، مګر يوازې ځينې کسان پر دښمن وردانګلو او زر جنت ته تللو ته زړه بند کوي ، او رسول الله صلى الله عليه وسلم هم له ټولو صحابوو رضی الله عنهم څخه دا نه غواړي چې ځی تاسو ټول پرې ور ودانکئ او ټول ځانونه پرې شهیدان کړي ، او نه د هغه چا مخه نيسي چې دغه رنګه لويې سربښندنې ته چټه وکېږي .

د اسلام مبارک دين ځکه دا کار د هر چا خوښې ته پرېښی چې د ټولو مسلمانانو زړورتيا ، اخلاص او صداقت يو ډول نه دي ، ځينې کسان زړور وي ځينې بې زړه وي ، ځينې کسان په خپله خوښه غواړي زر تر زړه په آخرت کې له الهي پېرزوينو نه برخمن شي ، او ځينې يو څه وخت وروسته د دې هيلې پوره کېدل غواړي ، دا د هر مسلمان خپله خوښه ده .

نور عبادات هم همداسې دي . د بيلکې په توګه د اسلام مبارک دين مسلمانان زياتو نفلونو ، زياتو روژو د قرآن کریم زيات تلاوت او زياتو خيراتونو ورکولو ته هڅوي ، مګر پرې لازمي کوي يې نه . يو هغه فرض لمونځ . فرض روژه . او فرض زکات خو به هر څوک چې توان ولري کوي او ورکوي به يې . مګر نفل او غير فرضي عبادات د هر چا خپله خوښه ده . که چا زيات نفلي لمونځونه وکړل . زياتې نفلي روژې يې ونيولې . او زيات خيراتونه يې ورکړل . زيات د قرآن کریم ختمونه او تلاوتونه يې وکړل . الله جل جلاله به ډېر اجر او لوړې درجې ورکړي . او که چا ونه کړل غاړه يې نه بندېږي . او څوک نشي ويلای چې ولې ټول مسلمانان هره ورځ شل يا پنځوس يا سل او.... رکعتۀ نفلي لمونځونه نه کوي ؟ ولې ټول شتمن مسلمانان هره ورځ زر زر . يا لس لس زره يا يو . يو لک يا دود دود لکه روپۍ نه خيراتوي ؟ يا ولې ټول مسلمانان په هره مياشت کې پنځه پنځه يا لس لس يا شل شل ورځې نفلي روژې نه نيسي ؟ ولې ټول مسلمانان په هرو درې ورځو يا هرو لسو ورځو يا په هره مياشت کې قرآن کریم نه ختموي ؟

جهاد هم همداسې دی . فرض عين جهاد په هر مسلمان لازمي دی . لکه فرض لمونځ ، فرض زکات ، فرضي روژه ، او فرضي حج ، او استشهادي بريدونه د نفلي لمونځونو ، نفلي روژو ، او نفلي خيراتونو په څېر دي . که چا وګر الله جل جلاله به ډېر اجر او لوړې درجې ورکړي او څوک يې مخه نشي نيولی ، او که يې څوک نه کوي پرې فرض نه دي . او نه يې څوک په چا په زور کولی شي . ځکه دا د زور کار نه دی . دا د عقيدې او ايمان خبره ده د هر مسلمان تر خپل وس ، توان او ايمان پورې اړه لري .

که يو مسلمان يا عالم فضيلتونه بيانوي څوک نشي ورته ويلای چې ته يې خپله ولې نه کوې ؟ په خپله يې چې نه کوې نورو ته يې هم د کولو مه وايه !! که لنډ استاد سياف ته ووايو چې ته نورو ته وايې مجاهدین راوښی په دار

یې کړئ . خپله ولې دا کار نه کوي ؟ چې ته یې نه کوي یا یې نشې کولی نورو ته هم مه وایه ! ته ولې خپله له مجاهدينو سره نه جنګېږي ؟ که ته په رښتیا په خپله خبره باور لري ، په خپله خبره دې يقين او ايمان وي چې سمه ده او رښتیا وایي ! که ستا دا خبره سمه وي ، چې عسکر او ملي اردو چې د کفارو تر مشرۍ لاندې د مجاهدينو په مقابل کې جنګېږي شهيدان دي ! بیا ته ولې دا شهادت نه خوښوي ؟ ته ولې وسله نه اخلي ؟ ولې عملاً د جګړې ډګر ته نه راوړي ؟ ته خو د څو خونو د ننه ننوتلی یې ؟ بهر له سره ګرځېدی نشې ! آن له خپلو خپلوانو څخه پرېږي !!!

دا ډول منطق بیا باید دا هم ووايي چې خلک نقلي لمونځونو یا د قرآن کریم تلاوت ته مه را بولئ : ځکه په دې سره یې ډېر وخت نیول کېږي ، او دوی له کار وبار نه پاتې کېږي ، د ژوندانه اړتیاوې نشي پوره کولای ، د اولاد روزي به بیا څنګه پیدا کوي ؟ او داسې نور...

فکر نه کېږي چې سم مسلمان به داسې خبرې وکړي ، کفار یې کوي ځکه هغوی په دیموکراسۍ ایمان لري ، د دیموکراسۍ تر نامه لاندې د ملیونونو انسانانو عقېدې او مقدساتو ته سپکاوی خپل حق بولي ، د انسانانو او حیواناتو ترمنځ توپیر نه پېژني ، بلکې ډېر یې حیوانات او ځناور له انسانانو لوړ بولي ، له همدې کبله له ځناورو سره ودونه کوي ، هغوی اخلاق نه پېژني ، انسانیت نه پېژني ، نران یې له نرانو او ښځې یې له ښځو سره ودونه کوي ، له خپلو میندو ، خویندو او لورګانو سره ناروا اړیکې دیموکراسي بولي ، په معنویاتو او اخلاقو باور نه لري ، هر څه یې په مادیاتو ولاړ دي .

امام بخاري رحمه الله په خپل صحیح کې په بل ځای کې په داسې یو روایت راوړی : (عَنْ أَنَسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ عُمَةَ ثَابِتٍ عَنْ بَدْرِ فَقَالَ غِبْتُ عَنْ

أَوَّلِ قِتَالِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، لَئِنْ أَشْهَدَنِي اللَّهُ مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَيَرِيَنَّ اللَّهُ مَا أَجَدُّ . فَلَقِيَ يَوْمَ أُحُدٍ ، فَهَزَمَ النَّاسُ فَقَالَ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعْتَذِرُ إِلَيْكَ بِمَا صَنَعْتُ هَؤُلَاءِ - يَعْنِي الْمُسْلِمِينَ - وَأَبْرَأُ إِلَيْكَ بِمَا جَاءَ بِهِ الْمُشْرِكُونَ . فَتَقَدَّمَ بِسَيْفِهِ فَلَقِيَ سَعْدَ بْنَ مُعَاذٍ فَقَالَ أَيْنَ يَا سَعْدُ إِنِّي أَجِدُ رِيحَ الْجَنَّةِ دُونَ أُحُدٍ . فَمَضَى فَقُتِلَ ، فَمَا عُرِفَ حَتَّى عَرَفَتْهُ أُخْتُهُ بِشَامَةَ أَوْ بِنْتَانِهِ ، وَبِهِ بَضْعٌ وَثَمَانُونَ مِنْ طَعْنَةٍ وَضَرْبَةٍ وَزَمِيَّةٍ بِسَهْمٍ .

ژباړه: له انس رضی الله عنه نه روایت دی چې د ده اکا (انس بن نضر) د بدر له غزا پاتې شوی و ، نو ویل یې : زه د رسول الله صلی الله علیه وسلم له لومړني جنګ (بدر) نه پاتې وم ، خو که دا ځل الله جل جلاله له رسول الله صلی الله علیه وسلم سره په کوم جنګ کې دبرخې اخیستنې پېرزوینه راباندې وکړه ، هرو مرو به الله جل جلاله وګوري چې زه څه کوم ؟

هیڅه و چې د احد غزا راغله ، او ده ګډون پکې وکړ ، جګړه پیل شوه ، څه وخت وروسته خلک (مسلمانان) مات شول ، ده ویل : ای الله جل جلاله زه تا ته د دې خلکو (مسلمانانو) له کړنې نه بښنه وړاندې کوم ، یعنې دا چې د جنګ له میدان نه په شا شول ، دا یې سم کار ونه کړ ، او له هغه څه نه بېزاري درته وړاندې کوم چې مشرکینو وکړل ، یعنې چې پر رسول الله صلی الله علیه وسلم او پر ملګرو یې بریدونه وکړل .

انس بن مالک وايي زما اکا له خپلې تورې سره کفارو ته ور وړاندې شو . له سعد بن معاذ رضی الله عنه سره په لاره کې مخ شو . چې هغه یو زړور او اتل مجاهد و ، سعد ته یې وویل : چېرته ؟ ای سعده!! یعنی چېرته له جنگ نه په شا کېږې ؟ ماته د احد د غره له لوري د جنت بوی راځي!! او نور د کفارو په لوري ورغی تر دې چې شهید شو . انس بن مالک وايي: د ډېرو ټپونو له وجې له شهادت نه وروسته نه پېژندل کېدو . تر دې چې خور یې د کوتو له سرونو او که له خال نه . و پېژانده : ځکه د ده پر مبارک بدن څو اتیا د نېزو ، غشیو او تورو د کوزارونو ټپونه وو.

دا مبارک صحابي کوري چې نور ملکري یې د جنگ له ډگر نه په شا کېږي او په شا شول ، مکر دی دا کار سم نه بولي او له خپلې تورې سره په یوازې سر د دښمن په لور ورځي . او په دې پوهېږي چې خامخا به وژل کېږي : ځکه دی یو او هغوی ډېر دي ، اوبل دا چې مجاهدين ټول سره یو په بله شول . له ټولو نه لار ورکه وه ، او ده ته دا حد له غره نه د جنت بوی راتلو! !دا د ده د کرامت ښکارندويي کوي : ځکه خو له مرک څخه نه بریدو ، او مخامخ پر دښمن ورتلو . تر دې چې د شهادت لوړ مقام ته ورسید ، د پام وړ دا چې دغه مبارک او اتل سربندونکی صحابي پر خپل بدن له اتیاوو نه زیات ټپونه خوري مکر بیا هم نه په شا کېږي ؟ !

دا ډول سرتېري اتلان په هر وخت او هر ځای کې شته . هغه څه چې د دغو سربندونکو په وړاندې یې د تورو ، غشیو ، نېزو او مرمیو ټپونه بې ارزښته کړي دي او له ټپونو سره سره بیا هم پر دښمن وردانکي ، همدا پر الله جل جلاله د دوی د ټینګ ایمان نښه ده .

د دې حدیث شریف په شرحه کې ابن حجر رحمه الله فرمایي: (وفي قصة أنس بن النضر من الفوائد: جواز بذل النفس في الجهاد وفضل الوفاء بالعهد ولو شق

على النفس حتى يصل إلى إهلاكها، و أن طلب الشهادة في الجهاد لا يتناوله النهي عن الإلقاء إلى التهلكة. وفيه فضيلة ظاهرة لأنس بن النضر وما كان عليه من صحة الإيمان وكثرة التوقي والتورع وقوة اليقين () .

ژباړه: د انس بن النضر په کیسه کې خو کتې دي: په جهاد کې د سر قربانول ، په ژمند د وفا کولو فضیلت ، که څه هم چې د ا کار په نفس سخت تمام شي ، تر دې چې خبره هلاکت ته ورسي ، په جهاد کې د شهادت غوښتنه په هلاکت کې د ځان اچول نه دي ، او په دې کیسه کې د انس بن النضر رضی الله عنه ښکاره فضیلت دی ، او دې ته اشاره ده چې نوموړی د څومره روغ ایمان ، زیاتې تقوا او پرهیزکاری ، او ټینګ یقین خاوند و!!

په یو بل ځای کې امام بخاري رحمه الله داسې روایت کوي: (عَنْ جَابِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ لَمَّا حَضَرَ أُحُدَ دَعَانِي أَبِي مِنَ اللَّيْلِ فَقَالَ مَا أُرَانِي إِلَّا مُقْتُولًا فِي أَوَّلِ مَنْ يُقْتَلُ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَإِنِّي لَا أَتْرُكُ بَعْدِي أَعَزَّ عَلَيَّ مِنْكَ غَيْرَ نَفْسِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَإِنَّ عَلَيَّ دَيْنًا فَاقْضِ وَاسْتَوْصِ بِأَخَوَاتِكَ خَيْرًا فَأَصْبَحْنَا فَكَانَ أَوَّلَ قَتِيلٍ وَدُفِنَ مَعَهُ آخَرُ فِي قَبْرِ ثُمَّ لَمْ تَطْبُثْ نَفْسِي أَنْ أَتْرَكُهُ مَعَ الْآخَرِ فَاسْتَحْرَجْتُهُ بَعْدَ سِتَّةِ أَشْهُرٍ فَإِذَا هُوَ كَيَوْمٍ وَضَعْتُهُ هُنَيْئَةً غَيْرَ أَذْبِهِ).

^۱ فتح الباري شرح صحيح البخاري ، للإمام أحمد بن علي بن حجر أبو الفضل العسقلاني الشافعي ، الناشر: دار المعرفة - بيروت ، ۱۳۷۹ هـ ، عدد الأجزاء: ۱۳ ، توك: ۶ - مخ: ۲۳ .
^۲ صحيح البخاري ، باب هل يخرج الميت من القبر ، توك: ۱ - مخ: ۲۵۳ .

ژباړه: له جابر رضی الله عنه روايت دی چې وې ويل: کله چې د احد د غزا ورځ را ورسېده، پلار مې د شپې له خوا ور وبللم، او راته يې ويل: زه به سبا د نبي کریم صلی الله عليه وسلم په هغو ملګرو کې وم چې لومړی شهيدان کېږي!! بېشکه پرته له رسول الله صلی الله عليه وسلم په ما بل هېڅوک دومره نه دي ګران لکه ته!! په ما يو څه پور دی، يعنې هغه د پور خاوند ته ورګرځي، او له خپلو خویندو سره بنډ چلن کوي. په رواياتو کې راځي چې نهه خویندې يې وې. جابر رضی الله عنه وايي: کله چې سبا شو او جګړه پيل شوه زما پلار لومړنی شهيد و!! له ده سره په قبر کې يو بل کس هم ښخ کړای شو. بيا وروسته دې خوند را نه کولو چې له بل کس سره يې يو ځای پرېږدم، نو مې له قبر نه شپږ مياشتنې وروسته را وايست، که ګورم داسې و لکه په کومه ورځ مې چې اېښی و، پرته له غوږونو يې، يعنې غوږونه يې يو څه خراب شوي وو، نور په هغه ډول و، لکه څنګه مې چې اېښی و.

په ځينو رواياتو کې راځي چې کفارو له شهادت نه وروسته د نوموړي غوږونه او پزه پرې کړې وو!! ځکه يې د غوږونو پاتې برخې يو څه خرابې شوې وې.

دلته ګورو چې د جابر پلار عبد الله بن عمرو بن حرام رضی الله عنهما، خپل زوی ته وايي چې پرته له رسول الله صلی الله عليه وسلم نه، بل هېڅوک دومره نه دي را باندې ګران لکه ته، په صحابوو باندې رسول الله صلی الله عليه وسلم له خپلو اولادونو نه هم زيات ګران و، خو افسوس زمونږ پر حال!!

مطلب دا چې دغه نوميالی صحابي په دې ښه خبر و چې سبا ته به شهيد کېږي، او لومړی شهيد به دی وي، مګر بيا هم د جګړې ډګر ته روانېږي، دغه جليل القدره صحابي ته د الله جل جلاله په لاره کې وژل کېدل له هر څه نه زيات غوره و: ځکه خو سره له دې چې په خپل شهادت باوري و، بيا هم د جګړې ډګر ته لاړ او د شهادت لوړ مقام ته ورسېد!!

دا چې دی څنګه پود شوی و چې دی به لومړني شهید وي ؟ دا خبره د نوموړي جلیل القدره صحابي کرامت و!! د اولیاوو کرامت حق دی ، امام بخاري صیب هم دغه حدیث شریف د اولیاوو د کرامت په باب کې راوړی دی . الله جل جلاله خپل مخلص بنده ګان ځان ته ورنېږدې کوي ، نازوي یې ، په داسې پېښو یې خبروي چې ډېر کسان یې تصور نشي کولی .

د رسول الله صلی الله علیه وسلم او د صحابهء کرامو په ژوند کې نورې دېته وړته ګڼې پېښې رامنځ ته شوې دي چې ننو استشهدادي بریدونو ته غوڅ ورته والی لري ، خو اوس به ددې لپاره چې خبره اوږده نشي په همدې یو څو پېښو بسنه وکړو .

درېم: استشهدادي بریدونه د مخکنیو فقهای کرامو د فتواوو په رڼا کې

له قرآن کریم او مبارکو احادیثو وروسته به اوس په دې اړه د اسلامي فقهي . د څلورو مشهورو فقهي مذاهبو د مشهورو فقهای کرامو نظرونه ولولو ، پاتې دې نه وي چې فقهای کرامو هم مخکې یاد شوو آیتونو او احادیثو ته په کتو سره د استشهدادي بریدونو د روا والي فتواگانې ورکړې دي .

داستشهدادي بریدونو لپاره د علماء کرامو شرطونه:

دا چې د انسان ژوند ډېر ارزښتناک دی ، او د اسلام مبارک دین یې په ژغورلو ډېر ټینګار کوي : علمای کرامو د شهادت غوښتنې بریدونو ته یو څو شرطونه اېښي دي . تر څو د چا وینې بې ځایه او بې هدفه تویې نه شي ، او هر څوک له خپلې خوښې سره سم په هر ځای او هر وخت کې استشهدادي بریدونه ونه کړي ، یا نور ورته ونه هڅوي ، بلکې په یو د منظمه توګه له دغه جهادي تکتیک نه د دښمن په خپلو کې په سمه توګه کار واخیستل شي ، نوموړي شرطونه په لاندې ډول دي:

لومړی: د نیت سوچه والی . استشهدادي برید به یوازې د الله جل جلاله د دین د لوړوالي او د اسلامي نظام د راتګ لپاره تر سره کېږي ، چې په هغه کې له ځان ، مال او حق نه دفاع هم راځي ، که نیت بل څه و ، بیا ناروا دی .

دوهم: چې دښمن ته د زیات زیان رسولو لامل وګرځي .

درېم: چې د مسلمانانو د زړورتوب لامل وګرځي . په دې معنی چې د استشهدادي برید له امله مسلمانان پر دښمن وړ زړور شي . او له زړونو څخه یې د دښمن وېره او ډار ووزي .

څلورم: چې پر دښمن ویره او ترهه راولي.

که اوسنیو استشهادي بریدونو ته وکتل شي پورتنی څلورو وار د شرطونو په بشپړ ډول پکې شته.

لومړی: د استشهادي مجاهد نیت صاف او سوچه وي. ټول گورو چې زیاتره استشهادي مجاهدین یا د قرآن کریم حافظان وي او یا د دین طالبان. په عام ډول د اسلام په مبارک دین، او اسلامي ټولنو کې دغه دواړه ډلې لوړ ځای لري، هم د الله جل جلاله په وړاندې نیک خلک دي او هم د خلکو په وړاندې. هم یې الله جل جلاله درناوی کوي او هم خلک، دغه اتل سربښدونکي نه د دنیا شهرت غواړي. نه پیسې، او نه کوم بل څه. یواریښی هیله یې دا وي چې د دوی په غوښو او وینو د الله جل جلاله کتاب او دین سرلوری، او د تیري کوونکو وحشیانو له ظلم او وحشت نه خلک په امن شي.

دوهم: ټول گورو چې دښمن ته په یو استشهادي برید دومره تاوان رسي چې په مخامخ جگړه کې یې لس کسان نشي ور اړولی. او تر ټولو ښې بیلکې یې ولس او نړۍ د سر په سترگو په گران هېواد کې هره ورځ گوري، د یوه استشهادي برید په مټ په منځنۍ کچه کم تر کمه درې څلور نیواکگر له منځه ځي. دا چې دښمن حقیقت پتوي دا بېله خبره ده. همدا رنگه کوم مالي زیان چې د استشهادي برید په مټ دښمن ته ور اوري، په بل څه نشي ورته ور اړول کېدای، د بیلکې په توګه: ټانکونه، موټر، ادې او بیسونه یې ویجاړېږي، چې دا ډول تاوان په راکټ، توپک، آن په هاوان او میزایلو هم نشي ور اړول کېدای.

درېم: دریم شرط هم گورو چې تر ټولو ښکاره دی: ځکه په لومړي سر کې چا تصور نشو کولی چې یرغلګر وژل کېدای شي!! او یا به څوک برید پرې

وگرای شي . دښمن په دې اړه ډېر بې بنسټه تبليغات کړي وو . دوی به ویل امریکایان او ملګري یې له طیارې نه د یو سانتي متر په کچه شی ویني . مګر اوس هر څه را برسېره شول!! یو سانتي متر شی څه چې په سلهاوو سرتېري زمريان د خپلو پخو او لویو اډو په دروازو کې د ور ننوتو پر مهال نه ویني!!

څلورم: کوم استشهادي بریدونه چې مجاهدین یې تر سره کوي . څلورم شرط هم پکې پورې دی . ټولې نړۍ ته څرګنده ده چې دښمن له هېڅ شي نه دومره نه بیرېري لکه له استشهادي بریدونو څخه : ځکه خو شپه او ورځ لکيا دی . د دې هڅه یې کړې او لا کوي یې چې د استشهادي بریدونو مخه په یوه او په بله پلټه ونیسي . مګر نه دي توانېدلي . تردې چې ځینې د دوی ملګري او له دین نه ځینې ناخبره یا خبر خو بې بصیرته یې دېته هڅولې او یا مجبور کړي چې استشهادي بریدونو ته ځانمرګي ووايي.

ټولو ولیدل چې استشهادي بریدونو د نیواککرو په تر ټولو ټینګه او کلکه کلا (بګرام اډه) کې د اور لمبې بلې کړي . کوم چې د ټولې آسیا په کچه د دښمن تر ټولو لوی ، ټینګ او کلک مرکز بلل کېږي . همدا رنگه څو څو وارې د کندهار او جلال آباد پر هوایي اډه ، د کندهار په زندان ، او هملته په کندهار کې د نیواککرو په روزنیز کیمپ ، په خوست ، وردگو او لوګر کې د نیواککرو په لویو اډو! او تر ټولو زیات د پام وړ د هلمند په بنوراب کې د دښمن په تر ټولو ځواکمنه ، پیاوړې او لویه اډه د استشهادي مجاهدینو فدایي بریدونه وو . چې ټوله نړۍ یې حیرانه کړه . دا او دینته ورته استشهادي بریدونو دښمن داسې سربداله کړی چې اوس لار ترې ورکه ده.

پاتې دې نه وي چې دغه تکتیک د اسلامي امت مجاهدینو دنړۍ په نورو کوټونو کې هم کارولي او کاروي یې . لکه په فلسطین ، عراق او جېښنیا کې .

د یادونې ده چې انساني ژوند د اسبابو او وسایلو له مخې له یو وخت نه تر بل وخت ، له یو ځای نه بل ځای ته توپیر کوي ، خو اسلامي بنسټونه کوم بدلون نه مومي ، د بیلګې په ډول د رسول الله صلی الله علیه وسلم او له هغه نه را وروسته تر دېره پورې په وچه کې سورلي په اوبښ ، آس او... او په سمندر کې خلک په کښتۍ کې سورېدل ، خو اوس د انساني ژوند له مادي پرمختګ سره نور وسایل را پیدا شوي دي ، لکه بایسکل ، موټر سایکل ، موټر ، رېل گاډی او طیاره. خو د سفر له منځ هغه وخت هم همغه دود رکښته و ، او اوس هم دود رکښته دی ، که یو څوک په طیاره یا موټر کې سفر کوي هم د سفر منځ به کوي ، او که په اوبښ او آس سفر کوي هم د سفر منځ به کوي ، په دې معنی چې د نویو وسایلو په راتګ سره د سفر په منځ کې کوم بدلون نه راځي.

په هغه وخت کې جګړه په توره ، نېزه ، غشي ، آس او اوبښ کېدلې : ځکه چې همدا د هغه وخت وسایل وو . مګر نن په ټوپک ، راکټ ، ماین ، ټانک او طیاره کېږي ، له کفارو سره جګړه او جهاد همغه جګړه او جهاد دی کوم چې په هغه وخت کې و ، مګر وسایل یې توپیر سره لري ، په هغه وخت کې بارود نه وو ، ماینونه نه وو ، مخامخ به په توره جګړه کېدلې ، اوس له لېرې لیرې واټنونو نه په مرمیو کېږي : ځکه خو په هغه وخت کې د اوسنیو استشهادي بریدونو په څېر بریدونه نه وو ، او نه یې په هغه وخت کې موجودو اسبابو ته په کتو سره امکان و.

خو داسې بریدونه وو چې اوسنیو استشهادي بریدونو ته ورته وو ، اوس که جناب سیاف یا کوم بل کس وایي چې استشهادي بریدونه ځکه ناروا دي چې په احادیثو کې د استشهادي برید نوم نه دی راغلی! یا د بارودو او واسکت ذکر نه دی پکې راغلی!!! که داسې وي دوی جنابان باید په ټوله نړۍ کې د جهاد تغیر له یوې مخې ټول کړي ، لکه اوس چې لکيا دي ، باید په هېڅ ځای کې د

جهاد د روا والي او فرض والي خبره ونه کړي . نه په فلسطين کې نه په چيچنيا کې نه په عراق کې او نه په نورو ځايونو کې . بلکې له دې وړاندې د شوروي اتحاد په مقابل کې د افغان ولس جهاد هم تر سوال لاندې راوړي : ځکه په هېڅ حديث شريف کې د کلاشينکوف نوم نه دی ذکر شوی . په هېڅ حديث شريف کې د تانک ، توپ ، ضياړې او بارودو نوم نه دی راغلی . په احاديثو کې تورې ، نيزې ، غشي ، ليندې ، آسونه او اوبسان ياد شوي!!

په هغه وخت کې خلکو د هغه وخت امکاناتو ، وسايلو ، حالاتو او شرايطو ته په کتو دا خبره ځان وژنه بلله چې يو کس د دښمن پر لوی لښکر او ډېرو کسانو په يوازې سر بريد وکړي : ځکه د عقل او اسبابو له پلوه دا ليرې ده چې يو کس دې په شلو يا سلو ، يا زرو او يا له دې هم په زياتو په وسلو سمبال سرتېرو په يوازې سر بريد وکړي او بيا دې ژوندی پاتې شي!! ځکه که لښکر يوازې هسې خپلې تورې د ده مخې ته د سپر په توگه ونيسي هم ، دا کس نشي کولای هغوی ته څه زيان ورسوي . مگر له چا سره چې د ايمان زور وي او په سمه توگه يې وکاروي . کولای شي چې ډېر نور له نورو او غشيو سره په مخه کړي . که دې پکې ووژل شي هم څه باک يې نشته : ځکه چې دې به شهيد شي او دښمن به يې يا مات کړی وي يا به يې سخت زيان ور اړولی وي . له همدې کبله علمای کرامو دا ډول بريدونه روا بللي دي.

۱ - حنفي مذهب:

امام محمد بن حسن الشيباني رحمه الله چې زموږ د حنفي مذهب يو مشهور او لوی امام ، او دامام ابو حنيفه رحمه الله ځانگړی شاگرد و ، او په اوسنۍ نړۍ کې د نړيوال قانون مؤسس او بنسټگر بلل کېږي ، هغه په خپل کتاب «السير الكبير» کې چې د نړيوال قانون مور گڼل کېږي او گڼو ژبو ته ژباړل شوی داسې وايي : (لا بأس بأن يحمل الرجل وحده وإن ظن أنه يقتل إذا كان يرى

١ السير الكبير للإمام محمد بن حسن الشيباني المتوفى: ١٨٩ هـ. بشرح الإمام محمد بن أبي سهل السرخسي المتوفى: ٤٩٠ هـ. تحقيق: أبو عبد الله محمد حسن محمد حسن إسماعيل الشافعي ، دار الكتب العلمية ، ١٤١٧ هـ ، ١٩٩٧ م. عدد المجلدات: ٥. توك: ١ - مخ: ١٥٥

لِلْمُسْلِمِينَ، وَإِنَّمَا يَتَنَبَّغِي لِلرَّجُلِ أَنْ يَفْعَلَ هَذَا إِذَا كَانَ يَطْمَعُ فِي نَجَاةٍ أَوْ مَنَفَعَةٍ لِلْمُسْلِمِينَ، فَإِنْ كَانَ لَا يَطْمَعُ فِي نَجَاةٍ وَلَا نِكََايَةٍ وَلَكِنَّهُ يُجَرِّئُ الْمُسْلِمِينَ بِذَلِكَ حَتَّى يَفْعَلُوا مِثْلَ مَا فَعَلَ فَيَقْتُلُونَ وَيُنْكَوْنَ فِي الْعَدُوِّ فَلَا بَأْسَ بِذَلِكَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ لِأَنَّهُ لَوْ كَانَ عَلَى طَمَعٍ مِنَ النِّكََايَةِ فِي الْعَدُوِّ وَلَا يَطْمَعُ فِي النِّجَاةِ لَمْ أَرِ بَأْسًا أَنْ يَحْمِلَ عَلَيْهِمْ، فَكَذَلِكَ إِذَا طَمَعُ أَنْ يَنْكِيَ غَيْرَهُ فِيهِمْ بِحِمْلَتِهِ عَلَيْهِمْ فَلَا بَأْسَ بِذَلِكَ، وَأَرْجُو أَنْ يَكُونَ فِيهِ مَا جُوزَ؛ وَإِنَّمَا يُكْرَهُ لَهُ ذَلِكَ إِذَا كَانَ لَا مَنَفَعَةَ فِيهِ عَلَى وَجْهِ مِنَ الْوُجُوهِ وَإِنْ كَانَ لَا يَطْمَعُ فِي نَجَاةٍ وَلَا نِكََايَةٍ، وَلَكِنَّهُ مِمَّا يَرْهَبُ الْعَدُوَّ، فَلَا بَأْسَ بِذَلِكَ لِأَنَّ هَذَا أَفْضَلُ النِّكََايَةِ وَفِيهِ مَنَفَعَةٌ لِلْمُسْلِمِينَ وَالَّذِي قَالَ مُحَمَّدٌ مِنْ هَذِهِ الْوُجُوهِ صَحِيحٌ لَا يَجُوزُ غَيْرُهُ (۱).

ژباړه: بې له شکه، محمد بن الحسن په السیر الکبیر کې دا خبره کړې ده چې که یو سړي پر زرو کسانو حمله وکړه او دی یوازې و، دا کار پروا نه لري - یعنې روا دی - خو په هغه وخت کې چې یا د خان ژغورلو هیله ولري او یا د دښمن د خپلو، که داسې و چې نه یې د خان ژغورلو هیله وه او نه د دښمن د خپلو، نو زه بیا د ده لپاره دا کار مکروه بولم؛ ځکه ده خپل خان پرته له دې چې مسلمانانو ته څه کته پکې وي تباهی ته وړاندې کړ، اصلي خبره دا ده چې یو سړی دغه کار باید هغه وخت وکړي، چې یا د خان ژغورلو هیله ولري او یا مسلمانانو ته د کومې کتنې رسولو.

۱ احکام القرآن: لأحمد بن علي أبو بكر الرازي الجصاص الحنفي (المتوفى: ۳۷۰هـ) تحقيق: عبد السلام محمد علي شاهين، دار الكتب العلمية بيروت - لومړی چاپ، ۱۴۱۵هـ/۱۹۹۴م، ۱، ۳۱۸-۳۱۹ مخ.

که داسې و چې نه بې د خان ژغورلو هيله وه ، او نه د دښمن د خپلو ، مکر په دې کار سره يې نور مسلمانان پر دښمن ور زړور کول ، تر څو هغوی هم د ده په څېر پر دښمن ور ودانکې ، دا ډول کار هم څه پروا نه لري ، انشاء الله ؛ ځکه په هغه وخت کې چې د دښمن د خپلو هيله يې لرله ، خو د خان ژغورلو هيله يې نه لرله په دې کار کې زما په نزد څه خبره نه وه چې پر هغوی حمله وکړي ، نو که د ده په ور دانکلو بل کس دښمن خپلی شي په دې کې هم څه خبره نشته ، او زه هيله لرم چې په دې کار به ده نه اجر ورکړل شي .

په هغه وخت کې د ده لپاره دا کار مکروه دی چې په هېڅ ډول به دې کار کې مسلمانانو ته کومه گټه نه وي ، او که داسې و چې نه بې د خان ژغورلو هيله لرله او نه د دښمن د خپلو ، مکر دښمن يې بيړولو!! بيا هم څه خبره نشته ؛ ځکه د دښمن بيړول تر ټولو ښه خپل دي ، او د دښمن په بيړولو کې د مسلمانانو لپاره لويه گټه ده ، او کومې خبرې چې محمد بن الحسن په دې هکله کړې دي صحيح دي ، او له دې پرته بل څه نه دي روا) .

۲- مالکي مذهب

امام ابن العربي رحمه الله چې د مالکي مذهب يو وتلی او لوی امام دی په خپل کتاب احکام القرآن کې وروسته له دې چې پر لوی لښکر د يو کس د ور دانکلو په اړه د علماوو نظرونه بيانوي داسې وايي: (وَالصَّحِيحُ عِنْدِي جَوَازُهُ ؛ لِأَنَّ فِيهِ أَرْبَعَةٌ أَوْجُهُ : الْأَوَّلُ : طَلَبُ الشَّهَادَةِ ، الثَّانِي : وَجُودُ الْبَيِّنَاتِ ، الثَّالِثُ : تَجَرُّبَةُ الْمُسْلِمِينَ عَلَيْهِمْ ، الرَّابِعُ : ضَعْفُ نَفْسِهِمْ لِيَرَوْا أَنَّ هَذَا صُنْعٌ وَاجِدٌ ، فَمَا ظَنُّكَ بِالْجَمِيعِ)^۱.

۱- احکام القرآن لأبي بکر محمد بن عبد الله المعروف بابن العربي ، تعليق: محمد عبد القادر عطا. توک: ۱- مخ: ۱۶۶.

ژباړه: زما په نزد سمه خبره دا ده چې روا دی . ځکه په دې (په لوی لښکر د یو کس په وردانکلو) کې څلور خبرې دي: لومړۍ: د شهادت غوښتنه ، دوهم: د دښمن خپل ، درېم: په دښمن د مسلمانانو وړ زړورول ، څلورم: د کفارو د روحیاتو کمزوري کول . ترڅو وويني چې دا خو د یو کس کار دی ، د ټولو په اړه به بیا څه فکر کوي؟

يعني کفار چې د یو کس دا ډول زړورتیا او غیرت وويني . خامخا به یې په زړونو کې ډار لوېږي . چې سرپه دا خو یو کس داسې څه کولای شي!! که ټول راشي بیخ به مو وباسي!

۳- شافعي مذهب

ابن حجر رحمہ اللہ چې د شافعي مذهب یو مشهور امام دی ، او د نړۍ په کچه یې د بخاري شریف نوم وتې شرحه (فتح الباري) لیکلې ده . هغه په خپل همدې کتاب (فتح الباري) کې په دې اړه چې یو کس د دښمن په ډبرو کسانو برید وکړي داسې وايي:

(وَأَمَّا مَسْأَلَةُ حَمْلِ الْوَاحِدِ عَلَى الْعَدَدِ الْكَثِيرِ مِنَ الْعَدُوِّ؛ فَصَرَّحَ الْجُمْهُورُ أَنَّهُ إِذَا كَانَ لِفَرَطِ شَجَاعَتِهِ وَطَمَنِهِ أَنَّهُ يَرْهَبُ الْعَدُوَّ بِذَلِكَ أَوْ يُجَرِّئُ الْمُسْلِمِينَ عَلَيْهِمْ أَوْ خَوْ ذَلِكَ مِنَ الْمَقَاصِدِ الصَّحِيحَةِ فَهُوَ حَسَنٌ)^۱.

۱ - فتح الباری ، باب قوله: وأنفتوا فی سبیل الله ، کتاب التفسیر ، ټوک: ۸ ، مخ: ۱۸۵ .

ژباړه: او هر چې د دښمن پر ډېرو کسانو د یو کس د برید مساله ده .
 جمهور و علم او په ښکاره ویلي چې که دغه برید د ده د ډېر زړورتوب او د ده
 له دې گومان نه و چې دی په دې کار سره دښمن ډارولی شي . او یا نور
 مسلمانان پر دښمن ور زړورولای شي ، او یا د دې په څېر له نورو نیکو موخو
 نه د کومې موخې لپاره وي دا ښه کار دی .

یعني که د کفارو پر یوه ډله یو کس برید وکړي ، او موخه یې دا وي چې
 دښمن وډاروي ، یا مسلمانانو ته زړه ورکړي . تر څو پر دښمن ورزړور شي . او یا
 کومه بله دېته ورته موخه وي ، دا ښه کار دی .

۴ - حنبلي مذهب

امام ابن تیمیّه رحمه الله چې د حنبلي مذهب وتلی او لوی امام دی په دې
 اړه داسې وایي:

(روی مسلم في صحيحه قصة أصحاب الأخدود، وفيها؛ أن الغلام أمر بقتل نفسه
 لأجل مصلحة ظهور الدين، ولهذا جوز الأئمة الأربعة أن ينغمس المسلم في صف
 الكفار وإن غلب على ظنه أنهم يقتلونه، إذا كان في ذلك مصلحة للمسلمين، فإذا كان
 الرجل يفعل ما يعتقد أنه يقتل به لأجل مصلحة الجهاد، مع أن قتله نفسه أعظم من

قتله لغیرد، کان ما یفضي إلى قتل غیرد لأجل مصلحة الدين التي لا تحصل إلا بذلك ودفع ضرر العدو المفسد للدين والدنيا الذي لا یندفع إلا بذلك أولى).

ژباړه: (امام مسلم په خپل صحیح کې د اصحاب الاخدود کیسه راوړې ، او په هغې کې راغلي چې هغه زلمکي د دین د غلبې لپاره د خپل ځان د وژلو امر وکړ . له همدې کبله څلورو واړو امامانو (امام ابو حنیفه ، امام مالک ، امام شافعي او امام احمد بن حنبل رحمهم الله تعالی) دا خبره روا بللې چې یو مسلمان د کفارو پر صف ور ودانکي که څه هم چې غالب کومان یې دا وي چې هغوی به یې وژني ، خو چې په دې کار کې د مسلمانانو لپاره ګټه وي ، او هر کله چې یو سړي ته دا روا وي چې هغه څه وکړي چې دی باور لري چې د جهاد د مصلحت لپاره پرې وژل کېږي ، سره له دې چې د ځان وژل د بل له وژلو ډېر د لوید ګناه ده ، نو دا چې د دین د مصلحت لپاره داسې څه وکړي چې بل څوک پکې وژل کېږي ، او یا د دینمن ضرر چې دین او دنیا دواړه فاسدوي پرې دفع کېږي ، او پرته له دې په بله توګه نه شي کېدای ، نو دا په طریقۀ اولی روا دي .

د یادونې ده چې امام ابن تیمیة رحمه الله دا خبره په داسې حال کې کړې چې په کفارو د هغه برید په اړه پوښتنه ترې شوې چې د مسلمانانو ، یا بنحو او ماشومانو د مرګ ژوبلې احتمال وي پکې ، دی وایي چې د کفارو ویشتل او پرې برید کول روا دي ، که څه هم چې عامو خلکو ته پکې مرګ ژوبله اوړي ، او دلیل دا راوړي چې هر کله د یو مسلمان لپاره دا روا وي چې د دین د غلبې لپاره

۱- مجموع فتاویٰ ابن تیمیة: أحمد بن عبد الحليم بن تیمیة الحراني أبو العباس ، جمع وترتیب: عبد الرحمن بن محمد بن قاسم. توک: ۲۸ - مخ: ۵۲۰.

خان ووژني لکه د اصحاب الاخدود په کیسه کې چې هغه زلمکي وکړل ، په داسې حال کې چې د خان وژل د بل له وژلو نه لویه گناه ده ، نو دا په طریقه اولی روا دي چې د دین د مصلحت او یا د دینمن د ضرر د دفع کولو لپاره داسې څه وشي چې د بل بې گناه انسان د وژلو لامل گرځي ، خو دا په هغه وخت کې چې دغه دیني مصلحت او یا د دینمن د ضرر دفع په بله طریقه امکان ونه لري .

نن مونږ کورو چې د اشغالکرو د له منځه وړلو لپاره پرته له دې چې یا ماینونه ورته کېښودل شي ، او یا استشهاده یې بریدونه پرې وشي بله لار نشته ، ځکه دوی مخامخ او تن په تن جگړه نه کوي ، له طیارو ، تانکونو او کمپیوټري وسلو نه کار اخلي . مجاهدین مجبور دي چې له همدې لارې یې چاره وکړي . او کوم چې په عامو ځایونو کې چاودنې او ماینونه اېښودل دي هغه زیاتره خپله د دینمن کار دی ، هسې د مجاهدینو د بدنامولو لپاره یې په ډېر مهارت تر سره کوي ، چې وروسته به په دې اړه پوره تفصیل راشي .

يو مهم ټکی دا چې په تېر وخت کې جگړه په توره کېده ، د دینمن په لښکر د یو کس د وردانکلو له امله دینمن ته مرگ ژوبله احتمالي او کمه وه : ځکه یو تن چې له ډېرو سره ښکېل شي ، او په یو ډول وسلو سمبال وي ، د یو تن د مرگ احتمال حتمي وي ، خو په فدایي برید کې د دینمن مرگ ژوبله حتمي او زیاته ده . نو چې د دینمن د احتمالي او کمې مرگ ژوبلې په صورت کې وردانکل جواز لري . د حتمي او زیاتې مرگ ژوبلې په صورت کې خو په طریقه اولی جواز لري ! او دېته هم پاملرنه اړینه ده چې چېرته د تورې د کوزار ډار او هیبت ! او چېرته د څو تنو بارودو د خونړۍ او بیخ ایستونکې چاودنې ډار او هیبت !! کوم یو به دینمن ډېر سربدانه او لیونی کړي !

استشهادي بریدونه د معاصرو فقهاوو او علمای کرامو له نظره

که څه هم چې د استشهادي بریدونو روا والی بلکې غوره والی د قرآني مبارکو آیتونو، نبوي سپېڅلو ارشاداتو، د صحابوو کرامو رضی الله عنهم د ژوند د ریښتینو پېښو، او د څلورو مشهورو مذاهبو د نومیالیو او وتلو فقهای کرامو د فتواوو په رڼا کې، په مفصل ډول وڅېړل شول، خو د لاسنه توضیح لپاره مې ور وبلله چې په دې اړه د ځینو علمي او فقهي ټولنو او وتلیو معاصرو مشهورو او لویو دعاتو او علمای کرامو نظرونه او فتواگانې هم د درنو لوستونکو مخې ته کېږدم.

د یادونې ده چې نوموړو دعاتو او علمای کرامو د همغو مخکنیو قرآني آیتونو، او نبوي احادیثو په رڼا کې فتواوې ور کړې دي. ما دلته د عربي نړۍ د یو څو علمي او فقهي ټولنو او مشهورو علماوو نظرونه پرته له دې چې ټول او مفصل عقلي او نقلي دلایل یې ور سره ذکر کړم - تر څو خبره ډېره اوږده نشي را اخیستي: ځکه چې دلایل تقریباً همغه مخکې تېر شوي آیتونه، احادیث او د فقهای کرامو فتواوې او نظرونه دي. هسې کوم عالم که یو آیت او یا حدیث زیات ذکر کړی وي، او یا یې د استدلال طریقه یو څه توپیر ولري!!

هره فتوا ژباړه شوې ده، تر څو هغه لوستونکي هم پرې پوه شي چې له عربي ژبې سره بلدیت نه لري، او د هر عالم او داعي د وینا او فتوی په پای کې ماخذ هم ذکر شوی، تر څو هغه لوستونکي چې په عربي ژبه پوهېږي او وغواړي ټوله وینا واوري، او یا ټوله فتوی ولولي په آسانی سره وکولی شي، په خپلو سترگو یې وويني او په خپلو غورو یې واوري.

لومړۍ: په ۵ / ۳ / ۱۴۲۳ هـ ق نېټه چې له ۱۷ / ۵ / ۲۰۰۲ م سمون خوري د لبنان په پلازمینه بیروت کې د اسلامي امت د علماوو یوه غونډه تر سره شوه ، په نوموړې غونډه کې له څلورو دیرشو (۳۲) اسلامي هېوادونو څخه یو سل او دیرشو (۱۳۰) علماوو کډون کړی وو . چې د اهل تشیع علما هم پکې وو . نوموړو علماوو په ټولیز ډول ځینې جهادي چارې او په ځانګړي ډول د فلسطین قضیه څېړلې . او د استشهادي بریدونو په اړه یې فتواوې ورکړې دي . دنوموړې غونډې د پرېکړه لیک په پنځمه ماده کې داسې راغلي:

(خامساً: إن العمليات الاستشهادية التي ينفذها المجاهدون ضد العدو الصهيوني هي عمليات مشروعة وتستند إلى كتاب الله وسنة رسوله (صلى الله عليه وسلم) وهي في أعلى مراتب الشهادة، وسبيل إلى رضوان الله وجنته، وإن الاستشهاد بدافع العقيدة والإيمان ورضى الله عمل يُقدم عليه المجاهد بروعي وحرية واختيار وهو أحد أهم الأسلحة الاستراتيجية للمقاومة، مكنها من التفوق المعنوي على العدو، وفرض معادلة جديدة في ظل موازين القوى المادية غير المتكافئة).^۱

ژباړه: (پنځم: استشهادي بریدونه کوم چې مجاهدين یې د صهیوني دښمن پر ضد تر سره کوي دا روا بریدونه دي ، د الله جل جلاله کتاب او د رسول الله صلی الله علیه وسلم سنت یې اساس دي ، او دا د شهادت تر ټولو لوړه مرتبه ده . د الله جل جلاله خوښی او جنت ته یوه لار ده . د عقیدې ، ایمان او د

الله جل جلاله د رضا دتر لاسه کولو پر اساس استشهاد داسې عمل دی چې مجاهد یې په پوره درک ، خپل اخیثار او خپله خوښه تر سره کوي ، او دا د مقاومت لپاره له استراتیژیکو وسلو نه یوه ډېره مهمه وسله ده ، کوم څه چې هغه ته یې پر دښمن معنوي لوړوالی ور ښیلي ، او د مادي نا انډوله ځواک د معیارونو تر سیوري لاندې یې یو نوی انډول را منځته کړی .

د همدې غونډې د پرېکړه لیک یوولسمه ماده داسې راغلې ده:

(حادي عشر: يعتبر العلماء الحملة العدوانية الظالمة التي تقودها الإدارة الأميركية بعد أحداث الحادي عشر من أيلول والتي بدأت بالعدوان على أفغانستان وما رافقه من مجازر وحشية جماعية بحق المدنيين العزل وإبادة شاملة للأسرى من المقاتلين في قلعة غانجي، جريمة على مستوى العصر وهي بذلك تسعى لإخضاع العالم الإسلامي لهيمنتها المطلقة، وهذا يقتضي من كل فعاليات الأمة وقواها الحيّة الوقوف في وجه هذا المشروع ومقاومته لإسقاطه).

ژباړه: (یوولسم: نوموړي علماء هغه ظالمانه او دښمنانه برید چې د سپتمبر له یوولسم نه وورسته یې امریکایي اداره پر مخ وړي ، چې پیل یې پر افغانستان وکړ ، ور سره د ملکي بې وسه خلکو وحشي ټولوژنې ، او د کلا جنکي د بندي جنکیالیو یو مخیزه ټولوژنه د نړۍ په کچه لوی جرم گڼي ، امریکه په دې توګه غواړي اسلامي نړۍ تر خپل مطلق واک لاندې راولي . دغه

حال د امت له ټولو خوځوښتونو او ژوندې ځواک څخه غواري چې د دې پروژې په وړاندې ودرېږي ، او د را پرځولو لپاره يې مقاومت وکړي)

دوهم: په سوډان کې د اسلامي فقهي د ټولنې په پريکړه ليک کې د استشهادي بريدونو په هکله داسې راغلي :

(إن العمليات الاستشهادية مشروع قام عليه الدليل الشرعي وفهمه الصحابة والسلف وعملوا به، وفيه تحقق مصالح عظيمة له وللأمة).

ژباړه: استشهادي بريدونه روا دي ، په شرعي دليل ثابت دي . صحابهء کرام رضی الله عنهم او سلف پرې پوهيدل او عمل يې پرې کړی و ، په استشهادي بريدونو کې د شريعت او امت لپاره ډېرې لويې کټې دي .



دريم: د مکې مکرمې مخکني قاضي القضاات مرحوم شيخ عبد الله بن حميد رحمه الله چې په خورا خيرکتنيا . لورده تقوى ، او په فتواگانو کې په خورا دقت او احتياط مهشور و . د استشهادي بريدونو په اړه يې داسې ويلي : (إن قيام فرد من أفراد المسلمين بحمل هذا الحزام الناسف أو أية وسيلة متفجرة ثم اخراطه ضمن صفوف الاعداء ثم قيامه بتفجير ما يحمل بقصد قتل أكبر عدد من الاعداد وهو يعلم أنه أول من يقتل ، أقول : إن هذا العمل ضرب من ضروب الجهاد المشروع ، وهذا الرجل قتل شهيدا بإذن الله)^۱ .

۱ - <http://www.palestine-info.com/arabic/fatawa/alamaliyat/sudan.htm>

ژباړه: دا چې له مسلمانانو نه یو کس په ځان پورې چاودیدونکی کېږي او یا کومه بله چاودیدونکي وسیله وټري ، بیا د دینېن په صف کې ور ننوزي ، او بیا په دې هیله انفجار ور کړي چې له دینېن نه ګڼ شمیر ووژني ، او دې په دې پوهېږي چې لومړی به دې خپله وژل کېږي ، زه وایم : دا کار د روا جهاد له ډولونو څخه یو ډول دی ، او داسې شهید دی ان شاء الله .



څلورم: مشهور مصري عالم او داعي حسن محمد ابوب رحمه الله د استشهادي بریدونو په اړه داسې وایي:

(من ألقى بنفسه في الهلاك لصالح دينه أو لصالح المسلمين ، فقد فدى دينه وإخوانه بنفسه ، وذلك غاية التضحية وأعلاها ، فكم للمسلمين الأوائل من مواقف مشهودة كلها تضحية وفداء ، وبذلك تستطيع أن تجيز ما يعمل به الفدائي المسلم في عصرنا هذا ...)

ژباړه: چا چې د خپل دين او د مسلمانانو د مصلحت لپاره ځان په هلاکت کې واچولو ، په حقيقت کې ده ځان له خپل دين او خپلو وروڼو نه قربان کړ . او دا تر ټولو ستره او لوړه سربښندنه ده ، له مخکنيو مسلمانانو نه ګڼ داسې ښکاره او عملي دريځونه ثابت دي چې ټول قرباني او سربښندنې وو ، له همدې

کبله ته کولی شې هغه څه ته جواز ور کړې . چې زمونږ په دې اوسني وخت کې
بې مسلمان فدایي کوي

نوموړی عالم د ازهر شریف د اصول الدین له پوهنځۍ نه فارغ شوی ، د
اسلام او مسلمانانو لپاره یې ستر ستر خدمتونه کړي . تقریبا له (۱۰۰۰) د
زیاتو غریزو او ویډیويي کیسټونو کتابخانه یې مسلمانانو ته وړاندې کړې ، او له
دې لارې یې د اسلام د ګڼو موضوعاتو په اړه مسلمانانو ته ګټور معلومات
وړاندې کړي . تر لسو زیات کتابونه یې چاپ شوي ، وروستنی کتاب یې د
(الموسوعة الإسلامية المیسرة) په نامه په شاوخوا پنځوسو ۵۰ ټوکونو کې لیکلی .
او همدا د نوموړي مشهور او تر ټولو لوی کتاب دی . په نوموړي کتاب کې یې د
اسلام کلي او فروعی مسایل په ډېر ښه طرز او آسانه الفاظو را ټول کړي . او
ګڼو نورو ژبو ته هم ژباړل شوی .



پنځم: شیخ الحدیث ناصر الدین البانی رحمہ اللہ چې په
شلہد پېړۍ کې د نړۍ په کچه د مبارکو احادیثو د علم وتلی
عالم و . د انتحار او استشهاد ترمنځ د توپیر په اړه د یوې
پوښتنې په ځواب کې داسې وایي : (لا ، هو الانتحار مما
یقتل انسان نفسه خلاصا من الحياة التي یحياها ، أما فی هذه
الصورة التي أنت تسأل عنها فهذا ليس انتحارا بل هذا جهاد فی

سبیل الله ، إلا أن هنا ملاحظة یجب الانتباه لها ، أن هذا لا ینبغي أن یكون فردیا
شخصیا ، إنما ذلك یكون بأمر قائد الجیش ، واضح ، ها ، فإذا كان قائد الجیش یسألني عن
هذا الفدائي ، ویروی أن فی خسارته ربح کبیر من جهة أخرى یافناء عدد ضخم من
المشرکین والکفار ، فالرأي رأیه ویجب إطاعته ، حتی لو لم یرض هذا الإنسان ، فعليه
إطاعته ، ما فی حرج ، لأن هذا لا یسمی انتحارا ، الانتحار من أكبر المحرمات فی
الإسلام ، لأن ما یفعله إلا غضبان علی ربه ، منکر علیه قدره ، فالعیاذ بالله ، أما هذا فهو

يقدم كما كان كثير من السلف الصالح من الصحابة ومن بعدهم، يهجم على الكردوس (جماعة ضخمة من الكفار) بسيفه، يظل يعمل فيهم بالسيف، حتى يأتيه الموت، فهو صابر ورابط، لأنه يعتقد أنه أمامه الجنة، فشتان بين من يقتل نفسه بهذه الطريقة الجهادية، وبين الانتحار للخلاص من الحياة الدنيوية التي يعشيها، أو يركب رأسه و بصورة نفسه، هذا حينئذ يدخل في باب إلقاء النفس في التهلكة، أما إذا كان قائد الجيش الذي يعني يعرف الساحة، وواقعها، ولوازمها وحوالجها و و آخره، رأى ذلك، هذا أمر جائز، بل أمر مرغوب فيه).

ژباړه: (نه . انتحار هغه دی چې یو کس له دې کبله چې د دنیا له ژوند نه ځان خلاص کړي خپل ځان ووژني . او په دې صورت کې چې ته یې پوښتنه کوي ، دا انتحار نه دی ، بلکې دا د الله جل جلاله په لاره کې جهاد دی ، مکر دلته یو ټکی شته چې باید پاملرنه ورته وشي . هغه دا چې دغه استشهادي برید به فردي او شخصي نه وي . بلکې د لښکر د مشر په امر به تر سره کېږي ، پوه شوې ؟ ها!! که د لښکر مشر له ما نه د دې فدايي په اړه پوښتنه وکړي ، او دی پوهېږي چې ده ته که په یو طرف کې تاوان دی نو په بل طرف کې د مشرکینو او کفارو د لوی شهیر په له منځه وړلو سره لویه کټه ده . نو د همدې (مشر) نظر صحي دی . او طاعت یې واجب دی ، که څه هم چې د دې کس (فدائي) خوښه نه وي . په ده باندې یې اطاعت واجب دی ، . سوال کوونکي پوښتنه کوي چې نو په دې کې هېڅ مشکل نشته ؟ دی ځواب ور کوي . مشکل نشته : ځکه دېته انتحار نه ویل کېږي ، انتحار په اسلام کې له لویو محرماتو نه دی .

ځکه دا کار یوازې هغه کس کوي چې الله جل جلاله ته په غوسه وي!! د الله جل جلاله له تقدیر نه منکر وي . والعیاذ بالله . او هر چې دغه (استشهادي) دی دا داسې حمله کوي لکه دېرو سلف صالحو ، له صحابه کرامو او له هغوی نه راوړوسته نورو به چې کولې ، د دښمن په یوه لویه دله به یې حمله وکړه ، تر هغه به یې په توره وهل تر څو چې به مرگ ورته راغی ، نو دا صبر کوونکی او د الله جل جلاله په لاره کې مرابط دی ، ځکه دده یقین وي چې جنت یې مخې ته دی . یو کس چې په دې جهادي طریقې ځان وژني ، او د دنیا له ژوند نه د خلاصون په خاطر د انتحار تر منځ لوی توپیر دی . او یا په خپل سر . او په خپله طریقې استشهادي برید وکړي . دا نو په دې حالت کې په هلاکت کې د خپل ځان وړ غورځول دي . او که چېرې د لښکر مشر چې هغه د استشهادي برید ځای پېژني ، ضروریات ، اړتیاوې او پایلې یې پېژني ، دا کار مناسب وبولي ، دا بیا روا کار دی ، بلکې ښه کار دی).

د یادونې ده چې نوموړي عالم په لومړي سر کې د استشهادي بریدونو د روا والي فتوی نه ورکوله ، مګر کله چې حقایق ورته معلوم شول ، پلټنه یې وکړه . او له حالونو نه یې په سمه توګه ځان خبر کړ . پورته ذکر شوې فتوی یې د یوې پوښتنې په ځواب کې ور کړه ، ځینې کسان چې یا په دې جریان خبر نه وي او یا خپلو موخو ته د رسېدو لپاره د خلکو تېر ایستل غواړي هغوی د نوموړي عالم هغه مخکنۍ فتواګانې د دلیل په توګه وړاندې کوي ، خو حقیقت دا دی چې د استشهادي بریدونو په اړه د نوموړي وروستنۍ فتوی دغه ده.



شپږم: شیخ محمد متولي شعرای رحمة الله د مصر یو بل وتلی عالم او په نړیواله کچه ، د اسلامي نړۍ نومیالی زړور دعوتګر دی ، د ګڼو تالیفاتو تر څنګ یې د قرآن کریم په زړه پورې تفسیر هم لیکلی . تر اویاوو پورې تالیفات یې چاپ او خپاره شوي . نوموړی د استشهادي

بريدونو په اړه داسې فتوى ورکوي : (انه جهاد طبعاً , فهم يدافعون عن أموالهم وأرضهم , من قال إنهم إرهابيون ؟ !! إن أكبر تفنيد لهذا أن أمريكا هي التي قالت)^۱.

ژباړه: طبيعي خبره ده چې دا جهاد دی : ځکه دوی له خپلو مالونو او خپلې خاورې نه دفاع کوي . چا ويل چې دوی ترهګر دي ؟!! ددې خبرې د رد لپاره تر ټولو لوی رد دا دی ، چې امريکې دا خبره کړې ده.

د شيخ مطلب دا دی چې د استشهادي بريدونو د ترهګرۍ خبره لومړی امريکې کړې ده . او د جواز لپاره يې همدا دليل کفايت کوي : ځکه چې امريکه د الله جل جلاله ، د رسول الله صلى الله عليه وسلم ، د اسلام او مسلمانانو دښمنه ده . او تر ټولو زيات امريکه له دې بريدونو څخه ډارېږي .

شعراوي صيب ته الله جل جلاله له تصور نه لوړ استعداد ورکړی و . په تقرير او دعوت کې يې داسې بې ساريه او بې سياله مهارت درلود چې د نړۍ سترو سترو علماوو منلی وو . او له همدې کبله د وخت امام الدعاء ورته ويل کېږي .



اووم: شیخ محمد سید طنطاوی چې د ازهر شریف مشر او شیخ و، او له دې مخکې لس کاله د مصر مفتي پاتې شوی، نوموړی خپله له ازهر پوهنتون نه فارغ شوی، او د استشهدادي بریدونو په اړه یې داسې فتوا ور کړې ده:

(هذه العمليات إن كانت من أجل الدفاع عن الدين والامة والوطن ومقابلة المعتدين بما يكبح جماحهم، ويجعلهم يرتدون عن

اعتدائهم فأهلاً وسهلاً بها، وهذا نوع من أنواع الجهاد طبعاً ...، ولا نقول عمن يفجر نفسه أبداً: إنه منتحر، فهناك جيش جاء واعتدى وقتل إخواننا، والذي يفجر نفسه في هذه الحالة لا يكون منتحراً بل هو شهيد بذل الدم والروح في سبيل الله).

ژباړه: دا بریدونه که له دین، امت او هېواد نه د دفاع لپاره، او د متجاوزینو په مقابل کې وي، چې په دې سره د دوی د سرکشی مخه نیسي، او له تېري کولو نه یې په شاه کوي نو هر کلی ورته وایو، او دا طبعاً د جهاد له انواعو څخه یوه نوعه ده... او هغه څوک چې ځان انفجاروي هېڅکله نه وایو چې دا انتحار کوونکی دی، هلته لښکر راغلی، ظلم یې کړی، زمونږ وروڼه یې وژلي، هغه څوک چې په دې حالت کې ځان انفجاروي، ځان وژونکی نه دی، بلکې دا شهید دی، ویني او روح یې د الله جل جلاله په لاره کې بنسټلې دي.

۱ - له کویت نه صادريدونکې المجتمع مياشتنۍ اسلامي مجله. د ۱۹ / ۳ / ۱۹۹۶ م. کڼه.



اتم: شیخ ابن جبرین رحمہ اللہ چې د سعودي عربستان اوسیدونکی او د عربي نړۍ یو بل وتلی او مشهور فقیه عالم و. هغه د استشهادي بریدونو په اړه وایي: (اری آنها جائزة , إذا کان بها نكایة بالعدو , لأن العدو إذا توالّت علیه هذه العمليات نهکت قوّاد و اثر ذلك في صموده للقتال ويكون ذلك من أسباب انهزامه).

ژباړه: (زما په نظر دا روا دي , په هغه وخت کې چې دښمن ښه پرې خپل کېدای شي , ځکه کله چې پر دښمن دا بریدونه پر له پسې وشي زور یې خپري . جگړې ته په ټینګېدو باندې یې اغیزه کوي . او همدا یې د ماتې له لاملونو څخه کېږي).



نهم: دکتور محمد عبد المنعم البري چې د ازهر پوهنتون د اصول الدين پوهنځی نه فارغ شوی , د ازهر شریف په پوهنتون کې د اسلامي څېړنو د مرکز مشر پاتې شوی . یو وخت د ازهر شریف د علماوو د جبهې ریاست ور په غاړه وو , په بنګلادېش کې د اسلامي پوهنتون د شرعیاتو د پوهنځی ریاست یې هم کړی . او اوس د ازهر شریف په پوهنتون کې د استاذانو د ترفیع د دایمي ټولنې , او د علماوو د نړیوال اتحاد غړیتوب لري . تر پنځلسو زیات کتابونه یې لیکلي . نوموړی د استشهادي

بریدونو په اړه وايي: (من قال ان هذا انتحار .. فلا سبيل إلى وصول الشحنة الناسفة لبعض الأماكن إلا بتقديم النفس , وهذا من أعلى درجات الاستشهاد).

ژباړه: چا ویل چې دا انتحار دی ؟ .. ځکه ځینو ځایونو ته د منفجره موادو د رسولو لپاره د ځان له قربانولو پرته بل لار نشته ، او دا د شهادت تر ټولو لوړه درجه ده.

د ډاکټر صاحب مطلب دا دی چې کله کله د دې اړتیا وي چې د دښمن د له منځه وړلو لپاره چاودیدونکي توکي باید تر هغه ورسول شي . خو پرته له دې چې په ځان پورې وننړل شي . په بله توګه نشي رسول کېدای . نو هرومرو به په ځان پورې ننړل کېږي : ځکه بله لار نه وي!

لسم: دکتور وهبة الزحيلي چې له ازهر شریف نه فارغ ، او اوس د دمشق په پوهنتون کې د شریعت په پوهنځۍ کې د فقهې او اصول فقه د څانګې رئیس او په نړیواله کچه وتلی فقیه عالم دی . د اسلامي نړۍ په کچه د څلورو مذاهبو د دلایلو په رڼا کې د فقهې مشهور کتاب (الفقه الإسلامي وأدلته) په ۸ لوبو توکونو کې د ده د علمیت لپاره کفایت کوي!! په ۱۲

توکونو کې د فقهې بل لوی کتاب یې (موسوعة الفقه الإسلامي و القضايا المعاصرة) له خورا شهرت نه برخمن دی . په ۱۷ توکونو کې یې د قرآن کریم تفسیر (التفسیر المنیر فی العقيدة والشریعة والمنهج) لیکلی . ټول یې تر (۵۰۰) پنځه سوو پورې کتابونه ، رسالې او بحثونه لیکلي دي . نوموړي د استشهادي بریدونو په اړه داسې فتوی ورکړې ده : (إذا تعین العمل الفدائي أو عمليات الانتحار أو الاستشهاد في حالات اللقاء مع العدو الحربي کالمهود , وغلب علی الظن أن العدو سيقتل الشخص أو ينکل به , وکان هذا بإذن السلطة الحاكمة



الشرعية، وكان مروعاً أو مرعباً أو قامعا لعدوان العدو فهو جائز بمشيئة الله، لأن مثل هذا العمل اليوم أصبح ضرورة شرعية ولم تعد عمليات المواجهة، مواجهة العدو بجيش منظم تحقق المطلوب، وقد حقت مثل هذه البطولات تحولات مهمة جدا في صد عدوان المعتدين، والله أعلم).

ژباړه: كله چې فدايي . يا د ځان وژنې بريد ، او يا استشهادي بريد له حربي دښمن سره لكه له يهودو سره د مخ كېدو په حالاتو كې لازم وي . او غالب كومان دا وي چې دښمن به دغه كس ووژني او يا به يې دېر وځوروي ، او د شرعي او قانوني حاكم واک په اجازه وي . د دښمن لپاره داروونكي ، بيروونكي او د هغه د ظلم بېخ ايستونكي وي دا ان شاء الله روا دی . ځكه نن ورځ دا رنګه كار يو شرعي ضرورت ګرځېدلی . مخامخ عمليات نشي كېدی . ددښمن له منظم پوځ سره مخامخ كېدل مطلوب هدف نشي تر لاسه كولی . او دې اتلوليو (استشهادي بريدونو) د تېري كوونكو د تېري د مخينوي په لاره كې خورا مهم بدلونونه راوستي دي ، والله اعلم .

بيولسم: دكتور يوسف القرضاوي چې د اسلامي نړۍ د علماوو د شورا رئيس او په نړيواله كچه په اسلامي فقه او دعوت كې نړيوال شهرت لري د استشهادي عملياتو په اړه د خپلې اوږدې مستدلې فتوى په يوه برخه كې داسې وايي: (و اود أن أقول هنا: إن هذه العمليات تعد من أعظم أنواع الجهاد في سبيل الله، وهي من الإرهاب المشروع الذي

أشار إليه القرآن في قوله تعالى: (وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَّا اسْتَطَعْتُمْ مِّن قُوَّةٍ وَمِنْ رِّبَاطِ الْخَيْلِ) الأنفال: ٦٠ . وتسمية هذه العمليات (انتحارية) تسمية خاطئة ومضللة، فهي عمليات فدائية بطولية استشهادية . وهي أبعد ما تكون عن الانتحار، ومن يقوم بها أبعد ما يكون عن نفسية المنتحر، إن المنتحر يقتل نفسه من أجل نفسه، وهذا يقدم نفسه ضحية من أجل دينه وأمته . والمنتحر إنسان يأنس من نفسه ومن روح الله . وهذا المجاهد إنسان كله أمل في روح الله تعالى ورحمته . المنتحر يتخلص من نفسه ومن همومه بقتل نفسه، والمجاهد يقاتل عدو الله وعدوه بهذا السلاح الجديد، الذي وضعه القدر في يد المستضعفين ليقاوموا به جبروت الأقوياء المستكبرين : أن يصبح المجاهد (قبلة بشرية) تنفجر في مكان معين وزمان معين في أعداء الله والوطن، الذين يقفون عاجزين أمام هذا البطل الشهيد، الذي باع نفسه لله، ووضع رأسه على كفه، مبتغيا الشهادة في سبيل الله.

فهؤلاء الشباب الذين يدافعون عن أرضهم - وهي أرض الإسلام - وعن دينهم وعرضهم وأمتهم - ليسوا بمنتحرين، بل أبعد ما يكونون عن الانتحار . وإنما هم شهداء حقا، بذلوا أرواحهم - وهم راضون - في سبيل الله، ما دامت نياتهم لله، وما داموا مضطرين لهذا الطريق لإرغاب أعداء الله، المصيرين على عدوانهم، المغرورين بقوتهم، وبمساندة القوى الكبرى لهم . والأمر كما قال الشاعر العربي قديما:

إذا لم يكن إلا الأسنه مركب *** فما حيلة المضطر إلا ركوبها!

وليسوا بمنتحرين، وليسوا بإرهابيين، فهم يقاومون - مقاومة شرعية - من احتل أرضهم وشردهم وشرد أهلهم، واغتصب حقهم، وصادر مستقبلهم، ولا زال يمارس عدوانه عليهم . ودينهم يفرض عليهم الدفاع عن أنفسهم، ولا يجوز لهم التنازل باختيارهم

عن ديارهم، التي هي جزء من دار الإسلام. ولا يعد عمل هؤلاء الأبطال من الإلقاء باليد إلى التهلكة، كما يتصور بعض البسطاء من الناس. بل هو عمل من أعمال المخاطرة المشروعة والمحمودة في الجهاد، يقصد به النكاية في العدو، وقتل بعض افراده، وقذف الرعب في قلوب الآخرين، وتجربة المسلمين عليهم.^۱

ژباړه: دلته بنده گنهم چې ووايم: دا بریدونه د الله په لاره کې د جهاد تر ټولو ستره نوعه گنل کېږي، او دا له هغه مشروع ارهاب څخه دي کوم چې قرآن کریم په خپل دې قول کې اشاره ورته کړې: (وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ)^۲ ژباړه: اوتاسو د هغوی د مقابلي لپاره له ویشتنو او د آسونو له تیارولو نه هغه څه برابر کړئ چې په وس مو پوره وي.

دا بریدونه انتحاري بلل غلط او بې لارې کوونکی نوم دی. دا اتلوال. استشهادي او فدايي بریدونه دي. دا له انتحار نه ډېر لیرې دي، څوک چې دا بریدونه تر سره کوي هغوی د انتحارکوونکي له حال نه ډېر لیرې دي.

بې شکه انتحار کوونکی ځان د خپل ځان لپاره وژني، یعنې مطلب یې دا وي چې ځان د دنیا له ستونزو نه بې غمه کړي. او دا بل (استشهادي مجاهد) خپل ځان د خپل دین او امت لپاره قربانوي. انتحار کوونکی له خپل ځان او د الله له رحمت نه ناهیلی انسان دی. اودغه مجاهد له یوې مخې ټول د

۱- <http://www.palestine-info.com/arabic/fatawa/alamaliyat/qaradawi.htm>

۲- سورت الأنفال، آیت: ۶۰.

الله تعالی رحمت ته هیله هیله دی . انتحار کوونکی د خپل ځان په وژلو ځان له خپل ځان او غمونو څخه خلاصوي . او دغه مجاهد د الله تعالی له دښمن او له خپل دښمن سره په دې نوې وسله (استشهاد) جګړه کوي ، هغه وسله چې قدرت د ناتوانو په اختیار کې ور کړې ده ، تر څو په دې توګه د ځواکمنو کبرجنو د زور مقابلې پرې وکړي . په دې معنی چې دغه مجاهد ، انساني بم شي . په ځانګړي ځای او ځانګړي وخت کې د الله او د وطن د دښمنانو په منځ کې جووي . دښمنان د دې اتل شهید په وړاندې ناتوانه پاتې کېږي . کوم چې د الله په لار کې د شهادت په هیله یې ځان پر الله باندې پلورلی او سر یې په ورغوي کې نیولی .

دغه ځوانان چې له خپلې خاورې چې هغه د اسلام خاوره ده ، او له خپل دین ، عزت او امت نه دفاع کوي ، دا انتحارکوونکي نه دي ، بلکې له انتحار نه ډېر لیرې دي ، دوی رښتیني شهیدان دي ، په خوښۍ سره خپل ارواح د الله په لار کې ښندي . هو!! تر څو چې یې نیتونه د الله لپاره وي ، او دغه لارې ته مجبور وي . د دې لپاره چې د الله هغه دښمنان پرې وویروي چې پر خپل ظلم د لوی ځواک (امریکا) په مرسته ټینګار کوي او په خپل ځواک غره دي .

دلته خبره داسې ده لکه هغه عربي شاعر چې ویلي:

د نيزو له سرونو پرته چې بله سورلي نه وي ••• مجبور ته یې له سپرېدو پرته بله لار نه وي

دا نه انتحار کوونکي دي ، او نه ترهګر دي . دوی د هغه چا په وړاندې شرعي مقاومت کوي چا چې د دوی خاوره اشغال کړې ، دوی او د دوی کورنۍ یې شړلي دي . د دوی حق یې غصب کړی ، د دوی راتلونکي یې ترورلي ، او لا تر اوسه پر هغوی ظلم کوي . د دوی دین پر دوی له خپل ځان نه دفاع

فرضوي . او دوی ته نه ده روا چې په خپله خوښه له خپل کور نه تڼازل وکړي . کوم چې د دار الاسلام یوه برخه دی .

د دې اتلانو عمل په لوی لاس په هلاکت کې ځان اچول نه گڼل کېږي ، لکه ځینې ساده گان چې تصور کوي ، بلکې دا په جهاد کې له روا او ستایل شوې سربښندنې څخه دي . له دې نه مطلب ددښمن ښه خپل ، دځینو وژل ، د نورو په زړونو کې ډار ور اچول ، او پر دوی دمسلمانانو ور زړورول دي .

د یادونې ده چې دکتور یوسف قرضاوي د ځینو په اصطلاح له هغو متشددو علماوو څخه هم نه دی چې ځینې مفرضین د هغوی په اړه تبلیغات کوي ، بلکې په گڼو مسایلو کې په دکتور یوسف قرضاوي د سهل انکاری تهمت لکېږي ، خو له دې ټولو سره سره دا دي د استشهادي بریدونو په اړه د نوموړي فتوی داړنکه ده .

دکتور یوسف قرضاوي په مختلفو علومو کې تریو سل او شلو زیات کتابونه لیکلي دي ، په تفسیر ، فقه ، ادبیاتو او شعر ، دعوت ، تاریخ او نورو ... کې .



دولسم: شيخ حمود بن عقلاء الشعيبي رحمه الله جي د سعودي عربستان اوسېدونکی او د عربي نړۍ يو بل مشهور او وتلی عالم دی هغه د استشهادي بریدونو په اړه داسې وايي :
(وإن العمليات الاستشهادية المذكورة عمل مشروع وهو من الجهاد في سبيل الله إذا خلصت نية صاحبه وهو من أنجح الوسائل الجهادية ومن الوسائل الفعالة ضد أعداء هذا الدين لما لها من النكابة وإيقاع الإصابات بهم من قتل أو جرح ولما فيها من بث الرعب والقلق والهلع فيهم ، ولما فيها من تجربة المسلمين عليهم وتقوية قلوبهم وكسر قلوب الأعداء والإثخان فيهم ، ولما فيها من التنكيل والإغاضة والتوهين لأعداء

المسلمين وغير ذلك من المصالح الجهادية. ويدل على مشروعيتها أدلة من القرآن والسنة والإجماع ...).

ژباړه: او دا ياد شوي استشهادي بريدونه روا کار دی ، د الله په لاره کې د جهاد يو ډول دی ، خو چې د تر سره کوونکي نيت يې سوچه وي ، او دا د جهادي وسايلو تر ټولو ښه کامياب او د دين د دښمنانو پر ضد له کاري وسايلو نه دي ؛ ځکه په دې سره دوی خپل کېږي . دمرګ ژوبلې دردونه ورته رسېږي . ډار ، ګډوډي او سرگرداني پکې خورېږي . مسلمانان پر دوی ور زور کېږي او زړونه يې خواکمن کېږي . په دې کې د دښمن د زړونو ماتوالی . ښه وژل ، ښه خپل ، په غوسه کول او سپکاوی دی ، له دې پرته نور جهادي مصلحتونه دي پکې . او د روا والي په اړه يې په قرآن کریم ، احاديثو او اجماع کې دلايل شته .



ديارلسم: شيخ سليمان بن ناصر العلوان فک الله اسره د عربي نړۍ يو بل مشهور او وتلی عالم دی . نوموړي په لسه او کتابونه ليکلي ، د احاديثو د مهمو کتابونو شرحې يې کړې دي ، لکه د بخاري ، ترمذي ، ابو داود ، موطا د امام مالک ، بلوغ المرام او د يادونې دد چې نوموړی عالم ۲۰۰۲ کال کې وروسته له هغه چې په افغانستان او عراق يې د امريکايي يرغل پر خلاف فتوا ورکړه ، د سعودي حکومت له خوا ونيول شو . نوموړی ۹ کاله په انفرادي زندان کې وساتل شو . داسې چې ۶ کاله يې

آن خپلې مېرمنې هم ونشو ليدى. په ٢٠١٣ کې سعودي محکمې له مجاهدينو سره د مرستو له امله د ١٥ کلونو قيد حکم پرې وکړ ، چې اوس هم د سعودي ظالم حکومت په زندان کې د مظلوميت شپې او ورځې تېروي.

د استشهاد او انتحار په اړه نوموړى عالم داسې وايي: (حين نرجع إلى كتب اللغة وعلماء الشريعة وننظر في تعريف المنتحر لغة وشرعاً لا نرى تشابهاً بين المنتحر الذي يقتل نفسه طلباً للمال أو جزءاً من الدنيا ، وبين الفدائي الذي بذل نفسه وتسبب في قتلها من أجل دينه وحماية عرضه.

والتسوية بين الانتحار المحرم شرعاً بالكتاب والسنة والإجماع وبين العمليات الاستشهادية تسوية جائزة وقسمة ضيزى . ومعاذ الله أن يستوي رجل قتل نفسه في سبيل الشيطان وآخر قدّم نفسه ودمه في طاعة الرحمن ، فوالله ما استويا ولن يتساويا ، فالمنتحر يقتل نفسه من أجل نفسه وهواه نتيجة للجزع وعدم الصبر وقلة الإيمان بالقضاء والقدر ونحو ذلك، وذاك الفدائي يقتل نفسه أو يتسبب في قتلها بحثاً عن التمكين للدين وقمعاً للأعداء وإضعافاً لشوكهم وزعزعة لسلطانهم وكسراً لباطلهم.

وأى فرق في الشرع بين العمليات الاستشهادية وبين الاقتحام على العدو مع غلبة الظن بالموت وقد تواترت الأدلة عن النبي صلى الله عليه وسلم في فضل الاقتحام والانغماس في العدو وقتالهم، وظاهر هذا لو تحقق أنهم يقتلونه ويريقون دمه وخلاصة الأمر أن من ألقى بنفسه في أرض العدو أو اقتحم في جيوش الكفرة المعتدين أو لغم نفسه بمتفجرات بقصد التنكيل بالعدو وزرع الرعب في قلوبهم ومحو الكفر ومحق أهله وطردهم من أراضي ومقدسات المسلمين، فقد نال أجر الشهداء

الصابرين والمجاهدين الصادقين... والمقصود أن العمليات الاستشهادية القائمة في فلسطين والشيشان وبلاد كثيرة من بلاد المسلمين هي نوع من الجهاد المشروع وضرب من أساليب القتال والنكاية بالعدو...).

ژباړه: كله چې د لغت كتابونو، او د شريعت علماوو ته رجوع وكړو، د لغت او شريعت له مخې د انتحاركوونكي تعريف ته وگورو، د هغه انتحاركوونكي تر منځ چې په مال پسې د سرگرداني، او يا له دنيا نه د تنكوالي له كبله ځان وژني، او د هغه فدائيي تر منځ چې ځان د خپل دين او عزت ساتلو لپاره بندي او د وژلو لامل يې گرځي هېڅ كوم ورته والي نه وينو. د انتحار، چې شرعا په كتاب، سنت او اجماع حرام دی، او د استشهادي عملياتو تر منځ برابر والی يو ظالم برابر والی او ظالمه پرېكړه ده. معاذ الله!! چې هغه سړی چې د شيطان په لاره كې ځان وژني له هغه بل سره برابر شي چې د رحمن په طاعت كې خپل ځان بندي، قسم په الله چې نه دي سره برابر، او هېڅكله به سره برابر نه شي، انتحار كوونکی ځان د خپل ځان او خواهشاتو لپاره، د بدروزی، بې صبری، په قضا او قدر او نورو غيبياتو د كمزوري ايهان په نتيجه كې وژني، او هاغه ستر فدائيي چې ځان وژني او يا يې د وژلو لامل گرځي هغه د دې لپاره چې دين حاكم شي، د دښمن بيخ وايستل شي، ددې بې كمزورې شي، ځواک يې ولرزېږي، او باطل يې ټوټې ټوټې شي.

د استشهادي بريدونو او پر دښمن په داسې حال كې وردانكلو تر منځ چې په غالب گومان مرگ پكې يقيني وي، څه توپير دی؟ (يعني كوم توپير نشته)

1. <http://www.palestineinfo.com/arabic/fatawa/alamaliyat/solaymanallekwan.htm>

په داسې حال کې چې پر دښمن د وردانکلو . ورننوتلو او ور سرد جګړې کولو غوره والی له رسول الله صلی الله علیه وسلم نه په متواترو دلایلو ثابت دی . که چېرې پر دښمن ور ودانکي ښکاره خبره ده چې هغوی به یې وژني او وینه به یې تویوي ... [مطلب دا چې په استشهادي برید سره هم بریدکوونکی وژل کېږي او که پر دښمن ور ودانکي هم . دښمن یې وژني . یعنې دواړه یو شی دی . پس هر کله چې پر دښمن ور دانکل روا شول . استشهادي بریدونه هم روا دي].

لنډه دا چې هر څوک د دښمن خاورې ته ور ننووت . یا یې د متجاوزو کفارو په لښکرو ور ودانکل . او یا یې په ځان پورې چاودېدونکي توکي په دې هیله وتړل چې دښمن ښه وځپي . په زړونو کې یې وېره ور واچوي . کفر له منځه یوسي . او کفار ورک کړي . د مسلمانانو له مقدساتو او خاورې نه بې وشرې . نو د صابرو شهیدانو او صادقو مجاهدینو اجر یې وگټلو ... مطلب دا چې په فلسطین . چیچنیا . او د مسلمانانو په ګڼو نورو هېوادونو کې چې کوم استشهادي بریدونه دي دا د روا جهاد یو ډول . او د جګړې د طریقو او د دښمن د خپلو یوډ نوحه ده .



څوارلسم: دکتور فتحی یکن رحمہ اللہ په نړیواله کچه مشهور داعي . سیاست پوه او اسلامي مفکر و . د لبنان د اسلامي چارو د ګوند مشري یې هم پر غاړه وه . ښاغلي ۲۱ فکري . اخلاقي او سیاسي کتابونه لیکلي دي . دغه علمي ، فکري او سیاسي څېره د استشهادي بریدونو په اړه داسې وایي:

(إن عملية استشهادية واحدة، باتت تهز الكيان الصهيوني كما لا تهز القنابل النووية. وإن العمليات الاستشهادية عطلت السلاح النووي الذي تملكه الدولة

اليهودية... فهل بعد ذلك مجال لمقول بعدم جواز العمليات الاستشهادية أو قائل بأنها "عمليات انتحارية!!؟".

ژباړه: يو استشهادي بريد صهيونيستي هيكل داسې لړزوي چې اتومي بمونه يې هم نشي لړزولی. استشهادي بريدونو اتومي وسله له کاره غورځولي ده. کومه چې بهودي دولت يې لري... آيا له دې وروسته يې ځايه تبليغات کوونکي نه د دې ځای پاتې کېږي چې ووايي استشهادي بريدونه ناروا دي؟ او يا کوم کس ووايي چې دا انتحاري بريدونه دي؟!

د ښاغلي استاذ موخه دا ده چې د مسلمانانو لپاره همدا استشهادي بريدونه اتومي بمونه دي، يوازې او يوازې همدا بريدونه دي چې د کفر عرش لړزولی شي. او کفار هم له همدې اتومي بم نه زيات په وېره کې دي: ځکه چې د مخنيوي لپاره يې هېڅ لاره نه لري. نو مجبور دي چې د مسلمانانو له خورولو او پر هغوی له ظلم کولو نه به لاس په سر کېږي.



پنځلسم: شېخ محمد حسان د نړۍ په کچه مشهور مصري داعي او عالم دی. په لسهاوو کتابونه، او په سلهاوو ویديويي او غیر ویديويي کیسټې لري. ځینې يې په نټ کې کتل کېدای شي. د نوموړي داعي په لاس ډېر کسان مسلمان شوي چې تر ټولو مشهور يې يو امريکايي مليونر دی. کوم چې ۱۶ ځله يې د ځانوژنې هڅې کړې وې. د دې تر څنګ ګڼ نور کسان هم د نوموړي داعي په لاس په اسلام مشرف شوي.

نوموړی د استشهادي بريد په اړه د خپلې يوې ویديويي وينا په يوه برخه کې داسې وايي: (کذاب من يقول بأنه منتحر، والله يكذب على الله، أي انتحار؟ هذا

الذي يقدم نفسه وهو يطلب من الله الحياة، أي مقارنة بين هذا وبين من يقدم نفسه يائسا من ربه ومن الحياة، أي مقارنة؟ بين ساخط على الله وبين من يقدم نفسه وهو يريد رضوان سيده ومولاه، أي مقارنة؟ ... رجل أرضه محتلة، عرضه يدنس، مقدساته تدنس وتنتهك، ويدفع عن دينه وعرضه ومقدساته، وبيته وأرضه، وأهله، يدفع، إرهابي!! متطرف!! والناس كلهم وحشية، هذه يتلذذوا بمناظر الدماء!! لكن لما تهدم بيوتنا، وتحتل مقدساتنا، وتنتهك أعراضنا، ويطحن المسلمون طحنا، في فلسطين، وفي العراق، وفي أفغانستان، وفي الشيشان، وفي السودان، وفي ليبيا، وفي أريتريا، وفي الفلبين، يطحن المسلمون بكل ما وصلت إليه البشرية من آلة حربية مرعبة ... (١).

ژباړه: درواغزن دی هغه څوک چې وايي دا انتحار کوونکی دی، قسم په الله چې په الله پورې درواغ تری!! کوم انتحار؟ دغه چې خپل ځان په داسې حال کې قربانوي چې له الله نه ابدی ژوند غواړي؟! دده او د هغه چا تر منځ څه رنګه پرتله کېدای شي چې هغه خپل ځان په داسې حال کې مرګ ته وړاندې کوي چې له خپل رب او له ژوند نه ناهیلی وي؟ څه ډول پرتله؟ د هغه چا تر منځ چې هغه پر الله غوسه وي او د هغه چا تر منځ چې هغه خپل ځان مرګ ته په داسې حال کې وړاندې کوي چې د خپل بادار او مولا خوښي غواړي؟ څه ډول پرتله؟

د یو کس خاورد اشغال شوې، آبرو یې توبیږي، مقدسات یې چټلېږي او سپکېږي، او دی له خپل دین، آبرو، مقدساتو، کور، خاورې او خپل اهل نه

دفاع کوي . دا ترهګر دی!! سخت دریځی دی!! دا خلک ټول وحشیان دي!!
 د وینو په لیدو خوند اخلي!! مګر کله چې زموږ کورونه وړانږي ، مقدسات مو
 اشغالېږي ، آبرو مو تویېږي ، او پر مسلمانانو مېچنې ګرځول کېږي ، په
 فلسطین کې ، په عراق کې ، په افغانستان کې ، په چیچنیا کې ، په سودان
 کې ، په لیبیا کې ، په اریتریا او په فلین کې ، مسلمانان په ټولو هغو خطرناکو
 وسلو چې بشریت ورته لاس رسلی لري له منځه وړل کېږي !!.



شپاړسم: د قدس شریف مفتی ښاغلي دکتور عکرمه
 صبري: ښاغلی شیخ عکرمه صبري د ښاغلي شیخ سعید
 عبد الله صبري زوی په ۱۹۳۹ م کې زیږېدلی دی . پلار یې
 دبیت المقدس قاضي ، او داستئناف محکمې غړی ، او په بیت
 المقدس کې د اسلامي عالي شورا بنسټګر غړی و. ښاغلي شیخ
 عکرمه صبري لیسانس په اسلامي دین او عربي ژبه کې ،
 ماسټري یې په شرعیاتو کې ، او دکتوراه یې له ازهر شریف نه په عامه فقه کې
 ترلاسه کړې ده.

دندې:

په فلسطین کې د علماوو او دعاتو د ټولنې بنسټ اېښودونکی او رئیس .
 د فلسطین د فتوی د عالي شورا عمومي رئیس .
 د بیت المقدس د مبارک مسجد خطیب .
 په مکه مکرمه کې د جوماتونو د نړیوال اسلامي کنفرانس د شورا بنسټګر غړی .
 په جدد کې د اسلامي نړیوالې فقهي ټولنې غړی .
 د اسلامي نړۍ د علماوو د نړیوالې ټولنې د مشرانو د شورا غړی .
 د شام د علماوو د ټولنې بنسټګر غړی .

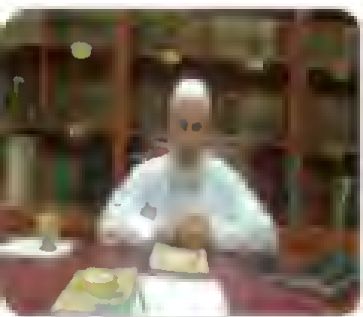
په قدس شریف کې د قرآن کریم او اسلامي څېړنو د پوهنځۍ د مشورتي شورا مخکنی رئیس.

د فلسطین د افتاء د عالي شورا مشر بناغلي شیخ عکرمه صبري د لاندینۍ پوښتنې د ځواب په یوه برخه کې داسې ویلي:

پوښتنه: په دې ورځو کې د استشهادي بریدونو په اړه ډېرې خبرې کېږي، زما پوښتنه دا ده چې هغه کوم لوی ثواب دی چې دغه ځوانانو ته چې خپل ځانونه په دومره آسانه توګه قربانوي انتظار باسي؟

ځواب: (د الله جل جلاله په لارډ کې استشهاد او جهاد الله جل جلاله ته له محبوب ترینو عباداتو څخه دي، دالله جل جلاله په لارډ کې د مسلمان خان قربانول الله جل جلاله ته ډېرډیر ښه سبب دی، دغه ځوانان چې استشهادي بریدونه تر سره کوي، په بشپړه توګه په هغه لوی اجر پوهېږي چې الله جل جلاله د مجاهدینو لپاره چمتو کړی دی...).

نوموړي عالم د مختلفو دیني او عصري موضوعاتو په اړه تر شلو پورې کتابونه، او په لسګونو بحثونه لیکلي دي. ۱.



اوولسم: د شام د قراو د مشر بناغلي استاذ شیخ محمد کریم راجح فتوا:

(الحمد لله رب العالمين . والصلاة والسلام على سيدنا رسول الله وآله و
صحبته وبعد: دا چې د الله جل جلاله د لارې يو مجاهد پر دښمن داسې بريد
کوي چې د ژوندي پاتې کېدو هيله يې نه وي . دا روا دي . خو چې يا دښمن ته
سخت تاوان پرې رسېږي . او يا له مسلمانانو څخه د دښمن د بريد مخنيوی
کوي . او يا په غالب کومان د مسلمانانو لپاره پکې کته وي .

دا بريد انتحار نه دی . بلکې که نيت خالص وي ، قبول شوی جهاد او
زمونږ په نظر د الله جل جلاله په وړاندې شهادت دی . په داسې حال کې چې
مونږ الله تعالى ته د هېچا ضيانت نه کوو .

د احد په غزا کې اوده کسه انصارو رضی الله عنهم هغه وخت در رسول الله صلى الله
عليه وسلم د ساتنې لپاره ځان مرګ ته ور کړ . کله چې کفار ورته را لند شول .
او په غشو يې ویشنلو . لکه په صحيح مسلم کې چې راغلي . چې رسول الله
صلى الله عليه وسلم وفرمايل: (که هر چا کفار له مونږ نه وشړل!! بدله به يې
جنت وي . يا به په جنت کې زما ملګری وي . له دې سره له انصارو نه يو کس
ور وړاندې شو . او تر هغه ور سره وجنګېد چې ووژل شو . مشرکينو بيا هم په
رسول الله صلى الله عليه وسلم دغشو کوزاروند کول!! رسول الله صلى الله
عليه وسلم وفرمايل: که هر چا کفار له مونږ څخه وشړل!! بدله به يې جنت
وي . يا به نوموړی په جنت کې زما ملګری وي . له دې سره له انصارو نه يو
کس ور وړاندې شو . تر هغه ور سره وجنګېد چې ووژل شو . دا لړۍ همدا سې
روانه وه تر دې چې اوده کسان ووژل شول...)

هر کله چې د دښمن د مخنيوي لپاره پرته له دې بله وسيله نه وي . چې داسې
بريد پرې وشي چې ژوندي پاتې کېدل ور سره شوني نه وي . په دې صورت کې
د داسې يو بريد تر سره کول لازمېږي . او هر هغه څه چې فرض پرته له هغه نه
شي پوره کېدای . نو هغه هم فرض دي (ما لا يتم الواجب الا به فهو واجب) .

هغه څه چې مجاهدين يې په اشغال شوي فلسطين ، او د هغه په څېر د مسلمانانو په نورو يرغمل شوو هېوادونو کې تر سره کوي ، د لوی جهاد له ډولونو څخه دي ، په دې شرط چې نوموړي مجاهدين د الله جل جلاله لپاره په هر حال او هر وخت کې خپل نيتونه خالص کړي ، او خپل ټول عمل د الله جل جلاله په لاره کې وگرځوي. او بل دا چې دغه سربښندنه د دښمن لپاره د لوی تاوان سبب شي ، او هغه کس دا ډول برید ونه کړي چې په شهادت يې مجاهدينو ته ضرر رسي. او د مسلمانانو لپاره د لوی مصلحت او لويې کتنې د له لاسه وتو سبب ونه ګرځي . او د اولو الامر له ترتيب سره سم تر سره شي .
والله تعالى اعلم . کریم راجح)^۱



اتلسم: د اردن پوهنتون د شرعياتو پوهنځي د تشريع او فقهې د څانګې مخکني رئيس دکتور علي محمد الصوا ، فتوا:

نوموړي عالم په دې اړه مفصل اوږد بحث کړی ، چې په يوه برخه کې يې داسې وايي: (دريم: بېشکه چې عسکري (استشهادي) عملياتو ته انتحاري ، او تر سره کوونکو او ور سره مرسته کوونکو ته يې ترهګر ويل ، دا يا د ناپوهۍ له وجې ، او يا د ځان په ناپوهۍ وهلو له وجې دي!! او له دې دواړو نه موخه روښانه ده ، چې هغه ددې کار حرامول ، او د تر سره کوونکو او ورسره مرسته کوونکو د خپلو لپاره يې د يو مجوز پيدا کول دي. او د دښمن تېري او غصب ته قانونيت ور کول دي.

۱- العمليات الاستشهادية في الميزان الفقهي. مخ: ۱۰۰.

دا چې يو څوک دې عملياتو او ترسره کوونکو ته يې انتحار او انتحار کوونکي وايي له هغه کبله نه ده په کار: ځکه چې علم او پوهه نه لري، او په شريعت کې د انتحار واضح تعريف شوی، هغه دا چې: يو کس له دې وجې ځان وژني، تر څو ځان له حسي او يا معنوي ستونزو نه چې زغملی يې نشي خلاص کړي، او يا د الله له رحمت نه ناهيلي وي. خو کوم کس چې استشهادي عمليات کوي، هغه دښمن څپي!! له خپل ځان او کور نه دفاع کوي!! هغه ظلم چې ددښمن له لوري پرې شوی هغه له ځان څخه ليرې کوي، او په دې د الله جل جلاله دا قول صدق کوي: (ومن الناس من يشرى نفسه ابتغاء مرضاة الله....)

که هر هغه چا ته ځان وژونکی او انتحار کوونکی ووايو چې د خپل دين، ولس، او هېواد په لار د کې ځان قربانوي، بيا خو د هېڅ دښمن او يرغلگر مقابلې نه ده روا!! او بيا به د احد په غزا کې د حضرت ابو دجانې رضي الله عنه هغه سربښنده څنګه توجیه کوو؟ چې خپل بدن يې د کفارو غشو او نيزو ته زغړه کړ، تر څو رسول الله صلى الله عليه وسلم وژغوري!! او د رسول الله صلى الله عليه وسلم په بستره کې به د حضرت علي کرمه الله وجهه پرېوتل څنګه توجیه کوو!! حال دا چې قريشو يې د وژلو دسيسه جوړه کړې وه!! او ددې لپاره راټول شوي وو!! همدا ډول نورې هم ډېرې بېلګې شته...

که استشهادي بريدونو ته انتحار ويل د ځان په ناپوهه اچولو له کبله وي، په دې باندې اصلاً بايد رد ونه شي، ځکه چې د دې کس د خبرو په پرتله، د ده نيت بد دی، چې هغه د حق پټول دي!! خو په دواړو حالتونو کې د داسې حکمونو منل چې د جاهل او يا متجاهل له خوا وي، امکان نه لري، ځکه لومړنی يعنې جاهل او ناپوه خو حق نه پېژني، جاهل دی، ناپوهه دی، او دوهم چې ځان يې په ناپوهۍ وهلی او په حقيقت کې ښه پوهېږي دا بيا له حق نه باطل ته مايل شوی.

زه نه پوهېرم چې څه رنګه هغه چا ته ترهګر ويل کېږي چې د خپل حق لپاره خپل آواز پورته کوي ، او غبرګون ښيي!! او دا نوم په کوم اساس ور کول کېږي؟ څه ډول غاصب او يرغلګر ته براءت ور کول کېږي؟ دا په کوم اساس؟ مګر دا چې انسانيت سرچېه فکر وکړي!! او يا دا چې پښې د سر او سر د پښو پر ځای وي!! ځکه دا خود حقایقو سرچېه کول دي!! د احکامو تحریفول دي!

نولسم: د استشهادي بریدونو په هکله د دکتور همام سعید فتوی:

نوموړی عالم د اردن پوهنتون د شرعیاتو په پوهنځۍ کې استاذ ، او د اردن د پارلمان غړی دی . د خپلې یوې فتوی په بود برخه کې وايي: (هر کله چې د جهاد له دوو موخو څخه

یا کامیابي ده او یا شهادت ، او شهادت د الله جل جلاله په وړاندې تر ټولو له لوړو درجو څخه دی ، او په خپل ذات کې مطلوب دی ، او اسلام تل شهادت ته خلک ترغیبوي . نو هغه جهادي عملیات چې له یوې خوا شهادت پرې تر لاسه کېږي ، او له بلې خوا دښمن ته لوی تاوان رسوي ، دا روا دي ، او هر چه انتحار دی ، هغه دا دی چې یو کس له زړه په تنکوالي او ناصبرۍ نه ، او یا له ژوند نه د خلاصون له وجې ځان وژني ، انتحار کوونکی نشي مجاهد کېدای ، او نه د دښمن د خپلو لپاره جګړه کولی شي ، دا ډول انتحار شرعاً ناروا دی ، او کوم چې جهادي او استشهادي بریدونه دي هغه هم د لاملونو او هم د موخو له مخې له انتحار سره توپیر لري .

خینې صحابه رضی الله عنہم . به دا ډول سختې قربانۍ ور کولې . لکه جعفر بن ابی طالب رضی الله عنہما چې د مړتد په جکره کې وکړل . د خپل آس پښې یې غوڅې کړې ، او نور د دښمنانو منځ ته ور ننووت!! تر دې چې د تورو ، غشو او نورو څو اتیا تپوند یې پر بدن وخورل!!

په همدې اساس دغه بریدونه (استشهاده ی بریدونه) د جهاد او شهادت له لورو درجو څخه ګڼل کېږي . او هغه کسان چې دا بریدونه کوي هغوی ته به اجر ور کړل شي ان شاء الله .)



سلم: د کویت پوهنتون د شرعیاتو د پوهنځۍ د رئیس دکتور عجیل جاسم النشمي فتوی:

انتحار دا دی چې یو انسان خپل ځان په خپله ووژني . لکه ځان په چاره ووهي . یا په توپک ځان وولې . یا زهر وڅوري . یا ځان له غره نه را وغورځوي . یا خوراک او څښاک نه کوي . او یا خپل تپ او زخم پرېږدي چې همداسې وینې ترې روانې وي . او دی کولی شي چې وینه یې ودروي .

انتحار نیت ته اړتیا لري ، هر کله چې نیت نه وي هغه فعل ته انتحار نه ویل کېږي . ابو داود د پیغمبر صلی الله علیه وسلم له صحابوو رضی الله عنهم څخه له یو کس نه روایت کوي چې ویل یې: مونږ د جهینه په کلي حمله وکړه .

د مسلمانانو يو کس د دوی په يو کس پسې شو . د تورې وار يې پرې وکړ . هغه خپله پرې ولکېد!! رسول الله صلى الله عليه وسلم ويل: مسلمانانو!! ورور ته مو ورشئ!! خلکو ور منډه کړه . که کوري چې مړ شوی . رسول الله صلى الله عليه وسلم په خپلو جامو او خپلو وينو کې د جنازې لمونځ پرې وکړ ، صحابه وو وويل: اي رسول الله صلى الله عليه وسلم آیا دا شهيد دی ؟ ده ويل هو!! او زه دده گواه يم!!) ..

هر هغه ځوان چې ځان د منفجره موادو په کېرېند ، يا موټر او يا کومه بله وسيله وژني ، دا انتحار کوونکی نه دی ، مګر دا چې بې هدفه د ځان وژلو قصد وکړي ، که يې قصد دا و چې ددغو وسايلو په مټ خپل ځان ددې لپاره ووژني تر څو دښمن ووژني ، يا سخت تاوان ور واړوي ، او دالله د کليمې د لوړوالي لپاره وي ، دېته انتحار کوونکی نه ويل کېږي . بلکې دا شهيد ګڼل کېږي ان شاء الله .)

که څه هم چې استشهادي بريدونه د قرآن کریم ، نبوي احاديثو ، فقهې او د علمای کرامو د فتواوو په رڼا کې دادي په مفصل ډول وڅېړل شول . او تر څنګ يې د اسلامي امت د ګڼو معاصرو علمای کرامو فتواوې يادې شوې . خو ور مې وګڼله چې زمونږ د افغاني ټولنې د يو وتلي ، او منلي لوی عالم فتوا هم په دې اړه راوړم .

نوموړی عالم د ټول هېواد په کچه وتلی او منلی نوم لري . د شورويانو په مقابل کې د جهاد له وياړ څخه برخمن دی . او د اوسني صليبي کفارو په وړاندې يې په جهاد کې په خپل علم ، ژبه ، قلم ، نیکو او گټورو مشورو عملاً برخه اخیستې ده . يوازې ده نه ، بلکې کورنۍ او اولادونو يې هم په دې لاره کې قربانۍ ورکړې دي . يوزوی يې «حذيفه عزيز» چې د اسلام آباد په نړيوال اسلامي پوهنتون کې محصل و . له صليبي يرغلګرو سره په مخامخ جګړه کې د ننګرهار په ولايت کې د شهادت لوړ مقام ته ورسېد!

نوموړي لوی عالم د هېواد په کچه د لومړي ځل لپاره په پښتو ژبه په ديارلسو ټوکونو کې يو بې ساري تفسير ليکلی . داسې تفسير چې لا په پښتنه ټولنه کې بې ساري دی . زما په گومان له دې وروسته به هم څوک دا ډول خدمت ونه شي کړی .



مرحوم مولوي صيب سلطان عزيز رحمه الله يادوم! دعلم ، اخلاقو ، زغم ، صبر ، حلم ، دروندوالي ، سنکينۍ او تقوا نښه.مرحوم مولوي صيب په خپل تفسير (عزيز التفاسير) کې د استشهادي بريدونو په اړه مفصل بحث کړی . او دنورو علماوو په څېر يې روا کښلي دي ، نوموړی د خپل تفسير د لومړي ټوک په ۲۲۷ مخ کې داسې وايي:

(ايا استشهادي حمله جايزه ده؟)

که څه هم چې د تېر شوي بيان څخه واضحه شوه چې د جهاد پرېښودل هلاکت دی ، مسلمانانو ته په کار دي چې جهاد د همېشه د پاره تازه وساتي ، مکر دلته دا پوښتنه پيدا کېږي چې که يو مجاهد مثلاً په زرو نفرو کافرانو باندې حمله وکړي ، او د هغوی منځ ته ور ودانکي . او يا په همدغه حالت کېنې بهونو

ته انفلاق ور کړي ، ایا دا کار جواز لري ؟ ایا داسې کار خپل ځان په هلاکت کښې غورځول نه دي ؟ ایا دخپل ځان حفاظت ضرور نه دی ؟ مونږ وایو چې که په دغسې کار کښې د نجات څه احتمال وه ، نو بیا خو یې په بهتری کې څه شک شته نشته ، او که د بشري علم په مطابق یې د نجات احتمال نه وه لکه د ابو ایوب الانصاري په ذکر شوي روایت کښې ، نو که د لاندې غرضونو د پاره وي او نیت او اخلاص یې برابر وي نو الله جل جلاله ته امید شته چې دغه قرباني او فدا کاري په خپل دربار کښې ومني او په: (إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنْ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ ...) [التوبة: ۱۱۱] کښې یې شامل کړي. غرضونه دا دي:

الف: چې کافرانو ته زیات تلفات او درانه تاوانونه ورسوي.

ب: چې د کافرانو په زړونو کښې رعب او ډار واچوي چې مسلمانان دغسې زړور دي.

ج: چې کافرانو ته د مومنانو د ایمان قوت او کلکوالی ور څرګند کړي.

د: چې د خپلو وروڼو مجاهدینو جرئت قوي کړي او په دوی کې د فدا کاري او ځان تېرېدلو روحیه ژوندۍ وساتي). ۱

دا کت مت همغه شرطونه او یا غرضونه دي چې فقهای کرامو یاد کړي ، او مولوي صیب هم حواله په تفسیر قرطبي ور کړې ده.

مرحوم مولوي صيب په حالانو او شرايطو بنده پوهېدو . لوی لوی مجاهدين به مشورو ته ورته راتلل ، د شورويانو په وړاندې يې د جهاد پخه او پراخه تجربه درلوده . د علميت له مخې د هېواد په کچه وتلې او منلې خبره وه .

يوه ورځ د مرحوم مولوي صيب پوښتنې ته ورغلم . دا د نوموړي له ناروغۍ څخه څه موده وړاندې ، سره کېناستو د معمول په څېر خوندور او له عبرته ډک مجلس يې پيل کړ . په خبرو خبرو کې يې پوښتنه وکړه چې حالات څنګه دي . ما هم خپل شته معلومات ور سره شريک کړل . سره له دې چې ده پوره معلومات درلودل ، خو له مانه يې هسې د مجلس د گرم ساتلو لپاره پوښتنه وکړه .

داستشهادي عملياتو خبره راغله . ما ويل استاذ سياف وايي چې استشهادي بريدونه ناروا دي . وايي سياف ولې داسې خبره کوي ؟ ما ويل بس وايي . ده ويل : دا خو سم نه وايي . يو وخت ده خپله استشهادي حمله کوله ، زه د ځاځيو په مرکز کې ورسره وم ، له پاسه طياره راغله . له لاندې دې په رڼه ميدان داشکې ته ناست و . چلوله يې ! دا نو استشهادي حمله نه ده څه ده ؟ له دې سره يې خوله له خندا ډکه شوه ! له خپل معمول سره سم يې په درانده او سنگين انداز کې داسې وخنډل چې ټول مبارک وجود يې خوځېدو !

وايي له پاسه يې طياره وه . او بنه پوهېدو چې طياره يې ولې خو ده په داشکه ويشته ! دا استشهادي حمله نه ده ؟

مولوي صيب ما ته ويل زه اوس غواړم د استشهادي بريدونو په اړه يو کتاب وليکم . زه دومره خوشحاله شوم ، چې له خوشحالي نه بې اختياره او هېښ شوم ! ما ويل مولوي صيب دا خو به ډېر ستر خدمت وکړئ ، دا کار ډېر

ضرور دی . خامخا چې درند پاتې نشي . وایي تصمیم مې نیولی او څه مواد مې په دې اړه راغونډ کړي دي .

څه موده وروسته یو په یو خبر شوم چې مولوي صیب ناروغ دی ، زړه مې وښوییدو ما ویل الله دې خیر کړي ، خو بیا هم دده ناروغي له مخکې نه وه . یو ځل یې د زوی له شهادت نه وروسته د سر عملیات وکړل ، بیا وروسته نور هم کله روغ کله ناروغ ، ما ویل الله دې روغتیا ور په برخه کړي .

درې څلور ورځې وروسته یې د خپل رب په لوري له دې فاني نړۍ سترگې پټې کړې ، روح یې دې ښاد او یاد یې دې تل وي !

هسې خو هم ټول له دې نابودي دنیاګۍ نه څو . خو موت العالم موت العالم ، او زما یو لوی آرمان په زړه پاتې شو . هغه دا چې د استشهادي عملیاتو په اړه هغه کتاب چې ده مبارک یې هوډ درلود چې ویې لیکي ، ونه لیکل شو . له دې وروسته ما هوډ وکړ چې دا کتاب برابر کړم .

درنو لوستونکو! دا د استشهادي مبارکو بریدونو په اړه د بېلګې په توګه د اسلامي نړۍ د یو څو هغو مشهورو او وتلیو علمای کرامو او دعانو فتواګانې او نظرونه وو . چې ښاغلي استاذ سیاف غوندي کسان یې د شاګردانو په شاګردانو کې هم نشي راتلی !

کوم علمای کرام چې دلته یې فتواګانې ذکر شوې ، قاطع اکثریت یې له پوهنتونو څخه فارغ شوي . په ځانګړي ډول د ازهر شریف له نړیوال او مشهور پوهنتون څخه . دا فتواوې لکه دښمن چې تبلیغات کوي ، له پاکستانی مدرسو څخه نه ، بلکې داسلامي نړۍ له مشهورو او لویو پوهنتونو څخه صادري شوي دي . دښمن چې تل په دیني مدرسو پسې چې د اسلام د مبارک دین د ساتنې

او ژغورنې کلاکانې دې تبليغات کوي . او وايي چې په مدرسو کې ترهګري بنودل کېږي ، ددې فتواوو او علماي کرامو په اړه دا تبليغات نشي کولی ، ځکه چې دا فتواوې زياتره هغو علماي کرامو ور کړې دي . کوم چې په پوهنتونونو کې يې درس ويلى ، او خپله پکې استاذان تېر شوي ، او ځينې يې لا اوس هم پکې استاذان دي ، او د عربي اسلامي نړۍ تر علماوو پورې تړاو لري ، د مصر ، سعودي ، کويت ، لبنان ، سوريې ، فلسطين ، اردن ، د علماوو له خوا صادري شوي دي .

ديادونې ده چې په اصل کې د مدرسې او پوهنتون تر منځ توپير هم دښمن را پيدا کړى ، که نه مدرسه او پوهنتون دواړه د علم او پوهې چينې دي .

ازهر شريف په ټوله نړۍ خصوصا اسلامي نړۍ کې د اسلامي امت په زړه کې ځانګړى ځاى لري ، او په ټوليز ډول ټول اسلامي امت ورته احترام او درناوى لري . د ازهر شريف يوه مهمه ځانګړنه داده چې د اسلام د مبارک دين د اصولو او ارشاداتو تر څنګ يې د معاصرې نړۍ پرمختګونو ، نوښتونو ، بدلونونو ته هم پوره پاملرنه کړې ده ، وخت پر وخت د اسلامي امت د مقدساتو او قضايوو په اړه تر يو ځايه خپل مسوليت ته متوجه شوى ، د بېلګې په توګه په برما کې د مسلمانانو د ټولوژنې په اړه يې غبرګون وښود ، له دې وړاندې د رسول الله صلى الله عليه وسلم په مقابل کې د بې ادبۍ او ګوښتيا په اړه يې غږ تر ټولې نړۍ ورسولو . په ځانګړي ډول يې له ملګرو ملتونو نه وغوښتل چې په عام ډول د انسانانو ديني مقدساتو ته بې احترامي بايد په بين المللي کچه جرم وګڼل شي ، له دې وړاندې کله چې په بکرام کې د امريکايي ځناورو لخوا د قرآن کریم په مقابل کې بې ادبي او ګوښتيا وشوه ، ازهر شريف په دې اړه يوه اعلاميه خپره کړه ، نوموړې اعلاميې په ډاګه وويل چې دافغانستان او افغانانو ستونزه پرته له دې چې بهرني برغلګر ځواکونه ووزي په بل ډول نشي هوارېدى ، او په ځانګړي ډول يې له امريکايي ځواکونو

وغوښتل چې زر تر زره د افغان مظلوم ولس برخليک خپله افغان ولس ته پرېږدي ، نور دې د هغوی په برخليک لوبې نه کوي . د ترهګرۍ تر نامه لاندې دې د مسلمانو ولسونو له خورولو لاس واخلي . دغه جراتمندانه . با مسولیتنه ، پر حقایقو ولاړ بیان ګڼو ورځپاڼو ، رسنیو او ویب پاڼو را اخیستی و .

له همدې امله مغرضین او مفسدین په ځانګړې توګه د ازهر شریف په پوهنتون ، هغه درواغزني او مغرضي د سخت دریځۍ ټاپې نشي لګولی . کومې چې په نورو مدرسو او علماوو باندې لګوي . که نه له ازهر شریف نه پرته دنړۍ په ګڼو هېوادونو کې زیاتره علمای کرامو د قرآني سپېڅلو آیتونو اونبوي مبارکو احادیثو په رڼا کې داستشهادي بریدونو د رواوالي او غوره والي فتواوې ورکړې دي او ور کوي یې .

کوم علمای کرام چې نظرونه او فتواوې یې ذکر شوې . ټول هغه علمای کرام دي چې ټول ژوند یې دعلم او پوهې لپاره وقف کړی ، شپه او ورځ دعلم او پوهې په خدمت کې لګيا دي ، دعلم تر څنګ په تقوا او زهد شهرت لري . نوموړو علمای کرامو لکه چې ومو لیدل د نړیوالو معیارونو سره سم په لسه او لسه او علمي کتابونه لیکلي ، په لسګونو کلونه یې په نړیواله کچه په مشهورو پوهنتونو ، جوماتونو او مدرسو کې تدریس کړی ! د معاصرې پر مختللي نړۍ په اړه پوره پوره معلومات لري ، د نړۍ او نړیوالو په سیاست ډېر ښه پوهېږي . په

^۱ <http://www.alamatonline.net/l3.php?id=55915>

<http://www.alazhar-alsharif.gov.eg/Item/438/2>

<http://www.kuna.net.kw/ArticleDetails.aspx?id=2223832&Language=ar>

دیني علومو کې دکتوراوې لري . او ځینې یې شیخ الحدیثان دي! هغوی یې چې لا ژوندي دي اوس هم کتابونه لیکي . دعوت کوي ، تدریس کوي!

داسې نه دي لکه استاذ سیاف! چې هسې په نامه له ازهر نه فارغ شوي وي او نور یې ټول وخت په مسخرو ، ټوکو ټکالو ، مسلمان وژنې ، دوکه بازی ، دپیسو په راټولو ، له صلیبیانو او کفارو سره په مرسته او دهغوی په خدمت کې تېر کړی وي ، او یا یې د یو څو ډالرو لپاره خپل ځان ، ژبه او فکر خرڅ کړی وي ، او اوس خلکو ته ځان د عالم په نامه وړاندې کوي . داسې چې د ټولې نړۍ علماوو ته چلنج ورکوي!! نوموړی ددې او په سلهاوو بلکې زرهاوو نورو علمای کرامو د فتواوو په مقابل کې څه کولی شي؟ استاذ سیاف د استشهادي علمیانو په اړه اوس خبر شوی ، په داسې حال کې چې د اسلامي نړۍ علمای کرامو لا هغه وخت په دې اړه فتواوې ورکړې دي چې جناب استاذ سیاف به کېدای شي لا هغه وخت د ابتدایي ښوونځي زده کوونکی و!

زه دا خبره په مسولیت سره او د واقعیت له مخې کوم چې ښاغلی سیاف عالم نه دی! مقرر دی! تېزه ژبه لري! مکر عالم نه دی ، دی خپله وایي چې په ازهر پوهنتون کې یې دوه کاله د احادیثو په برخه کې درس ویلی! آیا د احادیثو په دوه کاله ویلو څوک عالم کېدی شي!!! په دې خبره هغه څوک ښه پوهېږي څوک چې د احادیثو علم پېژني ، د احادیثو د علم په اړه معلومات لري!

د یادونې ده چې د اسلامي نړۍ په سلهاوو آن په زرهاوو علمای کرامو د استشهادي بریدونو د روا والي او غوره والي په اړه فتواوې ورکړې دي . چې د ټولو فتواوې را ټولول ، له وس نه بهر کار دی ، ما دلته هسې د لوستوونکو د معلوماتو لپاره د یو څو مشهورو علمای کرامو فتواوې راوړې .

استاذ سیاف که له مجاهدینو نه د کینې او حسد یا کوم بل شخصي غرض له مخي بد وړي یا اختلاف ور سره لري . کم تر کمه د کفر په څنګ کې خو باید نه وی درېدلی : که نوموړی له طالبانو سره اختلاف لري : ځکه چې له ده څخه یې د بیت المال وسله اخیسته! یا یې د جهاد او مجاهدینو د لکونو دالرو په سر حساب ور سره کولو ، په داسې حال کې چې طالبانو دا کار نه دی کړی ، که فرض کړو چې دا کار شوی! آیا دا ددې لامل کېدای شي چې ښاغلی د کفر په څنګ کې ودرېږي؟ د یرغلګرو کفارو په هغو ظلمونو ، وحشتونو ، او جنايتونو سترګې پټې کړي! کوم چې خپله یرغلګر کفار اعتراف پرې کوي . بلکې خپل ځینې مجرمین یې . په داسې حال کې چې یرغلګر ټول مجرمین دي . محاکمه کړل د خپل ناولي قانون له مخې یې سزاګانې ورته وټاکلې!

که فرض کړو چې مجاهدین د استاذ سیاف په گومان ناروا کوي! آیا یرغلګر ښه کوي؟! که ښه نه کوي ، جناب استاذ سیاف ولې پټه خوله دی! که ښاغلی استاذ سیاف ریښتونی وای . کم تر کمه په مجاهدینو پسې د بدو ردو ویلو تر څنګ به یې د یرغلګرو ظلمونه هم بیان کړي وای! آیا دا عقل او دین مني چې د مسلمان بد وایه! خو د بهودو او نصاراوو د ظلمونو د هغوی د یرغل ، بهباریو ، په کورونو چاپو وهلو ، د عامو مسلمانانو ، ښځو ، ماشومانو ، او بوداګانو په وژلو ، بند ته اچولو ، په سپیو دارلو پټه خوله شه! د فراد په عزیز آباد ، د کونړ په غازي آباد ، د ننګرهار په هسک مېنه ، په کندوز کې د تیلو په ټانکرو بهباریانې ، د کندهار د پنجوايي غمیزه ، چې په ټولو کې شاوخوا څلور پنځه سوه عام خلک په خورا وحشت په شهادت ورسول شول! ددې ټولو په اړه له څه ویلو روژه ونیسې!

آیا تا د یادو او نورو په لسه او بوږنوونکو پېښو په اړه یوه وره تبصره وکړه! کم تر کمه په یوه تلویزیون ، یا راديو ، یا کومه غونډه او تلین کې دې یوازې د

شونډو په سرو دومره وويل چې دا بنده کارونه . نه دي! له دې خلکو سره ظلم شوی! دا خو پرېږده چې په اړه یې کوم آیت یا حدیث ووايي!

جناب استاذ سیاف! دا ستا د عقل . ستا د علم! ستا د عقېدې او فکر پرېکړه او انصاف دی! نن ورځ په کابل کې چې ته پکې اوسې! د اسلام په ضد څه دسیسې په کار نه دي اچول شوې! د تبشیر لپاره څومره او په څه ډول خدمت کېږي! د کابل په تلویزیونو کې څه فحاشۍ او فسادونه مسلمان ولس ته نه وړاندې کېږي! په دې اړه ولې پته خوله یې!؟

که د اسلامیت او مسلمانیت په غم کې نه یې! کم تر کمه له خپل وطن او خپلې خاورې سره خو دې د هغې فطري مینې اظهار باید کړی وای . کومه چې هر ژوندی یې له خپل کور او ځای سره لري! ستا په خاوره . ستا په هېواد کې کفار ګرځي! تانکونه یې ګرځي! اډې یې جوړې کړې دي! د افغان مسلمان ولس په لټونو شهوترانۍ کوي! د افغان په مجاهد او د پاکو شهیدانو په مظلومو وینو رنګینه خاوره کې د افغان مجاهد ولس له لټونو سره بدکاری او فحاشۍ کوي! ته پته خوله یې! کم تر کمه په دې دولسو کلونو کې دې یوډ ورځ هم دیرغلګرو د ظلمونو ، وحشتونو ، بدکاریو او فحاشیو په اړه یوډ خبره ونه کړه! له دې نه ستا حقیقت بند څرګندېږي! چې څوک یې؟ هم او غم دې څه دی!!!

له نظامي پلوه داستشهادي بریدونه اهمیت

داستشهادي بریدونو په شرعي او دیني اړخ خو د قرآن کریم د مبارکو آیتونو د رسول الله صلی الله علیه وسلم د احادیثو او د صحابه کرامو رضی الله عنهم د ژوندانه د عملي پېښو او د څلورو مذاهبو د امامانو ، او د اسلامي نړۍ په کچه د علماوو د دوو لویو غونډو چې په یوه غونډه کې له ۳۲ هېوادونو څخه ۱۳۲ علمای کرام راغونډ شوي وو ، او په انفرادي ډول دنولسو نورو مشهورو معاصرو علماو کرامو ، دعاتو او مفکرینو د فتواوو او نظرونو په رڼا کې پوه شوو ، د استشهاد او انتحار یا ځان وژنې ترمنځ توپیر روښانه شو ، اوس به له نظامي اړخه د داستشهادي بریدونو په اهمیت او ارزښت یو څو ټکي سرد شریک کړو :

هر هوښیار انسان پوهېږي چې د جګړې ښکیل لوري تل هڅه کوي له داسې وسیلو او چارو کار واخلي چې ځاني او مالي تاوان یې کم ، پر دښمن یې ګوزار پیاوړی ، او تاوان یې ورته دروند وي .

په دې اړه لاندې څو ټکو ته باید په غور پام وکړو:

لومړۍ: بې له شکه ټول مني چې د نړۍ پرمخ هر انسان د ژوند کولو حق لري ، هر څوک حق لري چې د خپلو هغو اصولو او بنسټونو تر سیوري لاندې هوسا ژوند تېر کړي کوم چې دوی ورته ژمن دي ، د خپل هوسا ژوند د پایښت ضامن یې ګڼي ، او درناوی یې کوي .

دوهم: هر څوک د خپلو لوړو ارزښتونو او ګټو ساتنه او ژغورنه خپل حق بولي ، د اړتیا پرمهال په سر او مال دفاع ترې کوي ، او د ژغورلو لپاره یې له هرې ممکنې وسیلې کار اخلي .

درېم: هر څوک په دې لاره کې مرګ او درد ، د کورونو وړانیدل ، د میندو او خويندو بورېدل او کوندېدل ، د بچیانو یتیمېدل ، د مالونو او هستیو له منځه تلل په خپله خوښه په ځان مني ، بلکې پرې ویاړي ، تر څو دښمن ته ماتې ورکړي او خپل اصل او اساس وساتي ، د یادونې ده چې په جګړو کې دا ټول پېښېدونکي دي . هر څوک چې جګړه کوي هغه که کافر وي که مسلمان ، لومړی دا ټول په ځان مني او بیا وروسته د جګړې ډګر ته ور دانګي .

اوس چې افغان مسلمان او مجاهد ولس د امریکایانو او اروپایانو له ناروا او ظالم یرغل سره مخ دی ، څه باید وشي ؟ په داسې حال کې چې دښمن د اسبابو له پلوه ځواکمن دی ، لکه څنګه چې د اسلام د تاریخ په اوږدو کې تر ننه همداسې شوي ، او کېږي ، چې مسلمانان تل د وسلو او وسیلو له پلوه د دښمن په پرتله کمزوري وي .

دښمن لاس په لستونې جګړه نه کوي ، او نه یې کولی شي : ځکه دوی تل دارن ، بې زړه دي ، که دوی لاس په لاس له مسلمانانو سره جګړې ته چمتو شي ، یقیناً چې په یوه ورځ به یې مقابلې ته په لکهاوو مسلمانان چمتو شي ، خو دوی دومره زړه نه لري ، له مرګ نه ډارېږي .

هر کله چې خبره داسې ده مسلمانان هم باید له داسې جنګي تکنیکونو نه کار واخلي چې دښمن په پوره توګه وځپلای شي ، دښمن هر رنګه پر مختللي جنګي وسایل لري او مسلمانان یې نه لري ، که مسلمانان تر هغه له جګړې ډه ډه وکړي ، تر څو د کفارو په څېر وسایل پیدا کړي او بیا ورسره وجنګېږي ، له یوې خوا دا کار ډېر وخت نیسي چې د یو کال دوه کاله ، درې کاله ، او لس کاله خبره نه ده .

له بلې خوا امکانات او وسایل تر ډېر د دوی په لاس کې دي . دوی مسلمانانو ته د دې وخت نه ورکوي او نه یې پرېږدي چې ځان د دوی په څېر په وسلو او تکنالوژۍ سهبال کړي ، تر ټولو ښه بیلکه یې ایران دی . بیا هم که مسلمانان ددې کار لپاره لاس په کار شي ، په دومره وخت کې به دکفارو موخې په خپله پوره شي : ځکه ددوی غټه موخه دا ده چې مسلمانان له خپل دین څخه واړوي او واک یې دوی په لاس کې واخلي!! دا چې مسلمانان ددوی په څېر وسلې او وسایل جوړوي کفارو به د مسلمانانو اولادونه د خپل ځان په څېر روزلي وي!! بیا به کفارو ته اړتیا نه وي!! خپله د مسلمانانو اولادونه به دکفارو په استازیتوب هر څه ورته کوي ، کوم څه چې نن په ترکیه ، ځینې عربي هېوادونو لکه مصر ، لبنان ، الجزایر ، سوريه ، ... او د منځنۍ آسیا په هېوادونو کې روان دي!! په مصر کې ټولو ولیدل چې د مصري مسلمانانو په وړاندې مصري سیکولران او مصري کمونیستان را پورته شول!! اخوان المسلمین په ښکاره له کفرې نړۍ سره دومره مشکل نه درلود لکه له خپلو سیکولرانو او کمونیستانو سره!

ترکیه اوس یو څه د وېښتابه په لوري روانه شوې ده مګر نظام ، قانون او حکومت یې د کفارو له خوښې سره سم پر مخ روان دی!! په خپله خوښه زنا کول قانوني بڼه لري ، او که یې چا مخالفت وکړ سزا به کالي ، تر دې چې څو کاله وړاندې کله چې دا خبره د ځینو با احساسه مسلمانانو له خوا را پورته شوه چې زنا باید قانوني جرم وګڼل شي ، ټولې نړۍ ولیدل چې څه غوغا جوړه شوه ، هم د ننه په ترکیه کې او هم په نوره کفرې نړۍ کې ، په تېره بیا په اروپا کې .

په ترکیه کې د اسلام په نامه قانون په حکومتي ادارو کې نشي پلي کېدای . او که چا د اسلامي نظام غوښتنه وکړه خپله د ترکیې کمونیستان او سیکولران ورپسې را پورته کېږي!! دا دي اوس چې د ترکیې د ځینو بادرده او بادرکه

مسلمانانو د هغو په نتیجه کې د ترکیبې ولس د اسلامي وینتابه په لوري په حرکت دی ، دوی ورځ په ورځ ګڼې ستونزې ورته را پورته کوي!

همدارنګه پاکستان ، زیاتره عربي هېوادونه ، او د منځنۍ آسیا هېوادونه چې هر یو په خپل وار سره د انګرېز ، امریکې ، فرانسې ، او روس تر استعمار لاندې وو ، هغوی هم هغه څه کوي چې کفار یې غواړي ، د کفارو په وړاندې هېڅ مخالفت نشي ښودلي ؛ ځکه چې زیاتره حکومتې او ځینې عام خلک یې د کفارو له خوښې سره سم روزل شوي دي!

اوس که افغان ولس هم د ځان برابرولو په پلټنه له جهاد او وسلوالي مبارزې لاس واخلي ، داسې وخت به راغلی وي چې ځان خو به مو نه وي برابر کړی چې نه وي برابر کړی ، هغه خپله راسره شته معنویت ، هییت ، عزت او کرامت به مو له لاسه وتلي وي ، وایي : بختور د نورو له بدمرغيو پند اخلي ، او بدبخته له خپلو بدمرغيو ! مونږ باید له نورو نه پند واخلو . نه دا چې خپله راباندې راشي بیا به وخت تېر وي !!

دا چې مسلمانان د تاریخ په اوږدو کې هر وخت د وسلو او وسیلو له امله کمزوري پاتې شوي ، کیدای شي په دې کې د الله جل جلاله حکمت دا وي چې که د جګړې د دواړو لوریو انډول برابر شي ، داسې تباهی به را منځته کېږي چې د انسانیت په تاریخ کې ساری و نه لري . د بیلګې په توګه نړیواله لومړۍ او دوهمه جګړه د یادولو دي ، په نوموړو جګړو کې چې د ښکیلو لوریو انډول د وسایلو او اسبابو له پلوه سره برابر و داسې تباهی یې را منځ ته کړې چې په تاریخ کې یې ساری نه لیدل کېږي . لومړۍ جګړه چې یوازې څلور کاله له ۱۹۱۴ م نه تر ۱۹۱۸ م پورې وه کم او زیات اوه لس میلیونه انسانان یې له کومې تېر کړل !! چې له اتو تر نهو میلیونه یې نظامیان او نور عام ولسي او بې غرضه خلک وو ، او دوهمه نړیواله جګړه چې شپږ کاله له ۱۹۳۹ م نه تر

۱۹۲۵ م پورې ود پنځه پنځوس ميليونه خلک يې له ستونې تېر کړل!! چې په هغو کې تر اوولس ميليونو پورې نظاميان ، او نور اته ديرش ميليونه!! ټول عام ولسي او بې غرضه خلک وو ، له همدې نه د نورو زيانونو درک هم لکېدای شي .

په جکړو کې د مسلمانانو د وسيلو او شمېر د کموالي بل حکمت کېدای شي دا وي . چې مسلمانان د الله جل جلاله په مرسته باور ولري . نه په وسيلو او وسايلو . مسلمان بايد وسايل هسې د ظاهري اسبابو په توګه وکاروي . نور توکل او بروسه يې بايد ټول پر الله وي! که يې وسيلې او وسايل زيات شي کېدای شي له الله تعالى څخه بې پروا شي! چې دا د دنيا او آخرت تباهي دد!

الله جل جلاله مسلمان مکلف کړی چې د دښمن د مقابلې لپاره له خپل وس او توان سره سم تياری ونيسي . او فرمايلي یی دي: ((وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَآخَرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ ۚ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ))^۱ .

ژباړه: او تيار کړئ د دوی (کفارو) د مقابلې لپاره هر هغه ځواک او زور . او د آسونو روزل چې په وس مو پوره وي . تر څو د الله جل جلاله او ستاسو

دښمنان او له دوی نه پرته نور هغه دښمنان چې تاسو یې نه پېژنئ مکر الله جل جلاله یې پېژني پرې وډار کړی. اوهر هغه څه چې تاسو یې الله جل جلاله په لاره کې لکوی د هغې بدله به تاسو ته درکول کېږي، په داسې حال کې چې له تاسو سره به کمی نه کېږي، یعنې ستاسو بدله به پوره پوره درکول کېږي. داسې فکر ونه کړئ چې څه کمی به پکې وشي.

الله جل جلاله فرمایي چې هر هغه څه ورته برابر او چمتو کړئ چې په وس مو پوره وي. داسې یې نه دي ویلي چې داسې څه ورته برابر کړئ لکه له دوی سره چې دي، اوس زموږ په وس خو دا نه دي پوره چې سمدستي طیارې جوړې کړو، تانکونه جوړ کړو، کمپیوټري میزایل جوړ کړو: ځکه خو به له هغه څه کار اخلو چې په وس مو پوره دي، او سمدستي مو په لاس کې شته دي، لکه ماینونه، استشهادي بریدونه او کمینونه، اوسمهال موږ له یو ناڅاپي یرغل سره لاس او گربوان یو، او الله جل جلاله په همدې کمو وسایلو کې برکت اچولی او دښمن یې په گوندو کړی دی.

او دا هم مطلب نه دی چې ټول ولس باید هر څه پرېږدي او یوازې وسلې ته لاس کېږي، نه، دا کار شونی نه دی، مکر دا بیا شونی او هر مسلمان یې باید وکړي چې له یرغلگر دښمن نه خپله بهزاري په ښکاره وښيي، او د خپل ولس ملاتړ وکړي، دا خود هر کس په وس پوره ده، او پرې مکلف دی. دا کار زده کوونکي هم کولای شي، ښوونکي یې هم کولای شي، انجینران، ډاکتران، نارینه او ښځینه ټول یې کولای شي.

په اوس وخت کې په همدې ماینونو، استشهادي بریدونو او کمینونو کې دښمن ته زیات تاوان ور اړول کېږي، په داسې حال کې چې مجاهدینو ته یې زیان خورا کم دی. که مخامخ جگړه ورسره وشي یقیني خبره ده چې د مجاهدینو تلفات او زیانونه یو په لس بلکې یو په سله زیاتېږي، او د دښمن

تلفات یو په لسه بلکې یو په سله را کېږي . ځکه خو د نظامي او جنګي تکتیک له مخې استشهادي بریدونه خورا ارزښتناک او ګټور دي .

په استشهادي مبارکو بریدونو کې له نظامي اړخه بل حکمت دادی چې نور مجاهدین په کفارو وړ زور کېږي ، هغوی ګوري چې ملګرو یې پر کفارو دا ډول برید وکړ ، دوی یې هم باید پرې وکړي . په جګړه کې تر ټولو مهم مورال دی ، وسلې او وسیلې دومره کار نشي کولی ، لکه مورال یې چې کوي ، دا چې په استشهادي بریدونو د مجاهدینو مورال او روحیه لوړېږي او د دښمن مورال او روحیه پرې ماتېږي . له نظامي پلوه یوازې دا هم داستشهادي بریدونو د اهمیت او ارزښت لپاره کفایت کوي .

داستشهادي بریدونو له امله اوس ولس دومره زور شوی چې آن له امریکایانو سره د دوی په بیسونو کې اوسېدونکي وینس ضمیرده او با احساسه ځوانان په دوی ناتاره ډزې کوي . او داسې یې وژنې چې د کفارو ولسمشران او صدر اعظمان او د دفاع وزیران یې حیران کړي دي ، د پام وړ دا چې د افغان غیرتي ولس مجاهدې او غیرتمنې مېرمنې هم د نیواکګرو په وړاندې توپک ته لاس کوي او بې درېغه یې وژنې ، چې تر ټولو ښه بیلګه یې په هلمند کې د بیدو عمده تاریخي او ویارلې پېښه ده . او اوس اوس په پروان کې د پېغلې نازنین تاریخي کارنامه ده ، چې هم یې یرغلګرو ته یو تاریخي درس ورکړ ، او هم خپله د شهادت لوړ مقام ته ورسېده! ددې تر څنګ د خپل ولس او هېواد د زرین تاریخ په تېر د ویار ښه شوه!

بل لوري ته ددښمن په مورال او روحیه ډېره لوېده منفي اغېزه کوي ، یوازې دا نه چې له ظاهري ځاني او مالي تاوان سره ، بلکې له ګڼو روحي ستونزو سره یې مخ کوي ، او عملاً یې مخ کړي دي ، څو څو ځله په دې اړه خپله د غریبانو له خوا راپورته خپاره شول چې د هغو یرغلګرو عسکرو شمېره چې دافغانستان

او عراق له جکړو نه ستانه شي او بيا يې ځانوژنې کړې دي له هغو نه زيات دي ، چې دا څو کاله د جکړو په ډگر کې وژل شوي !!!

يوازې د جکړې په ډگر کې نظاميان يې نه بلکې په دفترونو ، بلدينکونو او مانيو کې له ناستو ځانکړو پاليسي جوړوونکو سياستمدارانو نه يې لارډ ورکه کړې ده ، سهار يو څه وايي بیکاد ته په خپله سهارنۍ پاليسي کړنې راکاږي او د بلې پاليسي په جوړولو مشورې سرد کوي .

استشهادي بريدونو په کورونو کې ناست کفار دومره وار خطا کړي چې هره شيبه ځان د مرگ په کومي کې کوري . استشهادي بريدونو د سپينې ماني د سياست ستنې لړزولې دي . استشهادي بريدونو د نړيوال کفر د سياست لوری بدل کړی .

استشهادي بريدونه د دښمن لپاره د تندر حيثيت لري ، داسې يو نامعلوم خو پرېکنده گوزار دی چې دښمن يې په هېڅ ډول نه مخه نيولای شي ، او نه ځان ترې ژغورلی شي ، هر چېرې چې ځي د استشهادي بريد ويږي يې په زړه کې ننوتې وي ، هره گړۍ د مرگ راتلو ته شيبې گڼي ، هر شی دښمن ورته برېښي ، کانه ته هم د دښمن په سترگه کوري ، ونې ته هم د دښمن په سترگه کوري . څوک يې چې خواته وړلې شي سمدستي يې ولي ، هېڅ شی ځانته لنډ نه پرېږدي .

استشهادي بريدونو د دوی په زړه او فوځيان ليونيان کړل ، هم په عراق او هم په افغانستان کې . چې د هغوی درملنې لپاره يې ځانکړې روغتونونه جوړ کړي ، دا په داسې حال کې چې تر اوسه پورې داسې نه دي پېښ شوي چې په مجاهدينو کې يو کس خپل نورمال حالت له لاسه ورکړی وي ، سره له دې چې

د اسبابو له پلوه ډېر بې وسه او ناتوانه دي . مگر زړونه يې د ايهان په نور روښانه دي .

که وسایلو او اسبابو ته وکتل شي اوس باید مجاهدین له دا رنګه ناوړین سره مخ وای . مګر نه بیا هم نه . مجاهدین له خپل دین ، ننگ او هېواد نه د دفاع او د ظالم دښمن د له منځه وړلو لپاره مرګ په خوشحالیو او خنداګانو لمانځي . او دملګرو ملتونو په اجازه راغلي د ښاغلي استاذ سیاف دوستان او ملګري بیا ژاري . رمبارې وهي . لیونیان کېږي!! جناب سیاف!! که نور هېڅ نه وي له دې هم معلومېږي چې په حق څوک ، او څوک په باطل دي؟.

په عامو ځايونو کې چاودنې څوک کوي؟

مجاهدين چې استشهادي مبارک بریدونه کوي ، دومره ساده نه دي چې خپله دنیا او آخرت دواړه له منځه یوسي ، په عامو خلکو ، یا په جوماتونو ، بازارونو او د خلکو د گڼې گونې په ځایونو کې چاودنې وکړي او عام خلک ووژني . فکر نه کوم چې روغ او سم سړی به دا کار وکړي . زما د معلوماتو له مخې مجاهدین تر خپله وسه هڅه کوي چې اصلي دښمن په نښه کړي ، آن تر دې چې په پولیسو او ملي اردو هم په هر ځای کې استشهادي بریدونه نه کوي ، یو کس استشهادي برید وکړي ، او هغه هم د ضرورت له مخې چې لاره خلاصه کړي او نور مجاهدین د دښمن مرکز ته ور ننوزي ، او بیا مخامخ جگړه ور سره کوي ، په ځینو نورو ځایونو کې یا کمین ورته نیسي او یا ماینونه ورته ږدي .

له ځینو سره دا اندېښنه پیدا شي چې مجاهدین ملي اردو او پولیس ولې وژني؟ دلته به دې خبرې ته له دود اړخونو څخه وگورو:

لومړی: په دې ټول پوهېږي او وینې یې چې دوی له کافر دښمن سره د مجاهدینو او ولس په ضد جنګېږي . د دښمن په څنګ کې ولاړ دي ، بلکې له دښمن نه دفاع کوي . هغه مجاهد چې په محارب کافر برید کوي ، دوی یې مخکې له مخکې وژني یا یې نیسي او دښمن ته یې سپاري : دوی د کفارو په امر او قوماندۀ جنګېږي ، هغوی یې روزي او اکمالوي یې . په دې صورت کې د منطق او عقل حکم څه دی چې له دې ډول کسانو سره څه ډول چلن وشي؟ شریعت خو لا څه کوي!

دوهم: یو کس چې د جاکور ته ورځي ، کافران کور ته وروږي ، کور او کلی یې ور نښي ، نیسې یې او دښمن ته یې سپاري . که یې وس ورسې وژني یې!! څه فکر کوئ چې له دې کس سره باید څه وشي؟ دا کوم عقل دی چې ته بل

وژنه ، په کور يې ورننوزد ، د نرو او بنځو يې عزتي يې کوډ! کفار يې کور ته ور وله! نيسه يې او کفارو ته يې سپارد! او هغه به تا ته هيڅ نه وايي! بلکې لاسونه به دې ښکلوي!! ځکه چې ته پوليس يې! د ملي اردو عسکر يې! د محارب کافر ترڅنګ ولاړ يې!! طالب ، مجاهد او عام ولس وژنې!

طالب او مجاهد انسان نه دی؟ مسلمان نه دی؟ افغان نه دی؟ کور نه لري؟ مور او پلار نه لري؟ وروڼه او خويندې نه لري؟ اولاد نه لري؟ خپل او خپلوان نه لري؟ کور او کلی نه لري؟ ته چې له بل سره څه ډول عمل کوي هغسې به در سره کېږي!

خبره د جاودنو وه ، کومې چاودنې چې په عامو ځایونو او بازارونو کې کېږي ، خپله دښمن يې کوي ، زبون وهلی او ظالم دښمن دا رنگه ناروا او کرغېړنې کرنې د ځانګړي مهارت له مخې تر سره کوي ، چې ډېر خلک نه پرې پوهېږي : ځکه خو ځينې داسې انګېري چې دا بریدونه او چاودنې مجاهدين کوي ، او خبر نه وي چې دښمن په څو ډولونو دا جنايت تر سره کوي :

لومړی: دښمن په موټر يا موټر سايکل ، يا بايسکل او يا لاسي کراچۍ کې چاودېدونکي توکي ځای پرځای کړي ، او بيا يې د خلکو د ګڼې ګونې په يو ځانګړي ځای کې ، داسې ودروي چې هلته خلکو ته درنده مرګ ژوبله ور اړوي ، او بيا له خپل پروګرام سره سم په مناسب وخت کې انفجار ورکوي . او بيا سمدستي وايي چې دا استشهادي برید و ، ځينې خلک فکر کوي چې رښتيا وايي ځکه موټر يا موټر سايکل او يا بايسکل او يا هم کراچۍ د سر په سترګو وويني چې هغه دد وچاودېده ، او دېته د چا پام نه وي چې څوک پکې وو او که نه؟

او بیا د دې لپاره چې خلک په حقیقت پوه نشي . سهدستي ټولې لارې وټري ، د پېښې ځای ته هېڅوک نه پرېږدي . تر دې چې خبريالان او ژورناليستان هم نه پرېږدي . ځکه چې بیا خو د دوی درواغ ورپسې رښتیا کېږي . که دوی په خپلو خبرو کې رښتیني وي چې استشهادي برید دی ، ولې خبريالان د پېښې ځای ته نه پرېږدي ؟ دوی دا کار باید په ډېره خوښۍ زر تر زره وکړي . تر څو خبريالان خلکو او ولس ته وښيي چې دا دي مجاهدینو دا ډول ناروا کړې ده!

دوهم : کله کله دښمن ډېر حساس چاودېدونکي توکي په یوه لاسي بکس یا په یوه غوټه کې ځای پرځای کړي . او بیا یې یو خپل کس ته ورکړي ، او په خبره یې سم پوه کړي ، هغه موټر درېست ونیسي او د خلکو د ګڼې ګونې ځای ته د تګ ورته ووايي . کله چې هلته ورسېږي موټروان ته کرایه ورکړي . دی ښکته شي بکس هملته په موټر کې قصدا پرېږدي ! د موټروان یا ورته پام نه شي او که د ځینو ورته پام شي . وایي څه ښه شو دا بکس خو پاتې شو ! کېدای شي ډېر څه به پکې وي . غږ نه کوي . او همداسې روان شي . نوموړی ظالم وروسته چاودېدونکي توکي یا د ریموت کنټرول په مټ چوووي او یا یې په ساعت برابر کړي وي . چې په برابر کړي وخت کې خپله وچوي . موټروان غریب په ځان خبر نه وي . په دې هیله چې اوس به په بکس کې څومره پیسې وي . غواړي زر زر ځان یوې ګوښې ته کړي او له ګڼې ګونې ووزي . چې په همدې ترڅ کې د خلکو په منځ کې درز شي ! موټر او موټروان دواړه له منځه لاړ شي . او په ځنګ کې نور عام وکړي هم ورسره شهیدان شي . خلک وایي دا استشهادي برید و!! په موټر کې ناست کس چاودنه وکړه ، اوس که چاته ووايي چې دا د دښمن کار دی ډېری یې نه مني : ځکه چې د ظالمانو په دې چل او فریب څه پوهېږي !!

دربیم: کله کله له خپلو جاسوسانو څخه په دې برخه کې د خسو او خځلو کار اخلي. ځینې هغه کسان چې له دوی سره کار کوي هغوی ته له چاودېدونکو توکیو ډک موټر په لاس ورکړي، او ورته وایي چې پلاني ځای ته لاړ شه! هر کله چې ورسېدې، مونږ ته به تلیفون را وکړې، بیا مونږ درته وایو چې څه وکړه او چېرته لاړ شه!! او داسې ځای ورته ښیي چې هلته د خلکو ګنده ګونده زیاته وي. هغه همدا سې وکړي. کله کله غټه لاری په لاس ورکړي. هلته چې ورسي دوی ته تلیفون را وکړي چې ورسېدم. دوی له شا ورسې وې او یا په شاوخوا لنډه سیمه کې چېرته ولاړ وي. سمدستي د ریموټ بنټه ووهي او له همدې سره د خلکو په منځ کې یو درز شي، لویه مرګ ژوبله رامنځ ته شي. خبري رسنۍ سمدستي خبر خپور کړي چې استشهادي برید عام خلک په نښه کړل. او خلک یې ځکه مني چې ټول ویني چې هغه دی کس په موټر کې ناست و، موټر یې راوستو، او د خلکو په منځ کې یې چاودنه وکړه، او تر ټولو ښه نښه بیا دا ښیي چې د امریکایانو موټر هم همدلته په سیمه کې وو. یعنې چاودنه په اصل کې په امریکایانو کېدلې مګر بې ځایه وشوه!! او خلک یې په ټینګه مني: ځکه ویني چې دا دي امریکایان رښتیا په سیمه کې شته دي.

څلورم: ځینې وخت له چاودېدونکو توکیو ډک موټر خپل یو جاسوس ته په لاس ورکړي، او له ځان سره یې روان کړي، هغه ته وایي چې ته له مونږ نه مخکې او یا هم وروسته راپسې راځه، بدبخته او کم بخته جاسوس خبر نه وي چې چېرته یې روان کړی، او په موټر کې څه دي؟ ځکه هغه نه د دې واک لري او نه دومره زړه لري چې د چېرته ټک پوښتنه وکړي. ځکه ډالر ورکوي! د امر مطابق له دوی نه مخکې، او یا ورسې وې کله چې د عامو خلکو کوم موټر مخې ته ورته راشي او یا کوم د خلکو د ګڼې ګونې ځای ته ورسي نیواکګر سمدستي بنټه ووهي او چاودنه رامنځ ته شي، ټول خلک وایي چې دا دي موټر راغی، کس پکې ناست و او د امریکایانو د موټرو او ټانکونو تر څنګ یې

چاودنه وکړه ، ظالمان خکه په دې توکه چاودنې کوي ، ترڅو خلک يې ومني چې دا موټر د امريکايانو يا خارجيانو د وژلو لپاره راغلی و ، مکر وار ترې خطا شو ، او عام خلک يې ووژل !

که لږ فکر وشي چې دا اوس تر کومد ځايه د منلو ده ، چې يو استشهادهي بريد کونکی دې ځان او موټر هر څه برابر کړي ، او بيا په داسې يو ځای کې چې هلته دښمن ته د ورسېدو لپاره د يو څو شيبو لار پاتې وي ، د عامو خلکو په منځ کې چاودنه وکړي ؟

دا خبره ځکه د منلو نه ده چې همدا استشهادهي مجاهد کولای شي يوازې په يو ريز ځان تر دښمن پورې ورسوي ، بيا د عامو خلکو ترمنځ چاودنه د څه لپاره کوي ؟ ځينې کېدای شي ووايي چې وارخطا شي ؛ ځکه بې ځايه چاودنه ترې وشي ! دا خبره ځکه سمه نه ده چې مونږ او تاسو ټول کورو چې استشهادهي مجاهد مخکې له دې چې استشهادهي بريد وکړي سمه روزنه يې کېږي ، هر څه سم ورته ښودل کېږي ، او وارخطا کېږي ځکه نه ، چې دوی دا کار په وياړ او خوشحالي تر سره کوي ! وارخطايي د څه لپاره ؟ او وار خطايي به يو ځل وه ، دوه ځله به وه ، درې ځله به وه ، نه دا چې هر يو وار خطا شي !

پنځم: ځيني وخت زبون وهلی دښمن د سړک پر غاړه او يا هم په ځينو بازارونو کې ، يا د شپې لخوا او يا په داسې وخت کې چې خلک نه وي ماینونه مخکې له مخکې ښخ کړي ، بيا يا د ريموت په مټ چاودنه کوي ، او يا يې په ساعت برابر کړی وي ، داسې هم کوي چې د خلکو د تک راتګ يا د ماشومانو د تک راتګ په لارو کې ماینونه ښخ کړي ، او بيا په مناسب وخت کې انفجار ور کوي ، او پر دې په مجاهدينو ور اچوي ، چې گواکي دا ماینونه طالبانو ښخ کړي دي ، او خلک يې ځکه مني چې له ماینونو نه خو مجاهدين کار اخلي ، نه

امريکايان او ملکري يې . او طالبانو ته معلومه وي چې دا کار دوی نه دی کړی : ځکه يې مسوؤليت په غاړه نه اخلي .

ځينې بي خبره کسان وايي چې چاودنې طالبان کوي ، کله يې چې زيان عامو خلکو ته زيات واوري مسووليت يې په غاړه نه اخلي ، او حال دا چې هغه کار طالبانو اصلا کړی نه وي .

د دې لپاره تر ټولو ښه او پياوړی دليل خپله د کرزي هغه څرگندونې دي . چې په دوه زره لسم کال کې يې ټول ولس او ټولې نړۍ ته په ډاگه وويل . نوموړي وويل چې دلارې دغاري ماینونه خارجي کمپنۍ بسخوي ، دا دي زه په دې اړه د روحي ويب پاڼې هغه خبر چې په هغه وخت کې يې په دې اړه خپور کړی دی کټ مټ د درنو لوستونکو مخې ته ږدم .

(حامد کرزی : بهرنۍ امنيتي کمپنۍ په افغانستان کې د بهونو اېښودلو اود خلکو پر وژنه اخته دي .

د افغانستان ولسمشر حامد کرزي د پاکستان له لومړي وزير يوسف رضا گيلاني سره په يوه ګډ خبري کنفرانس کې وويل ، چې د بهرنيانو امنيتي خصوصي کمپنۍ په افغانستان کې بهونه ږدي او خلک وژني ، خو بهرنۍ رسنۍ په دې اړه هېڅ نه وايي . ده همدارنګه د بهرنيو پوځونو پر نيتونو شک څرګند کړ . ده وويل چې افغانستان به هېچا ته اجازه ور نه کړي د افغانستان له خاورې د پاکستان پر ضد کار واخلي ، خو له پاکستان څخه هم همدا تمه لري) .

دا دي کړزی چې تر بل هر چا خپلو بهرنیو ملګرو ته ور لنډ او په ډېرو رازونو یې خبر دی ، وایي چې ماینونه خارجیان ښخوي ، او له حقیقت نه ناخبرد یا با خبرد خو د نیواکګرو ملګري یې په مجاهدینو ور ټپي!!!

شپږم: داسې هم پېښېږي چې امریکایان د تالاشۍ په نامه موټر ودروي ، ناست کسان له موټر نه راښکته کړي ، هغوی یوې خواته بوزي ، د ځینو خو پر سر کڅوړد ور واغوندي ، او ځینو ته وایي چې پروت وکړئ!! هېڅ لوري ته مه کورئ!! هغوی همغسې وکړي ، یو یا دود پوځیان ورته ولاړ وي ، نور د موټر د تالاشۍ په نامه یو څه مخکې له مخکې برابر شوي چاودېدونکي توکي د موټر په یوډ برخه کې پټ کېږدي ، او بیا دوی ته وایي چې راشئ په موټر کې مو سپاره شئ او ځئ!

هغوی خوشحاله شي ؛ ځکه چې د ځناورو له منکلو را خلاص شول ، او په ډېرډ بیرد روان وي تر څو بیا رغ ور پسې ونه کړي . ظالمان له شانه ورپسې وي ، کله چې کوم بازار یا د خلکو د ګڼې ګونې ځای ته ورسېږي ، همغه چاودېدونکو توکیو ته د ریموت په مت چاودنه ورکړي او لویه تباهي را منځ ته کړي ، او کله کله یې چاودیدونکي توکي په ساعت برابر کړي وي ، دغه رنګه کرغېړنې پېښې یې په عراق کې هم کړې دي .

اووم: هغه چاودنې چې په مدرسو کې کېږي هغه هم دوی کوي ، یوې مدرسې ته په پټه د خپلو ځانګړو کسانو له لارې ، څه چاودېدونکي توکي ور دننه ، او ځای پرځای کړي ، بیا په داسې وخت کې چاودنه کوي چې دوی یې ور او مناسب بولي ، او خلکو ته وایي چې دا خو مجاهدینو بمونه جوړول ، هغه خپله پرې وچاودیدل!

اتم: کوم چې په جوماتونو کې چاودنې دي هغه هم خپله همدا ظالمان کوي ، په ځينو جوماتونو کې څه چاودېدونکي توکي ځای پر ځای کړي انفجار ورکړي او بيا وايي چې دا استشهادي برید و.

او د دې لپاره چې خلک يې خبره ومني ، دغه چاودنه په داسې وخت کې کوي چې کوم کس جومات ته د ننوتلو په حالت کې وي ، ځينې کسان هغه وويني او بيا وايي چې په رښتيا هم چې هغه کس څنګه را ننووت په همدې وخت کې چاودنه وشو .

د يادونې وړ ده چې ملا محمد عمر مجاهد د 2010 ميلادي کال د لوی اختر په پيغام کې ولس او نړيوال د دښمن له دغه ډول ظالمانه او وحشي پلانونو نه خبر کړل ، او ټولو ته يې په ډاګه کړه چې ماتې خوړلی دښمن دغه رنګه کرغېړنې کړنې د مجاهدينو د بدناملولو لپاره تر سره کوي ، دا دي دنوموړي پيغام هغه برخه دلته ستاسو مخې ته ږدم چې په ډاګه يې دا خبره پکې کړې ده:

«...مکار دښمن غواړي چې د مجاهدينو د بدناملولو لپاره د ولسي خلکو په تجمع ګانو (دیني مراکزو ، مساجدو او ورته ځايونو کې) د مجاهدينو د بدناملولو لپاره د استشهادي عملياتو په نوم خونړي بريدونه ترسره کړي ، نو مجاهدين بايد د دښمن دې عمل ته هم بيدار واوسي او له مشابه عمل نه ځان په کلکه وساتي...» ۱ .

نوموړی پیغام ټول همدا اوس هم د امارت په برېښنا پانه کې شته دی که څوک وغواړي کتلای یې شي.

ملکي تلفات او رسنۍ :

پر مجاهدینو د دښمن یو تور د عامو او ولسي خلکو د مرګ ژوبلې په اړه دی ، متأسفانه چې تر ډېره زیاتره خبرې رسنۍ د دښمن د خولې خبرونه او راپورونه خپروي : ځکه دوی خپله هغه سیمې ته نشي تلې ، او که ځینې د ورتګ توان ولري دښمن یې نه پرېږدي ، بلکې هغه څه ورته وايي چې دوی یې خپرول غواړي ، او ددې تر ټولو ښه بیلګه څه وخت مخکې کله چې د بشري حقوقو ځینو ټولنو لخوا د ملکي تلفاتو پایله اعلان شوه ، او یا په سلو کې یې پر مجاهدینو ور اچولې وه ، ځکه خو اسلامي امارت د دوی د دې ناسمو معلوماتو د رښتیا کولو لپاره ، د بشري حقوقو ټولنو او دښمنانو ته وړاندیز وکړ تر څو یوه بې پرې ټولنه جوړه کړي ، چې د ملکي تلفاتو د مخنیوي لپاره سې پلټنې وکړي ، او همدا غوښتنه د دوی یو هیئت څه وخت مخکې په جاپان کې په هغه تحقیقاتي کنفرانس کې بیا تکرار کړه چې دوی کېدون پکې کړی و ، ټولې نړۍ ته یې وویل چې په دې اړه دې یو درې اړخیزه پلاوی وټاکل شي .

مګر دښمن چې له حقیقت نه تل ډارېږي : ځکه چې د دوی کارونه د درواغو پر بنسټ ولاړ دي ، دا معقول او پر ځای وړاندیز یې ونه منلو!! او د بشر د حقوقو په نامه ټولنو هم ، داسې څه ونه کړل چې د دې معقولې غوښتنې په اړه ور او رېښتونې کامونده پورته کړي ، تر څو خونخواران او د ولسي خلکو قاتلان ټولې نړۍ ته رسوا شي : ځکه دوی یا له امریکایانو نه ډارېږي ، او یا د هغوی خلک دي.

دا دي اوس اسلامي امارت په خپله په دې ارد کام پورته کړ . دملکي تلفاتو په ارد د حقایقو د را سپړلو ، خلکو او نړۍ ته د سمو معلوماتو د وړاندې کولو ، او د ملکي تلفاتو د مخنیوي په موخه یې د ملکي تلفاتو د څېړلو لپاره ځانګړی کمیسیون جوړ کړ.

آیا د مجاهدینو په هر برید کې ملکي خلکو ته زیان اوړي؟

ډېر د تعجب ځای دی چې د دښمن د ښکرورو درواغو په وړاندې څوک د څه ویلو توان نه لري!! د دښمن هر خبرد که رښتیا وي که درواغ د کاني کرښه یې ګڼي!! د بیلګې په توګه څومره استشهادي بریدونه چې کېږي او یا شوي په زیاترو کې یې دښمن دا خبرد کړې او کوي یې ، چې په دې برید اوهغه برید کې ولسي خلکو ته مرګ ژوبله واوښته! او د ناټو ځواکونو ته کومه مرګ ژوبله نه ده اوښتي ، ډېر وخت لا دا وایي چې مالي زیان هم نه دی ور اوښتی! دلته که لږ له غور نه کار واخیستل شي جوتېږي چې څه رنګه معقوله ده چې په هر استشهادي برید کې دې ولسي خلکو ته مرګ ژوبله واوړي ، او حال دا چې ټول کوري چې امریکایان او ملګري یې هېڅوک ځان ته د سلو مترو په واټن لنډ نه پرېږدي ، او که څوک د ور لنډېدو هڅه وکړي سمدستي یې ولي! تر دې چې په لومړیو وختونو کې خو یې په ځینو ځینو سیمو کې وارد وارد ماشومان ، چې دوی ته د ور لنډېدو هڅه یې کوله وویشتل او شهیدان یې کړل ، په هغه وخت کې خلک نابلده وو د کفارو په وحشت او ظلم نه پوهېدل ، اوس ټول ولس پوه شو چې که څوک د دوی لوري ته هسې د یو څه ور لنډېدو هڅه وکړي سمدستي یې ولي .

ولسي خلک خپله پوهېږي چې پر دښمن وخت ناوخته چاودنې کېږي . له دې کبله هم لنډ نه ورځي ، په داسې حال کې څنګه شونې ده چې په هر

چاودنه کې ولسي خلک ووژل شي!! چې نه دښمن ولسي خلک ځان ته لنډه پرېږدي او نه ولسي خلک ور لنډېږي!! له دې معلومېږي چې دا ټول د دښمن پروپاگنډې دي ، د مجاهدينو د بدنامولو لپاره يې کوي.

کله کله دښمن په هغو استشهاده ي بریدونو کې د ولسي خلکو د مرګ ژوبلې خبرې هم کوي ، چې د دوی پر مرکزونو او قرار ګانو تر سره کېږي ، او دا تر لهر روښانه ده چې آیا نیواکګر د خپلو اډو او مرکزونو په شاوخوا کې عام ولسي خلک پرېږدي؟ هغوی د خپلو اډو شاوخوا په هوا کې مارغه نه پرېږدي!! دا څنګه شونې ده چې ولسي خلک دې د دوی نظامي مرکزونو ته لنډ ورشي؟

او که جدلا ومني چې ولسي خلک د دوی اډو ته آزاد تګ را تګ کولی شي ، بیا د څه لپاره ورځي؟ د دې لپاره چې له نیواکګرو سره يې ډېره مینه ده؟ د روغ ناروغ پوښتنه يې کوي؟ او که دوی ولسي خلکو ته په خپلو اډو کې میلمستیاوې کوي؟

د التترس مسله

له تېرو حقایقو سره سره باید و منو چې کله کله په ځینو ځایونو کې د مجاهدینو په ځینو بریدونو کې هم عام خلک یا شهیدانېري او یا ټپیانېري ، که څه هم چې دا ډول پېښې دردوونکې او خوړونکې دي . هر مسلمان خصوصا هر با احساسه مجاهد پرې خوړېږي . خو که دبرید اصلي هدف دښمن وي ، او تر وښه د عامو خلکو د احتمالي زیانمنېدو د مخنیوي لارې چارې په نظر کې نیول شوي وي . او بیا هم عامو خلکو ته مرګ ژوبله واوړي ، په دې صورت کې دا نه شرعا کنده ګڼل کېږي . او نه عرفا ، په دې اړه فقهای کرامو د فقهې په کتابونو کې د (التترس) په مسله کې په مفصل او بشپړ ډول پوره څېړنې کړې دي . لنډ مطلب یې دا دی چې د جګړې پر مهال که عامو خلکو ته د مجاهدینو له لوري ، پرته له دې چې قصدا هدف وګرځول شي مرګ ژوبله واوړي ، دا شرعا جرم نه ګڼل کېږي . بلکې که دښمن له ملکي خلکو ، او یا د مجاهدینو له اسیرانو څخه د سپر په توګه کار اخلي ، او مجاهدین پرته له دې چې په دښمن برید وکړي بله لار نه لري ، او په دې پوهېږي چې که برید پرې ونه شي مسلمانانو ته به لوی تاوان ورسېږي ، داسې تاوان چې عامو خلکو او خپله ځینو مجاهدینو ته د مرګ ژوبلې له اوبښتو به زیات او لوی وي . په دې صورت کې که خپله د مجاهدینو اسیرو ملګرو ، او یا عامو خلکو ته مرګ ژوبله اوبښته هم ، مجاهدینو ته روا ده چې په دښمن برید وکړي او ویې ولې ؛ ځکه که برید پرې ونه شي دوی به د ځان لپاره ښه ډال پیدا کړي وي !! په دې توګه به ځان له مرګ ژوبلې نه ژغوري ، او د مجاهدینو د خپلو لپاره به کار ترې اخلي .

ددې لپاره چې موضوع ښه روښانه شي ، په دې اړه یو څه تفصیل ته اړتیا شته ؛ ځکه د دښمن یرغلپالې رسنۍ په دې اړه ډېر زیات تبلیغات کوي ، داسې چې له ځینو کسانو نه یې حق او حقیقت ورک کړی .

لکه د کتاب په لومړيو کې چې تېر شول . جګړه په انساني ژوند کې يو تريخ او منلی شوی حقيقت دی ، هر د انساني ټولنه د خپلو موخو د لاس ته راوړو لپاره جګړه کوي ، که څه هم چې معمولاً جګړې د دود لښکرو تر منځ کېږي ، خو دا چې لښکري هم د انساني ټولنو يوه برخه ده او انسانان دي ، نو د دوی له ښکېلتياوو او نښتو نه عامو خلکو ته هم مرګ ژوبله اوري .

په تېرو وختو کې به لښکري د هستوګنو له سيمو را ووتې رڼه ميدان ته به شوې ، هلته به يې جګړه پيل کړه . په دې توګه به له جنګياليو پرته نورو عامو خلک ته تاوان نه رسېدو . خو کله به چې کوم لښکر په يو ښار برید وکړ ، هلته عامو خلکو ته زيان حتمي وو ، او دا هغه وخت چې يا خو به د جګړې يو لوري د خپلو خلکو په منځ کې ښکر ونيو ، او يا به هغه بل لوري غوښتل يو ښار ونيسي .

خو نن ورځ متاسفانه د جګړو ډول او څرنګوالی د تېر په پرتله بالکل بدل شوي ، مخامخ جګړې نشته او يا ډېرې کمې پېښېږي ، د خلکو له هستوګنو وتل او په يو لوی ميدان کې جګړې کول نشته . د يادونې ده چې په دې بدلون کې لوی لاس د کفارو دی ، هغوی داسې نوې ټيکنالوجۍ را و ايستې چې تن په تن جګړو ته اړتيا نه ده پاتې . بلکې يو کس کولی شي دخپل خوب له بستر نه د کمپيوټر په مټ طيارې او ميزايل کنترول ! او خپل دښمن د خوب په بستر کې په نښه کړي . او له همدې نه د ولسي خلکو مرګ ژوبله زياتېږي .

په جګړو کې اصل هدف د دښمن لښکر وي . خو کله کله داسې پېښېږي چې دښمن د ځان د ژغورلو لپاره له عامو خلکو نه د سپر کار اخلي . دوی پوهېږي چې مقابل لوري عام خلک نه وژني ، له همدې کبله يا عام خلک مخې ته کوي ، او يا د عامو خلکو په منځ کې ښکر ونيسي .

که مسلمانان د عامو خلکو د مرک ژوبلې له امله په دښمن بریدونه ونه کړي ، دښمن پرته له جگړې ، پرته له تلفاتو خپلو موخو ته رسي ، په دې معنی چې بیا نو باید د جهاد او جگړې نوم واخيستل شي . او دښمن همدا غواړي : ځکه خو له عامو خلکو نه د ډال کار اخلي .

اوس به راشو دېته چې په دې اړه د اسلامي شریعت حکم څه دی ؟ آیا دا کار روا دی ؟ ناروا دی ؟ که روا وي ولې ؟ او که ناروا وي ولې ؟

دا مسله د فقهي په کتابونو کې د ترس په نامه یادېږي ، ترس له ترس نه اخیستل شوی ، ترس ډال یا سپر ته ویل کېږي . ډال خو ټول پېژنو ، هغه پلنه ، کلکه او ټینکه اوسپنه ده چې جنګیالی د جنګ پر مهال ددښمن له کوزار نه ځان پرې ساتي ، او معمولاً یې په چپ لاس کې نیسي ، داسې چې په ښې لاس کې یې توره وي . په خپله توره په دښمن کوزار کوي ، او ډال چې په چپ لاس کې یې وي ، ددښمن د کوزارونو مخې ته یې نیسي .

او په فقهي اصطلاح کې ترس ، یا ډال او یا سپر دېته وايي چې دښمن یوه ډله عام خلک ، یا د مجاهدینو اسیران او ماشومان ، د مجاهدینو له کوزارونو څخه د ځان ژغورلو لپاره کاروي ، دلته کورو چې د ډال د لغوي او فقهي معنی تر منځ ټینګ تړاو شتون لري ، لکه څه رنګه چې جنګیالی په ډال ددښمن له کوزار نه ځان ساتي ، دا ډول د مقابل لوري له کوزار نه په عامو خلکو ځان ژغوري .

کفارو به په مخکې وختونو کې اسیران له ځان سره ساتل بیا یې د جگړې په لومړیو کړښو کې مخې ته کول ، تر څو مجاهدین وویني چې دا یې خپل مسلمانان وروڼه دي ، نو به بریدونه نه پرې کوي ، او دوی به د همدې اسیرانو

تر شا روان وي . په دې توگه به مسلمانان په شا ځي . چې بالاخره دښمن پرې برلاسی شي .

يا به يې اسيران په خپلو کلاگانو کې له ځان سره ساتل ، تر څو مجاهدين د اسيرانو له وجې ددوی په کلاگانو بریدونه ونه کړي . يا به يې خپل ماشومان او ښځې له ځان سره په کلاگانو کې ساتلې تر څو مجاهدين د ماشومانو او ښځو له وجې په دوی بریدونه ونه کړي .

دا په تېر وخت کې ، خواوس د حالانو او شرايطو له بدلون او تغير سره په هر څه کې تغير راغلی ، د ژوند په هر برخه کې تغير راغلی ، دښمن د عامو او ولسي خلکو د هستوګنې ځايونو ته لنډ سنګرونه جوړوي ، تر څو مجاهدين بریدونه پرې ونه کړي ، که يې کوي ، د عامو خلکو په ځايونو کې به مرمی لکي . او يا په عام ډول په خپلو غارونو او اډو کې پټ وي . داسې چې مجاهدين يې نشي په نښه کولی . خو کله چې بهر ته راوړي ، د عامو خلکو په ځايونو کې گرځي ، په هغو لارو او سرکونو تک راتګ کوي په کومو چې عام خلک تک راتګ کوي ، که مجاهدين عامو خلکو ته گوري ، بايد په دوی هېڅ برید ونه کړي ، او که نه ورته گوري کله کله به عامو خلکو ته خامخا مرګ ژوبله اوړي .

اوس که مجاهدين په يرغلګرو برید وکړي . او په هغه کې عامو خلکو ته مرګ ژوبله واوړي ، آیا دا ګناه ده ؟ جرم دی ؟ داسې چې تر سره کوونکي يې بايد محاکمه شي ؟

داسلامي شريعت له مخې که عامو خلکو ته په يرغلګرو د برید له وجې مرګ ژوبله واوړي ، نه ګناه ده او نه جرم ، يعنې نه په آخرت کې کومد مواخذد شته ، او نه په دنيا کې کومد سزا ور کول کېدای شي . خو په دې شرط چې

ددې ډول برید تر سره کول ضروري وي . که تر سره نشي مسلمانانو ته ډېر زیات تاوان رسي ، او بل دا چې د برید هدف عام خلک نه وي ، هدف یرغلگر وي ، دښمن وي .

دا چې مجاهدين دې عام خلک قصدا په نښه کړي . سليم عقل يې په هېڅ صورت نشي منلی . مجاهدين د الله جل جلاله د کليمې د لوړوالي لپاره جګړه کوي . د الله جل جلاله درضا لپاره جګړه کوي . د آخرت د سعادت لپاره د دنيا تر ژوند ترېږي . او الله جل جلاله په هېڅ صورت د بې گناه او عامو خلکو په وژلو نه رضا کېږي . بلکې په قهر کېږي . الله تعالى په سورت المائدة کې فرمايي: (...أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا...) ۱

ژباړه: دا چې که چا يو نفس پرته له دې چې د بل نفس په بدل کې وي . ووژلو . او يا يې په ځمکه کې د فساد خورولو لپاره ووژلو . داسې دی لکه ټول خلک يې چې وژني وي ، او که چا يو نفس راژوندي کړ (له مرګ نه يې وژغورده) داسې دی لکه ټول خلک يې چې ژوندي کړي وي (له مرګه يې ژغورلي وي)

دا دي دلته الله جل جلاله په صراحت فرمايي چې پرته له کوم جرم څخه د يو انسان وژل دومره گناه لري ، لکه ټول انسانان يې چې وژني وي!

۱ - سورت المائدة ، آيت: ۳۲.

نو یو څوک چې ځان ته مسلمان وایي ، ځان ته مجاهد وایي . د الله جل جلاله د رضا لپاره ځان قربانوي ، څه ډول کولی شي قصداً بې گناه انسان ووژني! مکر دا چې یا خو له سره مسلمان نه وي ، او یا دومره سخت زړی ، له الله جل جلاله نه نافرمانه وي چې د الله احکامو ته هېڅ درناوی نه لري! او مجاهد چې رېښتینی مجاهد وي په هېڅ صورت دا ډول جرم نشي تر سره کولی!.

په سورت النساء پنځمه پارډ کې الله جل جلاله د مسلمان د قصدي وژني په اړه داسې فرمایي: (وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا)^۱

ژباړه: او څوک چې قصداً یو مومن ووژني ، نو سزا یې جهنم دی ، تل به پکې وي ، الله جل جلاله به ورته په قهر وي ، لعنت پرې وایي ، او ډېر لوی عذاب یې ورته تیار کړی دی.

سبحان الله! آیا یو مسلمان چې په دې آیت شریف سم او ټینګ ایمان ولري ، څه رنګه بل مسلمان په قصدي ډول وژلی شي! په پورتنی آیت شریف کې یو مهم ټکي ته اشاره شوې ، هغه دا چې الله جل جلاله فرمایي چې دا سزا د هغه مسلمان لپاره ده چې قصداً مومن ووژني ، په دې معنی چې که یې قصداً ونه وژني ، سهواً یا اشتباهاً ، یا په غلطۍ سره ترې ووژل شي د هغه سزا داسې نه ده.

^۱ - سورت النساء ، آیت: ۹۳.

په قصدي ډول د مسلمان د وژلو په اړه ګڼ مبارک احاديث هم راغلي . چې لوی جرم او ستره ګناه يې ګڼلې ده. ددې لپاره چې خبره ډېره اوږده نشي په همدې دود مبارکو آيتونو بسنه کوو.

امام جصاص رحمه الله چې زموږ د حنفي مذهب يو وتلی عالم دی ، د تنرس په اړه په خپل کتاب احکام القرآن کې داسې فرمايي:

(قَالَ أَبُو حَنِيفَةَ وَأَبُو يُوسُفَ وَزُفَرٌ وَمُحَمَّدُ وَالثَّوْرِيُّ : " لَا بَأْسَ بِرَمِي حُضُونِ الْمُشْرِكِينَ ، وَإِنْ كَانَ فِيهَا أَسَارَى وَأَطْفَالٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ، وَلَا بَأْسَ بِأَنْ يُخْرِقُوا الْحُضُونَ وَيَقْصِدُوا بِهِ الْمُشْرِكِينَ ، وَكَذَلِكَ إِنْ تَنَزَّسَ الْكُفَّارُ بِأَطْفَالِ الْمُسْلِمِينَ زَمِي الْمُشْرِكُونَ ، وَإِنْ أَضَابُوا أَحَدًا مِنَ الْمُسْلِمِينَ فِي ذَلِكَ فَلَا دِيَّةَ وَلَا كَفَّارَةَ)^۱

ژباړه: (ابو حنيفه ، ابويوسف ، زفر ، محمد او ثوري رحمه الله تعالى ويلي: د مشرکينو د کلاکانو ويشتل پروا نه لري . که څه هم چې د مسلمانانو اسيران او ماشومان پکې وي . او دا هم څه پروا نه لري چې کلاکانې يې و سوځوي . خو چې هدف يې کفار وي ، همدارنګه که کفار د مسلمانانو له ماشومانو د ډال په توګه کار اخيست ، مشرکين دې وويشتل شي ، او که کوم مسلمان پکې ووژل شو ، نو نه ديت پرې شته او نه کفاره)

^۱ أحكام القرآن: لأحمد بن علي أبو بكر الرازي الجصاص الحنفي (المتوفى: ۳۷۰هـ) تحقيق: عبد السلام محمد علي شاهين، دار الكتب العلمية بيروت - لومړی چاپ ، ۱۴۱۵هـ/ ۱۹۹۴م ، ټوک: ۳ ، مخونه: ۵۲۳ - ۵۲۴.

دلته دا دي وينو چې امام اعظم ابو حنيفه رحمه الله تعالى . او درې شاگردان يې: امام ابويوسف . امام زفر او امام محمد او ور سرد امام ثوري رحمههم الله تعالى ټول په دې يود خوله دي چې که کفارو له ځان سرد د مسلمانانو ماشومان او اسيران ساتلي وو . او يا يې د مسلمانانو له ماشومانو د ډال کار اخيست . يعني د مسلمانانو د گوزارونو مخې ته يې وړاندې کول . مسلمانان دې په مشرکينو بریدونه وکړي . ويې دې ولي . د مسلمانانو د ماشومانو او اسيرانو له امله دې بریدونه نه بندوي . که د دوی په ډزو کې کوم مسلمان ماشوم يا اسير ووژل شو . په دوی نه فديده شته او نه کفاره . په دې معنی چې دوی د هغه د وژلو مسولين نه دي ؛ ځکه دوی خو هغه نه وېشت . کفار يې وېشتل ، دا چې هغه ولکيد ، دا په غير قصدي توگه لکېدلی.

په هغه صورت کې چې کفار له مسلمانانو څخه د ډال په توگه کار اخلي ، آيا وېشتل يې روا دي ؟ په دې اړه امام جصاص رحمه الله داسې وايي:

(وَإِذَا ثَبَتَ مَا ذُكِّرْنَا مِنْ جَوَازِ الْإِقْدَامِ عَلَى الْكُفَّارِ مَعَ الْعِلْمِ بِكَوْنِ الْمُسْلِمِينَ بَيْنَ أَظْهُرِهِمْ وَجَبَ جَوَازُ مِثْلِهِ إِذَا تَرَسُّوا بِالْمُسْلِمِينَ ؛ لِأَنَّ الْقَصْدَ فِي الْخَالِئِ زَمَنِ الْمُشْرِكِينَ دُونَهُمْ)^۱

ژباړه: هر کله چې په داسې حال کې په کفارو د برید کولو جواز ثابت شو . چې برید کوونکي پوهېږي چې د مشرکينو په منځ کې مسلمانان هم شته دي . همدا ډول وجوبا ددې جواز هم ثابت شو چې په هغه صورت کې دې هم

^۱ - أحكام القرآن للجصاص ، ټوک: ۳. مخ: ۵۲۶.

وويشتل شي کله چې مسلمانان د دال په توکده کاروي : ځکه په دواړو حالتو کې هدف د مشرکينو ويشتل دي ، نه د مسلمانانو.

امام کاساني رحمه الله چې زمونږ د حنفي مذهب يو بل وتلی عالم دی ، په دې اړه په خپل مشهور او معتبر کتاب (بدائع الصنائع في ترتيب الشرائع) کې داسې وايي: (وَلَا بَأْسَ بِرَمْيِهِم بِالْبَيْتَالِ ، وَإِنْ عَلِمُوا أَنَّ فِيهِمْ مُسْلِمِينَ مِنَ الْأَسَارَى وَالتَّجَارِ لِمَا فِيهِ مِنَ الصَّرُورَةِ ، إِذْ خُضُونَ الْكُفْرَةَ قَلَمًا تَحُلُّو مِنْ مُسْلِمٍ أَسِيرٍ ، أَوْ تَاجِرٍ فَاعْتِبَارُهُ يُؤَدِّي إِلَى انْشِدَادِ بَابِ الْجِهَادِ ، وَلَكِنْ يَقْصِدُونَ بِذَلِكَ الْكُفْرَةَ دُونَ الْمُسْلِمِينَ ؛ لِأَنَّهُ لَا ضَرُورَةَ فِي الْقَصْدِ إِلَى قَتْلِ مُسْلِمٍ بِغَيْرِ حَقٍّ .

وَكَذَا إِذَا تَرَسُّوا بِأَطْفَالِ الْمُسْلِمِينَ فَلَا بَأْسَ بِالرَّمْيِ إِلَيْهِمْ؛ لِضَرُورَةِ إِقَامَةِ الْقَرْصِ ، لَكِنَّهُمْ يَقْصِدُونَ الْكُفَّارَ دُونَ الْأَطْفَالِ ، فَإِنْ رَمَوْهُمْ فَأَصَابَ مُسْلِمًا فَلَا دِيَّةَ وَلَا كَفَّارَةَ)

ژباړه: او دا پروا نه لري چې په غشو وويشتل شي (کفار) ، که څه هم چې مجاهدين پوهېدل چې په منځ کې يې د مسلمانانو اسيران او تجاران هم شته ، ځکه دا يو ضرورت دی ، او ډېر کم داسې پېښېږي چې د کفارو کلاگانې دې له مسلمان اسير او يا مسلمان تاجر څخه خالي وي ، او بل دېته اعتبار ورکول د جهاد د دروازې د بندیدو لامل ګرځي ، خو مجاهدين به کفار خپل هدف

۱ بدائع الصنائع في ترتيب الشرائع للإمام لإعلاء الدين أبي بكر بن مسعود الكاساني الحنفي . تحقيق: الشيخ علي محمد معوض ، والشيخ عادل احمد عبد الموجود ، دار الكتب العلمية ، بيروت — لبنان ، الطبعة الثانية ، ١٤٢٢ هـ — ٢٠٠٣ م. فصل في ما يجب على الغزاة. توك: ٩- مخ: ٣٩٤.

نیسي . نه مسلمانان ، ځکه په ناحقه قصدا د مسلمان په وژلو کې هېڅ ضرورت نشته .

همدا رنگه که کفارو د مسلمانانو ماشومان د ډال په توګه کارول ، ويشتل يې پروا نه کوي . او دا د فرض (جهاد) د اقامې لپاره ، خو کفار به هدف ګرځوي . نه ماشومان ، او که يې کفار ويشتل مسلمان پکې ووژل شو ، نو نه يې ديت شته او نه کفاره .

د حنبلي مذهب د وتلي عالم امام ابن تيميه رحمه الله په مشهور او لوی کتاب (مجموع فتاوى ابن تيمية) کې د تترس په اړه داسې راغلي:

(فإن الأئمة متفقون على أن الكفار لو تترسوا بمسلمين وخيف على المسلمين إذا لم يقاتلوا فإنه يجوز أن نرمهم ونقصد الكفار)

ژباړه: د دين امامان په دې متفق دي چې که کفارو مسلمانان د ډال په توګه کارول ، او مسلمانانو ته د جګړې نه کولو له امله د تاوان رسېدو وېره و ، نو روا ده چې ويې ولو ، خو هدف کفار وګرځوو .

همدا رنگه په بل ځای کې فرمايي: (وقد اتفق العلماء على أن جيش الكفار إذا تترسوا بمن عندهم من أسرى المسلمين وخيف على المسلمين الضرر إذا لم يقاتلوا فإنهم يقاتلون وإن أفضى ذلك إلى قتل المسلمين الذين تترسوا بهم)

ژباړد: دين پوهانو په دې اتفاق کړی چې که د کفارو لښکر . له دوی سره د مسلمانانو له شته اسیرانو د ډال کار اخیست ، او ددې ویره وه که مسلمانان جګړه ور سره ونه کړي ، تاوان به ورته ورسې ، نو باید مسلمانان جګړه ور سره وکړي ، که څه هم چې د هغو مسلمانانو د وژل کېدو لامل ګرځېده چې کفار یې د ډال په توګه کاروي .

د یادونې ده چې په دې اړه اختلاف شته . د شافعي او مالکي مذهب ځینې علمای کرام له دې نظر سره مخالف دي . او جمهور علمای کرام چې د حنفي او حنبلي مذهب . او ځینې د شافعي او مالکي مذهب علمای کرام دي هغوی د جواز ، بلکې ځینې یې په ځینو مواردو کې د وجوب قائل دي . او دلته هدف جواز او د جمهورو علمای کرامو خبره ده . او هغوی په دې اړه ګڼ دلایل راوړي چې د ځینو دلایل یې په لاندې ډول دي:

۱ - امام ابویوسف رحمه الله تعالی په خپل وړوکي کتاب: الرد علی سیر الأوزاعي کې د هغه چا په ځواب کې چې وایي که کفارو د مسلمانانو له ماشومانو د ډال کار اخیست باید ونه ویشتل شي ، داسې وایي: (ولو کن یحرم ري المشرکین وقتلهم إذا کان معهم أطفال المسلمین لحرم ذلك أيضا منهم إذا کان معهم أطفالهم ونسأؤهم ، فقد نهی رسول الله صلی الله علیه وسلم عن قتل النساء والأطفال والصبيان ، وقد حاصر رسول الله صلی الله علیه وسلم أهل الطائف

وأهل خيبر وقريظة والنضير وأجلب المسلمون عليهم فيما بلغنا أشد ما قدرُوا عليه ، وبلغنا أنه نصب على أهل الطائي ف المنجنيق ، فلو كان يجب على المسلمين الكف عن المشركين إذا كان في ميدانهم الأطفال لَنَهَى رسول الله صلى الله عليه وسلم عن قتلهم لم يقاتلوا ، لأن مدائنهم وحصونهم لا تخلو من الأطفال والشيخ الكبير الفاني والصغير والأسير والتاجر ، وهذا من أمر الطائف وغيرها محفوظ مشهور من سنة رسول الله صلى الله عليه وسلم وسيرته ، ثم لم يزل المسلمون والسلف الصالح من أصحاب محمد صلى الله عليه وسلم في حصون الأعاجم قبلنا على ذلك ، لم يبلغنا عن أحد منهم أنه كف عن حصن برقي ولا غرد من القوة لمكان النساء والصبيان ولمكان من لا يحل قتله لمن ظهر منهم)

ژباړه: که په داسې حال کې د مشرکینو ویشتنل او ور سرد جګړه کول ناروا وای ، چې د مسلمانانو ماشومان ور سرد وي ، نو په هغه صورت کې هم باید ناروا وای چې له دوی سره یې خپل ماشومان او ښځې وي : ځکه رسول الله صلى الله عليه وسلم د ماشومانو او ښځو له وژلو منع کړې ده ، او حال دا چې رسول الله صلى الله عليه وسلم د طایف ، خیبر ، بنی قریظه ، بنی نضیر خلک کلانېد کړي وو . تر کومه چې مونږ ته معلومات دي ، مسلمانان له خپل ټول توان او طاقت سره پرې را ټول شوي وو . او داسې معلومات هم شته چې

۱. الرد على سير الأوزاعي للإمام أبي يوسف يعقوب بن إبراهيم الأنصاري ، تصحيح او تعليق: أبو الوفاء الأفغاني. الطبعة الأولى ، نشر: لجنة إحياء المعارف النعمانية الدكن بالهند. مخونه: ۶۶ _ ۶۷ . ۶۸ _

رسول الله صلى الله عليه وسلم د طايف د ويشتو لپاره منجنيق ۱ (توپ) نصب کړی و. که په مسلمانانو دا فرض وای چې باید مشرکین په داسې حال کې ونه ولي چې په میدانونو کې يې ماشومان وي، ځکه چې رسول الله صلى الله عليه وسلم د ماشومانو له وژلو منع کړې ده، بیا باید هېڅ جگړه نه وای ور سره شوې، ځکه د دوی ښارونه او کلاګانې له ماشومانو، هلکانو، بوداګانو، اسيرانو، تاجرانو څخه خالي نه وي، او دا د طايف او نورو ځایونو کیسې په کتابونو کې راغلې دي. د رسول الله صلى الله عليه وسلم په سیرت او سنتو کې مشهورې دي.

له دې وروسته مسلمانانو او د رسول الله صلى الله عليه وسلم اصحابو او سلفو صالحو د عجمو په کلاګانو دا ډول بریدونه کړي. او هېڅ داسې معلومات نشته چې له دوی څخه یو هم د کومې کلا له ويشتو، یا د کوم بل ځواک له کارولو ډډه کړې وي. چې ګواکي ښځې او ماشومان، یا داسې څوک به پکې وي چې وژل يې نه وي روا.

۱ منجنيق معربه کلیمه ده، اصل يې یوناني دی، له Mangonel څخه اخیستل شوې، او دا یوه جکریزه آله ده، داسې چې په تېر وخت کې به لویې لویې ډبرې، یا د اور غونډاري، پکې اېښودل کېدل، او له لیرې ځای څخه به د جکړې مقابل لوري ته ور واړېدل، په ځانګړي ډول دا وسیله د لویو لویو کلاګانو د ويشتو لپاره کارول کېده، چې دېوالونه يې ړنګ کړي، له نوموړې وسیلې څخه تر شلمې پېړۍ پورې کار اخیستل کېدو، په لومړۍ نړیواله جګړه کې هم کارول شوې، داسې چې لاسي بمونه به پکې اېښودل کېدل او د دښمن لوري ته به ور شړل کېدل، چې بیا وروسته ددې وسیلې ځای هاوان، او میزایل ونيولو.

د طایف د کلابندی په اړه په صحیح بخاري او صحیح مسلم کې داسې روایات راغلي ، د بخاري په یو روایت کې راځي: عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ قَالَ لَمَّا حَاضَرَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - الطَّائِفُ ...^۱

له عبد الله بن عمر رضی الله عنهما نه روایت دی ، وایي کله چې رسول الله صلی الله علیه وسلم طایف کلابند کړ... (دلته په حدیث شریف کې د طایف د کلابندی خبره راغلې او همدا مطلب دی.

او کومه چې د توپونو یا منجنيقو خبره ده ، هغه امام ابو داود رحمه الله په خپلو مراسیلو کې دا ډول روایت کړې: (عَنْ ثَوْرٍ ، عَنْ مَكْحُولٍ ، أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَصَبَ الْمَجَانِيقَ عَلَى أَهْلِ الطَّائِفِ)^۲

له ثور څخه ، او د ثور له محکول څخه روایت دی چې: رسول الله صلی الله علیه وسلم د طایف د ویشتنو لپاره مجانیق (توپونه) نصب کړل. دا حدیث شریف په سنن ترمذي کې هم راغلی.

۱- صحیح البخاري ، باب غزوة الطائف في شوال سنة ثمان. د حدیث نمبر: ۲۳۲۵. او په صحیح مسلم کې هم ، په باب غزوة الطائف کې راغلی.

۲ - المراسيل مع الأسانيد للإمام أبي داود سليمان الأشعث السجستاني - ۲۰۲ - ۲۷۵ هـ. تحقيق: الشيخ عبد العزيز عز الدين السيروان. دار القلم ، بيروت لبنان. الطبعة الاولى: ۱۴۰۶ هـ ۱۹۸۶ م. ، باب نصب المجانيق على اهل الطائف. مخ: ۱۸۳. د حدیث نمبر: ۳۱۳. سنن الترمذي ، باب ما جاء في الأخذ من اللحية. د حدیث نمبر: ۲۹۸۹.

۲ - د طایف د کلابندی او په توپونو ویشتنو په اړه امام جصاص رحمه الله داسې وايي: (نَقَلَ أَهْلُ السِّيَرِ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَاصَرَ أَهْلَ الطَّائِفِ وَرَمَاهُمْ بِالْمَنْجَنِيْقِ مَعَ نَهْيِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ قَتْلِ النِّسَاءِ وَالْوُلْدَانِ ، وَقَدْ عَلِمَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنََّّهُ قَدْ يُصِيبُهُمْ وَهُوَ لَا يَجُوزُ تَعَمُّدُهُمْ بِالْقَتْلِ ، فَذَلَّ عَلَى أَنْ كَوَّنَ الْمُسْلِمِينَ فِيمَا بَيْنَ أَهْلِ الْحَرْبِ لَا يَمْنَعُ رَمَهُمْ ؛ إِذْ كَانَ الْقَضْدُ فِيهِ الْفُشْرَكَيْنِ دُونَهُمْ)

ژباړه: د سیرت او مغازي علماوو راوړي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم د ښځو او ماشومانو د وژلو څخه له منع سره د طایف خلک کلابند کړل ، او په منجنیق (توپ) یې وويشتل . او رسول الله صلى الله عليه وسلم پوهېدو چې ښځو او ماشومانو ته به مرګ ژوبله اوړي . او قصدا یې وژل جواز نه لري . نو له دې معلومه شوه چې داهل حرب په منځ کې د مسلمانانو شتون . د هغوی دویشتنو مانع نشي ګرځېدی ، ځکه چې د ویشتنو هدف مشرکین دي ، نه مسلمانان .

۳ - د مالکي مذهب مشهور عالم امام ابن رشد رحمه الله په خپل مشهور کتاب (بداية المجتهد ونهاية المقتصد) کې په دې اړه داسې وايي: (واتفق عوام الفقهاء على جواز رمي الحصون بالمجانيق سواء كان فيها نساء وذرية أو لم يكن لما جاء أن النبي عليه الصلاة والسلام نصب المنجنيق على أهل الطائف)^۱

^۱ - أحكام القرآن للجصاص. توك: ۲ - مخ: ۵۲۵.

^۱ - بداية المجتهد ونهاية المقتصد: أبو الوليد محمد بن أحمد بن محمد بن أحمد بن رشد القرطبي الاندلسي ، عدد الأجزاء: ۲ ، توك: ۱ ، مخ: ۳۰۹.

ژباړه: عامو فقهاوو په منجنيقو (توپونو) د کفارو د کلاکانو په ويشتو اتفاق کړی ، که ښځې او ماشومان پکې وي ، او که نه ، ځکه داسې روايات راغلي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم د طایف د ويشتو لپاره منجنيق (توپ) نصب کړی و.

هغه علمای کرام چې مسلمانانو ته له مرګ ژوبلې اوږېدو سره سره د کفارو ويشتل او پرې بريد کول روا بولي ، په هغو احاديثو هم استدلال کوي چې په کفارو د شپې له خوا د ناڅاپي بريدونو په هکله له رسول الله صلى الله عليه وسلم نه ثابت دي ، دوی وايي داسې احاديث شته چې رسول الله صلى الله عليه وسلم خپلو صحابه، کرامو ته امر کړی چې په پلاني کلي د شپې له خوا ناڅاپي بريد وکړي ، او معمولاً په کلي کې ماشومان ، ښځې او بوداگان ټول اوسي ، او په ناڅاپي بريد کې هغه هم د شپې له خوا د ښځو ، ماشومانو او بوداگانو د ژغورلو امکان ډېر کم وي.

د پام وړ دا چې ځينو صحابه، کرامو له رسول الله صلى الله عليه وسلم نه پوښتنه کړې ، چې که مونږ د شپې له خوا ناڅاپي بريد پرې کوو ، له هغوی سره يې ښځې ، ماشومان او بوداگان دي؟! يعني هغوی ته مرګ ژوبله اوږي؟ صحابه، کرامو ځکه دا پوښتنه کوله چې رسول الله صلى الله عليه وسلم د ښځو او ماشومانو له وژلو منع کړي وو ، خو دلته رسول الله صلى الله عليه وسلم ورته وايي چې پرې ورځي ، ماشومان او ښځې يې هم ددوی حکم لري.

رسول الله صلى الله عليه وسلم ځکه دا خبره ورته کوله چې پرته له دې بله لار نه وه ، دا چې هم دې جګړه وشي ، هم دې سيمې فتح شي ، او هم دې دښمن مات شي ، او هم دې ملکي خلکو ته مرګ ژوبله نه اوږي ، امکان نه لري ، نو ځکه يې د بريد امر ورته کړی.

۱ - د شپې د ناخاپي بریدونو په اړه امام بخاري رحمه الله په خپل صحیح کې دا ډول روایت راوړی: (عَنْ الصَّعْبِ بْنِ جَثَامَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ - قَالَ مَرَّ بِي النَّبِيُّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - بِالْأَبْزَاءِ - أَوْ بَوْدَانَ - وَسَبَّلَ عَنْ أَهْلِ الدَّارِ يُنَيِّتُونَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ، فَيَضَابُّ مِنْ بَنَاتِهِمْ وَذُرَارِهِمْ قَالَ: هُمْ مِنْهُمْ)

له صعب بن جثامه رضي الله عنهما ، څخه روایت دی ، وايي په ابواء کې وو که په ودان کې ، رسول الله صلى الله عليه وسلم په ما تېرېدو ، د مشرکينو په اړه وپوښتل شو ، چې د شپې له خوا برید پرې وشي ، ماشومانو او ښځو ته يې مرګ ژوبله واوړي ؟ ده وويل : دوی يعنې ماشومان او ښځې يې د همدوی له ډلې دي .

له دې نه مطلب دا دی چې که لويان د ماشومانو او ښځو له مرګ ژوبلې پرته نشوی وژل کېدی ، نو په دې کې څه باک نشته چې ماشومانو او ښځو ته يې مرګ ژوبله واوړي . په دې معنی چې دا يو استثنايي حالت دی ، او بل دا چې قصدا به يې نه وژني ، او که د جګړې په حالت کې څه مرګ ژوبله ورته ور سېده ، گناه نه ده ، او کوم چې عادي حالات دي ، هلته بيا عامو خلکو ته مرګ ژوبله اړول جواز نه لري .

امام ابن حجر رحمه الله د حديث ددې ټکي په اړه چې (هم منهم) داسې وايي: (هم منهم أي في الحكم تلك الحالة وليس المراد إباحة قتلهم بطريق القصد إليهم

۱. متفق عليه: صحيح البخاري ، باب أهل الدار يُنَيِّتُونَ فَيَضَابُّ الْوَلَدَانِ وَالذَّرَارِى. صحيح مسلم: باب جواز قتل النساء والولدان.

بل المراد إذا لم يمكن الوصول إلى الآباء إلا بوطء النرية فإذا أصيبوا لاختلاطهم بهم
 جاز قتلهم^۱

ژباړد: هم منهم . په دې معنی چې په دې حالت کې یې حکم د دوی په
 خبر دي ، دا مطلب نه دی چې قصداً د دوی وژل روا دي ، بلکې مطلب دا دی
 چې که پلرونو ته د ماشومانو او ښځو له تر پښو لاندې کولو پرته لاسرسی نه
 کېدو ، نو په دې حالت کې چې دوی ور سره ګډ وي ، که ووژل شي مرګ یې روا
 دی . همدا خبره امام نووي رحمه الله د صحیح مسلم په شرح کې ، او
 مبارکفوري رحمه الله د سنن ترمذي په شرح کې کړې . او امام عيني رحمه الله
 په عمدة القاري کې امام خطابي رحمه الله ته منسوبه کړې ده .

۲ - په یو بل روایت کې چې امام احمد بن حنبل په خپل مسند کې راوړی
 داسې راغلي: (وعن سلمة بن الأكوع رضي الله عنه قَالَ أَمَرَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله
 عليه وسلم- عَلَيْنَا أبا بَكْرٍ - رضي الله عنه - فَعَزَّوْنَا نَاسًا مِنَ الْمُشْرِكِينَ فَبَيَّتْنَاهُمْ نَحْنُهُمْ
 وَكَانَ شِعَارَنَا بَلَدُ اللَّيْلَةِ أَمِثْ أَمِثْ. قَالَ سَلَمَةُ فَقَتَلْتُ بِيَدِي بَلَدَ اللَّيْلَةِ سَبْعَةَ أَهْلٍ
 أَيْيَاتٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ.)^۲

ژباړد: له سلمة بن الاكوع رضي الله عنه روایت دی . وايي رسول الله صلى الله عليه
 وسلم ابوبکر صدیق رضي الله عنه د جګړې لپاره زمونږ امير وټاکلو ، نو مو له

^۱ - فتح الباري شرح صحيح البخاري: باب من أسلم من أهل الكتابين. د حديث شمېره: ۲۸۵۰.

^۲ . ابو داود ، باب في البيات . مسند احمد ، حديث سلمة بن الاكوع . دا حديث شريف په سنن
 نسائي ، سنن بيهقي ، صحيح بن حبان ، مستدرک ، الطبقات الكبرى للسعد ، المعجم الكبير
 للطبراني ، او تاريخ دمشق کې هم راغلي .

خينو مشرکينو سرد جکړد وکړد . د شپې مو بريد پرې وکړي . او وژل مو . په دې شپه مو د شپې نوم: **مرد يې کړد! مرد يې کړد و!** ۱ سلنه وايي په نوموړې شپه مې په خپل لاس د مشرکينو اود کورنۍ ووژلې!

دا چې په دې غزا کې ولې د مشرکينو کورنۍ وژل شوې دي ، د مالکي مذهب مشهور او لوی عالم امام ابن عبد البر رحمه الله په خپل کتاب (التمهيد) کې داسې وايي: (هذا والله أعلم ومثله لقوم أظهروا العناد والأذى للمسلمين ويئس من إنابتهم وخيرهم ، والله أعلم)^۲

ژباړه: الله جل جلاله ښه پوهېږي ، کېدای شي دا ډول چلن له هغو خلکو سره شوی وي چې سر زوري يې کړې وي . او مسلمانانو ته يې د تاوان رسولو هود څرگند کړی وي . او ددوی له توبې او خير څخه ناهيلي منع ته راغلې وي ، والله اعلم.

خو بيا هم دا پوښتنه پر خپل ځای ده چې کورنۍ يې ولې وژلې؟ ځکه په کورنيو کې خو ماشومان او ښځې هم وي . په داسې حال کې چې رسول الله صلى الله عليه وسلم د ماشومانو او ښځو له وژلو منع کړې؟

^۱ - د حديث ددې ټکي په اړه چې **مرد يې کړد! مرد يې کړد** ، علماء کرام فرمايي چې په دوه معناوو راټلی شي ، لومړی دا چې مخاطب الله جل جلاله شي ، يعني يا الله **مرد يې کړد! مرد يې کړد! په دې صورت کې ددعا په معنی راځي** ، يعني له الله نه دعاء غواړی چې **کفار مرد کړد! دوهم دا چې مخاطب هر مجاهد شي** ، يعني هر مجاهد ته وايي چې **مرد يې کړد! مرد يې کړد! يعني کفار مرد کړد** ، دلته د امر په معنی راځي! يا د ترغيب او تشويق لپاره.

^۲ - التمهيد لما في الموطأ من المعاني والأسانيد ، لابن عبد البر ، ټوک: ۲ ، مخ: ۲۱۶.

ځينې علمای وايي چې کېدای شي له دې امله يې ټول وژلي وي چې نارينه . ښځو او ماشومانو ټولو به مقابلې ورسره کړې وي ، او د مقابلې په صورت کې يې وژل روا دي .

ځينې وايي چې ماشومان او ښځې يې قصدا نه دي وژلي ، کېدای شي له نارينه وو سره د جگړې پر مهال وژل شوي وي ، ځکه چې بريد د شپې له خوا وو ، او د شپې په تياره کې ، او هغه هم د جگړې په حال کې د نارينه . ښځو او ماشومو توپير کول او پېژندل ستونزمن کار دی ! او که وپېژندل شي هم د تورې له کوزارونو څخه يې ژغورل او ساتل بله لويه ستونزه ده . په دې معنی چې هرو مرو به مرگ ژوبله ور اوري ، ځکه په کور کې نارينه ، ښځې او ماشومان ټول سره گډ وي ، او بيا د يو ناڅاپي بريد پر مهال ، هغه هم په توره شپه کې له ټولونو لار او گودر ورکېږي ، داسې چې ښځې او ماشومان له ډار او ويرې خپله دتورو مخې ته ځانونه ور برابروي ، او همدا نظر قوي او معقول ښکاري .

۳ - د رسول الله صلى الله عليه وسلم په وخت کې د شپې له خوا په دښمن د ناڅاپي بريدونو په اړه امام جصاص رحمه الله په خپل کتاب احکام القرآن کې داسې وايي :

(وَكَانَ يَأْمُرُ السَّرَايَا بِأَنْ يَنْتَظِرُوا بِمَنْ يَغْزَوْنَهُمْ ، فَإِنْ أَذْنُوا لِلصَّلَاةِ أَمْسَكُوا عَنْهُمْ ، وَإِنْ لَمْ يَسْمَعُوا أَذَانًا أَغَارُوا ، وَعَلَى ذَلِكَ مَضَى الْخُلَفَاءُ الرَّاشِدُونَ .
وَمَعْلُومٌ أَنَّ مَنْ أَغَارَ عَلَى هَؤُلَاءِ لَا يَحُلُو مِنْ أَنْ يُصِيبَ مِنْ ذُرَارِيهِمْ وَنِسَائِهِمُ الْمُحْظُورِ قَتْلُهُمْ ، فَكَذَلِكَ إِذَا كَانَ فِيهِمْ مُسْلِمُونَ وَجَبَ أَنْ لَا يَمْنَعَ ذَلِكَ مِنْ شَرِّ الْغَارَةِ عَلَيْهِمْ وَزَمِيمِهِمُ بِالنِّسَابِ وَغَيْرِهِ ، وَإِنْ خِيفَ عَلَيْهِ إِصَابَةُ الْمُسْلِمِ فَإِنْ قِيلَ : إِنَّمَا جَاءَ ذَلِكَ ؛ لِأَنَّ ذُرَارِيَّ الْمُشْرِكِينَ مِنْهُمْ ، كَمَا قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي حَدِيثِ الصُّعْبِ بْنِ جَثَامَةَ قِيلَ لَهُ : لَا يَجُوزُ أَنْ يَكُونَ مُرَادُكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي ذُرَارِيهِمْ أَنَّهُمْ مِنْهُمْ فِي

الْكُفْرِ ؛ لِأَنَّ الصَّغَارَ لَا يَجُوزُ أَنْ يَكُونُوا كُفَّارًا فِي الْحَقِيقَةِ وَلَا يَسْتَحِقُّونَ الْقَتْلَ وَلَا الْعُقُوبَةَ لِغُلُلِ آبَائِهِمْ فِي بَابِ سُقُوطِ الدِّينَةِ وَالْكُفَّارَةِ^۱

ژباړه: رسول الله صلى الله عليه وسلم به سراياوو ته امر كولو چې په چا چې بريد كوي ، انتظار ورته وباسي ، كه يې د لمانځه لپاره آذان كولو ، بريد دې نه پرې كوي ، او كه يې آذان وا نه اوريدو ، د شپې دې ناڅاپي بريد پرې وكړي ، او په همدې توگه خلفای راشدين هم روان وو ، (په كفارو به يې د شپې ناڅاپي بريدونه كول)

څرگنده ده چې پر دوی د شپې له خوا ناڅاپي بريدونه ، ماشومانو او ښځو ته يې له مرگ ژوبلې خالي نه دي ، څوك چې وژل يې ناروا دي ، نو همدا رنكه كه د دوی (كفارو) په منځ كې مسلمانان هم وي ، لازمه ده چې بايد دا په دوی باندې د بريد ، يا په غشو او نورو وسيلو د ويشتو مانع ونه كړځي . اكر كه د مسلمان د مرگ ژوبلې وېره وي هم .

كه څوك ووايي چې د كفارو ماشومانو او ښځو ته مرگ ژوبله اوښتل له دې امله دي چې د مشركينو ماشومان له همدوی څخه دي (يعني كفار دي نو ځكه يې مرگ ژوبله روا ده) لكه رسول الله صلى الله عليه وسلم چې د صعب بن جثامه په حديث كې ويلي!

^۱ - احكام القرآن للجصاص ، باب رمي المشركين مع العلم بأن فيهم أطفال المسلمين و أسراهم
توك: ۳ - مخ: ۵۲۵.

په ځواب کې ورته ویل کېدی شي چې دا امکان نه لري چې د رسول الله صلی الله علیه وسلم مطلب دې دا وي چې ماشومان یې په کفر کې د دوی په څېر دي . ځکه ماشومان په حقیقت کې کفار نشي کېدی ، او نه د خپلو پلرونو د عمل له امله د وژنې او عذاب مستحق گرځېدی شي!

دې ټکي ته لکه مخکې چې تېر شول امام ابویوسف رحمہ الله هم اشاره کړې وه . دامام جصاص رحمہ الله مطلب دا دی چې لکه څه رنگه چې په کفارو د هغوی د ماشومانو او ښځو په شتون کې برید کول جواز لري . دا ډول په هغه صورت کې هم جواز لري چې مسلمانان او ماشومان یا اسیران یې وړ سره وي . او دا خبره سید نه ده چې په کفارو برید که څه هم چې ماشومان او ښځې یې وړ سره وي روا دی ځکه چې هغوی کفار دي ، او که د مسلمانانو ماشومان او اسیران وړ سره ووناروا دی : ځکه چې مسلمانان دي .

حقیقت دا دی چې د ماشومانو او ښځو مرګ ژوبله تر کفر او اسلام پورې تړاو نه لري ، لکه څنګه چې د مسلمانانو د ماشومانو ، ښځو او اسیرانو مرګ ژوبله ناروا ده . دغسې د کفارو د ماشومانو او ښځو وژل او ژوبلول هم ناروا دي . البته دا خبره شته چې د مسلمانانو د ماشومانو او ښځو وژل او ژوبلول د کفارو د ماشومانو او ښځو د وژلو او ژوبلولو په پرتله ډېره ګناه ده .

یوه پوښتنه دا ده چې اسلامي شریعت ولې ماشومانو ، ښځو او د مسلمانانو اسیرانو ته د مرګ ژوبلې د مخنیوي لپاره بریدونه ، نه منع کوي ؟ سره له دې لکه مخکې چې تېر شول چې د اسلامي شریعت له مخې قصدا د یو کس ناحقه وژل داسې دي لکه ټول انسانان چې ووژني ، او په بل آیت شریف کې راغلي چې څوک یو مومن قصدا په ناحقه ووژني ، هغه به تل په دوزخ کې وي . الله به ورته په قهر وي ، او لعنت پرې وایي ، او لوی عذاب یې ورته تیار کړی!

۱ - په دې اړه د حنفي مذهب وتلی او لوی عالم امام سرخسي رحمه الله په خپل لوی او مشهور کتاب (المبسوط) کې وروسته له هغه چې د امام شافعي رحمه الله نظر بیانوي داسې وايي: (وَلَكِنَّا نَقُولُ الْقِتَالُ مَعَهُمْ فَرَضٌ وَإِذَا تَرَكْنَا ذَلِكَ لِمَا فَعَلُوا أَتَى إِلَى سَدِّ بَابِ الْقِتَالِ مَعَهُمْ وَلِأَنَّهُ يَنْصُرُ الْمُسْلِمُونَ بِذَلِكَ فَإِنَّهُمْ يَمْنَعُونَ مِنَ الرَّمْيِ لِمَا أَنَّهُمْ تَرَسُّوا بِأَطْفَالِ الْمُسْلِمِينَ فَيَجْتَرِئُونَ بِذَلِكَ عَلَى الْمُسْلِمِينَ وَزُبْمًا يُصَيِّنُونَ مِنْهُمْ إِذَا تَمَكَّنُوا مِنَ الدُّنْيَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ وَالضَّرَرُ مَدْفُوعٌ)^۱

ژباړه: خو مونږ وايو چې له کفارو سره جګړه فرض ده ، که چېرې مونږ جګړه د دوی د دې کړنې له وجې پرېږدو ، نو په دې سره به له دوی سره د جګړې دروازه وتړل شي! او بل دا چې په دې سره مسلمانانو ته تاوان رسي ، ځکه مسلمانان به له دې وجې د کفارو له وېشتو ډډه کوي چې دوی د مسلمانانو ماشومان د ډال په توګه کاروي ، او کفار به په مسلمانانو ور زړورېږي! کېدای شي که ورته را لنډ شي مسلمانانو ته مرګ ژوبله هم واړوي ، چې دا یو ضرر دی ، او د ضرر دفع کول جواز لري.

امام سرخسي رحمه الله فرمایي چې که مسلمانان له دې وجې د کفارو له وېشتو ډډه وکړي چې د مسلمانانو ماشومان ور سره دي ، او هغوی ته به مرګ ژوبله واړوي ، او کفار په دې پوه شي چې دوی ځکه مونږ نه ولي چې له مونږ سره بېې ماشومان دي ، بیا به د ځان ژغورلو او مسلمانانو ته د تاوان

^۱ - کتاب المبسوط لشمس الأئمة أبو بکر محمد بن أبي سهل السرخسي ، باب: بيع السبي من اهل الذمة. دار المعرفة ، بيروت. ۱۴۰۹ هـ. توک: ۱۰. مخ: ۶۵.

رسولو بنده وسیله په لاس ورغلې وي . هر وخت به له ماشومانو او اسیرانو څخه د ډال کار اخلي او په دې توګه به خپلو شومو موخو ته ځان رسوي .

د یادونې ده چې دا حکم په هغه وخت کې دی چې په نړۍ کې مسلمانان په کفارو برلاسي وو . مسلمانان به د کفارو سیمو ته ورتلل او جګړې به یې ور سره کولې . نن ورځ حالات سرچپه شوي ، کفار د مسلمانانو سیمو ته راځي مسلمانان په خپلو کورونو کې وژني . په هغه وخت کې به دوی یوازې د مسلمانانو له اسیرانو د ډال کار اخیست . ځکه نور څه یې نشو کولی . مګر اوس په هر ځای کې چې وغواړي له عامو مسلمانانو څخه د ډال کار اخیستنی شي . اسیرانو ته بالکل اړتیا نه پيدا کېږي . ځکه هر څه د دوی په واک کې دي .

کله چې دوی کوم ځای ته ځي او هلته د ماینونو خطر وي . عام خلک ورمخې ته کوي . او دوی له شا ور پسې وي . تر څو که چېرې کوم ماین وي چې په عامو خلکو وچوي ، او داسې هم پېښ شوي ، بلکې ډېر پېښېږي چې ځینو خطرناکو سیمو ته له ځان سره عام خلک په زور بیایي ، تر څو مجاهدین برید پرې ونه کړي ، او دوی په سالیه توګه خپلو موخو ته ورسې .

۲ - دا چې د عامو خلکو د مرګ ژوبلې له امله ولې په کفارو بریدونه نه دي منع شوي ، د هدایې ملا صاحب داسې وایي: (ولا بأس برهم وإن کان فیه مسلم أسیر أو تاجر لأن فی الرمي دفع الضرر العام بالذنب عن بیضة الإسلام وقتل الأسیر والتاجر ضرر خاص ولأنه قلما یخلو حصن عن مسلم فلو امتنع باعتباره لانسد

بابه وإن تترسوا بصبيان المسلمين أو بالأسارى لم يكفوا عن رميهم لما بينا ويقصدون بالرمي الكفار^۱

ژباړه: د كفارو ویشتنل پړوا نه کوي ، که څه هم چې په دوی کې مسلمان اسیر او یا مسلمان تاجر وي ، ځکه په دې حال کې د كفارو په ویشتنو سره عام ضرر دفع کېږي ، (چې هغه عام ضرر د اسلام له منځه تلل دي) ، او د اسیر او تاجر وژل خاص ضرر دی ، او بل له دې وجې چې ډېر کم داسې پېښېږي چې د كفارو په کلاکانو کې دې مسلمان نه وي ، که له دې وجې د كفارو له ویشتنو ډډه وشي ، بیا به نو د جهاد دروازه وتړل شي!

که چېرې کفار د مسلمانانو ماشومان او اسیران د ډال په توګه وکاروي هم ، له ویشتنو یې دې ډډه نه کېږي ، لکه څنګه چې مو بیان کړل ، خو په ویشتنو سره دې هدف کفار ګرځوي .

د هدایې ملا صاحب ډېر ښه دلیل راوړی ، او دا د فقهي د اصولو قاعده ده ، هغه دا چې د عامو خلکو مرګ ژوبله که څه هم چې تاوان دی ، ناروا دي ، خو دلته خبره د دوه تاوانونو ده ، یو تاوان د ځینو مسلمانانو وژل دي ، او بل تاوان د ټولو مسلمانانو ذلیل کېدل ، او د اسلام د احکامو له منځه تلل دي ، بلکې کېدای شي که کفار برلاسي شي ، چې ډېر مسلمانان ووژني ، ډیر اسیران کړي ، لکه اوس چې په ډېرو ځایونو کې مونږ ګورو ، چېرته چې کفار برلاسي

^۱ - الهداية في شرح بداية المبتدي للإمام برهان الدين أبو الحسن علي بن أبي بكر بن عبد الجليل الصديقي الفرغاني المرغيناني: باب كيفية القتال. توك: ۲ - مخ: ۳۸۰.

شوي . لومړی يې چې خومرد خوښه شوې هفومرد مسلمانان يې وژلي . د خپلې خوښې په کچه يې زندانونو ته اچولي ، بلکې د مسلمانانو په مقدساتو او ناموسونو يې تعرض کړی ! د کفري رسم او کلتور د رواجولو لپاره يې کار پيل کړی . مسلمانان يې له خپل دين ، خپل کلتور ، حيا او شرم څخه ايستلي !

اوس چې سړی فکر وکړي دا ښه ده چې يو څو تنه مسلمانان ووژل شي ، خو د کفر او کفارو مخه ونيول شي . د مسلمانانو اولادونو بې لارې او بې حيا نشي . فسق ، فحشا او بې حيايي د مسلمانانو ټولنو او کورونو ته رانشي !

او که نه ، دا ښه ده چې هم ښه زيات مسلمانان ووژل شي ، هم اسيران شي ، هم د کفر او کفارو د رسم او رواج لپاره لار برابره شي . حکومت د کفارو له خوښې سره سم جوړ شي ، د اسلام احکام معطل شي ، حدود له انساني کرامت سره په ټکر کې وبلل شي ! د مسلمانانو اولادونه بې لارې شي . بې حيا شي ، په کورونو ، کليو او ښارونو کې فسق ، فساد او فحاشي خوره شي ! يقينا چې هېڅ مسلمان دا نه خوښوي ! مرگ خوښوي ، خو دکفر او کفارو تسلط نه غواړي .

په تېرو وختونو کې جگړې په تورو ، غشو ، او نېزو کېدلې ، او د تورو ، غشيو او نيزو له گوازونو که څه هم چې تر يو خايه عام خلک ژغورل کېدای شي ، ځکه چې په توره هغه وخت وار کېږي چې سره لاس په لستونې وي . او غشي او نيزې له يو څه لېرې فاصلې څخه ويشتل کېږي . خو هلته هم غشي او نيزه په يو کس لکي ، داسې چې که په يو کس ولکي د بل د مرگ او ژوبلې امکان ډېر کم وي ور سره .

خو په اوس وخت کې چې جگړيزو وسايلو پرمختگ کړی ، په ځانگړي ډول بهونو ، توپونو ، ماینونو او بارودو ، په دې صورت دملکي خلکو د مرگ

ژوبلې ، او مالي تاوان احتمال وي . که دمجاهدينو له خوا نه وي ، ددښمن لخوا هرو مرو وي ، ځکه ورانوونکې وسلې ددښمن په لاس کې دي ، او بل دا چې دښمن د هر ډول پرمختلليو جنګي وسيلو له درلود سره عام خلک قصداً په نښه کوي ، دوی د ملکي خلکو د مرګ ژوبلې د مخنيوي په اړه ډېر امکانات او پرمختللي وسايل لري ، خو بيا هم په عامو خلکو بهبارۍ کوي ، کلي او ښارونه بهباروي ، يا مخامخ خلک په توپونو او مرميو ولي!

لنډه دا چې که په هر ځای کې د ملکي خلکو د مرګ ژوبلې او مالي تاوان ور اوښتو له امله په دښمن بريدونه ونشي ، معنی يې دا چې بالکل بايد جګړه ونشي . لکه مخکې مو چې په دې اړه د علمای کرامو نظرونه وليدل ، ځکه په ځينو مهمو بريدونو کې ملکي خلکو ته د مرګ ژوبلې اوښتو اندېښنې که څه هم چې يقيني نه وي ، احتمالي وي ، که مجاهدين هر څو کوښښ وکړي ، دښمن يا د وارخطايۍ او يا له عامو خلکو نه د غچ اخيستو لپاره عام خلک په نښه کوي! چې دا ډول پېښې هر ځای او هر وخت شوې دي! په ځانګړي ډول په هغو سيمو کې چېرته چې دښمن دعامو خلکو د هستوګنې په سيمو کې سنګرونه نيسي .

يو بل تر ټولو مهم ټکی دا دی چې دغه فتواوې چې علمای کرامو ور کړې دي ، او درسول الله صلى الله عليه وسلم له سنتو نه ثابتې شوې دي ، دا په هغه صورت کې چې جهاد ، جهاد طلب وي ، يعنې مسلمانان ددښمن سيمې فتح کوي ، مسلمانان د دښمن کور او کلي ته ورغلي وي ، په داسې حال کې چې د ملکي خلکو د مرګ ژوبلې په اړه د اسلامي شريعت حکم دا ډول دی ، په هغه صورت کې به څه ډول وي چې کفار د مسلمانانو سيمې او ملکونه نيسي!! کفار د مسلمانانو کور او کلي ته راشي؟! لکه اوس چې راغلي دي!! يقينا چې په دې حال کې به په طريقه اولی په کفارو بريدونه روا او حتمي وي . که څه هم چې کله کله د عامو خلکو د مرګ ژوبلې لامل ګرځي .

يو څو د جدي پاملرنې وړ ټکي:

۱ - په کفارو په بریدونو کې ملکي خلکو ته د مرګ ژوبلې په اړه د روا والي حکم د ضرورت له مخې دی ، که نه په عادي حالاتو کې د اسلام مبارک دین تر بل هر چا زیات په جګړو کې د ملکي او بې ګناه خلکو د سر او مال د ساتنې او ژغورنې په اړه جدي سپارښتنې کړې دي . تر دې چې په جګړو کې بې د کفارو د ماشومانو ، ښځو او بوداګانو له وژلو منع کړې .

۲ - هر مجاهد چې په کفارو بریدونه کوي باید په ډېره جدي توګه د عامو خلکو د سر او مال ژغورنه په نظر کې ونیسي ، تر خپله وسه هڅه وکړي چې عامو او بې ګناه خلکو ته د سر او مال تاوان وا نه وړي .

۳ - که په برید کې عامو خلکو ته د سر او مال د اوښتو احتمال و ، او برید هم ضروري و ، په داسې حال کې باید هدف دښمن وګرځول شي ، او مجاهد د ملکي خلکو په تاوان د زړه له تله خپه شي ، په دې اړه له هر ډول بې احتیاطۍ او بې پروايۍ ځان وساتل شي . ځینې کسان کله کله په دې اړه په خبرو کې بې پروايي کوي . وايي اسلام خو یوازې د مجاهدینو نه دی ، د ټولو مسلمانانو دی ، مجاهدین چې دومره قرباني ور کوي ، شهیدانېږي ، زنداني کېږي ، نور مسلمانان دې هم شهیدان شي! تکلیفونه او زحمتونه دې وګالي!

دا یقیني ده چې اسلام د ټولو مسلمانانو دین دی ، ټول یې په اړه مسولیت لري ، خو هر څوک له خپل وس او توان سره سم ، او ددې معنی دا نشي کېدی چې د مسلمانانو په مرګ ژوبله ، غم او درد رضایت وښودل شي! هر مسلمان باید د بل مسلمان په درد او غم غمجن شي ، پرې خپه شي! او شریعت چې په کفارو باندې په بریدونو کې د ملکي خلکو د مرګ ژوبله په اړه کوم حکم کړی ، د یو ضرورت او مجبوريټ له مخې! نه د هوس له مخې . کله

کله مسلمان د یوې وزې خبرې له امله د آخرت له تباهی سره مخ کېږي .
داسې چې عملایې نه څو ک وژلي وي ، نه یې ځورولي وي ، خو د بل له خوا
د یو چا په وژلو او ځورولو خوښي څرګندوي ، په دې سره ځان په هلاکت کې
اچوي!

په دې اړه په سنن ترمذي کې داسې روایت راغلی ، د یادونې ده چې نوموړی
روایت په نورو ټکو په صحیح بخاري کې هم راغلی: (عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ
رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- إِنَّ الرَّجُلَ لَيَتَكَلَّمُ بِالْكَلِمَةِ لَا يَرَىٰ بِهَا بَأْسًا يَهْوِي بِهَا
سَبْعِينَ خَرِيفًا فِي النَّارِ)^۱

ژباړه: له ابو هريره رضی الله عنه څخه روایت دی ، وایي رسول الله صلی
الله علیه وسلم وفرمایل: یو سړی یوډ بې پروا خبره کوي ، چې له امله یې اویا
کاله دوزخ ته ور ښکته کېږي! د احادیثو شراح کرام وایي چې دلته په مشخص
ډول اویا کاله مطلب نه دي ، بلکې ډېره موده ده ، یعنې ډېر وخت به په دوزخ
کې ښکته پورته کېږي.

^۱ - سنن الترمذي ، ټوک: ۴ - مخ: ۵۵۷ - و تحفة الأحوذی بشرح جامع الترمذي: محمد عبد الرحمن
بن عبد الرحيم المبارکفوري أبو العلا ، الناشر: دار الكتب العلمية - بيروت ، عدد الأجزاء: ۱۰ ،
ټوک: ۶ - مخ: ۴۹۷.

آيا د نيواکگرو مرستندويان ملکي خلک دي؟

نيواکگر هغو کسانو ته هم ملکي او ولسي وايي چې له دوی سره کار کوي . دوی ته ادې جوړوي . د دوی اکمالات کوي ؟ او حال دا چې دوی هر هغه کس مجرم بولي او بند ته يې اچوي ، يا يې وژني چې يوازې هسې په خوله د مجاهدينو ملاتړ وکړي ، او هغه کسان چې د طالبانو لپاره کار کوي ، مرسته ورسره کوي . خای ورکوي . بود مری وجه دودی ورکوي . يو غورپ يخي اوبه ورکوي ، دا کسان خو د دوی په وړاندې تر ټولو ستر بلواگر دي !! او دوی خپل جوړيان په ولسي خلکو کې شمېري!

ځينې وايي چې آخر دا کسان څه وکړي ؟ خپلو اولادونو ته يوه مری دودی پيدا کوي . بې وسه دي ، څه نه لري !!

دا هم عجيب قضاوت دی !! يو کس را ولاړېږي د دې لپاره چې خپل ځان او اولاد ته يوه مری دودی پيدا کړي ، د بل کس په وژلو ، بند ته اچولو ، کور ورانولو کې له دښمن سره مرسته کوي !! او دا ځان ته روا بولي ، خو که بيا ده ته څه مرگ ژوبله ور اوړي دا ظلم او ناروا گڼي !! پر ده بايد څوک کار ونه لري : ځکه دی خپل ځان او اولاد ته د يوې مری دودی لپاره ، د نورو په کورونو کې په وينو بهولو کې مرسته کوي ، د خلکو کورونو ته د غم په ور وړلو کې مرسته کوي !! د بل که کور وران شي ، که يې اولادونه يتيمان شي ! او مېرمن يې کونده شي ، څه باک نشته ، خو چې دی يوه مری دودی پيدا کړي !!

دا خلک ولې دا فکر نه کوي چې هغه وخت دوی څه خوړل ، او چا ورکول < کوم وخت چې نيواکگر نه وو راغلي ؟ کوم وخت چې د امريکايانو او نيواکگرو لپاره په افغانستان کې د اډو او پوځي مرکزونو جوړول چا نه پېژندل ؟ که دوی

هغه وخت په هوا او اوبو پايډل . اوس دې هم وپايي!! او که يې کوم بل کار و بار کولو اوس دې هم هغه ته ورته نورو چارو ته مخه کړي .

هغه کسان چې د دښمن په پوځي او نظامي اډو او مرکزونو کې کار کوي ، هغوی په هېڅ ډول ملکي او ولسي خلک نشي کېدای ، اونه دي ، دوی د دښمن سترګې او لاسونه دي ، که دوی له يرغلګرو سره مرسته ونه کړي ، هغوی دلته يود ورځ هم نشي پاتې کېدی ، که پاتې کېږي هم په ډېره لوړه بيه به ورته تهامهږي .

قومي مشران څوک وژني ؟

هغه کسان چې دښمن ته د قومي مشر په نامه کار کوي ، د مجاهدينو ځای ځايګی ورنښي ، معلومات ورته را ټولوي ، دا که هر څوک وي ، او په هر نامه چې وي مجاهدين يې بايد په نښه کړي ؛ ځکه دوی د دښمن لپاره د پل حيثيت لري ، که دوی دښمن ته د مجاهدينو په اړه معلومات ورنه کړي ، دښمن نشي کولی چې مجاهدين شهيدان کړي ، يا يې بنديان کړي ، او يا يې د کار مخه ډب کړي ، دښمن نه د چا کور پېژني ، نه يې کلی ، نه يې قوم پېژني ، نه قبيله ، اونه سنګر ، دښمن زموږ په هېواد کې د رانده په څېر دی ، کوم کسان چې مرسته ورسره کوي ، د مجاهدينو په اړه معلومات ورکوي همدوی د دښمن سترګې دي ، دښمن د دوی د معلوماتو په رڼا کې فعاليت کوي .

د دې لپاره تر ټولو ښکاره بيلګه وخت نا وخته په ولسي خلکو ددښمن بهباريانې دي! که څه هم چې ډېرې دا رنګه بهباريانې قصدا کوي ، مکر ځينې د خپلو جاسوسانو د معلوماتو پر بنسټ کوي ، هر راپور چې هغوی ور کړي ، دوی د همغه په رڼا کې لاس په کار کېږي ، لکه په فراه کې د عزيز آباد پېښه ، چې تر ۹۰ پورې ولسي خلک : ښځې ، ماشومان او سپين ږيري پکې شهيدان

شول! په دې اړه یو مستند فلم هم جوړ شوی چې په نېټ کې پروت دی.^۱ آیا د دې ډول خلکو له منځه وړل چې امریکایانو او ملګرو ته یې د ولس او مجاهدینو په اړه په سم یا نا سم معلومات ورکوي لازم او اړین نه دي؟

او دا ډول خلک کم دي. مجاهدین هم چې کله دا رنگه خلک له منځه یوسي خپله یې مسولیت مني او اعلانوي یې، مګر هغه یې غرضه قومي مشران او ولسي مخور چې په پټه توګه شهیدانېري هغه خپله یرغلګر کوي. اوځینې ځینې د خپلو شخصي دښمنیو له وجې وژل کېږي. ددې لپاره یو واضح مثال د وردګو ولایت د سید آباد ولسوالۍ په شنیز سیمه کې په ۲۰۱۱ کال کې د انجینر میرویس په نامه د یو قومي مشر وژل وو. کابل ادارې د نوموړي د وژلو پر مجاهدینو واچوله. مګر له څو ورځو پلټنو وروسته اسلامي امارت دا تور رد کړ. او وې ویل چې نوموړی قومي مشر د مجاهدینو ملاتړی او مرستندوی و. دښمن ددې ډول ترورونو له تر سره کولو او بیا په مجاهدینو تور پورې کولو نه دود لویې موخې لري:

لومړی: دوی غواړي د ولس او مجاهدینو ترمنځ درز پیدا کړي. تر څو ولس د مجاهدینو له ملاتړه لاس واخلي، مګر برعکس په دې سره د مجاهدینو او ولس تر منځ خواخوږي. همدردی او مرسته لاسپې زیاتېږي: ځکه مجاهدین او ولس پوهېږي چې دا ډول کارونه یرغلګر او ملګري یې کوي!

^۱ - <http://www.youtube.com/watch?v=mM9zjmzFWdQ>

دوهم: دوی غواري له دې لارې د افغان غیرتي ولس د سر سري له منځه یوسي ، او دا کار د خپلو پتو پوځیانو (بلیک واکر) په مت تر سره کوي ، دوی ټول هغه کسان له منځه وړل غواري چې دوی ته سر نه ټیټوي ، او له همدې کبله وخت په وخت په کلیو او بانډو کې قومي مخور او مشران راغواړي ، او کله کله دوی خپله ورځي له هغوی نه غواړي چې د مجاهدینو په اړه دوی ته معلومات ورکړي!! خو ناپوهان په دې نه پوهیږي چې افغان غیرتي مسلمان ولس هېڅکله د خپل مسلمان ورور په اړه پرديو ته معلومات نه ورکوي ، بلکې خپله په دوی پسې را پورته کېږي او ورسره جنګېږي.

همدا قومي مشران او ولسي مخور دي چې ولس یې د مجاهدینو ملاتړ ته هڅولی او هڅوي یې ، همدا اوس په ټولو هغو سیمو کې چې د امارت تر واک لاندې دي ، امارت د دوی په مرسته د خلکو ترمنځ خپلمنځي ستونزې او شخړې هواروي . خپله مشر ملا صاحب په دې اړه د لوی اختر په پیغام کې مجاهدینو ته داسې سپارښتنه کوي : (تاسو باید تر هر څه له مخه د الله تعالی رضا او د خپل خوریدلي ولس هوساینه او سوکالۍ په پام کې ولرئ . د ولس په منځ کې د ولسي مشرانو او مخورو ډیر درناوی ، او په کشرانو شفقت وکړئ...).

دا د امارت یو پر ځای او ښه ګام دی چې قومي او ولسي مشرانو ته یې په خپل څنګ کې ځای ورکړي دی ، او دوی هم په پوره اخلاص او رښتینولۍ د امارت کلک ملاتړ کوي ، او د چارو په پر مخ بیولو او د ستونزو په هوارولو کې اوږد په اوږد ورسره ولاړ ، او مرسته یې کوي .

که لږ په غور فکر وشي ، د قومي مشرانو وژل د خپل ځان وژل دي ، په خپله د خپل مت غوڅول دي ، که له مجاهدینو سره د قومي مشرانو او ولسي مخورو مرسته او همغږي نه وي مجاهدین یوه ورځ هم نشي پاتې کېدای.

مونږ بايد د دښمن له پروپاگندو اغېزمن نشو. دښمن په دې اړه ډېر زيات بې ځايه او پوچ تبليغات کوي. تر دې چې خپله د ناټو مشرانو په ډېره سپين سترګۍ او بې شرمۍ دا خبره څو څو ځله وکړه. چې ملا صاحب په خپل يو ځانګړي پيغام کې خپلو قوماندانانو ته د قومي مشرانو د وژلو ويلي دي، او بيا يې دومره ښکروړ درواغ وويل چې دوی ته دا پيغام لاس ته ورغلی دی. مګر تر ننډه يې ونشو کړی نوموړی پيغام رسنيز کړي. تر څو ولس او نړۍ درواغزن او رښتيني وپېژني!

دوی دومره ناپوه او د امارت له تګلارې سره نابلد دي چې تر اوسه په دې نه پوهېږي او يا ځان نه پوهوي. چې امارت خپلو مجاهدينو ته د جهادي چارو د پر مخ بيولو لپاره يوه ښکاره لايحه جوړه کړې ده، او هغه همدا اوس د امارت په ويب پاڼه کې پرته ده، هر څوک کولی شي ويې لولي. هم په پښتو ژبه شته او هم په دري ژبه.

په نوموړې لايحه کې امارت خپله تګلاره په ښکاره او څرګنده توګه نړيوالو او خپل ګران ولس ته ښودلې ده، او امارت په هغه وخت کې د خپلې يوې اعلاميې د خپرولو په ترڅ کې، د درواغزنو يرغلګرو دا پروپاګنده په ټينګه وغندله. که چېرې امارت دا کار کولی او يا يې روا بللی، بيا دا کار ولې په ټولو هغو سيمو کې نه کوي چې د دوی تر واک لاندې دي؟ دا ځنګه کېدای شي چې په قندهار، هلمند، زابل او خوست کې دې قومي مشران او ولسي مخور ووژني! او په نورو سيمو لکه لوګر، غزني، ميدان وردګ، ننګرهار، لغمان، کونړ، کاپيسا، بغلان، قندوز، بلخ، بادغيس، هرات، فراه او ... کې يې نه وژني؟

له دې معلومېږي چې خپله دښمن دا کار په هغو سيمو کې تر سره کوي چې هلته دوی له مجاهدينو سره په سختو جګړو کې ښکېل وي، او يا غواړي

پر کوم ځای یرغل وکړي . تر څو اوبه خړي او ماهیان پکې ونیسي!! تر څو بې امنیتي ډېره شي . خلک په تنګ شي او دوی ته ووايي چې راشئ مونږ له دې حالت نه وژغورئ! مکر ولس پوهېږي چې دا کارونه خپله دښمن کوي : ځکه خو تر اوسه داسې نه دي شوي ، چې ولس دې امریکایانو او ملګرو ته بې ويلي وي چې راشئ ، مونږ ته امنیت راولئ ، دوی پوهېږي چې بې امنیتي دوی راولي ، له همدې امله ورته وایي چې تاسو زمونږ له ملک نه لار شئ ، زمونږ ملک په خپله آرامېږي!! آخر ناولی دښمن دا ټولې نارواوې او ظلمونه د څه لپاره کوي؟:

لومړی: د جهاد او طالبانو بدنامول: دوی غواړي له دې لارې ولس او نړیوالو ته وښيي چې دا دی اسلام داسې دین دی ، جهاد د عامو بې غرضو وګړو وژنې ، د مدرسو ، جوماتونو او پلونو ړنګولو ته ویل کېږي : ځکه دښمن چې له جهاد نه څومره بهرېږي له بل هېڅ شي نه دومره نه بیرېږي! نه له لمانځه پرېږي . نه له روژې . نه له زکات او نه له حج نه . دا ټول داسې عبادتونه دي چې دوی د ځان لپاره پکې کوم ځانګړی زیان نه ویني . او داسې عبادتونه دي چې له واک او سیاست سره تړاو نه لري ، له همدې کبله دوی غواړي مسلمانان تېر باسي چې مونږ ستاسو په اسلام کار نه لرو ، تاسو خپل لمنځونه کوئ ، روژې نیسئ ، زکاتونه ورکوئ او حجونه کوئ ، او سیاسي واک به مو زمونږ په لاس کې وي . خو دا خبره بې هم اوس ورو ورو درواغ ثابتېږي . او حقیقت را ښکاره کېږي ، ځکه دوی چې د مساواتو ، آزادۍ او دیموکراسۍ جېغې وهي دا دي په فرانسه کې بې په حجاب بندیز ولګولو . په ډنمارک کې یې د رسول الله صلی الله علیه وسلم په اړه بې ادبۍ او ګوستاخیو ته بډې را ووهلې . په امریکه ، بلکې دلته زمونږ په خپل هېواد کې یې قرآن کریم وسوځولو ، او لاسې لکيا دي چې نور به څه کوي!

دوهم: دښمن غواړي د قومي مشرانو په وژلو مسلمانان وځپي. او زړه پرې بيخ کړي، دوی پوهېږي چې ولس د دوی پر ضد له طالبانو سره اوږد په اوږد ولاړ دی. دوی په ښکاره دا خبرې نشي کولی: ځکه چې دوی د ځانګړو کسانو د له منځه وړلو په نامه راغلي دي. اوس که ووايي چې ولس زمونږ پر ضد را پورته شوی دی، ټول بیا په تېره د دوی ولسوند به ورته وايي چې ولس مونږ نه غواړي بیا نو څه کوئ!! ترې راځئ!! او دوی له بلې لارې په ولس زړه نشي پخولای: ځکه خو بې په دې ناخواند او ظالمانه توګه په داسې طريقه وژني چې هم خپل زړه پرې بيخ کړي او هم د دوی ترمنځ درز پيدا کړي. تر څو کله چې دوی شرمېدلي په خرو او مرو سترګو شړل کېږي، چې ولس د آرام ساه وانخلي او په خپلو کې سره اخته شي!

درېم: بل دا کار ځکه کوي تر څو خلک و ډار شي او له طالبانو سره مرسته ونه کړي. او داسې وانکېږي چې که چا له طالبانو سره مرسته وکړه پایله به یې دا وي!!

دا لوبه دوی د هېواد په ګڼو ځایونو کې پیل کړې ده، او په هغو سیمو کې بې کوي په کومو کې چې غواړي عملیات وکړي: ځکه که هلته امنیتي حالت ډاډمن وي، عام خلک د دوی عملیات نه مني، مخالفت ورسره ښيي او ورته وايي چې دلته خو آرامه آرامي ده تاسو د څه لپاره عملیات کوئ، لکه په قندهار کې چې همداسې وشول. هلته خلکو د امریکایانو د عملیاتو کلک مخالفت وکړ، او له دوی سره پرته له دې چې حالات کېدو کړي بله لاره نه وه، هغه دي چې په قندهار کې یا په عامو خلکو چاودنې کوي او یا قومي مشران وژني، تر څو خلک له شي چې دوی ته ووايي راشئ عملیات وکړئ، دا خبره کېدای شوای دېرو به نه منله، مګر کله چې دوی خپله وویل چې نېردي درې زړه پټ پوځونه بې د دوی په ژبه د تروریستانو د له منځه وړلو لپاره په کار ګومارلي دي، حقیقت را څرګند شو!

دښمن ډېر ځله هڅه کوي دا ډول کارونه د دوی په خوله د دولت پر مخالفینو وړ واچوي ، خو کله یې چې مجاهدين وغندي ، بیا خبره همداسې کونکه پاتې شي ، او ځینې نا خبره خلک وایي چې نه ، دا خو طالبان کوي!! طالبان یې د څه لپاره کوي؟ طالبان څه چې روغ انسان دېته زړه ښه کولای شي چې د خپل ولس مشران ووژني؟ کوم چې اوږه په اوږه د دښمن په وړاندې ورسره ولاړ دي؟

په دې کار ولس له مجاهدينو نه خواږدی کېږي . او دا په داسې حال کې چې مجاهدين تر ټولو زیاته هڅه کوي چې د ولس زړونه را خپل کړي : ځکه د ولس له مرستې پرته هېڅوک نشي کولای سم پر مخ ولاړ شي.

ټول کوري چې د کرزي له تش په نامه حکومت سره د دنیا ټول کفار له خپلو ټولو پرمختللو وسلو او وسیلو سره ولاړ دي ، مګر دا چې ولس نه دی ورسره ولاړ ناکام دي ، او طالبان چې د دښمن په پرتله هېڅ نه لري مګر دا چې الهي مرسته او ولس ورسره دی ، هغه دي د نړۍ تر ټولو لوی او ستر ځواک یې داسې له ماتې سره مخ کړی چې ټوله نړۍ ورته حیرانه ده.

یوه یادونه بله هم ضروري ده ، هغه دا چې د ملکي خلکو د تلفاتو په اړه دښمن تل درواغ وایي ، که د دښمن شلو کسانو ته مرګ ژوبله اوښتې وي ، دوی درې برخې پکې ملکي خلک ښيي ، خپل خلک په ملکي خلکو حسابوي ، که څه هم چې دا خبره مخکې تېره شوه ، خو دلته یوازې دا اړینه بولم چې کله کله خپله د دښمن له خولې حقایق را څرګند شي ، سل یې درواغ وایي ، یو لیونی یې پکې رښتیا ووايي ، تر ټولو ښکاره بیلګه یې په جلال آباد کې پر کابل بانک برید و ، په هغه وخت کې او حتی اوس هم دښمن وایي چې څلویښت وژل شوي کسان ټول ملکي خلک وو ، او ځینې یې وایي چې ډېر یې ملکي خلک وو ، مګر په هغه وخت کې خپله د ننګرهار والي گل آغا

شیرزي وويل چې زمونږ پنځه دیرش ملي اردو او پولیس پکې وژل شوي او پنځه تنه ملکي خلک دي . او دا چې د پولیسو او ملي اردو وژل روا دي او که نه ؟ مخکې د دې سپیناوی وشو . د نوموړي څرگندونې په لاندې لینک په نټ کې کتلی شئ: ۱

پاتې دې نه وي چې هغه پنځه کسان هم خپله د دښمن په متقابلو ډزو کې په شهادت رسېدلي وو . ځکه دوی هم د خپلو بهرنیو دوستانو په څېر چې برید پرې وشي . سهدستي هر څوک چې په مخه ورشي ډزې پرې کوي .

د اسلام دښمنان هڅې کوي د مسلمانانو سپېڅلي او ديني مصطلحات بدل او تغير کړي . له مسلمانانو غواړي چې د دوی هر کار ته ښه ووايي . هر امر ته یې غاړه کېږدي . متأسفانه چې په دې لاره کې ځینې له دين او حقایقو څخه نا خبره مسلمانان همداسې کوي . جهاد ته ترهګري او استشهادي بریدونو ته ځانمرګي او انتحاري وایي . او که ورته ووايي چې استشهادي بریدونه ولې ناروا دي ؟ دا خو هم د جهاد یوه برخه او نوعه ده ؟ ته چې استشهادي بریدونو ته ناروا وایي . جهاد ته هم د دښمن په خوله ترهګري ووايه ؟!! ځکه دښمن اوس لکيا دی هڅې کوي تر څو د خپلو ځانګړو شومو موخو لپاره د مسلمانانو له زرونو نه دظلم ، کفر او شرک په اړه کرکه او نفرت لیرې کړي . اصلاً د مسلمانانو له ذهنونو نه د الله لپاره د دښمنۍ او دوستۍ مفهوم وباسي .

هر څوک چې استشهادهې بریدونو ته انتحاري وایي باید جهاد ته ترهکري ووايي!! او کله چې ورته ووايي چې جهاد ترهکري ده سمدستي وایي: نه. د جهاد او استشهادهې بریدونو تر منځ توپیر دی، هغه دا چې په استشهادهې بریدونو کې د ځان ژغورنې احتمال نشته، ځکه ناروا دي، او په جهاد کې د ځان ژغورنې او ژوندي پاتې کېدو احتمال شته، ځکه روا دی!!.

که فرضاً ور سره ومانو چې څه!! استشهادهې بریدونه ځکه ناروا دي چې هلته سل په سلو کې د ژوندي پاتې کېدو احتمال نشته!! بیا دا راته ووايه چې په نور جهاد کې څو سلنه د ژوندي پاتې کېدو احتمال شته؟ اتیا؟ که پنځوس؟ که دیرش؟ هر څو چې وي په هغه کچه انتحار ورته ووايه!! جهاد مه ورته وایه، تر څو امریکایان خپه نشي!! که په جهاد کې شل سلنه د ژوندي پاتې کېدو احتمال وي، داسې ووايه چې جهاد اتیا سلنه انتحار دی! او که دیرش یا پنځوس فیصده د ژوندي پاتې کېدو احتمال وي پکې بیا اویا او یا پنځوس فیصده انتحار ورته ووايه.

دا په داسې حال کې چې په استشهادهې بریدونو کې په هر وخت کې سل په سلو کې د مرګ احتمال نه وي، کله کله داسې پېښېږي چې چاودیدونکي توکي سم کار ونه کړي، یا بتند سم کار ونه کړي، یا بله څه ستونزه را مخې ته شي هلته بیا مرګ پکې سل په سلو کې یقیني نه دی، بلکې احتمالي دی.

لیرې نه ده چې دا ډول خلک د اسلام او قرآن د دښمنانو د خوشحالولو لپاره نور شرعي او اسلامي مصطلحات هم تغیر کړي، لمانځ ته به سپورت وایي!! روژې ته به پرهیز وایي!! زکات ته به مالیه یا ټیکس وایي!! حج ته به چکر وایي!! تر څو امریکایان ور نه خوشحاله شي!!

د پای خبره :

استشهادي مجاهدين او د استشهادي بريدونو چمتو کونکي مسولين بايد څو ټکو ته جدي پاملرنه وکړي:

۱ - استشهادي بريد بايد د اړتيا او ضرورت په صورت کې وشي . که هدف له استشهادي بريد پرته په بله کومه طريقه تر لاسه کېدای شي ، په دې صورت بايد استشهادي بريد ونشي .

۲ - استشهادي بريد بايد په لوړ او لوی هدف وشي ، د وړو اهدافو لپاره بايد دومره لويه قرباني ورنه کړل شي .

۳ - تر وسه وسه هڅه وشي چې يرغلگر کفار هدف وگرځول شي . ځکه له استشهادي بريدونو څخه اصلي هدف د يرغلګرو خپل او بيړول دي .

۴ - استشهادي مجاهد په هېڅ صورت بايد د خپل منځي جنجالو لپاره استشهادي بريد ونه کړي . لکه په ځينو هېوادونو کې چې متاسفانه د مجاهدينو په داخلي او کوندي اختلافاتو کې له استشهادي بريدونو کار اخيستل کېږي .

۵ - استشهادي مجاهدين بايد په ډېره ښه توګه فکر ، عقیده او جسمه وروزل شي ، تر څو خپل ټاکلي هدف ته په ښه او سمه توګه ځان ورسولي شي .

۶ - استشهادي مجاهد بايد په خپل رغبت او خپله خوښه استشهادي بريد وکړي ، هېڅ ډول مستقيم او غير مستقيم فشار بايد استشهادي بريد ته د نوموړي د هڅولو لامل ونه ګرځي .

۷ — هم استشهادي مجاهدين او هم د استشهادي بريدونو چمتو کوونکي مسولين بايد تر خپله وسه هڅه وکړي چې په استشهادي بريدونو کې د ملکي خلکو د احتمالي مرګ ژوبلې مخنيوی و شي.

* * *

مأخذونه:

١ - قرآن كريم

تقاسير:

٢ - تفسير الطبري: جامع البيان في تأويل القرآن لمحمد بن جرير بن يزيد بن كثير بن غالب الأملّي ، أبو جعفر الطبري ، [224 - 310 هـ]. المحقق : أحمد محمد شاكر . الناشر : مؤسسة الرسالة . الطبعة : الأولى ، 1420 هـ - 2000 م . عدد الأجزاء : 24 .

٣ - تفسير فخر الرازي ، المشتهر بالتفسير الكبير و تفسير مفاتيح الغيب ، للإمام محمد الرازي ، فخر الدين ، بن ضياء الدين عمر المشتهر بخطيب الري ، ٥٤٤ هـ . - ٦٠٤ هـ . الطبعة الأولى ، دار الفكر ١٢٠١ هـ

٤ - تفسير الألوسي: روح المعاني في تفسير القرآن العظيم والسبع المثاني ، لشهاب الدين محمود بن عبد الله الحسيني الألوسي ، المتوفى: ١٢٧٠ هـ . تحقيق: علي عبد الباري عطية ، الناشر: دار الكتب العلمية ، الطبعة الأولى: ١٤١٥ هـ . عدد الأجزاء: ١٦ مع مجلد الفهارس .

٥ - تفسير ابن عاشور: التحرير والتنوير من التفسير ، للإمام محمد الطاهر ابن عاشور ، الناشر: الدار التونسية ، عدد الأجزاء: ٣٠ .

٦- عزيز التفاسير ، د شيخ التفسير والحديث مولوي سلطان عزيز تصنيف . خپرونكي: دار الكنوز العلمية ، د ٦٠٠٠ شمېر: ١٣ حديث شريف:

٧ - الجامع الصحيح المختصر ، لمحمد بن إسماعيل أبو عبد الله البخاري الجعفي ، الناشر : دار ابن كثير ، اليمامة - بيروت ، الطبعة الثالثة ، 1407 - 1987 م ، تحقيق : د . مصطفى ديب البغا أستاذ الحديث وعلومه في كلية الشريعة - جامعة دمشق . عدد الأجزاء : 6 .

٨ - صحيح مسلم ، لمسلم بن الحجاج أبو الحسين الفشيري النيسابوري ، الناشر : دار إحياء التراث العربي - بيروت ، تحقيق : محمد فؤاد عبد الباقي ، عدد الأجزاء : 5

٩ - الجامع الصحيح سنن الترمذي: لمحمد بن عيسى أبو عيسى الترمذي السلمي ، الناشر : دار إحياء التراث العربي - بيروت ، تحقيق : أحمد محمد شاكر وآخرون ، عدد الأجزاء : 5

- ١٠ - سنن أبي داود لسليمان بن الأشعث أبو داود السجستاني الأزدي. الناشر : دار الفكر . تحقيق : محمد محي الدين عبد الحميد. عدد الأجزاء : 4.
- ١١ - المراسيل مع الأسايد للإمام أبي داود سليمان الأشعث السجستاني - ٢٠٢ - ٢٧٥ هـ. تحقيق: الشيخ عبد العزيز عز الدين السيروان. دار القلم . بيروت لبنان . الطبعة الاولى: ١٤٠٦ هـ ١٩٨٦ م.
- ١٢ - المعجم الكبير: لسليمان بن أحمد بن أبوب أبو القاسم الطبراني ، الناشر : مكتبة العلوم والحكم - الموصل ، الطبعة الثانية ، 1404 - 1983 م ، تحقيق : حمدي بن عبدالمجيد السلفي ، عدد الأجزاء : 20.
- شروح الحديث :
- ١٣ - فتح الباري شرح صحيح البخاري . للإمام أحمد بن علي بن حجر أبو الفضل العسقلاني الشافعي ، الناشر : دار المعرفة - بيروت ، 1379 هـ ، عدد الأجزاء : 13.
- ١٤ - عمدة القاري في شرح صحيح البخاري. للإمام بدر الدين أبو محمد محمود بن أحمد العيني. تحقيق: عبد الله محمود محمد عمر. دار الكتب العلمية. ١٤٢١ هـ - ٢٠٠١ م. عدد المجلدات: ١٣.
- ١٥ المنهاج شرح صحيح مسلم بن الحجاج (شرح النووي على صحيح مسلم) : أبو زكريا يحيى بن شرف بن مري النووي ، الناشر : دار إحياء التراث العربي - بيروت ، الطبعة الطبعة الثانية ، ١٣٩٢ عدد الأجزاء : ١٨ .
- ١٦ - التمهيد لما في الموطأ من المعاني والأسانيد: أبو عمر يوسف بن عبد الله بن عبد البر النمري ، الناشر : وزارة عموم الأوقاف والشؤون الإسلامية - المغرب ، 1387. تحقيق : مصطفى بن أحمد العلوي ، محمد عبد الكسر المكري. عدد الأجزاء : 22
- ١٧ - تحفة الأحوذى شرح سنن الترمذي. تحفة الأحوذى بشرح جامع الترمذي: محمد عبد الرحمن بن عبد الرحيم الماركفوري أبو العلا ، الناشر : دار الكتب العلمية - بيروت ، عدد الأجزاء : 10.
- ١٨ عون المعبود على سنن أبي داود لشرف الحق العظيم آبادي أبو عبد الرحمن ، تحقيق: رائد بن أبي علفة ، الناشر: بيت الأفكار الدولية. عدد المجلدات: ٢.

فقہ:

١٩ - السير الكبير للإمام محمد بن حسن الشيباني المتوفى: 189هـ. بشرح الإمام محمد بن أبي سهل السرخسي المتوفى: 490هـ. تحقيق: أبو عبد الله محمد حسن محمد حسن إسماعيل الشافعي، دار الكتب العلمية، 1417هـ، 1997م. عدد المجلدات: 5.

٢٠ - كتاب المبسوط لشمس الأئمة أبو بكر محمد بن أبي سهل السرخسي، باب: بيع السي من اهل الذمة. دار المعرفة، بيروت. ١٤٠٩هـ.

٢١ - أحكام القرآن: أحمد بن علي أبو بكر الرازي الحصاص الحنفي (المتوفى: 370هـ). المحقق: عبد السلام محمد علي شاهين. الناشر: دار الكتب العلمية بيروت - لبنان. الطبعة: الطبعة الأولى، 1415هـ/1994م.

٢٢ - الهداية في شرح بداية المبتدي للإمام برهان الدين أبو الحسن علي بن أبي بكر بن عبد الحليل الصديقي الفرغاني المرغيناني.

٢٣ - الرد على سير الأوزاعي للإمام أبي يوسف يعقوب بن إبراهيم الأنصاري، تصحيح أو تعليق: أبو الوفاء الأفغاني. الطبعة الأولى، نشر: لجنة إحياء المعارف النعمانية الدكن بالهند.

٢٤ - أحكام القرآن لأبي بكر محمد بن عبد الله المعروف بابن العربي، تعليق: محمد عبد القادر عطا. دار الكتب العلمية.

٢٥ - بداية المجتهد ونهاية المقتصد: أبو الوليد محمد بن أحمد بن محمد بن أحمد بن رشد القرطبي الاندلسي، عدد الأجزاء: ٢.

٢٦ - مجموع فتاوى ابن تيمية: أحمد بن عبد الحليم بن تيمية الحرابي أبو العباس، جمع وترتيب: عبد الرحمن بن محمد بن قاسم.

٢٧ - العمليات الاستشهادية في الميزان الفقهي: نواف هایل التكروري، هاجستير في الفقه وأصوله:

٢٨ - التترس في الجهاد المعاصر للشيخ أبي يحيى الليبي (حسن قائد)

مجلي:

٢٩ - له كويت نه صادر يدونكي المجتمع مياشتني اسلامي مجله. د 19 / 3 / 1996م. كنه.

٣٠ - انترنيتي برېښنا پاڼې.

فهرست

- د دریم چاپ سريزه ۱.
- د دوهم چاپ سريزه ج.
- دلومړي چاپ سريزه (يو څو خبرې) ۱.
- د بين الملل په اجاره برغل كول! ۹.
- د استشهادي بريدونو مخالفت لومړی چا وکړ؟ ۱۲.
- څو د پام وړ ټکي ۱۵.
- له ځان او مال نه دفاع د هر ژوندي ، فطري خاصيت دی ۱۸.
- د انسانانو تر منځ د جگړې حکمتونه ۲۰.
- د جهاد لغوي او اصطلاحي معنی ۲۲.
- د سربښندونکو بريدونو لنډ تاريخ ۲۴.
- د استشهاد او انتحار ترمنځ توپير ۳۰.
- استشهاد ۳۹.
- انتحار ۴۱.
- د استشهادهي عملياتو د مشروعيت دلايل ۴۹.
- لومړی: قرآني آيتونه ۴۹.
- د دوه آيتونو په اړه د يو اشکال رفع ۶۳.
- دوهم: نبوي احاديث او د صحابه، کرامو د ژوند پېښې ۷۴.

- دریم: استشهادي بریدونه دمحکیمو فقهای کرامو د فتواوو په رڼا کې..... ۹۱
- د استشهادي بریدونو لپاره د علماء کرامو شرطونه..... ۹۱
- ۱- حنفي مذهب..... ۹۵
- ۲- مالکي مذهب..... ۹۸
- ۳- شافعي مذهب..... ۹۹
- ۴- حنبلي مذهب..... ۱۰۰
- استشهادي بریدونه د معاصرو فقهاوو او علمای کرامو له نظرد..... ۱۰۳
- له نظامي پلوه د استشهادي بریدونه اهمیت..... ۱۳۴
- په عامو ځایونو کې چاودنې څوک کوي؟..... ۱۵۲
- ملکي تلفات او رسی..... ۱۶۰
- آیا د مجاهدینو په هر برید کې ملکي خلکو ته زیان اوړي؟..... ۱۶۱
- د الترس مسله..... ۱۶۳
- یو څو د جدي پاملرنې وړ ټکي..... ۱۹۰
- آیا د نیواکرو مرستندویان ملکي خلک دي؟..... ۱۹۲
- فومي مشران څوک وژني؟..... ۱۹۳
- د پای خبره..... ۲۰۲
- ماخذونه:..... ۲۰۴
- فهرست..... ۲۰۷